శ్రీముఖ సూక్తి

ప్రథమ భాగము

బచ్చు పాపయ్య శ్రేష్ఠి

తిరువాయ్మొళ్ళి

అనువాదము

శ్రీ

శ్రీ లక్ష్మీనారాయణాభ్యాం నమః

ప్రవేశము

ఆళ్వార్లు :

జ్ఞానవృని మనస్సునుండి నిరంతర తైలధారవలె భగవదు న్ముఖమై ప్రసరించు ప్రేమప్రవాహమే భక్తి. ఈ భక్తి సామ్రాజ్యమునకు పట్టాభిషేకమును జేసిన మహాత్ములు 'ఆళ్వార్లు'. వీరు ద్వాదశసంఖ్యాకులు.

భూతం సరస్య మహదాహ్వయ భట్టనాథ
శ్రీ భక్తిసార కులశేఖర యోగివాహాన్
భక్తాంఘ్రిరేణు పరకాల యతీంద్రమిశ్రాన్
శ్రీమత్పరాంకుశమునిం ప్రణతోఽస్మి నిత్యమ్.

అనగా పూదత్తాళ్వార్లు, పొయ్ గైయాళ్వార్లు, పేయాళ్వార్లు, పెరియాళ్వార్లు, ఆండాళ్, తిరుమళిశైయాళ్వార్లు, కులశేఖరాళ్వార్లు, తిరుప్పాణియాళ్వార్లు, తొండరడిప్పొడియాళ్వార్లు, తిరుమంగైయాళ్వార్లు, మధురకవియాళ్వార్లు, నమ్మాళ్వార్లు అని పండ్రెండుగురు.

వీరి జీవితములు భగవచ్ఛరణాగతిపూరితములు. భగవత్కైంకర్యమే వీరికి ప్రాణాధారము. వీరిచిత్తములు సర్వదా అంబుజోదర దివ్యపాదారవింద చింతనామృతపానవిశేష మత్తములు. ద్రావిడదేశము భక్తికి జన్మస్థానమనుప్రసిద్ధివిషయమున వీరేశ్రేష్ఠ నిదర్శనము. వీరు రచించినగ్రంథములందు వేద వేదాంతవిజ్ఞాన మపారవారముగా గన్పించుచున్నది. ఈయది భగవత్కటాక్షముచే మనస్సునం దావిర్భవించినజ్ఞాన మని చెప్పక తప్పదు.

తిరువాయ్ మొழி యన్ననో ప్రథమపాశురము మొదలంత్యపాశురమువఱకు భక్తియే! భగవదున్ముఖ మగుప్రేమప్రవాహమే! అపార మగుభగద్గుణానుభవమే! భగవత్సాక్షాత్కారము కొఱకును, భగవత్సన్నిధానప్రాప్తికొఱకును నగు ప్రార్థనాపూర్వదీనసంభాషణములే! నాయకునికొఱకు విలపించునాయికయవస్థలే! దూతికాసందేశములే! వేయేల? భగవద్విషయము తప్ప వేఱువిషయ మైనయితరమొక్కటిగూడ నీగ్రంథమున లేదు. చేసినవర్ణనమే మరల మరల జేసె ననియు, బలికినప్రార్థనలే మఱి మఱి పలికెననియు విమర్శకులు కొందఱనవచ్చునుగాని మైమఱచి భగవద్గుణానుభవామృతపాన మొనరించు భక్తాగ్రేసరునిచిత్తమునుండి వెడలునఖండప్రేమప్రవాహమును గావ్యనియమములెట్లడ్డగింపగలవు, పునరుక్తిదోషములెట్లు బాధింపగలవు? బాహ్యేంద్రియసంచారమును మాని తదేకధ్యానముతో భగవన్నామమును జపించుట పునరుక్తియని యెవరేని ననుదురా!

తిరువాయ్ మొழிయందు మఱికొన్ని విశేషములు గలవు. ఆదినుండి యంత్యమువఱకు గలపాశురముల నన్నిటిని సంగీతజ్ఞులు రాగతాళములతో గీర్తనలుగా గానము చేయుదురు. ప్రాయశః గ్రంథకర్త యగునమ్మాళ్వార్లు రాగతాళములతో గానరూపముగ బలికినపలుకులే యీ గ్రంథముగా బరిణమించి యుండునోపు! గంటము చేతబట్టి తాళపత్రమున లిఖించినకవిత్వము గాదు. అనాయాసమానముగా పాశురరూపమై నమ్మాళ్వార్ల శ్రీముఖమునుండి వెడలినగానామృతమే యీ గ్రంథము. ఆదికవి యగు వాల్మీకిచే రచింపబడిన శ్రీమద్రామాయణమును నిట్టిదిగదా! కుశలవులచే రాగతాళములతో సంపూర్ణముగా శ్రీ రామాయణమును గానము చేయించెనుగదా వాల్మీకి.

సాధారణముగా నితరభాషాగ్రంథములయం దెచటను గన్పింపనివిశేష మొక్కటి యిందు గలదు. అది "అందాది" అందురు. అనగా బ్రతిపద్యముయొక్క యంత్యపదము మఱుసటిపద్యముయొక్క యాదిపదముగా నుండుట. ఎక్కడిపాశుర మక్కడకు ద్రుంపబడక యొకటి కొకటి లంకెవేసికొని గొలుసువలె నఖండమై దీర్పబడుట నిరంతర తైలధారవంటిభక్తికి నిదర్శనము. ఈ విశేష మితరు లగునాళ్వారుల గ్రంథములలోగూడ గొన్నింటియందు గలదు.

తిరువాయ్మొழிవ్యాఖ్యానములు

ఈ గ్రంథమునకు దమిళభాషయందు గలవ్యాఖ్యానములలో ముఖ్యమైనవి యైదు.

1. తిరుక్కురుకైప్పిరాన్ పిళ్ళాన్ అనువారు వ్రాసిన 'ఆరాయిరప్పడి' అనగా 6000 గ్రంథము (గ్రంథ మనగా ముప్పదిరెండక్షరములు.)
2. నంజియ్యర్ అనువారు వ్రాసిన 'ఒంబదినాయిరప్పడి' అనగా 9000 గ్రంథము.
3. అళగియమణవాళజియ్యరు వ్రాసిన 'పన్నీరాయిరప్పడి' అనగా 12000 గ్రంథము.
4. పెరియవాచ్చాంబిళ్ళై అనువారు వ్రాసిన 'ఇరుపత్తునాలాయిరప్పడి' అనగా 24000 గ్రంథము.
5. నంబిళ్ళగారియుపన్యాసమును విని వడక్కుతిరువీధిపిళ్ళైగారు వ్రాసినది 'ముప్పత్తారాయిరప్పడి' అనగా 36000 గ్రంథము. ఇదియే వ్యాఖ్యానము లన్నిటియందును గొప్పది. దీనికి "ఈడు" అని ప్రసిద్ధనామము. దీనినే భగవద్విషయ మందురు.

ఈ వ్యాఖ్యానములలో గొన్నింటికి గొందఱు గ్రంథకర్తలు విశేషార్థసూచనాగ్రంథములనువ్రాసియున్నారు. 'ఈడు' వ్యాఖ్యానగ్రంథకర్త లగునంబిళ్లగారినిగుఱించియు వడక్కుతిరువీధిపిళ్లగారిని గుఱించియు జనసామాన్యము చెప్పుకొనుగాథ యొకటి గలదు.

పూర్వము 'ఒంబదినాయిరప్పడి' అనువ్యాఖ్యానమునకు కర్త లగునంజియ్యరుగారు తనగ్రంథమును శుద్ధముగా వ్రాయగలవిలేఖరికై వెదకుచుండగా కావేరీదక్షిణతీరవాసి యగునంబూరు వరదరాజు లనుసమర్థుడు దొరకెను. వారిని బిలిపించి వారు సామాన్యవైష్ణవు లగుటంజేసి యీయుత్తమగ్రంథము వ్రాయునర్హత నొసంగుప్రపన్నానుష్ఠానాదులు గఱపి వారికి దనగ్రంథము నిచ్చి చక్కనియక్షరములతో వ్రాయు మని పంపిరి. వారు కావేరి దాటిపోవుచుండ నదీప్రవాహము బలిష్ఠమై గ్రంథము కొట్టుకొని పోయెను. వారు మిక్కిలి చింతాక్రాంతులై గట్టుచేరి నంజియ్యరుగారియొద్ద గ్రంథ మాద్యంతముచక్కగా వినినవా రగుటంజేసితద్విషయములనెల్ల జక్కనిగ్రంథముగా వ్రాసి గురువునకు దెచ్చి యిచ్చిరి. నంజియ్యరుగారన్ననో యాగ్రంథమును జక్కగా బారజూచి తాను వ్రాసినవిషయములకంటె విశేషాంశము లనేకములం దుండుటం గని వ్యత్యాసమునకు గారణ మడిగిరి. వరదరాజులు జరిగినయుదంతము వాక్రుచ్చినతోడనే గురు వానందపరవశుడై ఆహా! నంబిళ్లా (నా కుమారా) యని యతనిం గౌగిలించెనట! తదాది వరదరాజులకు నంబిళ్ల యని ప్రసిద్ధనామ మేర్పడెను. కాలక్రమమున భాగవతకోటికి దిరువాయ్మొழி గూర్చి ప్రతిదినము వా రొనర్చునుపన్యాసములను విని వడక్కుతిరువీధిపిళ్లగా రాయుపన్యాససారములను నొకగ్రంథముగా వ్రాసి గురు వగు నంబిళ్లగారికి జూపిరి. అయ్యదియే 'ఈడు ముప్పత్తాఱాయిరప్పడి.'

తిరువాయ్ మొழி లో వర్ణింపబడిన దివ్యస్థలములు

దివ్యదేశము.	నామాంతరము.	తిరువాయ్ మొழி శ - ద
1. శ్రీరంగము	తిరువరంగము	7 - 2
2. తిరువేంగడము	తిరుమల	3 - 3
,,	,,	6 -10
3. తిరుక్కురుగూరు	తిరునగరి	4 - 10
4. తిరుక్కురుంగుడి		5 - 5
5. వానమామలై	శిరీవరమంగై	5 - 7
6. కుంభఘోణము	తిరుక్కుడందై	5 - 8
7. తిరువల్లవాళ్		5 - 9
8. తిరువణ్వణ్డూర్		6 - 1
9. తిరువిణ్ణగర్		6 - 3
10. తిరుత్తొలైవిల్లిమంగలం	తొలైవిల్లిమంగలం	6 - 5
11. తిరుక్కోళూర్		6 - 7
12. తెన్ తిరుప్పేరై	తిరుప్పేరై	7 - 3
13. తిరువాఱన్విళై		7 10
14. తిరుక్కుళందై (తెన్కుళన్దయి)	పెరుంకుళమ్	8 - 2
15. తిరువణ్ పరిశారం		8 - 3
16. తిరుచ్చెంగున్నూర్		8 - 4
17. తిరుక్కడిత్తానమ్		8 - 6
18. తిరుప్పులియూర్	కుట్టనాడు	8 - 9
19. తిరుప్పులింగుడి		9 - 2
20. వరగుణమంగై		9 - 2
21. శ్రీవైకుంఠము		9 - 2
22. తిరుక్కాళక్కరై		9 - 6

మన దేశమందలిముఖ్యసిద్ధాంతము లీక్రింద
సూక్ష్మముగా వివరింపబడుచున్నవి.

వి వి ధ మ త ము లు

1. ప్రత్యక్షవాదము :

భూమి యుదకం బనలవాయు – వు లను నాల్గు
నొక్కటిగగూడ చైతన్య – మొందు పుట్టు;
దాని సౌఖ్యానుభవమె స్వ – ర్గానుభవము
దాని దుఃఖంబె నరకమై – దనరుచుండు;

*　　　　*　　　　*

భూతములు వీడ చైతన్య – మును నశించు
దానిపిమ్మట నొకటియు – గానబడదు

*　　　　*　　　　*

తెల్లముగనిట్లు లోకాయ – తికుడువక్క
నిదియ చార్వాకమతముగా – నెరుగవలయు

2. జైనసిద్ధాంతము :

కార్యకారణరూప మౌ - కతన జగతి
ననవలయు నిత్యమును నని - త్యం బటంచు
భిన్నమనియును మరియు న - భిన్నమనుచు
సత్య మనియును మరియు న - సత్య మనుచు

*　　　　*　　　　*

ఆత్మలెల్లను గర్మవ - శ్యంబు లగుట
ననుగుణంబు లౌ దేహంబు - లధివసించి
వానిపరిమితి దామును - బూనియుండు

*　　　　*　　　　*

అరయ సంసార మనున ద - నాది యగును
దనువు మలధారణాదివ్ర - తముల నలుప
నాత్మవిషయకజ్ఞానంబు - నంది, బంధ
ముక్తుడై యూర్ధ్వగతి కేగ - మోక్ష మంద్రు

*　　　　*　　　　*

ఆర్హతమం డట్లు వచియించె - నావియందు
మీదప సిది జైనమతి మను పేరు గాంచె

8. బౌద్ధమతమున వైభాషికము :

జగతి పరమాణుసంఘాత - మగుచు వెలసి
గోచరం బగు ప్రత్యక్ష - గోచరముగ
నట్టిజగతికి సంబంధి - యైనజ్ఞాన
మదియు క్షణికంబె; వేఱ లే - దాత్మ యనగ;
దీనియందున క్షణికబు - ద్ధిని వహింప

నదియె మోక్షంబు; వేరైన - దెదియు లేదు

* * *

బౌద్ధమత మిట్లు చెప్పె వై - భాషికుండు

4. బౌద్ధమతము సౌత్రాంతికము :

అదియె సౌత్రాంతికునిమతం - బగునుగాని
యాంత డనుమానసిద్ధ మా - ననియె జగతి
బౌద్ధమున ద్వితీయంబైన - పద్ధతి యిది

5. బౌద్ధమతము యోగాచారము :

ఈమతమున యోగాచార్యు - డిట్టు లనక
జ్ఞాత భ్రమ మగు; జ్ఞేయంబు - సహిత మట్లె
జ్ఞాన మనునది యొక్కటే - సత్య మగును ;
అట్టిజ్ఞానము క్షణిక మౌ - నని యెఱుంగ
నదియె మోక్షంబు, వేఱు లే - దని వచించె

* * *

బౌద్ధమున తృతీయం బగు - పద్ధతి యిది

6. బౌద్ధమతము మాధ్యమికము :

మాధ్యమికుని మతంబు ప్ర - మాణ మనఁగ
మఱి ప్రమేయం బనంగ ప్ర - మాత యనఁగ
మూఁడు గల వనుటే భ్రమం - బుఁగ దలంచె ;
నన్నిటిని శూన్య మనుచు శూ - న్యంబుచేత
దెలిసికొనుటయె మోక్షంబు - కలిమి యనియె

7. నైయాయికము :

జగతి పరమాణుసంఘాత - మగుటవలన
నణువులే యుపాదానకా - రణము లనియు

మఱియు ననుమానసిద్ధుఁ డీ - శ్వరుఁ డనియును
నాతఁడు నిమిత్తకారణం - బగు ననియును
నరయ సంసార మనున ద - నాది యనియు
నట్టి యీశ్వరోపాసనం - బాచరించి
నరుఁడు సుఖదుఃఖముల రెంటి - నాశనంబు
సేయ నదియ మోక్షంబు నై - యాయికునకు

8. వైశేషికము :

చెప్పె నీరీతిగా నె వై - శేషికుండు

9. పాశుపతము :

తలప బరమాణువులె యుపా - దానకార
ణము లటంచు ; జగత్తు కా - ర్యములందు
గలుగునీశ్వరుండె నిమిత్త - కారణం బ
టంచు మరియు సంసార మ - నాది యంచు,
నాగమోక్తము లగుకర్మ - లాచరించి
పశుపతికి దుల్యు మైనరూ - పమును బొంద
బాశుపతమతమోక్ష మై - పరగుచుండు

10. సాంఖ్యము (సేశ్వరులు, నిరీశ్వరులు)

ప్రకృతి స్వాతంత్ర్యము వహించి - పరిణమించి
కారణం బగుచుండు జ - గత్తు కనియు
బ్రకృతితోడ ననాదిసం - బంధ మాత్మ
కలరుచుండుట సంసార - మనియు, నట్టి
ప్రకృతిపురుషవివేకలా - భంబె మోక్ష
మనియు సాంఖ్యమతస్థుల - యభిమతంబు

11. యోగము :

ఇట్టులే యోగులును వచి - యించుచుంద్రు

12, 18. భాట్టప్రాభాకరములు :

నిత్యులగుచు ననేకులై - నిఖిలజగతి
వ్యాప్తి గలవారు నాదిలే - నట్టికర్మ
వలన సంసారమందు జీ - వులు వసింత్రు;
తనరు జగతి ప్రవాహని - త్యంబు గాగ,
కర్మనుండి యపూర్వ మో - కండు పుట్టి
మోక్ష మైనయాత్మప్రాప్తి - బొందజేయు;
ఈశ్వరుం డనుపేర వే - రెవడు లేడు;
పల్కి రిట్లు భాట్టుడును ప్రా - భాకరుడును;

14. అద్వైతము (మాయావాదము) :

జ్ఞానమాత్రంబు నిర్విశే - షంబు బ్రహ్మ;
మదియె జీవుండు ; వేఱుజీ - వాత్మ లేదు;
స్వగత మైన సజాతవి - జాత మైన
భేదములు లేక యయ్యది - వెలయుచుండు
స్వయముగా ప్రకాశం బగు - వస్తు వగుట;

* * *

అద్వితీయ మేకంబు బ్ర - హ్మం బటంచు
బల్కు శ్రుతుల కీయర్థంబు - బాగు గాదె?

* * *

బ్రహ్మ మియ్యది మాయచే - బట్టువడగ
జన్య మగుభ్రాంతి నంద్రు సం - సార మనుచు;
నట్టిమాయ కవిద్య యం - చనియు పేరు;
ద్వివిధముగ బ్రవర్తించు న - విద్య పేర్లు

చెలగు నాచ్ఛాదక మని వి - క్షేపక మని;
యందు నాచ్ఛాదకంబు బ్ర - హ్మమును గప్పు
బిదప విక్షేపికావిద్య - వివిధరూప
నామముల దాల్చి యాడించు - నాటకంబు

* * *

'తత్త్వమ' స్యాదు లైనశ్రు - త్యర్థములను
జెలగు జ్ఞానంబుచే భ్రాంతి - దొలగిపోవ;
గలుగుటే మోక్ష మంద్రు శం - కరమతమున

15. అద్వైతము (భాస్కరీయము):

భాస్కరుని దైనయద్వైత - పథమునందు
బ్రహ్మమును గప్పి యున్నయు - పాధి సత్య
మనియు; దేహేంద్రియాదికం - బైనయుపాయు
పాధిసంగంబె సంసార - బాధ యనియు;

* * *

మరియు వర్ణాశ్రమాచార - పరతతోడ
"తత్త్వమ"స్యాదు లైన శ్రు - త్యర్థపూర్వ
క మగునట్టియుపాసన - గలుగజేయు
జ్ఞానమున నయ్యుపాధి నా - శనము బొందు;
ననియు; నియ్యదియే మోక్ష - మని దలంత్రు

* * *

ఘటము నశియింప దద్ఘటా - కాశ మెల్ల
నామహాకాశమం దైక్య - మైనయట్టు
లిల నవిద్య యైనయుపాధి - దొలగి పోవ
బ్రహ్మ మైక్యంబునుం బొందు - బ్రహ్మమున నె;

* * *

శంకరుని వలె నిర్గుణ – సత్యమనక
బ్రహ్మమును సగుణంబుగా – బల్కె నితడు

16. అద్వైతము (యాదవప్రకాశీయము) :

యాదవప్రకాశునిమత – మందు బ్రహ్మ
సత్యమయ్యును జిదచిదీ – శ్వరము లగుచు
బరిణమించును మూడురూ – పముల బొంది;

*　　*　　*

వీనినిఁ బ్రహ్మమునకంటె – భిన్ను లనెడు
తలపు సంసార మనియు శ్రు – త్యర్థజనిత
మైనజ్ఞానంబుతో గర్మ – మాచరింప
భేదబుద్ధి నొ నజ్ఞాన – విధి దొలంగు;
నదియె మోక్షం బగు నటంచు – నతడు పల్కె

*　　*　　*

కర్మమున వీడు బ్రతిబంధ – కంబులెల్ల
జ్ఞాన మగును బ్రహ్మప్రాప్తి – సాధనంబు

*　　*　　*

మరియు భాస్కరాచార్యబ్రహ్మ – హ్మంబువలెనె
యితనిబ్రహ్మంబు సగుణమై – యెసగుచుండు

17. ఏకాయనము :

ద్వైతమత మైనమాధ్వమ – తంబునందు
లక్ష్మి లేకుండ నొక్కనా – రాయణుండె
ప్రాప్య మగు నని పండితు – ల్పల్కుచుంద్రు;
బ్రహ్మ కతిపయశక్తి సం – పద్యుతుండు

*　　*　　*

అఖిలజగతికి గారణం - బతడె యనుచు
బల్కు వైదికసిద్ధాంత - పథముకంటె
భేద మిదియె చేకాయను - వాదమందు

ఇట్టు లీయన్యసిద్ధాంతము లంతర్భేదములతో గూడి పదు నేడు. ఇందు లోకాయతుడు, ఆర్హతుడు, బౌద్ధుడు, నైయాయికుడు, పాశుపతుడు, సాంఖ్యులు అనువారిసిద్ధాంతములు వేదబాహ్యములు.

భాట్ట, ప్రభాకర, శంకర, భాస్కర, యాదవ, ఏకాయనుల సిద్ధాంతములు వేదానుసారములైనను వేదార్థమును వేఱు వేఱు విధముల నవలంబించుచున్నవి.

త్రిమతములు :

వైదికమతములందు ద్వైతాద్వైతవిశిష్టాద్వైతములు సుప్రసిద్ధములు. ఈ త్రిమతములకు వేదమే ప్రమాణము. వేశము ప్రమాణముగా గలమతములు మఱికొన్ని గలవు. అవి యంతగా ప్రాముఖ్యము పడయ లేవు. ఈ మూడుమతముల సిద్ధాంతములను శంకర రామానుజ మధ్వాచార్యులు సృష్టించి రని పామరజనుల యందొకయభిప్రాయము గలదు; కాని యది పొరపాటు. అనాదిగా ఋషిప్రోక్తములై వచ్చు నుపదేశములను శంకర రామానుజ మధ్వాచార్యులు న్యాయశాస్త్రానుగుణము లగు వాదప్రతివాదములతో సిద్ధాంతము లొనర్చి లోకమున బ్రచారముచేసి స్మృతికారకులవలె జట్టములం దీర్చిరి. అంతేగాని యందు వీరి స్వకల్పితము లేవియు లేవు. ఈ యాచార్యవర్యులు ముగ్గురును దక్షిణ హిందూస్థానమువారై యుండినందులకు మన మెంతయు గర్వింపదగియున్నది. శంకరాచార్యు లిప్పటికి రమారమి 1600 సంవత్సరములనాటివా రనియు, రామానుజులు 1200 సంవత్సరములనాటివా రనియు,

మధ్వాచార్యులు 900 సంవత్సరములనాటివా రనియు జరిత్రకారులు వ్రాయుచున్నారు. ఇప్పటికి సుమా రయిదాఱువందల సంవత్సరములనాడు సాయనభాస్కరనామాంతరము గల విద్యారణ్యులును, వేదాంతదేశికులును, అక్షోభ్యమునులును, సమకాలికులుగా జనించి అద్వైత విశిష్టాద్వైత ద్వైతమత గ్రంథము లనేకములు రచించి, ప్రచారముచేసి మహాసభలు జరిపి తమతమమతములకు దిగంతవిశ్రాంతకీర్తిని నెలకొల్పిరి. చతుర్వేదములకు సంపూర్ణమగువ్యాఖ్యను వ్రాసినవిద్యారణ్యునిప్రతిభావిశేషము నెవ్వరు వర్ణింప గలరు? వారి వ్యాఖ్యయే లేకుండినచో వేదచతుష్టయము పామరులకేగాక పండితులకుసహిత మగోచరమై యుండెడిది. అట్టి సరస్వతీస్వరూపునితో వాదముచేసి వారి యద్వైతసిద్ధాంతమును ఖండించినయక్షోభ్యముని యెంతసమర్థుడో చెప్పవలసినది లేదు. వీరిరువురి పత్రికావాదములకు మధ్యస్థులై హెచ్చుదక్కువలు నిర్ధారణచేసినమహాపండితులు వేదాంతదేశికులు. శపథము పూని యొక్కరాత్రి మహారసవంతము లగు వేయిశ్లోకములతో రామపాదుకలనుగూర్చి 'పాదుకాసహస్ర'మను గ్రంథము రచించిన మహామేధావి ఈయన. వీరి కవిత్వస్వారస్య మమోఘము. అక్షోభ్యవిద్యారణ్యులకు జరిగినవాదముపై వీరు చేసినతీర్మానము చూడుడు:

> అసినా తత్త్వమసినా
> పరజీవ ప్రభేదినా,
> విద్యారణ్య మహారణ్య
> మక్షోభ్యముని రచ్ఛినత్.

చతుర్వేదములయం దొక్కొకటను ననేకాధ్యాయములు గలవు. ఆ యధ్యాయములన్నియు వివిధకర్మములనుగూర్చి వచించు

చుండును. సాధారణముగా ప్రత్యధ్యాయముయొక్క కడపటి యాశ్వాసము బ్రహ్మవిషయకముగా నుండును. అట్టి కడపటి యాశ్వాసములు వేదభాగములకొనలుగా నుండుటచే వానిని 'వేదాంతము' లందురు. వానికే 'ఉపనిషత్తు' లని పేరు. ఈ విధముగా నేర్పఱచి చూచినచో ననేకోపనిషత్తులేర్పడుచున్నవి. అష్టోత్తరశతము (అనగా నూటయెనిమిది) అనుసంఖ్య యేకారణముచేతనో మన పెద్దల కాలము నుండి పవిత్రముగా భావింపబడుచున్నది. అందువలన ననేకోపనిషత్తులనుండి మనపూర్వికులు నూటయెనిమిదియుపనిషత్తుల నేర్పఱచి వానిని 'అష్టోత్తరశతోపనిషత్తు' లనిరి. ఈ యష్టోత్తరశతోపనిషత్తులొక్కొక్కటి యొక్కొక్కవిధ మగుమార్గమును జపతపోవిధానమును నిర్ణయించుచున్నవి. అవియన్నియు సదుపదేశములే యైనను నం దనేకములు ప్రత్యేకప్రత్యేకదేవతాద్యుపాసన లగుటంజేసి శ్రీశంకరాచార్యులవారు వానిలో గేవలము పరబ్రహ్మవిషయకము లగువానినిగా బదియుపనిషత్తులను స్వీకరించి తన యద్వైతసిద్ధాంతస్థాపనమునకు బ్రమాణములుగా నంగీకరించెను. ఆ పదియుపనిషత్తులనే శ్రీమద్రామానుజాచార్యులును శ్రీమధ్వాచార్యులును బ్రమాణములుగా జేకొని తమ విశిష్టాద్వైత ద్వైత సిద్ధాంతములను స్థాపన మొనర్చిరి. త్రిమతాచార్యు లంగీకరించిన యీపదియుపనిషత్తులు 'దశోపనిషత్తు' లనబడుచున్నవి. వైదిక సిద్ధాంతములన్నిటికి నీ దశోపనిషత్తులే మూలము. వీనినుండి యత్యంతముఖ్యము లగువాక్యముల నేర్పఱచి వేదవ్యాసమహర్షి బ్రహ్మసూత్రములను రచియించెను. ఈ బ్రహ్మసూత్రములుగాని దశోపనిషత్తులుగాని మహాపండితులకే గోచరము లగుచుండుటచేత వేదవ్యాసు లీ కష్టము దొలగింప బ్రయత్నించి యుపనిషదర్థములను నింకను విశదీకరింపదలంచి మహాభారతమునందలి భగవద్గీ

తను వ్రాసిరి. ఈవిధముగా నేర్పడిన 'దశోపనిషత్తులు' 'బ్రహ్మ సూత్రములు' 'భగవద్గీత' అను మూడుగ్రంథములు 'ప్రస్థానత్రయ' మని చెప్పబడుచున్నవి. త్రిమతాచార్యులును వారివారి సిద్ధాంతముల కనుగుణముగా ప్రస్థానత్రయమునకు వ్యాఖ్యానములు వ్రాసియున్నారు.

బ్రహ్మ మొక్కటియే సత్యము. జీవుడు, ప్రకృతి యనునవి లేవు. జగత్తంతయు మిథ్య. అజ్ఞానముచే నిట్లు కనబడుచున్నది. అజ్ఞానము దొలగినచో మనుష్యునకీజగత్తనెడిభ్రమ దొలగి పోవును. అంతవఱకును ముక్తి గలుగదు. అజ్ఞానము (అనగా మాయ) తొలగినవెనుకనే బ్రహ్మమే తా నని మనుష్యుడు తెలిసికొనుచున్నాడు. అదియే ముక్తి. శరీరమునందున్నను నజ్ఞాననివృత్తియైనయెడల వాడిచ్చటనే మోక్షమును బొందినవాడగును. దానినే 'జీవన్ముక్తి' యందురు. జీవన్ముక్తి బొందినవానికి శరీరమున్నను లేకున్నను నొక్కటియే! వాడు సర్వదా ఆనందముగా మాఱి వర్తించుచుండును. బ్రహ్మమునకు కల్యాణగుణములుగాని హేయగుణములుగాని లేవు ; అది నిర్గుణము. కేవలచైతన్యమే బ్రహ్మము. తదితర మంతయు మిథ్య. త్రాడు జూచి సర్ప మని భ్రమించునట్లు బ్రహ్మమును జూచి జగత్తని యజ్ఞానముచే భ్రమించుచున్నాము. జ్ఞానబోధచేత నజ్ఞానము దొలగినవెంటనే సర్పభ్రాంతి పోయి సత్య మగుత్రా డెట్లు గనబడునో యట్లే జ్ఞానముచేత జగద్భ్రాంతి పోయి మనుష్యుడు తనబ్రహ్మత్వమును దెలిసికొనును. ఘటమునందును, ఘటము వెలుపలను నొకేయాకాశము వ్యాపించియున్నదిగదా. ఘట మున్నంతకాల మాఘటాకాశ ముండి ఘటవిచ్ఛేదనానంతర మంతయు నొకేయాకాశ మెట్లగుచున్నదో యజ్ఞానవృత మైన బ్రహ్మ మజ్ఞాననివృత్త్యనంతరము బ్రహ్మము

కంటె వేఱుగా గనిపింపదు. ఈయది యద్వైతసిద్ధాంతము. ఇంక జ్ఞానమే మోక్షోపాయము. అది చేకూరినవెంటనే 'అహం బ్రహ్మాస్మి, తత్త్వమసి, సోఽహమ్' ఇత్యాదివాక్యములు పఠించునప్పు జీవుడు తనను దానే బ్రహ్మముగా దెలిసికొనుచున్నాడు. ఈశ్వరారాధనా జపతపంబులు మొదలగునవి యజ్ఞాననివృత్తికొఱకు జేయబడుకార్యములు అని వారి యభిప్రాయము. కేవల నిర్గుణబ్రహ్మతత్త్వము వారికి గమ్యము. ఈ సిద్ధాంతముప్రకారము జీవుడేగాక యీశ్వరుడుగూడ నజ్ఞానావృత మైనబ్రహ్మమే. గుణసమ్మేళన మంతయు నజ్ఞానమే గనుక సృష్ట్యాదిగుణముల నావహించినయీశ్వరుడుగూడ నిర్గుణ పరబ్రహ్మమువలె క్షణికము గాక శూన్యము గాక నిత్యము సత్యమునై యున్నది. అద్వైతమతమున మోక్షప్రాప్తికి జ్ఞానమే సాధనము. మోక్షస్థాన మనునది వేఱొకటి లేదు. అజ్ఞాననివృత్తియై గుణసంశ్లేషము లేక కేవలము జ్ఞానైకాకారము నొందుటయే మోక్షము. స్వప్నము లేనినిర్మలసుషుప్త్యవస్థ యెంతయానందదాయకమో మోక్షము నట్టిదియే యని యద్వైతసిద్ధాంతము.

మాధ్వసంప్రదాయస్థు లగు ద్వైతుల సిద్ధాంత మిందులకు విరుద్ధము. బ్రహ్మము జీవుడు ప్రత్యేకతత్త్వము లని వారి మతము. సర్వజగత్తునకు సృష్టిస్థితిలయకారకు డగుపరబ్రహ్మ మెక్కడ! అజ్ఞానపూరిత సంసారాంధకారమున బడి దొర్లుచుండుజీవు డెక్కడ! ప్రారబ్ధమున దగులుకొని కర్మానుభవ మొనర్చుజీవునకు దన్నివృత్తికొఱకు నిరంతరానుష్ఠానవ్రతాద్యాచరణమే మోక్షోపాయము. అట్టి నిష్ఠాజీవనముచే జీవునకు బ్రతిబంధకనివృత్తి యై నారాయణ పాదారవిందముల సన్నిధికిం జనునర్హత చేకూరును. అట్టి పరమస్థానమునందు అనగా భగవత్పాదసాన్నిధ్యమున గలుగుజీవులు సదా శ్రీ వైకుంఠనాథుని కటాక్షవీక్షణము లనుభ

వించుచు దదితర వస్తువైరాగ్య మవలంబించి సేవ లొనరించు చుండుటయే ద్వైతులపరమావధి. మోక్షస్థానమునసహితము సర్వ జీవులకు దమ స్వకీయాకారములే వర్తించు చుందు నని వారి సిద్ధాంతము.

ద్వైతాద్వైతమతసిద్ధాంతములయందు గలకొన్ని క్లిష్టపరిస్థితులకలయికం బొందక యారెంటికినిసవరణయనందగినసిద్ధాంతము విశిష్టాద్వైతము. జీవుడు, ప్రకృతి, బ్రహ్మము అనునవి మూడుత త్త్వములు. వీనినే 'చిదచిదీశ్వరులు' అందురు. అద్వైతమునుంబోలె చిత్తు అచిత్తు మాయాకల్పితము లగుబ్రహ్మము గాదు. చిత్తు అచిత్తు ఈశ్వరుడు అను మూడు తత్త్వములును సత్యములే. జగత్తంతయు మిథ్య యనియు ఈశ్వరుడు మాయకు లోబడి, అసలే లేని జగత్తును నున్న దని భ్రమించు చున్నా డనియు వచించునద్వైతవాదమును విశిష్టాద్వైతు లంగీకరింపరు. జీవునకును బ్రహ్మమునకును గలయికయే లే దనుద్వైతవాదమునుగూడ వీ రొప్పుకొనరు. పరమాత్మ (అనగా బ్రహ్మము) సర్వాంతర్యామియనియు, ప్రకృతిజీవులకిరువురకును బ్రహ్మము ఆత్మ యనియు, బ్రహ్మమునకు ప్రకృతియు జీవుడును శరీరము లనియు వీరిసిద్ధాంతములు. అంతర్యామిత్వముచే బ్రహ్మముతో శరీరశరీరిసంబంధము లేని జగద్వస్తు వేదియు లేదు; ఉండజాలదు. బ్రహ్మమే సర్వమునకును ఆత్మ. బ్రహ్మము గుణములు లేనివాడు గాడు. అనంతకల్యాణగుణములకు నాకరమైనవాడు; ఆనందమయుడు; భక్తజనవత్సలుడు; పురుషాకారుడు. జీవునకును బ్రహ్మమునకును స్వరూపమునందు భేదము లేదు. కర్మవిచ్ఛేదనానంతరము మోక్షార్హు డగుజీవుడు పరమపదమునం జేరి బ్రహ్మసామ్యమును బొంది యనంతకల్యాణగుణముల నధివసించి యానందమయు డగు బ్రహ్మమును నవవిధసంబంధములను గలిగి

యనుభవించుచున్నాడు. మోక్షమునందలి యానందము కల్యాణ గుణోపేతుఁడగు పరమాత్మయొక్క గుణానుభవమును ప్రత్యక్షముగా నొందుటయే! ఈయది శరీరత్యాగానంతరమేగాని తత్పూర్వము కలుగదు. పరబ్రహ్మ మెక్కడ! సుషుప్త్యవస్థయెక్కడ! అట్టియానందమునకు వీరిమార్గము భక్తి. భక్తియొక్క కాష్ఠా దశయే ప్రపత్తి. (అనగా సంపూర్ణ శరణాగతి) అహంవృత్తమును వేళ్లతోఁ ఛేదించివైచి సర్వమునకు బ్రహ్మమే స్వతంత్రుఁడు; స్వామి యని శరణాగతి చేయుట ప్రపత్తి. బ్రహ్మము భోక్త, జీవప్రకృతులు భోగ్యవస్తువులు. జీవునకహంకారనిర్మూలమైననేదప్ప బ్రహ్మమునకర్హమగునిర్మలభోగ్యవస్తుత్వము చేకూరదు. కనుక శరణాగతి లేక మోక్షము నొందరు.

ఈ త్రిమతములును వేదముపై నాధారపడియున్నవి. ప్రస్థానత్రయము వీరికి ప్రమాణ గ్రంథములు.

విశిష్టాద్వైతము

ద్వైతాద్వైతములయందు గలకొన్ని క్లిష్టపరిస్థితులను దొలగించి చిదచిదీశ్వరతత్త్వత్రయమును సిద్ధాంతీకరించుచు బ్రహ్మసూత్రోపనిషద్గీతాదులను విశదపఱచిన శ్రీమద్బోధాయనసూత్రానుగుణమగు విశిష్టఅద్వైతము విశిష్టాద్వైతము. గ్రంథవిస్తరభీతిచే నీయది యిచ్చట సవిస్తరముగా విమర్శింపబడలేదు. పెరియాళ్వార్ తిరుమొழిని భట్టనాథశ్రీసూక్తి యనుపేర ననువదింపబడుట భగవత్సంకల్పముగా స్ఫురించుటవలన దనుపోద్ఘాతమున గొంతవఱకు విశిష్టాద్వైతసిద్ధాంతము విపులముగా లిఖింపబడుగాక!

ఆచార్యపరంపర

పదునాలుగేండ్లప్రాయముననే క్రీ॥ శ॥ 1907 సం॥ మే నెల 17 తేది నాకు వివాహమైనది. అప్పుడు నాసతీమణికి బదునొకండు

సంవత్సరములు. వివాహ కాలముననే మా యాచార్యవర్యులగు శ్రీ లంకా కందాళ వేంకటాచార్యులవారు సతీసమేతముగా విచ్చేసియుండి మా కిరువురకును సమాశ్రయణము నొసర్చి మంత్రగ్రహణ భాగ్యము నొసంగిరి. నేటివరకు మాకు గల యాధ్యాత్మిక సర్వస్వము వారియనుగ్రహమే! వారికెల్లప్పుడు మా కృతజ్ఞతాపూర్వక నమస్కారములు.

దాదాపు 1933-34 సంవత్సరముల ప్రాంతమున ఉభయ వేదాంతప్రాజ్ఞులగు శ్రీమాన్ కోమాండూరు నరసింహాచార్యులవారు మాకు తిరుమంత్రార్థ కాలక్షేపము ననుగ్రహించిరి. వారి కటాక్షమున మన సిద్ధాంతమునందు కొంతవరకు ప్రవేశము కలిగెను. విశిష్టాద్వైతమునందు వారు మాకు కలుగజేసిన అభిరుచికిని పునాదికిని వారి కెంతయు మేము కృతజ్ఞులము.

ఉపనిషద్విద్యాప్రారంభము శ్రీమాన్ ఉపన్యాసభూషణ విద్వాన్ కొండూరు రామానుజాచార్యులవారి సన్నిధిని జరిగెను. ఈశ కేనోపనిషత్తులు వారియొద్ద బఠించితిమి. పఠనతోడనె యాంధ్ర పద్యానువాదముగూడ భగవంతుడు మమ్ములను కలముగా గొని జరిపించెను. ప్రతిగ్రంథానువాదమునకును భగవదనుగ్రహము మా యందిట్లే ప్రసరించుచున్నది. అందువలననే భగవత్కటాక్షము నిర్హేతుకమను సిద్ధాంతము మాయంతరంగముల నెలకొల్పబడెను.

పిమ్మట శ్రీ న్యాయ వేదాంత విద్వాన్ అనందాంపిళ్ళె గోవింద ప్పయ్యంగార్లవారి కటాక్షమున కఠ ప్రశ్న ముండకోపనిషత్తులపఠనము లభ్యపడెను. ఏ యుపనిషత్తునందే భాగమైనను వారు అనర్గళప్రవాహముగా నుపన్యసింప గలరు.

వీరి యఖండ వేదాంతజ్ఞానమును జ్ఞాపకశక్తియు నద్వితీయములు. ప్రస్తుతము వీరు శ్రీరంగమున శ్రీరంగనారాయణజియ్యరు పదవి నలంకరించుచున్నారు. వారియందు నాకు గలకృతజ్ఞత నెట్లు చూప నగునో దెలియదు. నమస్కారములనుమాత్ర మిట విన్నవింపగలను.

మాండూక్య తైత్తిరీయ ఐతరేయ ఛాందోగ్యోపనిషత్తులు నరసాపురం శ్రీమాన్ న్యాయవేదాంతవిద్యావాచస్పతి తెలికచర్ల కందాడ రామానుజాచార్యులవారి దివ్యసన్నిధిని జదివితిమి. తర్క వేదాంత వ్యాకరణ మీమాంసాశాస్త్రములయందు వీరికి గల యఖండపాండిత్యము నే నెచ్చటను గని వినియెఱుగను. ఆ గారమునకు బరిమళమువలె వీరి యద్వితీయ పాండిత్యవిజ్ఞానములకు సౌలభ్యము వన్నె దెచ్చుచున్నది. మందసాసంస్థానమున పాతికశతాబ్ద మాస్థానపండితులుగా నుండి విరమించినపిమ్మట నాకొఱకై వీరు పుత్రికాసహితులై చెన్నపురికి విచ్చేసి యల్పజ్ఞులై యంధకారమున నుండిన మమ్ముల నాదరించి యుపనిషదర్థముల బోధించుటయే గాక భగవద్గుణానుభవము ననేకవిధముల గలిపి యనన్యసామాన్యమగు శ్రీభాష్యముసహితము బోధ గావించిరి. ఇమ్మహానుభావు కటాక్షానుగ్రహముల నేమని మేము గొనియాడగలము? 'చంద్రునకు నూలుపోగన్న చందము'గా ప్రేమపూర్వక నమస్కారములతో నాకు గల కృతజ్ఞతను దెలుపుచున్నాడను.

మైసూరియందు నే నున్నకాలమున సాక్షాత్తు ఎంబార్ల వంశస్థులగు మహావిద్వాంసులు బరోడా కళాశాలాపండితులు నగు శ్రీ ఎంబార్ కృష్ణమాచార్యులవారి సాన్నిధ్యము లభించెను. వారి యొద్ద బృహదారణ్యకోపనిషత్తు గొంతభాగము పఠింపగలిగితిని. వారిని దలచినపుడెల్ల వారికిగల స్వతంత్రవేదాంతజ్ఞానప్రాశస్త్యము

స్ఫురణకు రాక పూనదు. అట్టివారికి నమస్కృతి యొనర్చుటగూడ నా భాగ్య మనియే తలంచెదను.

1944 సంవత్సరమున మైసూరినుండి చెన్నపురికి వచ్చిన పిమ్మట ప్రబంధపఠనసంకల్పము భగవంతు డనుగ్రహించెను. శ్రీమాన్ పండిత చక్రవర్తి (తిరుమల నల్లాన్) శ్రీనివాసరంగాచార్యులవారి దర్శనము తటస్థించెను. వీరు నా కాబాల్యపరిచితు లగుటంజేసి యత్యంతాదరముతో దివ్యవాయ్ మొழி కాలక్షేపానందము నా కొసంగి నాకృతజ్ఞత కెంతయు పాత్రులైరి. వీరి యనుగ్రహమున 'తిరువాయ్ మొழி' మహాప్రబంధము పఠింపగలిగితిని. ఈ శ్రీముఖసూక్తిగ్రంథమునకు వీరు నాకు గలుగజేసిన ప్రబంధజ్ఞానమే కారణము. ప్రస్తుతము వీరి యనుగ్రహమున 'పెరియాళ్వార్ తిరుమొழி' సేవించుచున్నాడను. వీరియందు నాకు గల కృతజ్ఞతకు నా నమస్కారపూర్వకవందనములు. వీరు ప్రస్తుతము మద్రాసు సింగముసెట్టి యతీంద్రులుసెట్టి ధర్మస్థానమున కాలక్షేపస్వామిపదవి నలంకరించుచు జెన్నపురమునందలి యాంధ్రులకు సంస్కృత ద్రావిడ వేదాంతగ్రంథములంగూర్చి యుపన్యసించుచున్నారు.

విసువు విరామము లేక ముద్రణాపత్రము లత్యంతప్రీతితో దిద్ది గ్రంథముద్రణమున నా కెంతయుసహాయ మొనర్చిన శ్రీశతావధాని, విద్వాన్ పోతుకుచ్చి సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రులవారికి నా కృతజ్ఞతా వందనములు.

మదరాసు,
మార్చి, 1948

బ. పా.

కృతజ్ఞత

గీత రచియించి నాకేత - త్కీర్తి నొసగి
ఈశ కేన కఠ ప్రశ్న - లెరుగ బల్కి
ముండకోపనిషత్తును - బూర్తిచేసి
యటులె మాండూక్య తైత్తిరీ - యైతరేయ
ముల ననువదించి ఛాందోగ్య - మును రచించి
యన్నిటికి గ్రంథకర్త నే - నైనయట్లు
పేరు నా కొసంగియును దృ - ప్తిసి వహింప
కిపుడు శ్రీముఖసూక్తి వ్రా - యించికొంటి
విట్టి నీచిద్విలాసంబు - తెలుసగదర మొ
యెల్లయపు డిట్టిదయనె న - న్నేలుకొనుము !

*　　　*　　　*

కలదుగా బృహదారణ్య - కం బొకండు
పరమసత్కీర్తి గన్న శ్రీ - భాష్య మొండు
ద్రావిడంబున మూడువే - దంబు లొండు
నెట్లు వ్రాయింతువో వీని - నింకమీఁద.

నమ్మాఴ్వార్ తిరువాయ్ మలర్న్దరుళియ

తిరువాయ్మొఴి

తనియన్గళ్

నాథమునిగళరుళిచ్చెయ్దదు

భక్తామృతం విశ్వజనానుమోదనం
సర్వార్థదం శ్రీశఠకోపవాఙ్మయమ్,
సహస్రశాఖోపనిషత్సమాగమం
నమామ్యహం ద్రావిడవేదసాగరమ్.

ఈశ్వరమునిగళరుళిచ్చెయ్దదు

తిరువఴుది నాడెన్ఱుమ్ తెన్కురుగూరెన్ఱుమ్,
మరువినియ వణ్పొరున లెన్ఱుమ్,—అరుమఱైక
ళన్దాది శెయ్దానడియిణైయే యెప్పొఴుదుమ్,
శిన్దియాయ్ నెంజే తెళిన్దు.

శొట్టైనమ్బిగళరుళిచ్చెయ్దదు

మనత్తాలుమ్ వాయాలుమ్ వణ్కురుగూర్ పేణుమ్,
ఇనత్తారై యల్లాదిఱైంజేన్,—తనత్తాలు
మేదుఙ్కుఱైవిలే నెన్దైశడకోపన్,
పాదఙ్గళ్ యాముడైయ పఱ్ఱు.

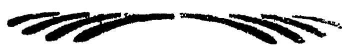
XXXII

అనన్తాఴ్వానరుళిచ్చెయ్దదు

ఏయ్న్దపెరుఙ్కీర్త్తి యిరామానుశమునితన్ ,
వాయ్న్దమలర్ప్పాతమ్ వణంగుకిన్ఱేన్,—ఆయ్న్దపెరుం,
శీరార్ శడకోపన్ శెన్దమిఴ్ వేదన్దరిక్కుమ్,
పేరాద వుళ్ళమ్పెఱ.

భట్టరరుళిచ్చెయ్దవై

వాన్తిగఴుఞ్జోలైమదిళరఙ్గర్ వణ్పుకఴ్మేల్,
ఆన్ఱ తమిఴ్మఱైగ ళాయిరముమ్,—ఈన్ఱ
ముతఱ్ఱాయ్ శడకోపన్ మొయ్మ్బాల్ వళర్త్త,
ఇతత్తా యిరామానుశన్,
మిక్క విఱైనిలైయుమ్ మెయ్యా ముయిర్నిలైయుమ్,
తక్క నెఱియుమ్ తడైయాగి—త్తొక్కియలుమ్,
ఊఴ్వినైయుమ్ వాఴ్వినైయు మోదుఙ్కురుగైయర్కోన్,
యాఴినిశై వేదత్తియల్.

సమర్పణము

జ్ఞాన మనువెన్న పాత్రలో - గ్రాఁగబెట్టి
భక్తిచక్కెరపాగున - భద్రపరచి
మహితగుణుఁ డగు శఠకోప - మౌని చేయు
మోక్షపుమిఠాయి తిరువాయి - మొఴి యనఁగ

* * *

అట్టి యుత్తమ గ్రంథంబు - ననువదింప
బరమదయ యుంచి మాసతీ - పతులయందు
నన్నుఁ గలముగాఁ గొని యబ్జ - నాభుఁ డిపుడు
వ్రాసె శ్రీముఖసూక్తి శు - భప్రదోక్తి

* * *

నిశ్చలం బగుమానస - నియతి లేక
భక్తియును లేక జ్ఞానసం - పదయు లేక
యుండుమమ్ముల నీరీతి - నుద్ధరించె
నీ కటాక్షంబెగాదె ని - ర్హేతుకంబు

తిరువాయ్ మొఴి

ముదల్ పత్తు

ముదల్ తిరువాయ్ మొఴి

(మూలమ్)

ఉయర్వఱ వుయర్నల
　　ముడైయవన్ యవ నవన్,
మయర్వఱ మదినల
　　మరుళినన్ యవ నవన్,
అయర్వఱు మమరర్గ
　　ళదిపతి యవ నవన్,
తుయరఱు శుడరడి
　　తొఴుదెఴున్ మననే! 1.

శ్రీ ముఖ సూక్తి

ప్రథమ శతకము

ప్రథమ దశకము

(పరత్వ నిర్ణయము)

అతిశయంబులకెల్ల న - త్యధిక మైన
యతిశయం బగునానంద - మాశ్రమముగ
గల్గి భాసించు నమ్మహా - ఘను డెవండో

*   *   *

జ్ఞానశూన్యత, యన్యశే - షత్వ బుద్ధి,
దనకు దా నీశ్వరుడ నను - తలపు గనుట
యిట్టియజ్ఞానముల నశి - యింపజేసి,
పొదుగు పట్టనిక్షీరంబు - భూమిమీద
గార్చుధేనువువలె గటా - క్షంబు పొంగ
భక్తిరూప మహాజ్ఞానంబు - పరగునట్లు
కరుణ నామీద జల్లు ర - క్షకు డెవండో

*   *   *

భగవదనుభవానందసం - బంధమందు
భంగ మనియెడుమరణం బె - రుంగనట్టి
నిత్యసూరుల బాలించు - నేత యెవడొ
అట్టి పరమపూరుషుని స - ర్వార్తిహరము
లైన దేదీప్యమాన పా - దారవింద
ములనె సర్వదా యాశ్రయం - బుగ దలంచి
సల్పుమీ జీవనము మాన - సంబ! నీవు 1.

మననగ మలమఱ
మలర్మిశై యెఴుతరుమ్,
మననుణ ర్వళవిలన్
పొఱియుణ ర్వవై యిలన్,
ఇననుణర్ ముఴునల
మెదిర్నిగఴ్ కఴివినుమ్,
ఇననిల నెననుయిర్
మిగునరై యిలనే. ౨.

ఇలనదు వుడైయని
దెననినై వరియవన్,
నిలనిడై విశుమ్బిడై
యురువిన నరువినన్,
పులనొడు పులనల
నొఴివిలన్ పరన్ద, అన్
నలనుడై యొరువనై
నణుగినమ్ నామే. ౩.

మనసు నంతర్ముఖంబుగా - మరలజేసి
మలినము లగు కామాదుల - మాపుసేయు,
వెలిగి వికసించి పైపైకి - మొలకలెత్తు
మానసికపు జ్ఞానంబుచే - గాన దగిన
ప్రత్యగాత్మకు సము డైన - వాడు కాడు

* * *

ఇంద్రియంబుల శక్తిచే - నెరుగదగిన
భౌతికపదార్థములవంటి - వాడు కాడు

* * *

అట్లు చిదచిద్విలక్షణుం - డగుటగాక
జ్ఞానమయమూర్తిగా ప్రకా - శంబు గాంచు

* * *

మరియు నిరతిశయానంద - మయు డతండు

* * *

జరుగుచున్నట్టి, జరిగిన - జరుగనున్న
కాలములయం దతనికంటె - ఘనుడు లేడు
మరియు దొరకడు వాని స - మానుడేని

* * *

ఇవ్విధంబున నాత్మల - కెల్ల నాత్మ
పరమపూరుషుడే నాకు - ప్రాణ మెపుడు 2.

ఒండు గలవా డటంచు వే - రొండు లేని
వా డటంచు దలంపంగ - వలను పడదు
అది పరిచ్ఛిత్తి యల్పత్వ - మనెడు దోష
ముల నెరుంగని నిత్య వి - భూతి యగుట ;

* * *

అవనిక్రిందిపాతాళంబు - లాది గాగ
బరమపదమున కీవలి - వైపువరకు
వెలుగు సర్వలోకములయు - చిత్పదార్థ

నామవ నివనువ
    నవళివ ళువళెవళ్,
తామవ రివరువ
    రదువిదు వుదువెదు,
వీమవై యివైయువై
    యవైనల తీఙ్గవై,
ఆమవై యాయవై
    యాయ్ నిన్ఱ వవరే. 4.

అవరవర్ తమతమ
    దఱివఱి వగైవగై,
అవరవ రిఱైయవ
    రెనవడి యడైవర్గళ్,
అవరవ రిఱైయవర్,
    కుఱైవిల రిఱైయవర్,
అవరవర్ విదివఴి
    యడైయ నిన్ఱనరే. 5.

చిత్పదార్థాళికెల్లను - శేషి యగుచు,
జగతి నింద్రియములకు గో - చరము లైన
వస్తువులప్రత్యణువునందు - వ్యాప్తి జెంది,
వాని సుఖదుఃఖములకు సం - బంధపడని
దేవు నానందమయు నద్వి - తీయు జేర
గల్గితిమి యిట్టి దాశ్చర్య - కరము గాదె 3.

మనము వాడు వీడు - మధ్య నుండెడివాడు
నామె యీమె నడిమి - యామె యేమె
తమరు వారు వీరు - దాపున నున్నవా
రదియు నిదియు నడిమి - యదియు నెదియు
ఇచట నున్నయవియు - నివియు మధ్యవియును
నవియు మంచిచెడ్డ - లనెడియవియు
జరిగినవియు మరియు - జరగబోవునవియు
అన్ని యతడె యంత - రాత్మ యగుట 4.

జగతి సాధారణంబుగా - జనులయందు
వారివారికి జ్ఞానాను - సారము లగు
మతములం, దమయిష్టదే - వతలె దమకు
ఫలము లొసగెడువా రంచు - దలచి, వారి
పాదముల జేరి చేతు రు - పాసనములు

* * *

ఐన నాయిష్టదైవంబు - లాశ్రయించు
నట్టి భక్తులకోర్కుల - ననుసరించి,
ఫలము లిచ్చుటలో సమ - ర్థు లగునట్లు,
పరమపురుషుండు వారిలో - పల వసించి,
ఎవ్వ రెవ్వ రేవిధముగా - నెంచి పూజ
సేతురో? వారికెల్ల వి - శిష్టరీతి
ఫలముల నొసంగు దానె యు - పాస్య మగుచు 5.

నిన్ఱన రిరున్దనర్ కిడన్దనర్ తిరిన్దనర్,
నిన్ఱిల రిరున్దిలర్ కిడన్దిలర్ తిరిన్దిలర్,
ఎన్ఱుమో రియల్విన రెననినై వరియవర్,
ఎన్ఱుమో రియల్వొడు నిన్ఱవెన్ తిడరే. ౫.

తిడవిశు మ్బెరివళి నీర్నిల మివైమిశై,
పడర్పొరుళ్ ముఴువదుమా యవైయవై తొఱుమ్,
ఉడన్మిశై యుయిరెనక్ కరన్దెఙ్గుం పరన్దుళన్,
శుడర్మిగు శురుదియు ళివైయుణ్డ శురనే. ౭.

లోకమున నిల్చుటయును గూ – ర్చుండుటయును
పండుకొనుటయు దిరుగుచు – నుండుటయును
వివిధరీతులు గలవు ప్ర – వృత్తివిధులు ;
నిల్వకుండుట కూర్చుండ – నేర కుంట
పండుకొనకుంట తిరుగక – యుండుట యన
వివిధములు గాగ జెలగు ని – వృత్తివిధులు ;
ఈ ప్రవృత్తి నివృత్తుల – నెల్లయపుడు
దాల్చి చేతనాచేతన – తతి చరింప
గల్గుటయును నా స్వామి సం – కల్పముననె.

* * *

ఎవ్విధమున నతనిచర్య – లిట్టి వనుచు
నెరిగి వచియింపగా రా ద – దెవ్వనికిని ;
అతడు లోకవిలక్షణం – బగు స్వభావ
యుతు డటం చని దెల్పు వే – దోక్తులెల్ల ;

* * *

లోకమందు బదార్థస్వ – రూపములును
చర్యలును వానిసంకల్ప – సంభవములె ! 6

అవని జల మగ్ని వాయువు – నాకసంబు
ననెడి యైదిట గల్గు ప – దార్థసమితి
దానె యని చెప్పునట్లుపా – దానకార
ణం బగుటెగాక ; మనశరీ – రంబునందు
ఆత్మ స్వామిగా వ్యాపించు – నట్లు వస్తు
బృందమున నెల్లయెడల వ్యా – పించియుండు ;

* * *

శురరఱి వరునిలై విణ్ముదల్ ముఴువదుమ్,
వరన్ముద లాయవై ముఴుదుణ్డ పరపర఩్,
పురమొరు మూన్ఱెరి త్తమరర్క్కు మఱివియన్దు
అరనయ నెన వులగఴి త్తమై త్తుళనే. ౭

ఉళనెని లుళనవ నురువమి వ్వురువుగళ్,
ఉళనల నెనిలవ నరువమి వ్వరువుగళ్,
ఉళనెన విలనెన వివైగుణ ముడైమైయిల్,
ఉళనిరు తగైమైయో డొఴివిల఩్ పరన్దే. ౮

ఇట్లు సర్వవస్త్వంతర్బ - హిః ప్రదేశ
మందు వ్యాపించి తేజోమ - యంబులైన
వేదవాక్కుల జగతికి - వేద్యు డగుచు

* * *

ప్రళయమున మ్రింగి పిమ్మట - ప్రభవ మొసగి
స్థితిని గలిగించి జగతి ర - క్షించు నతడె. 7

బ్రహ్మ మొదలగు సర్వదే - వతలకేని
స్థితి యెఱుగరాని మూలప్ర - కృతికి ముఖ్య
కారణం బౌచు సృష్టించి - కడకు దాని
నేకకబళంబుగా భుజి - యింప గల్గు
ప్రళయకాలాంతకుం డాప - రాత్పరుండు

* * *

త్రిపురసంహార మొనరించి - త్రిభువనముల
హారణ మొనరించురుద్రాంత - రాత్మ యగుట,
దేవతలకెల్ల జ్ఞానసం - తృప్తి గలుగ
జేయువాడును జగతికి - సృష్టికర్త
యైన బ్రహ్మదేవున కంత - రాత్మయగుట,
నాతడే బ్రహ్మ, రుద్రుండు - నాతడె యగు. 8

ఉన్నవా డన్నచో నాత - డున్నవాడె;
యీ ప్రకాశించుజగతియం - దెల్ల స్థూల
వస్తురూపంబు లతనిరూ - పములె గాన;

* * *

ఉండలే దన్నగాని వా - డున్నవాడె;
జగతిదృష్టి కగమ్యగో - చరములైన

పరన్దతణ్ పరవైయుళ్ నీర్ తొఱుం పరన్దుళన్,
వరన్దవ ణ్డమిదెన నిలవిశు మ్బొఴివఱ,
కరన్దశి లిడన్దొఱు మిడ న్దికఴ్ పొరుడొఱుమ్,
కరన్దెఙ్గుం పరన్దుళ నివైయుణ్డ కరనే. ౧౦

వ స్తువులయ ప్రకాశస్వ - భావరూప
ములను వాని సూక్ష్మాకార - ము లగుగాన;

* * *

కనుక నుండుట లేకుంట - గా వచింప
బడుట వానిగుణంబు లై - పరగుకతన
భావమును నభావంబు నా - బరగునట్లు
రెండువిధముల నతడు వ - ర్తించు చుండు;

* * *

అన్నిటను గల్గు నాతని - వ్యాప్తి, యెందు
లేదు దాని కెన్నడును వి - చ్ఛేదనంబు; 9
చలువ వెదజల్లి యీ ప్రపం - చంబుచుట్టు
వ్యాపకం బై నజలనిధి - యణువులందు
నన్నిటనుగూడ నాతండు - వ్యాప్తి నెందు.

* * *

ఆకసముకంటె సర్వలో - కాళికంటె
ఎంతయో పెద్ద యైన స - ర్వేశ్వరుండు
ఇట్టి పరమాణువుల జొచ్చు - టరుదు గాదె
యనగ జెల్లదు; వా డిట్టి - యణువునందె,
యతివిశాలమా బ్రహ్మాండ - మందువలెనె
పరగు మిక్కిలి సూక్ష్మరూ - పము ధరించి;

* * *

అట్టులే భూమి యాకాశ - మాది యైన
భూతమండలిప్రత్యణు - వున నతండు
సూక్ష్మరూపంబుధరియించి - చొచ్చియుండు

* * *

కరవిశు మ్బెరివళి నీర్ నిల మివైమిశై,
వరనవిల్ తిఱళ్ వలి యళి పొఱైయాయ్ నిన్ఱ,
పరనడి మేఱ్కురు గూర్చ్చడకోపన్ శొల్,
నిరనిఱై యాయిర త్తివై పత్తుమ్ వీడే. ౧౧

సూక్ష్మవస్తువులం దతి - సూక్ష్మము లగు
క్షుద్రకాయంబులందును - జొచ్చునతడు

* * *

స్వయముగా బ్రకాశించెడు - సత్పదార్థ
ము లగుజీవులయందు లో - పల వసించి
తనయునికి వానికిం దెలి - యనివిధమున
వ్యాప్యములకును దెలియని - వ్యాప్తిచెందు.

* * *

అట్లు తన శరీరంబు లౌ - నఖిలవస్తు
జీవసంతతి తనయందె - సేర్చుకొనును
బ్రళయకాలంబునం దాప - రాత్పరుండు;
ధృతము లగుప్రమాణముల సి - ద్ధించువాడు; 10

ధరణి దానిస్వభావ మౌ - ధారకతయు
దహనుడును వానినై జంపు - దాహకతయు
జలము,దానికి సాజమౌ - చల్లదనము
వాయువును దానిగుణ మగు - బలము, నాక
సమును దానిస్వభావ మౌ - శబ్దగుణము
అన్నిటికిని నంతర్యామి - యగుచు, దానె
యన్ని యనదగు సర్వేశ్వ - రాంఘ్రి యుగము
నకు సమర్పించు నా తిరు - నగరవాసు
డైన శఠకోపమౌని శ - బ్దార్థసంయు
తంబుగా రచించిన సహ - స్రంబునందు
ప్రథమ దశకంబు పూరుషా - ర్థప్రదంబు. 11

ముదల్ పత్తు

ఇరణ్డామ్ తిరువాయ్ మొఴి

(మూలమ్)

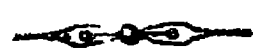
వీడుమిన్ ముఱ్ఱవుమ్,
వీడు శెయ్దు, ఉమ్ముయిర్
వీడుడై యానిడై,
వీడు శెయ్మినే. ౧

మిన్నిన్ నిలైయిల,
మన్నుయిరాక్కైగళ్,
ఎన్నుమిడత్తు, ఇఱై
యున్నుమినీరే. ౨

నీర్ నుమ దెన్ఱివై,
వేర్ ముదల్ మాయ్త్తు, ఇఱై
శేర్ మిన్, ఉయిర్క్కడ
నేర్ నిఱై యిల్లే. 3

ప్రథమ శతకము

ద్వితీయ దశకము

(ఉపదేశము)

భగవదితరమౌ విషయసం - బంధములను
వాసనలతోడ బూర్తిగా - వదలుకొనుము;

* * *

అట్లు ప్రతిబంధకనివృత్తి - యైనపిదప
ఆత్మలకునెల్ల నెవడు ని - యామకుండో
ఈశరీరంబులకు నెవ్వ - డీశ్వరుండో
పరమపదమున కెవ్వండు - స్వామి యగునొ
అట్టి సర్వేశ్వరునివస్తు - వైనయాత్మ
నాతనికె సమర్పించుభా - గ్యంబు గనుడు. 1

ఆత్మవాసం బొనర్చు కా - యంబులెల్ల
మెరుపుకంటెను మిగుల న - స్థిరము లగుట
వానియల్పత్వ మస్థిర - త్వము నొకింత
మనమునకు దెచ్చి యోజించు - కొనుడు మీరె. 2

ఆత్మ దేహం బనెడిభ్రాంతి - యమరి యుంట
ఈశ్వరుండను నే నని - యెడితలంపు
ఇట్టియపురుషార్థముల వ - హించుకతన
నే ననుస్వతంత్రబుద్ధి - జనించుచుండు;
మహిని సర్వంబు నీశ్వర - మయము గనుక
నాది యనుమమకారం బ - నర్థదంబు;

ఇల్లదు ముళ్ళదుమ్,
అల్ల దవనురు,
ఎల్లై యి లన్నలమ్,
పుల్గు! పఱ్ఱఱ్ఱే. ౮

అఱ్ఱదు పఱ్ఱెనిల్,
ఉఱ్ఱదు వీడుయిర్,
శెఱ్ఱదు మన్నుఱిల్,
అఱ్ఱిఱై పఱ్ఱే. ౯

పఱ్ఱిల ఈశనుమ్,
ముఱ్ఱవుమ్ నిన్ఱనన్,
పఱ్ఱి లైయాయ్, అవన్
ముఱ్ఱి లడఙ్గే. ౧౦

ఈయనర్థంబులను రెంటి - నిపుడె మీరు
వేరుతోడనే పెకలించి - విడిచి వైచి
చెడిననావ తీరంబునం - జేరినట్లు
స్వామియాశ్రయమును బొంద - బరుగు లిడుడు

*　　*　　*

అఖిల సంసారులకు నాత - డౌషధంబు
ఆత్మలకు వానివంటిశ్రే - యస్కరుండు
కలుగ డన్న చో నధికుండు - కలుగునొక్క! 3

వానిరూపం బచేతన - వస్తువులను
చేతనపదార్థములను మిం - చినది సుమ్మి!
బాహ్యసంబంధముల నెల్ల - వదలిపెట్టి
అసమస్తకల్యాణగు - ణాన్వితునకు
శరణ మొనరించి వానియా - శ్రయము గొనుడు. 4

ప్రకృతిసంబంధములు మిమ్ము - బాసె నన్న
ఆత్మసందర్శనము ప్రాప్త - మైనయట్లె
దానినే యంద్రు కైవల్య - ధామ మనుచు;

*　　*　　*

అంతకంటెను శ్రేయస్క - రార్థలాభ
మంద దలచెదరేని మీ - రాత్మరూప
దర్శనము క్షుద్ర మగుట న - ద్దాని విడిచి
భగవదితరసంబంధము - ల్బారదోలి
స్వామినే గోరి వానియా - శ్రయము గొనుడు. 5

ప్రేమరూపు డౌగాన స - ర్వేశ్వరుండు
సంగ మనునది వాని వా - సస్థలంబు
కనుక సర్వభూతసముండు - గా జెలంగు

*　　*　　*

అడఙ్గెఴిల్ శమ్బత్తు,
అడఙ్గక్కణ్డు, ఈశ
నడఙ్గెఴి లఃతెన్ఱు,
అడఙ్గుగ వుళ్ళే. ౮

అతనితో నీవు సంగంబు - నభిలషించి
ఆతడే సర్వ మను జ్ఞాన - మభ్యసించి
సర్వ విధసేవ లతనికి - సలుపవలయు

*   *   *

(నిర్మలులు గాగ దనసీమ - నిలిచియున్న
నిత్య సూరులపై ప్రేమ - నిలుప నేల?
జగతి మోహాంధులై వినా - శంబు నొందు
భూరియజ్ఞాను లగువారి - బ్రోవ వలదె?
యనుచు వైకుంఠు డమరుల - యందు రక్తి
మాని వాత్సల్యమును దాల్చు - మనుజులందు). 6

ఇందు నందును వైకుంఠ - మందుగూడ
జెలగు నుభయ విభూతుల - చెలువ మెల్ల
నీశ్వరుని వైభవంబుగా - నెఱగవలయు;
ఈ విధంబుగ నిద్దాని - నెరిగి నీవు
దాన నొకభాగ మే నను - తలపు జెంది
పాత్రుడవు గమ్ము వాని సం - బంధమునకు;

*   *   *

కడలిలోపల గల జీవ - గణము లెల్ల
కడలిలోనన సర్వ సౌ - ఖ్యంబులందు;
కడలిసంబంధ మెఱుగని - కట్టెపుల్ల
నైన నత్తరంగశ్రేణి - యవల ద్రోయు;
అట్టె స్వస్వామిసంబంధ - మరయు డేని
వాని వస్తువవై ముక్తి - వడయుగలవు. 7

ఉళ్ళమురై శెయల్,
ఉళ్ళ విమ్మూన్ఱైయుమ్.
ఉళ్ళిక్కెడుత్తు, ఇఱై
ఉళ్ళిలొడుఙ్గే. ౮

ఒడుఙ్గ వవన్కణ్,
ఒడుఙ్గలు మెల్లామ్
విడుమ్, పిన్ను మాక్కై
విడుమ్బొఴుదెణ్ణే. ౯

ఎణ్బెరుక్కన్నలత్తు,
ఒణ్బొరుళీఱిల,
వణ్బుగఴ్ నారణన్,
తిణ్కఴల్ శేరే. ౧౦

బాహ్యవిషయుక మైన ప్రా - వణ్య మొందు
మనము నంతర్ముఖంబుగా - మరల జేసి
పరమపురుషుని ధ్యానింప - బంచి తేని,
అట్టియానంద మంతంత - యగుచు బొంగి
వాక్స్వరూపంబు దాల్చి వె - ల్వలికి వచ్చు ;
బిదప భగవంతు చరణార - విందములకు
దాస్య మొనరింప గాయంబు - తత్తరించు;

*　　*　　*

ఇట్లు చరియింపవలసిన - ట్లీశ్వరుండు
సృష్టిచేసిన వీని చ - రించువిధము
చక్కగా జూచి యితరప్ర - సక్తి మాన్పి
స్వామియాశ్రయమున బ్రవే - శం బొనర్పు. 8

హృదయ వాక్కాయముల మూటి - నీశ్వరునకు
అర్పణ మొనర్ప, దత్ప్రాప్తి - నడ్డగించు
సకల విషయంబులును దామె - వికలము లగు ;

*　　*　　*

ఎల్లయజ్ఞానములకును - హేతువైన
యీ శరీరంబు విడిపోవు - టెప్పు డనుచు
కాచియుందువు పురుష సం - గంబు కొరకు
గాచి యువ్విళులూరెడు - కాంతవోలె; 9

స్వయముగా దమంతట బ్రకా - శంబు గనుచు
కరము నానంద మను జ్ఞాన - కాంతి గలిగి
గణుతి సేయంగ శక్యంబు - గాని యట్టి
జీవకోటులన్నిటికిని - శేషి యగుచు

శేర్తడ, త్తెన్కూరు
కూర్చ్చడకోపన్ శొల్,
శీర్తొడై యాయిరత్తు,
ఓర్తవిప్పత్తే. ౧౧

మొదల్ పత్తు

మూన్ఱామ్ తిరువాయ్ మొழி

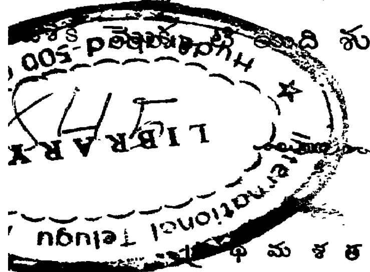

(మూలమ్)

పత్తుడై యడియవర్క్కెళియవన్
పిఱర్గళుక్కరియ
విత్తగన్, మలర్మగళ్ విరుమ్బు
నమరుమ్బెఱ లడిగళ్,
మత్తుఱు కడైవెణ్ణెయ్ కళవిని
లురవిడై యాప్పుణ్డు,
ఎత్తిఱ మురలినో
డిణైన్దిరు న్దేజియ వెళివే. ౧

నాశరహితకల్యాణగు - ణములకెల్ల
ఖనియనందగు నారాయ - ణుని సమస్త
సత్ఫలములిచ్చు దృఢతర - సాధనంబు
లైన పాదారవిందంబు - లాశ్రయింపు. 10

ఇల దటాక సమృద్ధమై - చెలగుచుండు
తిరునగరి నున్న శఠకోప - పరమహాని
స్వామి కల్యాణగుణపరం - పరలగూర్చి
కరుణ బల్కిన వేయిపా - శురములందు
... ది శుభా - ర్థప్రదంబు. 11

... థ మ శ త క ము

తృ తీ య ద శ క ము

(భక్తి)

(రామరావణ ఘోరసం - గ్రామమందు
లక్ష్మణస్వామి మూర్ఛిల్ల - రావణుండు
ఎత్తికొనిపోయి చెరబెట్ట - నెంచి, దగ్గ
రించి హస్తంబులెల్ల జో - డించియెత్త
మంచుకొండయొ మేరువో - మంధరంబొ
యన నచంచలుడయ్యె రా - మానుజుండు;
ఆంజనేయుండు రావణు - నవలద్రోసి
పరుగులిడివచ్చి దశరథ - పట్టికడకు

ఏకహస్తంబుతో బట్టి - యెత్తికొనియె;
పుష్పమాలిక నెత్తెడు - పోల్కి దోప

* * *

శత్రుమిత్రులపట్ల న - సాధ్యసాధ్య
భావములపూన్కి స్వామిస్వ - భావముగద)

* * *

భక్తి పురుషున కుత్తమై - శ్వర్య మగుట
లేశ మైన నయ్యది దృఢ - పాశమువలె
బరమపురుషు బొందుట సుల - భం బొనర్చు;
అతడు సులభుండు భక్తాళి - కగునుగాని
వానియాధారమును దలం - పకయె స్వప్ర
యత్న మొనరించువారి క - త్యంతదుర్ల
భుం డగుట గాకయుండు న - ద్భుతుడు నగుచు.

* * *

సర్వసౌరభములకు వా - సస్థల మగు
జలజమం దుద్భవించిన - సరసిజాక్షి
హృదయమును జూరకొనియెడు - నీశ్వరుండు

* * *

భక్తికంటెను వేఱైన - పథములందు
బడయ దుర్లభుం డగును నా - స్వామి యెపుడు

* * *

అవనిధరమును మోసి క్షీ - రాబ్ధి చిలికి
సుధను బంచిన యాజగ - త్సూత్రధారి,
గవ్యము ధరించి యొక గోప - కాంత కష్ట
పడి చిలుకువెన్న దొంగిలిం - పంగ, నురము

ఎళివరు మియల్వీన
నిలైవరమ్బిల, పలపిఱప్పాయ్
ఒళివరు ముఴునలమ్
ముదలిల కేడిల, వీడామ్
తెళితరు నిలైమైయ దొఴివిలన్
ముఴువదు మిఱైయోన్,
అళివరు మరుళినో డగత్తనన్
పుఱత్తన నమైన్దే.

అమైవుడై యఱనెఱి ముఴువదు
ముయర్వఱ వుయర్న్దు,
అమైవుడై ముతల్ కెడ లొడివిడై
యఱనిల మదువామ్,

త్రాటితోడుత బంధించి - రోట గట్ట
బెంగపడినట్లుగా వెక్కి - వెక్కి యేడ్చె ;
ఎట్టిసౌలభ్యమో దీని - నెరుగరాదు ;
తత్పరత్వంబునకు నేని - దరిశలిర్ప
నోవు; సౌలభ్యమున కుండ - నోపునొక్కొ ! 1

పరమసౌలభ్య మతని స్వా - భావికంబు ;
(సారథిత్వంబు వహియించు - సమయమున నె
విశ్వరూపంబుగూడ జూ - పించినట్టి)
అతని జన్మములకు నద్దు - నావు గలదె
అవి యసంఖ్యాకములు గాగ - నలరుకతన ;

* * *

అతని కల్యాణగుణము ల - నంతములుగ
సర్వకాలంబులం బ్రకా - శంబు గాంచు

* * *

ఆది యనునది లేక యం - త్యంబు లేక
భాసురం బైన జ్ఞానరూ - పము వహించు ;
బరమపదము నొసంగు స - త్పురుషు డతడు
అట్టి శక్తి స్వభావాదు - లతనివె కద !
వాడు చల్లనికృప జూపి - భక్తజనుల
కతి సమీపంబునం దుండి - కాచుచుండు ;
ఇతరులకు దూరముగ నున్న - గతి దనర్చు 2

ఫలములెల్లను బరిపక్వ - పరచు ధర్మ
మార్గములలోన నతిశయ - మహితు లగుచు,
అద్భుతము లైన సృష్టి ల - యములు మరి య
వాంతరవినాశము లగు వ్యా - పారములును

అమైవుడై యమరరుమ్
యావైయుమ్ యావరుమ్, తానామ్
అమైవుడై నారణన్ మాయైయై
యఱిపవర్ యారే. 3

యారుమోర్ నిలైమైయ నెన
వఱివరియ వెమ్బెరుమాన్,
యారుమోర్ నిలైమైయ నెన
వఱివెళియ వెమ్బెరుమాన్
పేరుమో రాయిరమ్
పిఱపలవుడైయ వెమ్బెరుమాన్
పేరుమో రురువము
ముళతిల్లై యిలతిల్లై పిణక్కే. ౪

పిణక్కఱ వఱువగై చ్చమయము
నెఱియుళ్ళి యురైత్త,
కణక్కఱు నలత్తన
నన్దమి లాదియ మ్బగవన్,
వణక్కుడై త్తవనెఱి వழிనిన్ఱు
పుఱనెఱి కళైకట్టు,

అతివిధేయత దమయాజ్ఞ - ననుసరింప,
జతురు లైన బ్రహ్మాది దే - వతలె గాక
సర్వచేతనా చేతన - సంతతియును
దనప్రకారంబు లగుటచే - దాన యనగ
నలరు నారాయణుని యనే - కావతార
గూఢచరితంబు లెరుగ శ - క్యం బెవండు ? 3

బహుసహస్రము ల్నామరూ - పముల గల్గి
వర్తన మొనర్చువాడు నా - స్వామియెగద
స్వప్రయత్నంబుచే నెంత - జ్ఞాను లైన
ఇట్టినైజంబువా డని - యెరుగరాని
సర్వ శక్తి సంయుతుడు నా - స్వామియెగద
శరణు చెందినవా డెంత - స్వల్పు డైన
దన స్వభావంబునెల్ల గ - న్గొనెడురీతి
జ్ఞాన మొసగెడువాడు నా - స్వామియెగద
అట్టి నాస్వామి కొకరూపే - రైనగాని
యాకృతియుగాని యుండలే - దని వచింత్రు
లేక యుండుట యెన్నడు - లే దటంద్రు
ఇట్లనాశ్రితు లాశ్రితు - లెల్లయపుడు
వాదము లొనర్చు చుందు ర - వారితముగ. 4

వేదబాహ్యంబు లైన ష - డ్విధమతముల
బాధలు శమింప, భక్తిప్ర - పత్తివిధుల
దెల్పుగీత వచించి బో - ధించువాడు ;
గణన కెక్కు డౌకల్యాణ - గుణసమూహ
ముల బ్రకాశించు నమ్మహా - పూరుషుండు ;
ప్రేమరూపంబు దాల్చి గా - న్పించువాడు ;

ఉణక్కుమిన్ పత్తైయుఱ
పవనుడై యుణర్వుకొ ణ్డుణర్న్దే. ౫

ఉణర్న్దుణర్ న్దిఴిన్దక
న్ఱుయర్న్దురు వియన్దవి న్నిలైమై,
ఉణర్న్దుణర్ న్దుణరిలు
మిఱైనిలై యుణర్వరి దుయిర్గాళ్,
ఉణర్న్దుణర్ న్దురైత్తురై
త్తరియయ నరనెన్ను మివరై,
ఉణర్న్దుణర్ న్దురైత్తురై
త్తిఱైఞ్జుమిన్ మనప్పట్ట దొన్ఱే. ౬

ఆమహాపూరుషుని యందు - నన్యభక్తి
నెరపి యడకువ వహియించి - పరపథముల
యెడల దృష్టు లన్కలుపుల - నెత్తివైచి
వానియెడల బ్రవృత్తితో - వానివిషయ
మైనజ్ఞానంబు బూని బా - హ్యంబులైన
విషయముల సమూలంబుగా - విడువవలయు. 5

దశదిశలనెల్ల వ్యాపించి - దనరునట్టి
ప్రాకృత పదార్థములకు వి - లక్షణంబు
గా వెలంగెడునాత్మ సా - క్షాత్కరింప
జేసికొన దగు, నిత్య మా - చింతనమున
జ్ఞానమున మననంబున - శ్రవణమునను ;

* * *

అంతమాత్రంబుచే నేమి -యైనయట్లు ;
పరమపురుషుని తత్త్వ స్వ - భావరూప
దర్శనము దానిచే బొంద - దగునె నరుడు?

* * *

కనుక చేతనులార ! మీ - మనమునందు
హరిహరబ్రహ్మ లనెడుత్ర - యంబులోన
రక్షకుం డెవ్వడో మరి - భక్షకుం డె
వండొ నాభి జనించిన - వా డెవండొ
తగుప్రమాణంబు లున్న శా - స్త్రముల జదివి,
యెవనియెడ పరత్వము నిర్ణ - యింపబడెనొ
చక్క నారయోజనల విమ - ర్శన మొనర్చి
మనమునకు బట్టువాని నో - క్కనిని గూర్చి

ఒన్ఱెన ప్పలవెన
వఱివరుమ్ వడివినుళ్ నిన్ఱ,
నన్ఱెఴిల్ నారణ్ణ్
నాన్ముగ నరనెన్నుమివరై,
ఒన్ఱను మ్మనత్తు వై
త్తుళ్ళి నుమ్మిరుపశై యఱుత్తు,
నన్ఱెన నలఞ్జెయ్ వ
దవనిడై నమ్ముడైనాళే. ౮

నాళునిన్ఱడునమ పఴమై
యఙ్గొడువినై యుడనే
మాళుమ్, ఓర్ కుఱైవిల్లై
మ్మనన గ మ్మలమఱ క్కఴువి,

శ్రవణ మనన తపంబు ల - చంచలముగ
జరిపి ధ్యానించి, వానినే - శరణు చొరుడు ! 6

ఒక్కఁడే యాత్మ మూఁడుగా నున్నదొక్కొ !
అట్లు గాకుండ మూఁడు కా - యంబులందు
వేరువే రాత్మ లీరీతి - జేరిరొక్కొ !
ఎఱుగ శక్యంబు గానట్లు - మెఱయుచున్న
యతులతేజోనిధి యనంగ - నఖిలలోక
రక్షకుం డైనయాదినా - రాయణుండు,
నిగమనాదంబు సర్వదా - నెరపుచున్న
వదనములు నాల్గు ధరియించు - వనజభవుఁడు,
లోకసంహార మొనరించు - రుద్రమూర్తి,
యన బ్రసిద్ధమై మూర్తిత్ర - యంబు చెలఁగు

*　　*　　*

వారివిషయంబు నిష్ఠతో - పాతబుద్ధి
బూని తర్కించుకొనుఁడు మీ - మానసమున

*　　*　　*

మూఁపురకును పరత్వంబు పొసఁగ దనియు
ఒక్కఁడే పరమాత్ముఁడై - యుండు ననియు
సర్వజన సుప్రసిద్ధ వి - షయము గాన
పురుషు లిద్వారం దీశ్వర - బుద్ధి మాని
పరమపురుషు నెరింగి స - ద్భక్తి వాని
నాశ్రయింపుఁడు బ్రతికియు - న్నపుడె మీరు. 7

పరమపురుషునం దనుమాన - పడుట యనెడు
కల్మషము మనమందుండి - కడిగివైచి,
అనుదినము మనశ్రీమంతు - డైనస్వామి
పాదకమలంబులనె యాశ్ర - యం బొనర్చి,

నాళున న్తిరువుడై యడిగళ్ త
న్నలఙ్కழల్ వణఙ్గి,
మాళుమోరిడ త్తిలుమ్
వణక్కొడు మాళ్వదు వలమే. ౮

వల త్తన న్తిరిపుర మెరి త్తవ
నిడం పెఱత్తున్ది
త్తలత్తు, ఎழு తిశై ముగన్ పడై త్త
నల్లులకము న్తానుమ్
పులప్పడ, ప్పిన్ను న్త న్నులగ త్తి
లగ త్తన్ తానే
శోలప్పుగి, లివై పిన్నుమ్ వయిత్తఱు
విమై యవన్ తుయక్కే. ౯

దెరపి లేకుండ మనల బా - ధించుచున్న
క్రూరములును ననాదు లౌ - ఘోరపాప
సంచయము పాసి తొలగు త - క్షణమె; పిదప
నేకొరంతయు మన కుండ - దెప్పుడేని

*　　　*　　　*

మరణకాలమునందు న - మ్రత వహించి
పరమపురుషుని మనమునఁ - భక్తి దలచి
ప్రాణముల వీడునెడల శ్రే - యస్కరంబు; 8

కుక్షికుడివైపు త్రిపురాంత - కుని ధరించి
పొచ్చెమెందును లేనిసం - పూర్ణవిధిని
జగములకు సృష్టి చక్కఁగా సలిపినట్టి
నలువ నేగాక, తజ్జగం - బులనుగూడ
నతివిశాలంబుగా నాభి - యందు నిలిపి;

*　　　*　　　*

తనకడుపునందు బుట్టిన - తనయుసృష్టి
యైనలోకంబు లల్పంబు - లని తలపక,
భక్తులకు దర్శనానంద - పారవశ్య
మొసఁగి వారిని సంతృప్తి - నొందజేయ
నాత్మమాయచే స్వయముగా - నవతరించె;
ఎంత చెప్పిన, గుక్షి నం - తంత బెరుగు
నిట్టిగుణములు వర్ణింప - నెవరితరము;

*　　　*　　　*

తలపదలపంగ వ్యామోహ - దాయకములు
సంశయములు పొండనిమాన - సములు గల్గి 9

తుయక్కఱు మదియిల్ నన్ ఞానత్తు
ళమరరై త్తుయక్కుం,
మయక్కుడై మాయైగళ్
వానిలుం పెరియన వల్లన్,
పుయక్కరు నిఱత్తనన్
పెరునిల జ్కడన్ద నల్లడిప్పోదు,
అయర్ప్పిల నలరిణావన్
తవ్రువన్ వణజ్గువ నమర్ న్దే. ౧౦

అమరర్ గళ్ తొழுదెழ
వలైకడల్ కడైన్దవన్ తన్నై,
అమర్ పొழிల్ వళజ్కురు గూ
ర్చ్చడకోపన్ కుఱ్ఱేవల్ గళ్,
అమర్ శువై యాయిర
త్తవత్తిను ళివైపత్తుమ్ వల్లార్,
అమరరో డుయర్విల్ శె
న్ఱువర్ తం పిఱవియఞ్జిఱైయే. ౧౧

శుద్ధులగుచు బరిజ్ఞాన - సిద్ధులైన
దేవతానీకమునకును - దిగ్భ్రమంబు
గలుగ జేసెడునాశ్చర్య - కరవిచేష్టి
తములవా డవతారాద్భు - తములవాడు;

* * *

అట్టియాశ్చర్యములు వాని - యందు జూడ
నాకసముకంటె గొప్పవి - యై చెలంగు

* * *

ఈప్రపంచంబు సర్వంబు - నేకపాద
మునను గొల్చెడిఘనఘనా - ఘనసువర్ణ
కాంతియుతు మనోహరపాద - కమలములను
అన్యచింతల విడనాడి - యనవరతము
మరవక స్మరింతు మెత్తు న - మస్కరింతు
కరశిరంబులతో బట్టి - కౌగిలింతు; 10

అమరులకు జీవితాశ్రయ - మగువిధమున
బాలసంద్రంబు మథియించు - పరమపురుషు
గూర్చి వనమయం బగుకురు - కూరునగర
వాసశఠకోపరచితస - ద్వాక్యసేవ
యైనపద్యసహస్రంబు - నం తృతీయ
దశక మియ్యది; దీని నా - దరముతోడ
పఠన మొనరించువార ల - ప్పరమపదము
చేరి యచ్చట గలనిత్య - సూరులవలె
జననమరణాదిక్రూరబం - ధముల గనరు 11

ముదల్ పత్తు

నాలామ్ తిరువాయ్ మొழி

(మూలమ్)

అఞ్జిఱైయ మడనారా
    యళియత్తాయ్, నీయుం ని
న్నఞ్జిఱైయ శేవలుమా
    యూవావె న్ఱెనక్కరుళి,
వెఞ్జిఱైప్పు ళ్ళుయర్త్తా
    ర్కెన్ విడుతూదాయ్ చ్చెన్ఱక్కాల్,
వన్శిఱై యిలవన్ వైక్కిల్
    వైప్పుణ్డా లెన్ శెయ్యుమో. ౧

ప్రథమ శతకము

చతుర్థ దశకము

(సందేశము)

సదుపకార మొనర్ప నా - సక్తి గలిగి
అంద మగురెక్కలను గల్గి - యతులవేగ
శక్తియుక్తురా లగుసార - సద్ద్విజంబ!

* * *

పక్షిరాజమ! నీవు నీ - భర్త గలిసి
విరహిణినై కృశియించునా - విధము గాంచి
స్వార్థ మిది యని మీ హృద - యమున దలచి
పాప మని నన్ను గనికరిం - పంగవలయు;

* * *

కఠినపక్షయుక్తుం డైన - గరుడు నెక్కి
ధ్వజముగా వానినే గల - స్వామికడకు
ఆర్త నైననాదూతవై - యరుగ జనుము;
నాపనుపుదాన వగుని న్న - నాదరించి
యతడు సుముఖుండు గాక నీ - యం దొకింత
ద్వేషమును బూని నిను జెర - బెట్టెనేని,
దాన నేచెడుంగును నీకు - దగులబోదు;

* * *

ఇల బరోపకారార్థమై - యేగువారి
కట్టికష్టంబులెల్ల శ్రే - యస్కరములు. 1

ఎన్ శెయ్య తామరైక్కణ్
 పెరుమానార్క్కెన్ తూదాయ్,
ఎన్ శెయ్యుమురైత్తక్కా
 లినక్కుయిల్గాళ్ నీరలిరే,
మున్ శెయ్ద ముఴువినైయాల్,
 తిరువడిక్కీఴ్ క్కుఱ్ఱేవల్
మున్ శెయ్య ముయలాదే
 నకల్వాదువో విదియినమే. ౨

విదియినాల్ పెడైమణక్కుమ్
 మెన్నడైయ వన్నఙ్గాళ్.
మదియినాల్ కుఱళ్ మాణా
 యులకిరన్ద కళ్వఱ్కు,
మదియిలేన్ వల్వినైయే
 మాళాదో వెన్ఱు, ఒరుత్తి
మదియెల్లా ముళ్ కలఙ్గి
 మయఙ్గుమా లెన్నీరే. ౩

సతులు పతులు నౌకోవెల - జంటలార!
పుండరీకాక్షు డైననా - పురుషుకడకు
నాకు దూతలై యరుదెంచి - నాయవస్థ
తెలుగ బల్కినయెడల, మీ - కేమిభయము
పరమకరుణయె మీస్వభా - వంబు గాదె!

*　　*　　*

అకట! నాపాపబాహుళ్య - మూది లేని
దగుటవలన నాస్వామిపా - దారవింద
సన్నిధిని జేరి స్వయముగా - సంతసమున
ఆంతరంగికసేవ చే - యంగనైతి;
సాధనాంతరముల బూన - శక్తిలేక
శరణు చొచ్చిన నన్నునా - దరణసేసి
తొలగద్రోయుట న్యాయ్యమై - తోచెనొక్కొ! 2

అతులితానందపరు లైన - హంసలార!
భాగ్యవశమున జేరి దం - పతులు గాగ
గలసి విహరించు నోమంద - గమనలార!

*　　*　　*

(శాస్త్రవిహితవివాహస - త్ఫలమువలన
సరసదాంపత్యములు మీకు - సంభవించె;
అట్లు గాకుండ నావివా - హంబు విధి న
తిక్రమించిన దాట నీ - తీరు గల్గె)
దీర్ఘముగ యోజన లొనర్చ - ధీయుతుండు;
వామనస్వరూపము దాల్చు - బ్రహ్మచారి;
భక్షుడై యుండుబలిచక్ర - వర్తియొద్ద

ఎన్నిన్రైక కణ్డిరఙ్గి
    యిదుతకా దెన్నాద,
ఎన్నిల ముగిల్వణ్ణ
    ర్కెన్ శొల్లి యాన్ శొల్లుకేనో,
నన్నిన్రైయినియవర్ కళ్
    తఙ్గాదె న్ద్రిరువాయ్ శొల్,
నన్నిల మగన్దిల్ గాళ్
    నల్ గుదిరో నల్ గీరో. ౪

మూఁడుపాదంబులకు జాలు - భూమి గోరి
స్వర్గమర్త్యము ల్జేకొను - వంచకుండు;
అట్టివానితోఁ జోయి యి - ట్లనుడు మీరు!

* * *

మతివిహీన నానాపాప - మతులితంబు
అనుభవమున నెన్నటికి నం - త్యంబు గాదు;
అనుచు దుఃఖించి యొక కాంత - స్వాంతమందు
దిగ్భ్రమము జెంది నిను గోరి - తిరుగుచుండె
గనుక రక్షింప రమ్ము శీ - ఘ్రం బటంచు. 3

నాస్వభావమృదుత్వగు - ణంబు లెరిగి
దయ యొకింతైన మనమున - దాల్ప కుండ
ఇట్లు విడిపింపరా దని - యెంచనట్టి,
యంతరుష్ణబహిశ్శీత - మైననీల
మేఘముం బోలుస్వామి స - మీపమునకు
ఏమివార్తలు పంపింతు - మీముఖమున!
ఎరిగియుండియు గరుణ వ - హింప డాయె

* * *

"మంచి దైనట్టియాఘ్రాణ - మించు కైన
నామెదరి నిల్వ దింక మీ - యండ నేని
నిలిచినను నిల్వ నగు"నని పలికి మీరు
వాచికం బిడుసుకృతంబు - పడయరమ్మ!

* * *

ఇంతమాత్రపువార్త మీ - రింద్రనీల
వర్ణశోభితు లగుక్రౌంచ - పక్షులార!
చెప్పెదరొ చెప్పరో నాకు - జెప్పరమ్మ! 4

నల్గిత్తాన్ కాత్తళిక్కుం
　　పొఴిలేఴుమ్ వినై యేఱ్కే,
నల్గత్తా నాగాదో
　　నారణనై క్కణ్డక్కాల్,
మల్గునీ ర్పునల్పడప్పై
　　యిరై తేర్వణ్ శిఱుకురుగే,
మల్గునీర్ కణ్ణేఱ్కోర్
　　వాశకఙ్గొణ్డరుళాయే. ౫

అరుళాద నీరరుళి
　　యవరావి తువరామున్,
అరుళాఴి ప్పుట్కడవీ
　　రవర్వీది యొరునాళెన్ఱు,

జలము పాఱెడువనపరి - సరములందు
ఆలుబిడ్డలరక్ష కా - హారవస్తు
నిచయసంపాదన మొనర్చు - నీరుగోడి!

* * *

పరు లపేక్షింపకయె యీప్ర - పంచ మెల్ల
సప్తభువనము లుక్కుక్షి ర - క్షణ మొనర్చి
పిదప సృష్టించి పాలనా - విధుల సలుపు
భారము వహించునట్టినా - స్వామి కిప్పు
డతనిసృష్టిలో నేకాంశ - మైననన్ను
బాపి ననువంక నిల్లెడ - బాయ దగునె?

* * *

(జగతి జనులకు జేయుర - క్షణకు నేని
కాంత నైయున్న నే నర్హ - గాకపోతి)

* * *

జీవనిచయస్వరూపంబు - స్థితి లయంబు
తన కధీనంబు లైయుండ - దా బ్రకారి
యగుచు వాని ప్రకారంబు - లుగ ధరించు
వానిలోపముల దన లో - పములుగాగ
జూచునారాయణుని నీవు - చూతు వేని,
కంట నీరిటిగా నీరు - గార్చునాకు
అతనికడనుండి యొక్కవా - ర్తైన దెమ్ము; 5
ప్రథితగాంభీర్యసౌందర్య - వంతమైన
తుమ్మెదా! నాదయాసము - ద్రు డగుస్వామి
గాంచినపు డిట్లు నామాట - గా వచింపు!

* * *

అరుళాఴి యమ్మానై
క్కణ్డకా లిదుశొల్లి
అరుళ్, ఆఴి వరివణ్డే
యాముమెన్ పిఴైత్తోమే. ౬

ఎన్ పిఴైకో ప్పదుపోల
ప్పనివాడై యీర్గిన్ఱ,
ఎన్ పిఴైయే నినైన్దరుళి
యరుళాద తిరుమాలార్క్కు,
ఎన్ పిఴైత్తాళ్ తిరువడియిన్
తగవినుక్కు న్ఱోరువాయ్ శొల్,
ఎన్ పిఴైక్కుమిళఙ్కిళియే
యాన్ వళర్త్త నీయలైయే. ౭

కరుణ మాలినమీరు మీ - కాంతయెడల
కొంతదయ యుంచి ప్రాణంబు - లంతరింప
కున్నయప్పుడె, సుగుణసం - పన్నుడైన
గరుడు నాయమ్మవీథివై - పరుగునట్లు
నడుపవలయును దుడ కొక్క - నాటనైన;
(పచ్చి యొకకొంత యైన గ - న్పట్టునపుడె
వాన వచ్చిన నుపయోగ - పడునుగాదె!)

*   *   *

ఇంతకును నామెయందు త - ప్పేమి గలదు. 6

చెల్వములప్రోగొనర్చెడి - చిలుకపిల్ల!
నిన్ను గాంచిన నామనో - నేత్రవిషయ
మైనసొబగెల్ల మనమునం - దావరించి
యెముకలం దాకి వానిని - హింసచేసె;
నీవు నే బెంచుచిలుకవు - గావె చెప్పుమ!

*   *   *

శల్యముల రంధ్ర మొనరించి - సరము గాగ
దారమున గ్రుచ్చె నన శీత - మారుతంబు
బాధ గలిగించు చున్నది - బహువిధముల

*   *   *

ఆదయారూపిణియగు లో - కైకమాత
తోడ విహరించుస్వామి నా - దోషములనె
తలపునం దుంచి దయమాలి - యులుక బూనె
గాని, దయ జూప ప్రతిబంధ - కంబులైన
తప్పు లే నేమి చేసితో - తలపు మనుము! 7

నీయలైయే శిఱుపూవాయ్,
నెడుమాలార్ కెన్ తూదాయ్,
నోయెనదు నువలెన్న
నువలాదే యిరున్దొఴిన్దాయ్,
శాయలొడు మణిమామై
తళర్న్దేన్ నాన్, ఇనియునదు
వాయలగి లిన్నడిశిల్
వైప్పారై నాడాయే. ౮

నాడాద మలర్నాడి
నాడోఱుమ్ నారణన్ తన్,
వాడాద మలరడిక్కీఴ్
వైక్కవే వగుక్కిన్ఱు,
వీడాడి వీఱ్ఱిరుత్తల్
వినైయఱ్ఱదెన్ శెయ్వదో,
ఊడాడు పనివాడా
యుఱైత్తీరా యెనదుడలే. ౯

నే ననుభవించుదుస్థితి - నిఖిలలోక
రక్షకుం డగుస్వామిస - మక్షమందు
విన్నప మొనర్పనైతివి - చిన్నిచిలుక!
ఇంతవరకును దెచ్చితి - విట్లు చేసి

*   *   *

దీప్తిమంత మై వెల్గు నా - దేహకాంతి
శ్లాఘ్య మై యొప్పునా మేని - చక్కదనము
క్రూరదురవస్థవలన బో - గొట్టుకొంటి;

*   *   *

ఇంక నీనోట రుచి యైన - యెరల దెచ్చి
ప్రీతితో బెట్టువారల - వెదకికొనుము ! 8

ఊర కటు నిటు సనుశీత - మారుతంబ!
వెదకినను దుర్లభము లగు - విరులబోలు
నాత్మపుష్పంబులను దెచ్చి, - యనుదినంబు
నిత్యపూజార్హ్యము లగు పె - న్నిధులవంటి
స్వామి నారాయణునిపాద - సరసిజముల
కర్పణముచేయవలయు నీ - యవయవములు

*   *   *

ఇట్లొనర్చు భాగ్యంబు నా - కెట్లు గలుగు!
కరము విశ్లేషబాధాగ్ర - గణ్యమైన
దుస్థితిని మున్గి యున్నయా - యస్థిరంపు
దేహ మేమి యై పోవునో - దెలియరాదు

*   *   *

(వానివిశ్లేషమున గల్గు - బాధతోడ
వానిసంబంధముం గాంచి - బంధువులును

ఉడలాఴి ప్పిఱప్పువీ
డుయిర్ ముదలాయ్ ముఱ్ఱుమాయ్.
కడలాఴి నీర్ తోఱ్ఱి
యదనుళ్ళే కణ్వళరుమ్,
అడలాఴియమ్మానై
క్కణ్డాక్క లిదుశొల్లి,
విడలాఴి మడనెఞ్జే
వినైయో మొన్ఱామళవే. ౧౦

అళవియన్ఱ వేఴులగ
త్తవర్ పెరుమాన్ కణ్ణనై,
వళవయల్ శూఴ్ వణ్ కురుగూ
ర్చ్చడకోపన్ వాయ్న్దురైత్త.
అళవియన్ఱ వన్దాది
యాయిరత్తు ళిప్పత్తిన్,
వళవురైయాల్ పెఱలాగుమ్
వానోఙ్గు పెరువళమే. ౧౧

విడిచిపోయిరి; నా కింక - వెరవు గలదె
రెంటికిం జెడిపోయి నే - నొంటి నైతి). 9

భవ్య మగుమానసమ! దేహ - బంధజనిత
జననమరణంబులకును మో - క్షంబునకును
వస్తు వగునాత్మ మొదలుస - ర్వము వహించి
అంతు లేనిజలాబ్ధి శ - యాను డగుచు,

* * *

శత్రుసంహారకం బైన - చక్రమును ధ
రించుస్వామిని నీవు ద - ర్శించినపుడు,

* * *

''అతనిపాదాబ్జయుగ్మంబు - నాశ్రయించి
సర్వకైంకర్యముల జేసి - జన్మ సార్థ
కంబు గావింప నాయాశ - యం'' బటంచు
బల్కవలయును; నే నెంత - పాపి నైన
స్వామితోడుత నన్ను సం - బంధపరచు
వరకు వానిసన్నిధి విడ - వలదు నీవు. 10

ఆది యంతంబు లేనివా - డఖిలలోక
చేతనులకెల్ల స్వామిగా - సేవ్యు డగుచు
బరమసులభు డౌ శ్రీకృష్ణు - పాదపూజ
నముగ నర్పించుటకు దిరు - నగరియందు
వాసమొనరించునమ్మాళు - వారు మిగుల
భక్తితో యోజనల బూని - వ్రాసినట్టి
సుగుణసంప్రద మైనపా - శురసహస్ర
మందు నాల్గవదశక మి - య్యది చెలంగు;

* * *

ముదల్ పత్తు

ఐన్దామ్ తిరువాయ్మొఴి

(మూలమ్)

వళవేఴులగిన్ ముదలాయ
వానోరిఱైయై, అరువినైయేన్
కళవేఴ్వెణ్ణెయ్ తొడువుణ్డ
కళ్వావెన్బన్ పిన్నైయుమ్,
తళవేఴ్ముఱువల్ పిన్నైక్కాయ్
వల్లానాయర్ తలైవనాయ్,
ఇళవేఱ్ఱేఴ్ తఴువియ
ఎన్దాయెన్బన్ నినైన్దునైన్దే. ౧

ఎవరు సద్భక్తి నిది పఠి - యింపగలరో
వార లుత్తమమోక్షసం - పదను జెంది
శాశ్వతానందముం గని - స తసింత్రు. 11

ప్రథమ శతకము

పంచమ దశకము

(పశ్చాత్తాపము)

లోపములు లేక యీ సప్త - లోకములకు
పుట్టువు నొసంగి లీలావి - భూతి గాఁగ
ననుభవించుచు వైకుంఠ - మందు నిత్య
సూరులకు స్వామి యౌ జగ - త్సూత్రధారి
పట్ల పాపి నౌనే నిట్లు - పల్క నగునె ?

* * *

ధ్యానమున నాశరీరంబు - తరుగ జేసి
వాని చౌర్యగుణంబెల్ల - బయలుపడగ
నంటి నవనీతచోరుఁ డం - చనెడిమాట
మరియు, మొల్లలయందంబు - మరుగుపరుప
జాలునప్పిన్నసతిమంద - హాసమునకు
దాసుడై యదునాయక - త్వము వహించి
యౌవనోద్భవదుష్టమ - దాంధము లగు
సప్తవృషభంబులను బట్టి - సరభసముగ

నిన్ఱనిన్ఱుళ్ కరన్ఱురగి
    ఇమైయోర్ పలరుమ్ మునివరుమ్,
పునైన్ఱ కణ్ణినీర్ శాన్ఱమ్
    పుకై యోడేన్ది వణజ్గినాల్,
నినైన్ఱవెల్లా ప్పొరుళ్గళుక్కుమ్
    విత్తాయ్ ముదలిల్ శిదైయామే,
మనఞ్జెయ్ ఞానత్తున్ పెరుమై
    మాశూణాదో మాయోనే. ౨

మాయోనిగళాయ్ నడైకఱ్ఱ
    వానోర్ పలరుమ్ మునివరుమ్,
నీయోనిగళై ప్పడై యెన్ఱు
    నిఱైనాన్ముగనై ప్పడైత్తవన్,
శేయోనెల్లా వఱివుక్కుమ్
    తిశైగళెల్లా న్దిరువడియాల్
తాయోన్, ఎల్లా వెవ్వుయిర్క్కుమ్
    తాయోన్ తానోరురువనే. 3

నలుగ గొట్టినయట్టి నా - నాథు డంటి

*　　*　　*

చనవు లీరీతి వానిపై - సలుప దగునె?　　1

ధ్యానమున బారవశ్యంబు - దనువు జెంద

మనసు కరగి ద్రవంబుగా - మారిపోవ

వనజభవు డాదిదేవత - ల్సనకు డాది

ఋషివరు లనేకు లరుదెంచి - ప్రియముతోడ

*　　*　　*

జలములను బుష్పమాలల - జందనముల

బలుఫలంబుల నగరుధూ - పముల నొసగి

వినయసాష్టాంగవిధుల సే - వించునెడల

*　　*　　*

లయము జెందినయాపదా - ర్థములకెల్ల

గారణం బౌచు నెట్టివి - కారములును

నీవు పొందక సృష్టించు - నేర్పరి వగు

నీమహత్త్వంబు మాయక - నిలుచుగాక!

అద్భుతములకు నాస్వామి - యాకరంబు.　　2

ఉన్నతము లగుజన్మంబు - లొంది సృష్టి

మొదలుగా గలవ్యాపార - ముల నెఱుంగు

వార లగుదేవతల ఋషీ - శ్వరుల బెక్కు

మందిని సృజింపు మనుచు బ్ర - హ్మను సృజించి

వాని కేలోపమును లేని - జ్ఞాన మొసగి,

జ్ఞానులకుగూడ దెలియంగ - రానివాడు

*　　*　　*

కువలయం బొక్కపాదాన - గొలుచువాడు

తానోరురువే తనివిత్తాయ్
త్తన్నిల్ మూవర్ ముతలాయ,
వానోర్ పలరుమ్ మునివరుమ్
మఱ్ఱుమ్ మఱ్ఱుమ్ ముఱ్ఱుమాయ్,
త్తానోర్ పెరునీర్ తన్నుళ్ళే తోన్ఱి
యదనుళ్ కణ్వళరుమ్,
వానోర్ పెరుమాన్ మామాయన్
వైకున్ద నెమ్పెరుమానే. ౮

మానేయ్ నోక్కి మడవాళై
మార్పిల్ కొణ్డాయ్ మాదవా,
కూనేశిదైయ వుణ్డైవిల్
నిఱత్తిల్ తెఱిత్తాయ్ కోవిన్దా,
వానార్ శోది మణివణ్ణా
మదుశూదా నీయరుళాయ్, ఉన్

ప్రాణిసంతతులకు దల్లి - వంటివాడు
చూడ, నాస్వామి యగుపురు - షోత్తముండె
పరమసౌశీల్య మగుస్వభా-వంబువాడు. 3
బ్రహ్మరుద్రాదు లనగ నె - వ్వరును లేని
యనాదికాలంబునం దొక్క - డగుచు నిలిచి
తా నుపాదానమును నిమి - త్తమును నగుచు
నట్లె సహకారమును దానె - యగుచు జగతి
సృష్టిసంకల్ప మొదలోన - జేసికొనెడి

* * *

సృష్టికర్త ప్రళయకర్త - స్థితికి గర్త
లనగ తనతోడ ముమ్మూర్తు - లను సృజించి
దేవతలు ఋషీశ్వరులును - స్థావరములు
జంగమములు నితరవస్తు - సంతతులును
అన్నిటిని సృష్టిసేసి తా - నైనవాడు

* * *

పరమపదనాథు డాశ్చర్య - కరగుణుండు ;
నిత్యసూరుల బాలించు - నేత ; నాకు
స్వామి గావున నే వాని - స్వత్వ మగుదు ;
విధిగ నను బ్రోచునాత డె - వ్విధిని నేని. 4
ఆత్మగుణలక్షణోపేత - హరిణనేత్ర
శ్రీమహాలక్ష్మినిం గొని - హృదయకమల
మధ్యవర్తిగ ధరియించు - మాధవుడవు
విల్లు దగ వంక దీర్చెడు - విధము దోప
కుబ్జవక్రత సరి సేయు - కోవిదుడవు

* * *

తేనేమలరు న్తిరుప్పాదమ్
  శేరుమాఱు విన్నై యేనే. ౫

విన్నై యేఁ విన్నైతీర్ మరున్దానాయ్
  విణ్ణోర్ తలైవా కేశవా,
మన్నై శేరాయర్ కులముదలే
  మామాయనే మాదవా,
శిన్నై యేయ్ తణ్డుழాయ మరామరఙ్గ
  శేత్తు నెయ్ దాయ్ శిరీదరా,
ఇన్నయాయిన్నయ పెయరినా
  నెన్జు నైవ నడియేనే. ౬

అడియేఁ శిఱియ ఞాన త్తే
  నడిదలాఱ్కు మరియానై,

ఇంద్రనీలమణిం బోలు - సాంద్రకాంతి
బరమపదమెల్ల బ్రభలతో - బర్వజేయు
శుద్ధసత్త్వాండ మగుమధు - సూదనుడవు

*　　　*　　　*

మధువు స్రవియించు, మోక్షసం - పద నొసంగు
నీపదాంభోరుహములస - న్నిధికి బరమ
పాపి నగునేను జేరెదు - భాగ్య మిమ్మ! 5

అఘమహారోగి నానాకు - నౌషధమవు
నిత్యసూరుల కానంద - నిధివి; బ్రహ్మ
కీశునకు గారణమ వైన - కేశవుడవు

*　　　*　　　*

గుడిసెలందు వసించెదు - గొల్లజనుల
నాయకుడ వౌదు వాశ్చర్య - నవ్యచేష్టి
తములకర్తవు మరి రమా - ధవుడ వీవు;

*　　　*　　　*

నిబిడశాఖావృతంబు లై - నిలిచియున్న
సాలవృక్షంబు లేడవ - లీల ద్రుంచి
చిరుతయాటల నాడిన - శ్రీధరుడవు

*　　　*　　　*

ఈస్వభావంబులం గల్గి - యిట్టినామ
ముల వహించెడుప్రఖ్యాత - పూరుషుడవు
క్రుంగి పోయెడునను జూడ - గూడదొకొ! 6

ఎట్టిజ్ఞానులకేని గ్ర - హింపరాని
యతిశయంబుల విలసిల్లు - నట్టివాడు;

కడిశేర్ తణ్ణన్తుఴాయ్ క్కణ్ణి
    పునైన్దాన్ తన్నైక్కణ్ణనై,
శెడియారాక్కై యడియారై
    చ్చేర్దల్తీర్క్కు న్తిరుమాలై,
అడియేన్ కాణ్బానలఱ్ఱువ
    నిదనిల్ మిక్కో రయర్వుణ్డే. ౨

ఉణ్డాయులకేఴ్ మున్నమే,
    యుమిఴ్న్దుమాయైయాల్ పుక్కు
ఉణ్డాయ్ వెణ్ణై శిఱుమనిశ
    రువలైయాక్కై నిలైయెయ్ది,
మణ్డాన్ శోర్న్ద దుణ్డేలుమ్
    మనిశర్క్కాగుంపీర్. శిఱిదుమ్
అణ్డావణ్ణ మక్కారైయ
    నెయ్యూర్ మరున్దో మాయోనే. ౩

మాయోన్ఱీయ వలవలై
    ప్పెరుమా వఞ్జప్పేయ్ వీయ,
తూయకుఴవియాయ్ విడప్పా
    లముదా వముదుశెయ్దిట్ట

సరసశృంగారశీతల - సౌరభముల
నించుతులసిమాలికల ధ - రించువాఁడు ;

* * *

గోపగోపీజనంబుఁ - గోర్కు లూర
లీల లొనరించు శ్రీకృష్ణ - బాలకుండు
భక్తులకు కర్మసంభవ - పాపదేహ
బంధముల బాపి ప్రోచు శ్రీ - వల్లభుండు

* * *

ఆమహామహు బొందుట - కల్పబుద్ధి
నయ్యు సర్వదా చింతింతు - నాశపడుచు. 7

సర్వకల్పనాచాతుర్య! - సరసిజాక్ష!
సప్తలోకము ల్మ్రింగెదె భో - జన మొనర్చి
పిదప వానిని సృష్టికై - వెడల గ్రక్కి
అల్పమానవజాతిదే - హంబు దాల్చి
గొల్లపల్లె మాయల జేయు - కొరకు జేరి
వంచకుడ వౌచు వెన్న భు - జించినావు!

* * *

పృథ్వినిం గ్రక్కి సృష్టి గా - వించునపుడు
మ్రింగినది కొంత లోపనే - మిగిలెనేని,
దానిచే పాండురోగంబు - దగులునేమొ
యంచు ముందుగా వెన్న భ - క్షించితౌర! 8

జగములెల్లను గాచుర - క్షకుని యెడల
బరచుదుర్బుద్ధి కామరూ - పము ధరించి
వంచన మొనర్చి మడియింప - నెంచి వచ్చు
పూతన స్తనంబులకు బూత - పూసి యున్న

మాయన్, వానోర్ తని_త్తలైవన్
మలరాళ్ మైన్ద నెవ్వుయిర్క్కుమ్
తాయోన్, తమ్మా నెన్నమ్మా
నమ్మామూ_ర్తియై చ్చార్న్దే. ౯

శార్న్దవిరువల్ వినైగళుం శరిత్తు
మాయ ప్పఱ్ఱఱుత్తు
_త్తీర్న్దుతన్బాల్ మనమ్వైక్క
_త్తిరు_త్తి వీడుతిరుత్తువాన్,
ఆర్న్దఞాన చ్చుడరాగి
యగలఙ్కీఴ్మే లళవిఱన్దు,
నేర్న్దవురువా యరువాగు
మివఱ్ఱుయిరాం నెడుమాలే. ౧౦

విషము నమృతంబునుం బోలె - బీల్చివైచి
చిటికెలో దాని ద్రుంచు - శిశురూప
చారి కంసారి! యద్భుతా - శ్చర్యకారి;
పరమపదమందె నిత్యని - వాసు లైన
యమరసంతతి కద్వితీ - యాధికారి
* * *
సిరులజవరాలిపతి, సర్వ - జీవకోటి
పోషణంబున దల్లిని - బోలుమూర్తి
* * *
తనకు దా స్వామి నాస్వామి - ధర్మకామి
దివ్యమంగళవిగ్రహా - దీప్తియుతుడు
వానితోడుత విశ్లేష - మేను బొంద
జాల, నయ్యది యాత్మనా - శంబు గాన. 9

నన్ను బాధించుపాపపు - ణ్యంబు లనెడు
ద్వివిధకర్మము ల్నాకు ని - వృత్తి చేసి,
విషయసంగాదిదుర్జ్ఞాన - విధుల మాన్పి,
నామనస్సు నిరంతరా - నందధామ
మైనతనయందె లయ మైన - య ట్లొనర్చి,
నా కొసంగెడుతనమోక్ష - నగరమందు
పూర్వశృంగారముల జేయ - మొదలుపెట్టె;
* * *
అట్టివా డెవ్వడో యని - యడుగ నేల?
సర్వపరిపూర్ణస్వప్రకా - శప్రభలకు
నాకరం బైనజ్ఞానరూ - పాన్వితుండు
* * *
సకలముఖముల వ్యాపించు - సత్పురుషుడు;

మాలే మాయప్పెరుమానే
మామాయనే యెన్ఱెన్ఱు,
మాలేయేఱి మాలరుళాల్
మన్నుకురుగూర్చ్చడకోపన్,
పాలేయ్ తమిఴిశై కారర్
పత్తర్ పరవు మాయిరత్తిన్,
పాలేపట్ట వివై పత్తుమ్
వల్లార్క్కిల్లై పరివదే. ౧౧

ముదల్ పత్తు

ఆఱామ్ తిరువాయ్ మొఴి

(మూలమ్)

పరివది లీశనైప్పాడి,
విరివదు మేవలుఱువీర్,
పిరివగై యిన్ఱి నన్నీర్ తూయ్,
పురివదువుం పుగై పూవే. ౧

స్థూలసూక్ష్మస్వరూపవ - స్తువు లనంగ
నలరు జీవనిర్జీవాంత - రాత్మ యతడు. 10

ఓ మహాత్మ! మహైశ్వర్య - యుతగుణాఢ్య!
అద్భుతానంతచేష్టక - ల్యాణసుగుణ
యన నిరంతరమును నసం - ఖ్యాకము లగు
నామముల నుచ్చరించి యా - నంద మొంది,
చిత్తవిభ్రాంతు డై పుర - షోత్తముని య
నుగ్రహము బొందు భక్తజ - నాగ్రగణ్యు
డైన కురుకూరు శఠకోప - యతివరుండు

* * *

ద్రవిడగాయకసద్భక్త - తతికి సంత
సంబుగా బల్కు నీ సహ - స్రంబునందు
దశక మొం డిది; దీని శ్ర - ద్ధను బఠించు
జనులు దుఃఖంబులను దాటి - సంతసింత్రు. 11

ప్రథమ శతకము

షష్ఠ దశకము

(ఆశ్రిత సులభత్వము)

పక్షపాతంబు లేక లో - పములు గనక
సకలప్రతిబంధకములను - సమయ జేయు
దేవు సామగానంబుచే - దృప్తిపరుప
గోరి పూజకు ద్రవ్యము - ల్గూర్ప జాల

మదువార్ తణ్ణన్దుழాయా౯,
ముదువేద ముదల్వనుక్కు.
ఎదువేదెన్పణియెన్నా
దదువే యాళ్చెయ్యుమీాడే. ౨

ఈడుమెడుప్పుమి లీశ౯,
మాడువిడా దెన్మనసే,

నట్టిచేతనులార! మీ - రంబుజాక్షు
పూజనద్రవ్యములకు వా - పోవ నేల!

*   *   *

పాదసన్నిధి జలము న - ర్పణ మొనర్చి
దారకుపుష్పంబు లర్పించి - ధూప మొసగి
యాచరింపుడు మీయిష్ట - యజనవిధుల

*   *   *

పరమసౌలభ్య మతని స్వ - భావ మగుట
అంతకే సర్వసంతృప్తి - నతడు చెందు. 1

అతిమనోహర పరిమళా - న్వితము లగుచు
జంద్రికా పద్మ మకరంద - సదృశ మైన
చలువ వెదజల్లు తులసిమా - లలు ధరించు
సిరులజవరాలిపతికి నే - జేయుసేవ
లేవి గల విందుగాని యిం - కెందుగాని;

*   *   *

ఆది లేని వేదంబుల - కాది యగుచు
సర్వభాగంబులం బ్రకా - శంబు గాంచు
పరమపురుషున కే జేయ - వలయుసేవ
లేవి గల విందుగాని యిం - కెందు గాని

*   *   *

ఈవిధం బగు తలపు వ - హింపకుంట
ఎల్లకైంకర్యములు గాగ - నెంచవలయు. 2

ఒకని విడిపించుటయును వే - రొకని జేర
బల్కుటయును లేనట్టి యీ - శ్వరునియొక్క

పాడుమెన్నా వవర్ పాడల్,
ఆడుమెనఙ్గ మణఙ్గే, 3

అణఙ్గెన వాడుమెనఙ్గమ్,
వణఙ్గి వఴిపడు మీశర్,
పిణఙ్గి యమరర్ పిదఱ్ఱుమ్,
కుణఙ్కొఴు కొళ్గై యినానే. ౪

కొళ్గై కొళామైయిలాదార్,
ఎళ్గ లిరాగమిలాదార్,
విళ్గై విళ్ళామై విరుమ్బి,
ఉళ్కలన్దా ర్కోరముదే. ౫

సన్నిధిని నాసనము పాయ - దెన్నటికిని

* * *

జిహ్వ వానినే స్మరణంబు - చేయు చుండు

* * *

కాయ మావేశమును బొంది - కదలుచుండు. 3

నేను నే నని సర్వదా - నిత్యసూరు
లంద రనుభవించుటకుగా - ముందు పడెడు
సకల కల్యాణ సుగుణపుం - జంబువాడు ;
అమరవరులకు నిత్యమా - నాశ్రితనిధి ;
అఖిలలోకంబులకును ని - యామకుండు ;

* * *

అట్టివానితో నానంద - మనుభవించి
ఆడుచుండెడి నావేశంబు - నందినట్లు
కాయ మియ్యది ; వానిసం - గంబె దీని
కనవరతమును నానంద - యాత్ర యయ్యె. 4

యోగ్యతనుబట్టి కైంకర్య - మొప్పుకొనుట
యోగ్యతాహీనులను దూర - ముండు మనుట
ఇట్టిభేదగుణంబు లే - నట్టివాడు

* * *

కొందర నుపేక్షచేయుట - కొందరయెడ
నాదరము చూపుటయును లే నట్టివాడు

* * *

వచ్చువాడు ప్రయోజన - పరత వచ్చె
నో యటులగా కనన్యప్ర - యోజనుడుగ
జేర జనియెనో యని విమ - ర్శించి తనను

అముద మమరర్గట్కీన్ద,
నిమిర్ శుడరాఴి నెడుమాల్;
అముదిలు మాఱ్ఱ వినియన్,
నిమిర్తిరై నీళ్ కడలానే. ౬.

నీళ్ కడల్ శూఴిలఙ్గైక్కోన్,
తోళ్గళ్ తలై తుణిశెయ్దాన్
తాళ్గళ్, తలై వణఙ్గి,
నాళ్ కడలై క్కఴిమినే. ౭

కఴిమిన్ తొణ్డీర్గళ్ కఴిత్తు
త్తొఴుమి, నవనై త్తొఴుదాల్,

పరమ గమ్యంబుగా గోరి - యరుగుదెంచు
వాని కతుల మానమృతంబు - వంటివాడు. 5

దేవతలకెల్ల సుధ తన్వి - దీర నిచ్చి
నిమిషనిమిషంబునకు వృద్ధి - నెరపుచున్న
కాంతి భాసించుచుండు చ - క్రంబు దాల్చి
మింటి కెగసెడునలలస - మ్మేళనంబు
నతివిశాలంబు నైనక్షీ - రాబ్ధియందు
బవ్వళించినయాపరా - త్పరునికంటె
నమృత మెక్కువె ? తక్కువ - యగునుగాని

* * *

అట్టియమృతాధికుని మాని, - యమృతపాన
మభిలషించిన యింద్రాది - యమరవరుల
భాగ్యహీనత నే మని - పల్కవచ్చు. 6

ఆసురం బగు ఘనతపం - బాచరించి
మూడులోకంబులం దన - కీడు లేని
భుజబలము గల్గి పదిశిరం - బులను గల్గి
జలధి త్రవ్వనిపరిధిగా - నిలిచియున్న
లంక పాలించు రాక్షస - రాజుబట్టి
శిరములను ద్రుంచి భుజముల - జెండి వైచి
లోకములభీతి బాపు శూ - రునిపదాంబు
జముల దల లుంచి మ్రొక్క మీ - జన్మములకు
సార్థకత గొల్పుడీ! కాల - జలధి దాటి. 7

భాగవతులార! సంసార - బంధసంగ
ములను విడిపించి పురుషో_త్త - మునిపదాశ్ర

వఴినిన్ఱ వల్వినై మాళ్విత్తు,
అఴివిన్ఱి యాక్క త్తరుమే. ౮

తిరుమ వరుమ్పాయ నాయ,
తిరుమగళార్ తని క్కేళ్వన్,
పెరుమైయుడైయ పిరానార్,
ఇరుమై వినై కడి వారే. ౯

కడివార్ తీయ వినైగళ్,
నొడియారు మళవైక్కణ్,
కొడియా వడు పుళ్ళుయర్త్త
వడివార్ మాదవ నారే. ౧౦

మాదవన్ పాల్ శడకోపన్,
తీదవ మిన్ఱి యురైత్త,
ఏదమి లాయిర త్తిప్ప త్తుం
ఓద వల్లార్ పిఱవారే. ౧౧

యం బొనర్పుడు! ఫలసిద్ధి - కడ్డుపడెదు
సర్వపాపంబులను దాన - సమయజేసి
శాశ్వతానంద మైనమో - క్షం బొసంగు. 8
(కర్మనిర్ముక్తి గాంచు టే - కరణి ననిన)

* * *

అఖిలలోకంబులకు మాత - యభయదాత
ఆ దయాభూతి యైన మా - యమ్మప్రేమ
ధర్మములచేతనేని పొం - దంగ నగునె?

* * *

అట్టి శ్రీ దేవి వాత్సల్య - మతిశయించి
పురుషకారం బొనర్ప న - ప్పూరుషుండు
భక్తులను గాచు పుణ్యపా - పములనుండి. 9
శత్రువులనెల్ల ద్రుటిలోన - సంహరింప
శక్తిమంత మౌ గరుడధ్వ - జము ధరించి
అతిమనోహరరూప దే - హంబు దాల్చి
పరమకరుణాస్వరూపిణీ - వల్లభుండు
క్రూరపాపంబులను దెగ - గోయుకొరకు
కాల మెంతయో! పట్టదు; - క్షణము చాలు. 10
మాధవునిగూర్చి శఠకోప - మౌని యిట్లు
స్వాభిమానంబు మరి యుపే - క్షయును లేని
యనఘు డంచాన తిచ్చు స - హస్రపాశు
రములలో నీపదింటి పా - ఠము ఘటించు
వారు జన్మరాహిత్యంబు - పడయగలరు. 11

ముదల్ పత్తు

ఏఴామ్ తిరువాయ్ మొఴి

(మూలమ్)

పిఱవిత్తుయరఱ
ఞానత్తుళ్ నిన్ఱు,
తుఱవిచ్చుడర్విళక్కమ్
తలైప్పెయ్వార్,
అఱవనై యాఴిప్పడై
యన్దణనై,
మఱవైయిన్ఱి
మనత్తువైప్పారే. ౧

వైప్పామరున్దా మడియరై,
వల్వినైత్
తుప్పామ్పుల నైన్దుమ్
తుఞ్జక్కొడానవన్,
ఎప్పాలెవర్క్కుమ్
నలత్తాలుయర్న్దుయర్న్దు,
అప్పాలవనెఙ్గ
ళాయర్కొఴున్దే. ౨

ప్రథమ శతకము

సప్తమ దశకము

(ధ్యానము)

జన్మసంబంధ మగు దుఃఖ - సమితి పోవ
జ్ఞానసహితంబుగా నుపా - సన మొనర్చి
ప్రకృతిసంబంధముల నెల్ల - బాపివైచి
ధార్మికుడును సుదర్శన - ధారియు నగు
పరమపావను డౌ పరా - త్పరుని మాన
సమున ధ్యానింపుడీ సర్వ - సమయములను. 1

ఆశ్రితుల యొక్క పంచేంద్రి - యముల బట్టి
క్రూరకర్మంబులకు వృద్ధి - గూర్చు దుష్ట
మార్గముల బోవనీయక - మరల జేయు

* * *

అఖిలదుఃఖంబులకు వాడె - యౌషధంబు
శిష్టమార్గంబు జూపు ని - క్షేప మతడె!

* * *

ధరణి గల్గిన సర్వచే - తనుల కంటె
నతిశయానంద మాతని - యనుభవంబు

* * *

వర్ణనాతీతు డగు గోప - బాలు డతడు
సర్వదా నామనోవీథి - సంచరించు. 2

ఆయర్ కొఴున్దా
యవరా ఱ్పుడై యుణ్ణుమ్,
మాయప్పిరానై
యెన్మాణిక్కచ్చోదియై,
తూయవముదై
ప్పరుగిప్పరుగి, యెన్
మాయప్పిఱవి
మయర్వఱుత్తేనే. ౩

మయర్వఱ వెన్మనత్తే
మన్నినాన్ఱన్నై,
ఉయర్వినైయే తరు
మొణ్ శుడర్క్కఱ్ఱైయై,
అయర్విలమరర్గ
ళాదిక్కొఴున్దై, యె
న్నిశైవినై యెన్శొల్లి
యాన్ విడువేనో. ౪

విడువేనో వెన్విళక్కై
యెన్నావియై,
నడువే వ

భక్తవత్సలు డగుచు గో - పకులయందు
జనన మై నవనీతంబు - సంగ్రహించి
గొల్లయిల్లాం డ్రొసగు శిక్ష - లెల్ల బడెడు
పరమసులభుండు నాశ్చర్య - కరగుణుండు ;

* * *

ఇంద్రనీలమణిం బోలు - సాంద్రకాంతి
యుతుడు నిర్దోషు డమృతతు - ల్యుం డతండు
అట్టివాని నిరంతర - మనుభవించి
ప్రాకృతం బగుజన్మసం - బంధమునను
బరగు నజ్ఞానదోషముం - బాపుకొంటి. 3

దోషములు సమూలంబుగా - దుడిచివేయ
నామనస్సున నిలుచునా - నందమయుని

* * *

జ్ఞానభక్త్యాదులను నా కొ - సంగువాని
నఖిలచిదచిద్విలక్షణం - బై ప్రకాశ
వంత మగుచు భాసించు రూ - పంబువాని

* * *

లోపములు లేని నిత్యసూ - రులను గూడి
యున్నరీతిగా నను గూడి - యున్నవాని
సర్వలోకేశ్వరుం డైన - సత్పురుషుని

* * *

ఏమిలోపంబు లున్నవం - చేను విడుతు ? 4
నాస్వరూపరూపాదు లా - నందమయము
లంట గనజేయు దీపంబు - వంటివాడు

* * *

న్దయ్యక్కొళ్ గిన్ఱ నాదనై,
తొణ్డువేశెయ్
దిళవాయ్చ్చియర్ కణ్ణినుళ్,
విడవేశెయ్దు
విఴిక్కుమ్బిరానైయే. ౫

పిరాన్ పెరునిలఙ్కీణ్డవన్,
పిన్నుమ్
విరాయ్ మలర్త్తుఴాయ్
వేయ్న్ద ముడియన్.
మరామరమెయ్ద
మాయవన్, ఎన్నుళ్
ఇరానెనిల్ పిన్నై
యానొట్టువేనో. ౬

ఎవడనోయైన నామాన - సేంద్రియమున
జేరి నాయాత్మవృద్ధి - రచించుస్వామి ;

* * *

కపటనాటకముల గోప - కామినులకు
గానవచ్చియు క్షణములో - గానబడక
మాయ లొనరించు మాయల - మారి వేష
ధారి జగముల కుపకారి - దానవారి;

* * *

అట్టినాప్రాణనాథు బా - యంగ దరమె? 5

భువనములయెడ నుపకార - బుద్ధి దాల్చి
పృథివి ప్రళయార్ణవమునుండి - వే రొనర్చి
వెలికి దీసినయమ్మహా - ప్రియతముండు

* * *

పరిమళంబుల వెదజల్ల - బక్వములుగ
విరియు తులసీదళములచే - మెరయుచున్న
డంబు మీరిన మణికిరీ - టంబువాడు

* * *

సాలవృక్షసప్తకము నా - శ్చర్యగతి
క్షణములోపల బెకలించు - శక్తియుతుడు

* * *

అద్భుతం బగు దివ్యగు - ణానుభవము
నాకు రుచి చూపి నను శర - ణనగ జేసి,
విడువ దలచిన, వాని నే - విడుతునొక్కొ! 6

యానొట్టియెన్ను
ళిరుత్తువమెన్ఱిలన్,
తానొట్టి వన్దెన్ఱని
నెఞ్జైవఞ్జిత్తు,
ఊనొట్టి నిన్ఱె
న్నుయిరిఱ్కలన్దు, ఇయల్
వానొట్టుమో
ఇనియెన్నై నెగిఴక్కవే. ౭

ఎన్నై నెగిఴక్కిలు
మెన్నుడై నన్నెఞ్జమ్
తన్నై, యగల్విక్క
త్తానుఙ్కిల్లానిని,
పిన్నై నెడుమ్పణైత్తోళ్
మగిఴ్పీడుడై,
మున్నై యమరర్
ముఴుముదలానే, ౮

అమరర్ ముఴుముద
లాగియ వాదియై,
అమరర్క్కముదీన్ద
వాయర్ కొఴున్దై,
అమరవఴుమ్బ
త్తుఴావి, యెన్నావి
అమర త్తఴువిఱ్ఱిని
యగలుమో. ౯

నే నపేక్షించి నాదుహృ - న్నిలయమందు
స్థిరముగా నుండు మనుచు - ప్రార్థింపలేదు;

* * *

వాడె నామీఁదియాశతో - వచ్చి నాస్వ
తంత్ర మగు నామనము నెవ్వి - ధమున నేని
వశము నొనరించుకొని, హేయ - వస్తువైన
యీశరీరంబు విడిపింప - కిట వసించి,
ఆత్మ కధికారి యైన స - ర్వాత్మకుండు
వంచనను నన్ను విడ సమ్మ - తించునొక్కొ! 7

సుదతి నప్పిన్నబాహు సం - పదను గాంచి
యామెసంశ్లేషసౌఖ్యంబు - ననుభవించి,
పూర్వు లగు నిత్యసూరుల - పూరుషార్థ
ములకు గారణ మైన శ్రీ - భూధవుండు
నన్ను విడిపించినను, నామ - నస్సు నెట్టు
లతడు విడిపించు బరిశుద్ధ - మైన దగుట. 8

నిత్యులకు గారణం బైన - నేత యగుచు
సర్వజగముల సృష్టించు - జాణ యగుచు
సురలకెల్లను సుధ పంచు - సులభు డగుచు
గోపకులమందు బుట్టు న - క్రూరవరదు
రసికజనశేఖరుని గుణా - ర్ణవము ననుభ
వించు నాయాత్మ వాని న - వ్వీధిని బాయు. 9

అగలి లగలు
మణుగి లణుగుమ్.
పుగలుమరియన్
పొరువల్ల నెమ్మాన్,
నిగరిలవ న్పుగழ்పాడి
యిళైప్పిలమ్,
పగలుమిరవు
మ్పడిన్దుకుడైన్దే. ౧౦

కుడైన్దువణ్డుణ్ణుమ్
తుழாయ్ ముడియానై,
అడైన్ద తెన్కురుగూ
ర్చ్చటకోపన్,
మిడైన్దశొఱ్ఱొడై
యాయిర త్తిప్పత్తు,
ఉడైన్దు నోయ్ గళై
యోడువిక్కుమే. ౧౧

ధనము మొదలగు కాంతుల - దాల్చి వచ్చి
కోర్కులం దీర్చుకొని పోవ - గోరువారి
బోవ నిచ్చుచు, దనయందె - పూర్ణ కాంతు
గలుగువారలతో నుండు - గలసిమెలసి;

* * *

భక్తజనులకు సులభుం డ - భక్తజనుల
కనవరతమును దుర్లభుం - డగుచు వెలయు;

* * *

అట్టి నాస్వామి సహజక - ల్యాణగుణ వి
మర్శనంబును గానంబు - దర్శనంబు
పగళులును రాత్రులును నెడ - బాయ కుందు. 10

మధువు నాస్వాదన మొనర్చు - మధుకరముల
గలిగి చెలువొందు తులసిమా - లల శిరమున
దాల్చు సర్వేశ్వరునియందె - ధ్యాన ముంచి,
మహితగుణు డైన శఠగోప - మౌనివరుడు
వ్రాయు వేయింట నివి పది - పాశురములు

* * *

వీని నెవడేని పఠియించు - నేని వాని
వ్యాధు లెల్లను దునుకలై - పారిపోవు. 11

ముదల్ పత్తు

ఎట్టామ్ తిరువాయ్మొఴి

(మూలమ్)

ఓడు మ్పుళ్ళేఱి,
శూడు న్దణ్డుఴాయ్,
నీడునిన్ఱు, అవై
ఆడుమమ్మానే. ౧

అమ్మానాయ్, పిన్నుమ్
ఎమ్మాణ్బుమానాయ్
వెమ్మా వాయ్కీణ్డ,
శెమ్మా కణ్ణనే. ౨

ప్రథమ శతకము

అష్టమ దశకము

(వాత్సల్యము)

తనకు గైంకర్య మొనరింప – దలచి యెపుడు
కాచుకొని యున్న గరుడుని – బ్రోచుకొరకు
వహనకృత్యంబు వానిచే – బడయు చుండు;

*   *   *

బహుళవిశ్లేషబాధచే – భంగపాటు
పరుపరా దని తులసిని – మరచి పోవ
కెప్పుడును మాలగా దాల్చి – యొప్పుచుండు;

*   *   *

ఆశ్రితుల కిట్లు సంశ్లేష – మనవరతము
గలుగ జేసి నాస్వామి ర – క్షణ మొనర్చు.   1

క్రూరరాక్షసు డగు కేశి – గుఱ్ఱ మగుచు
పైకి రా వానివదనంబు – బట్టి చీల్చె
శిష్టులను బట్టి బాధించు – దుష్టజనుల
శిక్ష యొనరించుచో గన్ను – లెఱ్ఱబడెడి;
ఎంత యాగ్రహమో! యప్పు – డెరుగ రాదు

*   *   *

ఇట్లు వివిధావతారంబు – లెత్తి లోక
రక్షణము చేయు నా సర్వ – రక్షకుండు.   2

కణ్ణావానెన్ఱుమ్,
మణ్ణోర్ విణ్ణోర్క్కు,
తణ్ణార్ వేఙ్గడ,
విణ్ణోర్ వెఱ్పనే. ౩

వెఱ్పై యొన్ఱెడుత్తు,
ఒఱ్కమిన్ఱియే,
నిఱ్కుమమ్మాన్శీర్,
కఱ్పన్ వైగలే. ౪

వైగలుమ్వెణ్ణెయ్,
కైకలన్దుణ్డాన్,
పొయ్కలవాదు, ఎన్
మెయ్కలన్దానే. ౫

కలన్దెన్నావి,
నలఙ్కొళ్ నాదన్,
పులన్కొళ్ మాణాయ్,
నిలఙ్కొణ్డానే. ౬

పరమపదవాసు లైనస - ర్వజ్ఞులకును
ధరణి నున్నయల్పజ్ఞ లౌ - పురుషులకును
జ్ఞాన నేత్రంబు గాడె నా - స్వామి యెపుడు

*　　　*　　　*

నిత్యసూరులు సేవించు - నిలయ మనగ
జాలనొప్పెడు వేంకటా - చలమునందు
ప్రభువుగా నిల్చి చేయు భూ - పాలనంబు
నిఖిలజనులకు సంసేవ - నీయు డగుచు. ౩

తనను నమ్మిన గోపబృం - దంబుమీద
విబుధపతి రాళ్ళవాన కు - ర్పించినపుడు,
ఏడురాత్రంబు లొకకొండ - నెత్తిపట్టి
ఛత్రముగ జేసి వారిర - క్షణ మొనర్చె;

*　　　*　　　*

ఆదయామయు సహజక - ల్యాణగుణము
లనవరతమును గొనియాడ - నభ్యసింతు. ౪

గోపికలు భద్రముగ దాచు - కొనెడు వెన్న
హస్తముల బట్టి కలఘుచు - నారగించు
ముద్దుబిడ్డడు నాజగ - న్మోహనుండు
ఖండితంబుగ నాలోన - గలసిపోయె. ౫

అట్లు నాలోన గలసి నా - యాత్మ దనకు
శేషముగ సమ్మతించు హృ - షీకనాథు
డేగదా! నాడు లోకంబు - లెల్ల నొక్క
పాదమున గొల్చు వామన - బ్రహ్మచారి. 6

కొణ్డానేఴ్విడై,
ఉణ్డానేఴ్వైయమ్,
తణ్డామఞ్జెయ్దు, ఎన్
ఎణ్డానానానే. ౭

ఆనానానాయన్,
మీనోడేనముమ్,
తానానా నెన్నిల్,
తానాయ శఙ్గే. ౮

శఙ్గుశక్కరమ్,
అఙ్గైయిల్కొణ్డాన్,
ఎఙ్గుమ్తానాయ,
నఙ్గళ్ నాదనే. ౯

నాదన్ ఞాలఙ్గొళ్
పాదన్, ఎన్నమ్మాన్,
ఓదమ్పోల్ కిళర్,
వేదనీరనే. ౧౧

ప్రళయకాలాన లోకస - ప్తకము నొక్క
ముద్దగా మ్రింగు లయమూర్తి - మురహరుండు

*　　*　　*

వెలది నప్పిన్న దేవిని - బెండ్లియాడ
సప్త వృషభంబులను జంపు - సాహసుండు

*　　*　　*

ఇట్టి వింతల నెన్నిటి - నేని చూచి
తనకు దాస్యం బొనర్ప బ్రా - ర్థన మొనర్చు
నన్ను బ్రేమించి నాప్రార్థ - నమును దీర్చి
పరమపదసుస్థిర ప్రేమ - పాదుకొలిపె. 7

తనకు నాయందు గల ప్రేమ - మునకు ఫలము
గాగ, భోగ్యంబు లగుతన - కార్యములను
నే ననుభవింప, గొల్లడై - దానె పుట్టె;
మరి వరాహమత్స్యముల జ - న్మంబు లెత్తె. 8

నను వశం బొనరింప మ - నమున నెంచి
యన్నియవతారముల మనో - హరము లైన
హస్తములయందు శంఖచ - క్రాదిదివ్య
సాధనంబుల ధరియించి - సంచరించె 9

సర్వమునకు నియంత నా - స్వామి భూమి
నెల్ల గొలిచిన పాదంబు - లెసగువాడు

*　　*　　*

వాని కల్యాణగుణముల - వర్ణనంబు
నా కసాధ్యంబు గాదె; ర - త్నాకరంబు
బోలె బొంగెడు శ్రుతివాక్య - ములకె దగును. 10

నీర్ పురై వణ్ణన్,
శీర్ శడకోపన్,
నేర్ ద లాయిరత్తు,
ఓర్ ద లివైయే. ౧౧

ముదల్ పత్తు

ఒన్బదామ్ తిరువాయ్ మొழி

(మూలమ్)

ఇవైయు మవైయు మువైయు
మివరు మవరు మువరుమ్,
యవైయుమ్ యవరుమ్ తన్నుళ్ళే
యాగియుమాక్కియుమ్ కాక్కుమ్,
అవైయుళ్ తనిముదలెమ్మాన్
కణ్ణపిరా నెన్నముదమ్,
శువైయన్ తిరువిన్ మణాళ
నెన్నుడై చ్చూழலుళానే. ౧

భోగ్యతాశీతలత్వము - లొప్పెల్చు చున్న
స్వామి కల్యాణ సుగుణవి - షయము గాగ
భక్తజనుల కుజ్జీవన - ప్రాప్తికొరకు
చిరునగరిమాని శఠకోప - విరచితమగు
పాశుర సహస్రమం దిది - పది యొకండు. 11

ప్రథమ శతకము

నవమ దశకము

(వాత్సల్యము)

చేతనాచేతనాత్మక - సిద్ధమైన
సర్వలోకంబులను లయ - సమయమందు
సంహరించుచు దనలోన - సంతరించి
మరి పునస్సృష్టి జేసి యే - మరక వాని
కాత్మగా దాని నిల్చి ర - క్షణ మొనర్చి
పరమకారణ భూతుడై - పరగువాడు;

*　　*　　*

అమితసులభుండు నాకు భో - గ్యమగువాడు
పరమరసికుండు నగు శ్రియః - పతి చెలంగు
నాకు రెండుపార్శ్వములందు - నన్ను వశ్య
గా నొనర్చుటకొరకు స - త్కరుణ బూని. 1

సూఴల్ పలపలవల్లా఩్,
తొల్లైయఙ్కాలత్తులగై
కేఴలొన్ఱాగి యిడన్ద
కేశవ నెన్నుడై యమ్మా఩్,
వేఴమరుప్పై యొశిత్తా఩్
విణ్ణవర్ క్కెణ్ణలరియా఩్,
ఆఴనెడుఙ్కడ ల్శేర్న్దా
నవనె న్నఱుగలిలానే, ౭

అఱుగలిలాయ పెరుఞ్జీ
రమరర్గ ళాదిముదల్వా఩్,
కఱుగియ నీలనన్మేనివణ్ణ఩్
శెన్దామరై క్కణ్ణ఩్,
పొఱుశిఱై ప్పుళ్ళువన్దేఱుమ్
పూమగళార్ తనిక్కేళ్వ఩్,

భక్తజనులకు దర్శన - ప్రాప్తి లాభ
మిచ్చుటకు నవతారంబు - లెత్తువాడు ;

* * *

ఆదికాలంబున న్వరా - హస్వరూప
మును ధరించుచు నబ్ధిలో - మునిగి యున్న
లోకముల గాచుకొను సత్పు - రుషవరుండు

* * *

కువలయాపీడ మనుదంతి - కొమ్ము లొక్క
చేతనే పట్టి తునుకల - జేయువాడు ;

* * *

జగతిలో గీర్తి గన్న కే - శములవాడు

* * *

దేవతోత్తములకు గూడ - దెలియరాని
యద్భుతానంతదివ్యక - ల్యాణగుణుడు

* * *

అతివిశాలంబపారంబు - నైన క్షీర
నిధి దనకు బాన్పుగా శయ - నించువాడు
అట్టి శ్రీనాథు డుండు నా - యందె యెపుడు. 2

నిత్యములు నాశనంబు లే - నివియు నైన
సకల కల్యాణ గుణముల - సత్ప్రకాశు
డగుచు, మరణంబు లేని ని - త్యాత్మలకును
గారణుం డౌచు, నీలమే - ఘముల కాంతి
మెరయు దివ్యదేహచ్ఛాయ - నెరపువాడు;

* * *

ఒరుకదియిన్ శువైతన్ది
ట్టొఴివిల నెన్నోడుడనే. ౩

ఉడనమర్ కాదల్ మగళిర్
తిరుమగళ్ మణ్మగ ళాయర్
మడమగళ్, ఎన్ఱివర్ మూవరాళు
ములగముమ్ మూన్ఱే.
ఉడనవై యొంక విఴుఙ్గి
యాలిలై చ్చేర్న్దవ నెమ్మాన్
కడన్మలి మాయప్పెరుమాన్
కణ్ణ నెన్నొక్కలై యానే. ౪

ఒక్కలై వైత్తు ములైప్పా
లుణ్ణెన్ఱు తన్దిడవాఙ్గి,
శెక్కమ్ శెగవన్ఱవళ్ పా
లుయిర్ శెగవుణ్డ పెరుమాన్,

పుండరీకాక్షు డగుచు రా - పులుగు నెక్కి
ప్రీతి సంచార మొనరింప - వెడలువాడు;
ఇందిరాసుందరికి హృద - యేశ్వరుండు;

*   *   *

నన్ను వరియించి నిత్యాలం - దున్నప్రేమ
తోడ నను దన భోగ్యవ - స్తువు నొనర్చి
నాకు భోగ్యుఁడై యుండు న - నారతంబు 3
పట్టపుందేవియైన శ్రీ - పంకజాక్షి
వసుమతీదేవియును ని -ళా వనరుహాక్షి
హృదయనాయికలుగ నిల్చి - యెల్లయపుడు
సర్వ మంగళముల వెద - జల్లుచుండ;

*   *

మహిం మొదలుగాఁగ నున్న స - మస్తలోక
వితతి లీలా విభూతియై - వెలయుచుండ
సృష్టియును స్థితి సంహార - చేష్టితములు
కేవలము లీలలై తన - కీర్తి నిలుప
పాలసంద్రంబులో వట - పత్త్రతల్ప
శయనుఁడై యుండె నని సుర - ల్సంస్తుతింప
అట్టినా స్వామియైన య - య్యాదుకులాధి
నాథు డద్భుతాశ్చర్యగు - ణాన్వితుండు
న ప్రవేశించె నామనో - నాథు డగుచు 4
రుద్రుతోఁగూడ బ్రహ్మ నిం - ద్రుని దదాది
సర్వజంతుజాలము నొక్క - సమయమున నె
సృష్టిచేసి పాలించు స - ర్వేశ్వరుండు

*   *   *

నక్కపిరానో డయను
మిన్దిరను మ్ముదలాగ,
ఒక్కవు న్తోఱ్ఱియవీశన
మాయనె న్నెఞ్జినుళానే. ౫

మాయనె న్నెఞ్జినుళ్ళాన
మఱ్ఱుమ్యవర్కు మదువే,
కాయముమ్ శీవనున్తానే
కాలుమెరియు మవనే,
శేయనణియన యవర్కుమ్
శిన్దైక్కు గోచరమల్లన,
తూయ న్నుయక్కన్నయక్క
నెన్నుడై త్తోళినై యానే. ౬

తోళినై మేలుమ్ నన్మార్పిన మేలుమ్
శుడర్ముడి మేలుమ్,
తాళినై మేలు మ్పునైన్ద
తణ్ణన్తుழாయుడై యమ్మాన
కేళినై యొన్నుమిలాదాన
కిళరుమ్ శుడరొళిమూర్త్తి,

నడుమునం జేర్చుకొనుచు స్త - న్యం బొసంగి
త్రాగు మని కోరుకొనెడు పూ - తన స్తనముల
పాలు ద్రాగుటయే గాక - ప్రాణములను
బీల్చివేసిన శ్రీసతి - ప్రేమ మూర్తి
హృదయవర్తియై యుండె నా - కెల్లయపుడు.　　5

అఖిల దేవాది భూతకా - యంబులకును
వాసి యాత్మలకును నంత - రాత్మ యగుచు
అట్లె యగ్నివాయువుల గా - యముగ గల్గి
భక్తజనసమీపస్థుఁడై - భక్తిచేత
దక్క నెట్టి జ్ఞానులకేని - దరియరాని
పూర్ణపరిశుద్ధుడై సదా - పొల్చువాడు

*　　*　　*

ఆశ్రితులు కానివారల - కధికసంశ
యాస్పదుండును విపరీత - మైనజ్ఞాన
మిచ్చువాడైన నాహృద - యేశ్వరుండు
అద్భుతాశ్చర్య సర్వక - ల్యాణగుణుడు

*　　*　　*

పులుగు రాజునుబోలె నా - భుజము లెక్కి
యున్నవా డితరుల కట్టు - లుండునొక్కొ!　　6

రెండు భుజములయందు గి - రీటమందు
బాదపంకజములయందు - వక్షమందు
సరస సౌందర్య మాధుర్య - సౌరభముల
నించు తులసి మాలికల ధ - రించువాడు

*　　*　　*

నిరుపమాన గుణాఢ్యుండు - నిమిష నిమిష

నాళన్ఱు తొట్టుమగలా
నెన్నుడై నావినుళానే, ౭

నావినుళ్ నిన్ఱుమలరుమ్
ఞానక్కలైగళు క్కెల్లామ్,
ఆవియు మాక్కైయుమ్ తానే
అఴిప్పోడళిప్పవన్తానే,
పూవియల్ నాఱ్ఱడన్తోళ఩్
పొరుపడై యాఴి శఙ్గేన్దుమ్,
కావిన న్మేని క్కమల క్కణ్ణ
న఩్ కణ్ణినుళానే. ౮

కమలక్కణ్ణన఩్ కణ్ణినుళ్ళా఩్
కాణ్బనవ఩్ కణ్గళాలే,
అమలఙ్గళాగవిఴిక్కుమ్
ఐమ్బులను మవ఩్మూర్త్తి,
కమలత్తయ న్నమ్బితన్నై
క్కణ్ణుదలా నొడున్తోఱ్ఱి,
అమలత్తెయ్వత్తోడులగమాక్కి
యెన్నొఱ్ఱియుళానే. ౯

మధిక మగు ప్రకాశంబుతో - నలరువాడు

*   *   *

ఎల్లయపుడు నాలో వసి - యించువాడు
సర్వలోకేశ్వరుండు నా - స్వామి యెపుడు
చేరి వాసం బొనర్చు నా - జిహ్వయందు.   7

వేదవేదాంగము లగు స - ద్విద్యలెల్ల
నాల్కనుండి సృష్టించు జ్ఞా - నప్రదాత;
అట్టివిద్యల ప్రాణ మా - నర్థమునకు
తచ్ఛరీరంబు లైన శ - బ్దంబులకును
అఖిలభువన సృష్ట్యాది కా - ర్యంబులకును
గారణంబును నిర్వాహ - కర్త భర్త;

*   *   *

పుష్పగుచ్ఛకాంతుల జతు - ర్భుజము లొప్ప
శత్రు సంహారకము లగు - శంఖచక్ర
ములు గరంబుల భూషణ - ములుగ వెలుగ
గలువకాంతినిబలె దేహ - కాంతి చెలగ
గమలపత్రాక్షు డగుచు నా - కనులయందు
గట్టినట్లుగ సర్వదా - గానబడెడి.   8

కమలనేత్రుండు కన్నుల - గానబడుట
వేడ్క దీరంగ వాని సే - వించు చుంటి;
నా నిరంతర దోష వి - నాశనంబు
గాంతు, వానికటాక్ష వీ - క్షణమువలన,
ఈశరీరమం దుండు పం - చేంద్రియములు
వానివశ్యంబులై చేయు - వర్తనములు;

*   *   *

పద్మమున బుట్టి జ్ఞానసం - పన్ను డైన

నెఱ్ఱియుళ్ నిన్ఱనైన్ఱూళుమ్
నిరైమల ర్పాదఙ్గళ్ శూడి,
కఱ్ఱైత్తుఴాయ్ ముడి క్కోల
క్కణ్ణపిరానై త్తొఴువార్,
ఒఱ్ఱైప్పిఱై యణిన్దానుమ్
నాన్ముగను మిన్దిరనుమ్,
మఱ్ఱైయమరరు మెల్లామ్ వ
న్దెన దుచ్చియుళానే. ౧౦

ఉచ్చియుళ్ళేనిఱ్కు
త్తేవ తేవఱ్కు క్కణ్ణపిరాఱ్కు,
ఇచ్చైయుళ్ శ్చెల్లవుణర్త్తి
వణ్కుఱుగూర్ చ్చడకోపన్,
ఇచ్చొన్నవాయిరత్తు
ళివైయుమోర్ పత్తెమ్పిరాఱ్కు,
నిచ్చలుమ్ విణ్ణప్పమ్ శెయ్య
నీళ్ కఴల్ శెన్నిపొరుమే. ౧౧

బ్రహ్మతో గూడ మూడు నే - త్రముల వాని
నింద్రునిని భువనముల సృ - జించినట్టి
పరమ సాత్త్వికమూర్తి నా - పై ననుగ్ర
హించి నాముఖమందు వ - సించు చుండు;
అతని సర్వేంద్రియములచే - ననుభవింతు. 9

అంచితముగ నావద - నారవింద
వాసియై నన్ను బాలించు - స్వామిపాద
పంకజములకు శిరములు - వంచి మ్రొక్కి,
బ్రహ్మరుద్రాది దేవతా - పతులు గొల్త్రు;

* * *

అట్టిసర్వలోకేశ్వరుం - డైనవాడు
తులసి మాలల ధరియించు - తోయజాక్షు
డెపుడు నాశిరంబున వసి - యించు చుండు. 10

ఈవిధిం దనశిరమునం - దిడినపాద
పద్మములవాని, దేవదే వస్వాహాప్రు
విషయమై శఠకోపుండు - విన్నవించు
పాశురంబులం దీపది - పఠనచేయు
నట్టిభక్తశిరోభాగ - మందు స్వామి
పాదపంకజముల నిల్పు - బరమప్రీతి. 11

ముదల్ పత్తు

పత్తామ్ తిరువాయ్ మొఴి

(మూలమ్)

పొరుమానీళ్ పడై
యాఴిశఙ్గత్తొడు,
తిరుమానీళ్ కఴ
లేఴులగున్తొఴ,
ఒరుమాణి క్కుఱళాగి
నిమిర్న్ద అక్
కరుమాణిక్క మె
న్కణ్ణుళదాగుమే. ౧

కణ్ణుళ్ళేనిఱ్కు
ఙ్కాదనైత్తయాల్ తొఴిల్,
ఎణ్ణిలుమ్వరు
మెన్నినివేణ్డువమ్,
మణ్ణుమ్ నీరు
మెరియునల్వాయువుమ్,
విణ్ణుమాయ్ విరియు
మెమ్బిరానైయే. ౨

ప్రథమ శతకము

దశమ దశకము

(ధ్యానము)

బలిని బంధింప మనసులో - పల దలంచి,
సంగరోన్ముఖ భాసురో - జ్జ్వలము లైన
శంఖచక్రాది సాధన - సహితు డగుచు
లలిత సంపూజ్య సౌందర్య - రాసు లనగ
వెలయు నిడుద లౌ పాదార - విందములను
అఖిలలోకంబులజనంబు - లాశ్రయింప,
బరమ సుకుమారి వామన - బ్రహ్మచారి
లోకముల గొల్వ బెరిగిన - రూపధారి
నీలమాణిక్య కాంతుల - డాలుతోడ
దర్శనానంద మొసగె నా - తనివి దీర. 1

ధరణి మొద లగు పంచభూ - తములయందు
వ్యాప్తిచెందిన సర్వాంత రాత్మ - యతడు
భక్తితో నాశ్రయించిన - ప్రజలకెల్ల
నక్షిగోచరు డగుచు బ్ర - త్యక్ష మగును

*   *   *

ఈశ్వరుం డున్నవిషయంబు - నెరుగువారు
వాని స్మరియించినంతనే - వచ్చు; గనుక
వేరువస్తువునెడల న - పేక్ష యేల? 2

ఎమ్బిరానై యెన్దైతన్దై తన్దైక్కుమ్
తమ్బిరానై, తణ్డామరై క్కణ్ణనై,
కొమ్బరావు నుణ్ణేరిడై మార్వనై,
ఎమ్బిరానై త్తొఴాయ్ మడనెఞ్జమే. ౩

నెఞ్జమే నల్లైనల్లై యున్నై ప్పెఱ్ఱాల్
ఎన్ శెయ్యోమ్, ఇనియెన్న కుఱైవినమ్.
మైన్దనై మలరాళ్ మణవాళనై.
తుఞ్జుమ్బోదుమ్ విడాదు తొడర్ కణ్డాయ్. ౪

కణ్డాయే నెఞ్జే
కరుమఙ్గళ్ వాయ్క్కిన్ఱు, ఓర్
ఎణ్ణానుమిన్ఱియే
వన్దియలుమాఱు,
ఉణ్ణానై యులగేఴు
మోర్ మూవడి
కొణ్డానై,
కణ్డుకొణ్డనై నీయుమే. ౫

నీయుమ్నాను మిన్నేర్ నిఱ్కిల్ మేల్ మఱ్ఱోర్,
నోయుమ్శార్కొడాన్ నెఞ్జమేశొన్నేన్,
తాయు న్దన్దైయుమా యివ్వులగినిల్,
వాయుమీశన్ మణివణ్ణనెన్దైయే. ౬

ప్రీతి నాకును నా తండ్రి - తాతలకును
స్వామివై, క్షీరవారాబ్ధి - పట్టి నురము
నందు ధరియించువై కుంతు - నబ్జనేత్రు
మహితగుణు నాశ్రయింపుమా! - మానసంబ!
నీవు నాకు విధేయవై - నిలుతు వేని ; 3

మంచిపని చేసితివి నీవు - మానసంబ!
దుర్ఘటం బేది నీవు నా - తోడ నుండ,
నే కొఱంతయు నా కుండ - దింక నైన
నెప్పుడేనియు శ్రీపతి - యెడల నాకు
మరపు గల్గిన నీవు యే - మరగ రాదు. 4

కార్యములు సఫలంబు లౌ - కాలమందు
మన ప్రయత్నంబు లేక సం - ప్రాప్త మగుట
గన్నులారంగ జూచితి - గాదె మనమ!

*　　*　　*

లోకములనెల్ల దిని గుజ్జు - రూప మంది
మూడుపాదంబులం గొల్చి - భువనకోటి
మరల గొని రక్షణ మొనర్చు - మహితగుణుని
గాంచితిమి గాదె! కన్నుల - కఱవు దీర. 5

నీవు నేనును నాదయా - నిధిని విడువ
కెప్పుడును ప్రేమతో నాశ్ర - యింతు మేని,
భువనకోటినెల్లను దండ్రి - వోలె గాచి
తల్లివోలె బోషించు నా - ధన్యమూర్తి
సర్వలోకము బ్రోలించు - చక్రవర్తి
నీలమణికాంతి విలసిల్లు - నిర్మలుండు

ఎన్దాయెన్ఱు మెమ్బెరుమానెన్ఱుమ్,
శిన్దైయుళ్ వైప్పన్ శొల్లువన్ పావియేన్,
ఎన్దైయెమ్బెరుమానెన్ఱు, వానవర్
శిన్దైయుళ్ వైత్తు చ్చొల్లుమ్ శెల్వనైయే. ౬

శెల్వనారణనెన్ఱ
శొల్కేట్టలుమ్,
మల్గుఙ్కణ్పని
నాడువన్ మాయమే,
అల్లునన్ పగలు
మిడై వీడిన్ఱి,
నల్గియెన్నై విడాన్
నమ్బినమ్బియే. ౭

నమ్బియై త్తెన్కుఱుఙ్గుడినిన్ఱ, అచ్
చెమ్బొనేతిగళ త్తిరుమూర్త్తియై,
ఉమ్బర్ వానవ రాదియఞ్జోదియై,
ఎమ్బిరానై యెన్ శొల్లి మఱప్పనో. ౮

ఆశ్రితావనపరతంత్రు - డగుట, మనల
కష్టములు గల్గ నీయక - కాచుకొనును

* * *

నమ్ము మిది సత్యవచనంబు - నామనస్స! 6

అన్నివిధముల దనస్వామి - యనుచు నిత్య
సూరిలోకంబు సర్వదా - స్తుతి యొనర్చు
నఖిలలోకేశ్వరుని బాపి - నైన నాకు
స్వామి యంటిని ప్రియ మైన - బంధు వంటి
శేషి యంటి నీరీతి నా - చిత్తమందు
దలచుటే గాక బయటికిం - బలుకుచుంటి. 7

ప్రీతి నారాయణుని పేరు - వినినయంత
కన్ను లానందబాష్పము - ల్గార్చుచుండు ;
నేను వెదకుచు జేరుదు - వానిదాపు ;

* * *

నన్ను దాసునిగా నమ్మి - నళిననేత్రు
డతులితం బగు ప్రేమ నా - యందు జేరి
రేయిబవళులు న న్నేడ - బాయకుండు
నెంతప్రేమయొ యాశ్చర్య - మెరుగరాదు. 8

తిరుకురుంగుడి వసియించు - దేవదేవు
నతులితైశ్వర్య సంపూర్ణు - నసమతేజు
మంచిబంగారువన్నెను - మించునట్టి
దివ్య సుందరవిగ్రహు - దీర్ఘపాదు
విడువ నెట్లోర్తు విడిచి యే విధి భరింతు. 9

మఱప్పుమ్ఞానముమ్ నానొన్ఱుణర్న్దిలన్,
మఱక్కుమెన్ఱు శెన్దామరైక్కణ్ణోడు,
మఱప్పఱవెన్నుళ్ళే మన్నినాన్ఱన్నై,
మఱప్పనోవిని యానెన్మణియైయే. ౧౦

మణియై వానవర్కణ్ణనై
త్తన్నదో
రణియై, త్తెన్కురుగూర్
చ్చడకోపన్, శొల్
పణిశెయాయిరత్తు
ళ్ళివై పత్తుడన్,
తణివిలర్కఱ్పరేల్
కల్వివాయుమే. ౧౧

జ్ఞాన మనియును మఱియు న - జ్ఞాన మనియు
రెండు లేనియచిత్తు నై - యుండ, నాకు
జ్ఞానము నొసంగి పుండరీ - కములబోలు
నేత్రములతోడ నాయందె - నిలిచిపోయి,
మరల నజ్ఞానదశ నన్ను - జొరనియట్లు
రక్షణ మొనర్చు నా నీల - రత్నమందు
మరప దెట్లు జనించు నా - మానసమున.　　10

రత్నదీప్తులతో శరీ - రంబు మెరయ
నిత్యసూరులకెల్లను - నేత యగుచు
తనకు దానె యలంకార - మనగ జెల్లు
స్వామివింగూర్చి కురుకూరు - సమ్మునీంద్రు
డైన నమ్మాళువారి స - హస్రసంఖ్య
పాశురంబులలోన నీ - పదిని భక్తి
బరన మొనరించువారి కీ - పాశురములె
సర్వశుభముల సతతంబు - సంఘటించు.　　11

తిరువాయ్ మొఴి

ఇరణ్డామ్పత్తు

ముదల్ తిరువాయ్ మొఴి

(మూలమ్)

వాయుమ్ తిరై యుగళుమ్
కానల్ మడనారాయ్,
ఆయుమమరులగు
తుఞ్జిలుమ్ నీతుఞ్జాయాల్,
నోయు మ్పయలై మైయుమ్
మీదుర వెమ్మేపోల్
నీయుమ్ తిరుమాలాల్
నెఞ్జమ్ కోట్పట్టాయే.

కోట్పట్ట శిన్దైయైయాయ్
కూర్వాయ వన్రిలే,
శేట్పట్ట యామఙ్గళ్
శేరాదిరఙ్గుదియాల్,
ఆట్పట్టవెమ్మేపోల్
నీయు మరవణైయాన్,

శ్రీ ముఖ సూక్తి

ద్వితీయ శతకము

ప్రథమ దశకము

(విశ్లేషబాధ)

భంగనిశ్రేణు లొండొండ – పరుగులెత్తు
జలధితీరసంచారి వౌ – సారసంబ!

*   *   *

అనిమిషత్వంబు కన్నుల – కమరియున్న
నిత్యసూరుల కైనను – నిద్ర వచ్చు;
తనయుదుఃఖంబుతో గ్రుంగు – తల్లి కైన
నిద్ర వచ్చిన రావచ్చు, – నీకు రా ద
దేల! నీశరీరం బిట్లు – పాలిపోయె!
అకట! నీ కేల యీమనో – వ్యాధి గలిగె!

*   *   *

నా మనమువోలె వైకుంఠ – నాయకుండు
లీల నీమనమును దొంగి – లించెనొక్కొ 1

క్రూరగానం బొనర్చెడు – గోరువంక!
వామనబ్రహ్మచారి ని – న్నేమి చేసె?
కపట మొనరించి నీమన – స్సపహరించె
గావలయు; లేనిచో నిద్ర – పోవకయె వి
చారపడ నేల వేకువ – జామువరకు;

*   *   *

తాట్పట్ట తణ్డుழాయ్
త్తామ జ్ఞానముంగ్రళే. ౨

కాముఱుం కైయ్యఱవోన్
డెల్లేఇరాప్పగల్,
నీముఱుం కణ్ణియులాయ్
నెఞ్జురుగి యేఙ్గుదియాల్,
తీముఱుం త్తెన్నిలఙ్గై
యూట్టినాన్ తాళ్ నయన్ద,
యాముఱుం దుఱ్ఱయో
వాழிక నైకడలే. ౩

కడాలు మ్మలైయుమ్
విశుమ్బుమ్ తుழாయ మొన్పాల్,
శుడర్ కొళిరాప్పగల్
తుఞ్జాయాల్ తణ్ వాడాయ్,
అడల్ కొళ్ పడైయాழி
యమ్మానై క్కాణ్బాన్ నీ,
ఉడలమ్ నోయుఱ్ఱాయో
వూழிతోఱూழியే. ౪

ఊழிతోఱూழி యులగుక్కు నీర్ కొణ్డు,
తోழியరుమ్ యాముమ్ పోల్ నీరాయ్ నెగిழ்గిన్ఱ,

శేషశాయి దాస్యంబునం - జేరినట్టి
నావలెనె నీవు దచ్చర - ణముల నున్న
తులసి కాశింప నీస్థితి - గలిగెనొక్కొ! 2

ఏమి పోగొట్టుకొంటివో - యింతపెద్ద
శబ్ద మొనరించి యార్చుచు - సాగరంబ!
రేయిబవళు లొకింత ని - ద్రింప వైతి!

* * *

లంక తుద ముట్ట గూల్చిన - రామభద్రు
పాదసన్నిధికై యాస - పడి లభింప
నేరమిం గుందుననుబోలె - నీవుగూడ
విరహమునకు బాల్పడితివో - వేచివేచి

* * *

శీఘ్రమున నీకభీష్టసం - సిద్ధి యగుత
గాన దుఃఖంబు మాని సు - ఖంబు గనుము. 3

చంద్రసూర్యులచే బ్రకా - శంబు గాంచు
రాత్రియును బవ ల్నిద్దుర - రాదె నీకు?

* * *

ప్రబలచక్రంబు ధరియించు - స్వామిదర్శ
నం బభిలషించి, జలధిలో - నగములందు
గగనమం దెల్ల వెదకియు - గాన లేక
కాయ మున్నంతవర కెడ - బాయనట్టి
మన్మథారిని బొందితో - మారుతంబ! 4

కల్పకల్పంబు నందును - గరగికరగి
జగముల న్నీట నింపెడు - జలద మయ్యొ,

వాఴియవానమే నీయుమ్మదుసూద఩్,
పాఴిమైయిల్ పట్టవర్కణ్ పాశఱ్ఱాల నైవాయే. ౫

నైవాయ వెమ్మైపోల్ నాణ్మదియే నీయిన్నాళ్,
మైవానిరుళగఱ్ఱాయ్ మాఴాన్దు తేమ్బుదియాల్,
ఐవాయరవణై మేలాఴిప్పెరుమానార్,
మెయ్వాశగఙ్గేట్టు఩్ మెయ్నీర్మై తోఱ్ఱాయే. ౬

తోఱ్ఱోమ్ మడనెఞ్జమెమ్బెరుమా఩్ నారణఱ్కు, ఎమ్
ఆఱ్ఱామై శొల్లి యఴువోమై నీనడువే,
వేఱ్ఱార్వగైయిలు అక్కడిదాయునైయూఴి,
మాఱ్ఱా఩్మై నిఱ్ఱియో వాఴికనైయిరుళే. ౭

ఇరుళి఩్ తిణివణ్ణమ్మానేర్ కఴియేపోయ్,
మరుళుఱ్ఱిరాప్పగల్ తుఞ్జిలుమ్నీ తుఞ్జాయాల్,
ఉరుళుమ్ శగడముదైత్త పెరుమానార్,
అరుళి఩్ పెరునశైయాలాఴాన్దు నొన్దాయే. ౮

స్వామిచేష్టితములకు లో - బడుచు వాని
బొందనేరక దుఃఖంబు - బొందితౌర !
నాయవస్థయె నినుగూడ - నావరించె. 5
ఆకసంబున జీకటు - లల్లలాడ
బాలచంద్రమ! నీ విప్పు - డేల కాంతి
హీనతను బొంది క్షీణించి - యిట్టు లుంటి?

*   *   *

చక్రివచనంబులను విని - సమ్మతించి
శేషశయనుం డబద్ధంబు - చెప్ప డనుచు
నెద దలంచి నావలె గృశి - యించితొక్కొ ! 6
మానసంబులు శ్రీపతి - స్వామి కిచ్చి
విరహవేదన దపియించు - వేళ, సంధ
కారమా ! నీవు మామీద - గ్రౌర్య మూని
యొకరిముఖ మొక్కరికి గాన - కుండు తెరగు
చేసితివి గాదె, యరులు హా - సించునట్లు ;

*   *   *

ఐన నే మాయె? సుఖము నీ - వైన గనుము! 7
కటికిచీకట్లు ప్రవహించు - కరణి నీల
కాంతి జలముల జనునుప్పు - గాల్వ! నీవు
జ్ఞానశూన్యత రేయింబ - గళ్లు నిద్ర
మాని దుఃఖింతు వీరీతి - దేనికొరకు ?
చక్ర మై దొర్లుశకటరా - క్షసుని దన్ని
గ్రామమెల్లను నిష్కంట - కము నొనర్చు
స్వామిసౌశీల్యమును మాన - సమున దలచి
విరహమును బొంది బాధల - బొరయుదొక్కొ ! 8

నోన్దారా క్కాదల్ నోయ్ మెల్లావి యుళ్ళులర్త్త.
నన్దావిళక్కమే నీయుమళియత్తాయ్,
శెన్దామరై త్తడఙ్కణ్ శెఙ్కనివా యెమ్బెరుమాన్,
అన్దామ త్తణ్బుళా యాశైయాల్ వేవాయే. ౯

వేవారా వేట్కైనోయ్ మెల్లావియుళ్ళులర్త్త,
ఓవాదిరాప్పగ లున్బాలే వీళ్త్తొళిన్దాయ్,
మావాయ్ పిళన్దు మరుదిడై పోయ్ మణ్ణళన్ద,
మూవాముదల్వా వినియెమ్మై చ్చోరేలే. ౧౦

శోరాద వెప్పొరుట్కు మాదియామ్ శోదిక్కే,
ఆరాదకాదల్ కురుగూర్ చ్చడకోపన్,
ఓరాయిరమ్శొన్న వవఱ్ఱుళ్ ళివై పత్తుమ్,
శోరార్విడార్ కణ్డీర్ వైకున్దమ్ తిణ్ణనవే. ౧౧

ఎడ తెగక మండుదీపమా! - యెంతకాల
మనుభవించిన దీరని - దైన నీదు
ప్రాణమున కాశ యనియెడు - వ్యాధి గల్గె

* * *

లోకనాయకు సితపుండ - రీకనేత్ర
ముల జెలంగెడి సౌందర్య - మును దలంచి,
లలితమాధుర్యబింబాధ - రము జపించి
అతులతులసీదళంబుల - కాస జెంది
భగ్నమానస వై యిట్లు - బాధపడెదో! 9
ఆరిపోవక మండెదు - వ్యాధి యనగ
నాశ నామృదుప్రాణంబు - నందు దగిలి
కరగ దీసెడి, రేయింబ - గళ్లు నన్ను
మనము నీరూపమున జిక్కు - కొనుటవలన ;

* * *

గుజ్జు మగుకేశి రాక్షసు - గూల్చినావు
మద్దిచెట్లయౌన్నత్యంబు - మాన్పినావు
కువలయం బొక్క పాదాన - గొల్చినావు
సర్వలోకంబులను సృష్టి - సలిపినావు
నిరతయౌవనసుందరా! - నీరజాక్ష!
ఓ శ్రియఃపతి నను వీడ - కుండుమయ్య! 10
సర్వకారణు డైనయా - సరసిజాక్షు
నెం తనుభవించినను దృప్తి - యెరుగనట్టి
పరమభక్తుండు నమ్మాళు - వారు వ్రాయు
పాశురసహస్రసంఖ్య నీ - పది పఠించు
భక్తజనములు విడువరు - పరమపదము. 11

ఇరణ్డామ్ పత్తు

ఇరణ్డామ్ తిరువాయ్ మొఴి

(మూలమ్)

తిణ్ణన్ వీడుముదల్ ముఴుదుమాయ్,
ఎణ్ణిన్ మీదియ నెమ్బెరుమాన్,
మణ్ణుమ్ విణ్ణు మెల్లా ముడనుణ్డ, నఙ్
కణ్ణన్ కణ్ణల్ల దిల్లై యోర్ కణ్ణే. ౧

ఏపావమ్పరమే యేఴులగుమ్,
ఈపావఞ్జెయ్ దరుళా లళిప్పారార్,
మాపావమ్విడ వరఱ్కు ప్పిచ్చైప్పెయ్,
కోపాల కోళరియే ఱన్ఱియే. ౨

ఏఱనై ప్పూవనై ప్పూమగళ్ తన్నై,
వేఱిన్ఱివిణ్ తొఴ త్తన్నుళ్ వైత్తు,
మేల్ తన్నై మీదిడ నిమిర్న్దు మణ్ కొణ్డ,
మాల్ తనిల్ మిక్కు మోర్ తేవుముళదే. 3

ద్వితీయ శతకము

ద్వితీయ దశకము

(సర్వేశ్వరత్వోపదేశము)

మోక్షమే గాక తదితర - పూరుషార్థ
ములను నెల్లను నొసగుదే - వుండతండు;
బహుళకల్యాణసుగుణసం - పత్కరుండు;

* * *

అఖలభువనంబులకును సం - హారకర్త
అట్టిస్వామిని శ్రీకృష్ణు - ననగవలయు
రక్షకుం డని; వే రొండు - రక్షకుండు
గలుగ డెందేని సర్వజ - గంబులందు. 1

బ్రహ్మహత్య నొనర్చి క- పాలహస్తు
డైన రుద్రునికిం భిక్ష - నందియిచ్చి
వానిపాపంబు బాపి కా - పాడినట్టి
గోపకులసింహు డగుబాల - కుండె సప్త
లోకముల బాపములనుండి - ప్రోచువాడు;

* * *

ఇంకొకని కట్టిసామర్థ్య - మెట్టు లుండు;
శ్రీపతిగుణంబు లేను వ - ర్ణింపవలెనె. 2

గోపతిని వాహనంబుగా - గొన్నరుద్రు;
పంకజమునందు బుట్టిన - బ్రహ్మదేవు,
అఖలభువనైకమాత యా - యబ్ధిసుతను
హెచ్చుతగ్గులు గణియింప - నెల్లయపుడు

తేవుమెప్పొరుళు మ్పడైక్క.
పూవిల్ నాన్ముగనై ప్పడైత్త,
తేవనెమ్బెరుమాను క్కల్లాల్,
పూవు మ్పూశనై యుమ్ తగుమే. ౪

తగుమ్శీర్ త్తన్ తనిముదలినుళ్ళే,
మిగుత్తేవు మెప్పొరుళు మ్పడైక్క,
తగుమ్కోల త్తామరై క్కణ్ణ నెమ్మాన్,
మిగుమ్శోది మేలఱివార్ యవరే. ౫

యవరుమ్యావైయు మెల్లాప్పొరుళుమ్,
కవర్విన్ఱి త్తన్నుళ్ ళొడుఙ్గనిన్ఱ.

తన శరీరంబునం దుంచు - కొనెడివాడు ;

*　　*　　*

అమరులగు నిత్యసూరుల - కాశ్రయుండు ;
లోకముల బాధముల గొల్చు - రూప మెత్తి
యూర్ధ్వలోకంబులను మించు -నున్నతుండు ;

*　　*　　*

ఇట్టి శ్రీకృష్ణుకంటె ను - త్కృష్ట దేవడు
ఈతడే సర్వలోకాళి - కీశ్వరుడు. 3

సురలు మొద లగుసర్వవ - స్తువుల గలుగ
జేయు మని నాభినిం బ్రహ్మ - సృష్టిచేయు
పరమపూరుషు డైన నా - స్వామి దప్ప
బూజ్యు డెవ్వఁడు నాచేతి - పుష్పమునకు. 4

ఉచితకల్యాణగుణముల - నున్నతుండు,
అద్వితీయసంకల్పంబు - నధివసించి
అమరు లాది యాభూతజా - లముల సృష్టి
నాటకం బాడు నతులితా - నందమూర్తి,
ఈశ్వరత్వంబు కమలప - త్రేక్షణముల
జగతికిం జూపుభూపాల - చక్రవర్తి,
పాపముల మాపుజ్యోతిస్స్వ - రూపవర్తి
వేదవేదాంతవాక్యసం - వేద్యదీప్తి
విమలసత్కీర్తినాస్వామి - విష్ణుమూర్తి !

*　　*　　*

అతనిసముడు లే డన్నచో - నధికు డున్న ? 5
సకల చేతనాచేతన - సంతతులును
ఇరుకు లేకుండ దనయందె - యిమిడియుండ

పవర్ కొళ్ ఞానవెళ్ళ చ్చుడర్ మూర్త్తి,
అవరెమ్మాఴి యమ్పళ్ళియారే. ౬

పళ్ళియాలిలై యేఴులగుమ్ కొళ్ళుమ్,
వళ్ళల్ వల్ వయిఱ్ఱు ప్పెరుమా౯,
ఉళ్ళుళా రఱివా రవన్ఱ౯,
కళ్ళమాయ మనక్కరుత్తే. ౭

కరుత్తిల్ తేవు మెల్లాప్పొరుళుమ్,
వరుత్తిత్త మాయప్పిరానై యన్ఱి యారే
తిరుత్తి త్తిణ్ణిలై మూవులగుమ్ తమ్ముళ్
ఇరుత్తిక్కాక్కు మియల్వినరే. ౮
కాక్కు మియల్విన౯ కణ్ణపెరుమా౯,
శేర్క్కై శెయ్దు తన్నున్దియుళ్ళే,
వాయ్త్త తిశైముగ నిన్దిర౯ వానవర్.
ఆక్కినా౯ తెయ్వ వులగుగళే. ౯

కళ్వా వెమ్మైయు మేఴులగుమ్, ని౯
ఉళ్ళేతోఱ్ఱియ ఇఱైవ వెన్ఱు,
వెళ్ళేఱ౯ నాన్ముగ నిన్దిర౯ వానవర్.
పుళ్ళూర్దికఴల్ పణిన్దేత్తువరే. ౧౦

నతివిశాలంబు జ్ఞానమ - యంబు దివ్య
కాంతియుక్తంబు నగుమేను - గలిగినట్టి
నా శ్రియఃపతి క్షీరాబ్ధి - నడుమ మఱ్ఱి
యాకుపై శయనించిన - యాదిమూర్తి. 6
అట్టి వటపత్రశాయి గ - ర్భాంతరాళ
మతివిశాల మై న ప్తలో - కాళి నిలువ
దగుప్రదేశంబు గలది యై - దనరుచుండు ;
వానిసంకల్ప మెవ్వని - కేని యెఱుగ
దుర్లభంబును నాశ్చర్య - ధుర్యము నగు. 7
ఎద దలంచినమాత్రాన - నెల్లజగతి
సృష్టి యొనరింప జాలు న - ర్వేశ్వరుండు
దక్క, భువనత్రయంబు ను - ద్ధరణచేసి
రక్షణ మొనర్చి కాపాడు - దక్షు డెవడు? 8
తనస్వభావంబు రక్షక - త్వంబు గనుక
జగతి రక్షింప యాదవ - జన్మ మెత్తి
నట్టి శ్రీకృష్ణమూర్తియే - యఖిలదేవ
భూతజంగమస్థావర - జాతములకు
బ్రహ్మరుద్రేంద్రదేవతా - ప్రభృతులకును
లయము నొనరించి సృష్టించి - రక్ష నిచ్చి
పృథివి పాలించుచుండు న - ర్వేశ్వరుండు. 9
"మహిమలను దాచి గన్పించు - మాన్యరూప
తలచినంతనె భువనకో - టులను మమ్ము
సృష్టి చేయు సమర్థత - జెలగు దేవ!"
యని స్తుతింతురు బ్రహ్మరు - ద్రాదిసురలు,
గరుడవాహను పదపద్మ - కాంతి చూచి. 0

ఏత్తవేఴ్ఴులగు ఞ్ణ్ణ క్కోలక్
కూత్తనై, క్కురుగూర్ చ్చడకోపన్ శొల్,
వాయ్ త్తవాయిరత్తు ళ్ళివై పత్తుడన్,
ఏత్తవల్లవర్ క్కిల్లై యోరూనమే, ౧౧

ఇరణ్డామ్పత్తు

మూన్ఱామ్ తిరువాయ్ మొఴి

(మూలమ్)

ఊనిల్ వాఴ్ఴుయిరే నల్లై పో
 ఉన్నై ప్పెఱ్ఱు,
వానులార్ పెరుమాన్
 మదుశూద నెన్నమ్మాన్,
తానుమ్ యానుమెల్లామ్
 తన్నుళ్ళే కలన్దొఴిన్దోమ్,
తేనుమ్పాలుమ్ నెయ్యుమ్
 కన్నలు మముదుమొత్తే. ౧

ఒత్తార్ మిక్కారై
 యిలైయాయ మామాయా
ఒత్తా యెప్పొరుట్కుమ్
 ముయిరాయ్, ఎన్నై ప్పెఱ్ఱ

భక్తితోడ త్రివిక్రము - పాదపూజ
గా రచించిన నమ్మాళ్వు - వారివేయి
పాశురముల నీపది శ్రద్ధ - బఠనచేయు
నరుల కెన్నడు దేవతాం - తరపరత్వ
బుద్ధి జనియింప నోపదు - భువనమందు. 11

ద్వితీయ శతకము

తృతీయ దశకము

(ధ్యానము)

నాశరీరమం దున్నమా - నసము ! నిత్య
సూరులకు స్వామి నా మన - స్సుందరుండు
నైనమధుసూదనుం గూడి - యాడి మిగుల
ననుభవించితి మధురంబు - లన్ని యొక్క
సారిగనె మధురశర్కరా - క్షీరములను
అమృతమును ఘృతమునుగూడ - నతనియందె;
యొడలు తెలియనియానంద - మొప్పుచుండ

* * *

నీసహాయంబు గాదె యి - న్నిటి కౌసంగె. 1

నిన్ను మించెడివాడు లే - డన్నమాట
యిది సరియ గాని నీసముం - డేని గలడె !

* * *

మనుజు డాది యగా వస్తు జ - న్మంబు లెత్తి

అత్తాయ్యాయ్ త్తన్దైయా
యఱియాదన వఱివిత్త
అత్తా, నీశెయ్దన
వడియేనఱియేనే. ౨

అఱియాక్కాలత్తుళ్ళే
యడిమైక్కణన్బుశెయ్విత్తు,
అఱియా మామాయ
త్తడియేనై వైత్తాయాల్,
అఱియామైక్కుఱళాయ్
నిలమ్మావలి మూవడియెన్ఱు,
అఱియామైవఞ్జిత్తా
యెనదావియుళ్కలన్దే. 3

ఎనదావియుళ్ కలన్ద
పెరునల్లుదవి క్కైమ్మాఱు,
ఎనదావి తన్దొழிన్దే
ననిమీళ్వ దెన్బదున్డే,

భక్తకోటికి దర్శన - ప్రాప్తి నొసగి
ప్రాణ మై చేసితివి జగ - ద్రక్షణంబు!

* * *

తల్లి వై నన్ను సృజియించి - తండ్రి వగుచు
సర్వవిధముల నను రక్ష - సలుపుచుంటి

* * *

మూఢునికి నాకు జ్ఞానంబు - మొలకలెత్త
జేసినాడవ వాచార్యుండు - చేసినట్లు

* * *

నీ వొనర్చిన యుపకార - నిచయములను
లెక్కిడగ నేర్తునే ఘుండ - రీకనేత్ర! 2

పరు లెఱుంగని దివ్యరూ - పంబు దాల్చి
వామనుడ వౌచు బలిచక్ర - వర్తి జేరి
గురునివచనంబు లాతని - జొరనిరీతి
నడిగికొంటివి నేల మూ - డడుగు లీవు!

* * *

నీమహత్త్వం బెఱుంగని - నామనస్సు
నం బ్రవేశం బొనర్చి జ్ఞా - నం బొసంగి
నిన్ను స్మరియించుటే నాకు - నిత్యజీవ
నముగ జేసితిగాదె ప్రా - ణంబ వగుచు. 3

సర్వలోకసంహార! నా - స్వామి! నీవు
నను గలసి యున్న సౌఖ్యంబు - ననుభవించి
బదులుగా నుపకారంబు - మది దలంచి
ఆత్మ నర్పణం బొనరించి - తయ్య! నీకు;

ఎనదావియావియుమ్ నీ
పొఴిలేఴు ముణ్డవెన్దాయ్,
ఎనదావియార్ యానార్
తన్దనీకొ ణ్డాక్కినైయే. ౪

ఇనియార్ ఞానఙ్గళా
లెడుక్క లెఴాద వెన్దాయ్,
కనివార్ వీట్టిన్బమే
యెన్కడల్పడా వముదే,
తనియేన్ వాఴ్ముదలే
పొఴిలేఴు మేన మొన్ఱాయ్,
నునియార్ కోట్టిల్వైత్తా
యునపాదమ్ శేర్న్దనే. ౫

శేర్న్దార్ తీవినైగట్కరునఞ్జై త్తిణ్మదియై,
తీర్న్దార్ తమ్మనత్తు ప్పిరియా దవరుయిరై,
శోర్న్దేప్పుగల్ కొడాచ్చుడరై యరక్కియై మూక్
కీర్న్దాయై, అడియేనడైన్దే న్ముదల్ మున్నమే. ౬

తెలిసికొంటిని నిశ్చయ - స్థితిని బిడప
సర్వావస్థాంతరాత్మ వౌ - స్వామి వగుట
ఆత్మలకు నాత్మవును - శేషి - వగుట వగుట :

* * *

కనుక నీసొత్తు నీ కిచ్చి - తని వచింప
నే నెవండను ? నీసొత్తు - నీవ కొంటి. 4

జ్ఞానమాత్రంబుచే నెట్టి - జ్ఞానులేని
యరయ జాలరు ; భక్తుల - కట్లుగాక
కొంగుబంగార మై నీవు - గూర్తుగాదె!

* * *

రిత్తయమృతంబునకు గొండ - నెత్తి సురలు
జలధిమథనం బొనర్పగా - వలసె నాడు ;
అట్టిసుధకంటె వేయిరె - ట్లధిక మైన
సుధ యనగ ని న్ననుభవించు - సుఖము నాకు
జిక్కె నూరక యే స్వత - స్సిద్ధ మగుచు ;

* * *

ఓ వరాహస్వరూప ! నీ - వుద్ధరింప
నీపదంబుల సన్నిధి - నేను గంటి. 5

ఆశ్రితుల క్రూరపాపంబు - లడచి, వారి
మనము లుత్కృష్టపథముల - బనుచువాడు ;
వారి దుఃఖంబులెల్లను - బారదోలి
కష్టములు గల్గ నీయక - కాచువాడు;
దానవాంతకు సుగుణంబు - లే నెరింగి
యుంటి వానిపదాశ్రయం - బొంది యుంటి. 6

మున్నల్ యాఴ్పయిల్ నూల్
నరమ్బిన్ ముదిర్ శువైయే,
పన్నలార్ పయిలు
మ్పరనే పవిత్తిరనే,
కన్నలే యముదే
కార్ముగిలే యెన్ కణ్ణా,
నిన్నలా లిలేన్కాణ్
ఎన్నైనీ కుఱిక్కొళ్ళే, ౭

కుఱిక్కొళ్ ఞానఙ్గళా
లెనై యూఴి శెయ్ దవముమ్,
కిఱిక్కొణ్డిప్పిఱప్పే శిలనాళి
లెయ్ దినన్ యాన్,
ఉఱిక్కొణ్డ వెణ్ణెయ్ పా
లొళిత్తుణ్ణుమమ్మాన్ పిన్ ;
నెఱిక్కొణ్డ నెఞ్జనాయ్
ప్పిఱవిత్తుయర్ కడిన్దే. ౮

లలిత మధుర విపంచికా - రవ సుధార
సంబు లాలికించుతంత్రుల - శ్రావ్యగాన
సంపద లొసంగు భోగ్యర - సంబువాడు

* * *

వివిధవిజ్ఞానసద్భ క్తి - వితతి యనుభ
వంబుచే దరుగని మహి - మంబువాడు

* * *

పరమపావనమూ ర్తి యై - చెరకురసము
కంటె నమృతంబుకంటె శ - ర్కరలకంటె
నధికమైన మాధుర్యంబు - లలరువాడు

* * *

నీలమేఘంబు లను మించు - డాలువాడు

* * *

వాని గూడక యొకక్షణం - బేని నిల్వ
నేర నాయండనే వాడు - నిలువవలయు. 7

మరుగుస్థలములలోన నే - మరక దాగి,
గోపకాంత లుట్టులయందు - గూడబెట్టు
కొనెడు వెన్నను బాలను - గొని తినంగ
నేర్పుకాడైన నానవ - నీతచోరు
డాహవముఖంబునం బార్థు - కానతిచ్చు
విద్య యైన ప్రపత్తిని - స్వీకరింప
గడిదిసంసారదుఃఖంబు - కరగిపోయె ;

* * *

యమము మొదలుగా గల సాధ - నములవలన
వరతపోజ్ఞానసద్విధా - చరణవలన,
బడయ దగినఫలం బెల్ల - స్వల్పకాల
ముననె స్వామియనుగ్రహ - మున లభించె. 8

కడివార్ తణ్ణన్దుழాయ్
కణ్ణన్ విణ్ణవర్ పెరుమాన్,
పడివానమిఱన్ద పరమన్
పవిత్తిరన్ శీరన్,
శెడియార్ నోయ్‌గళ్ కెడ
పడిన్దు కుడైన్దాడి,
అడియేన్ వాయ్‌మడుత్తు
ప్పరుగి క్కళిత్తేనే. ౯

కళిప్పుఙ్ కవర్వుమత్తు
ప్పిఱప్పు ప్పిణిమూప్పిఱప్పత్తు,
ఒళికొణ్డ శోదియుమాయ్
ఉడన్కూడువ దెన్ఱుకొలో,
తుళిక్కిన్ఱ వానిన్నిలమ్
శుడరాழி శఙ్గేన్ది,
అళిక్కిన్ఱ మాయప్పిరా
నడియార్గళ్ కుழాఙ్గళైయే. ౧౦
కుழాఙ్గొళ్ పేరరక్కన్ కులమ్‌కెడ మునిన్దవనై,
కుழాఙ్గొళ్ తెన్కురుగూర్ చ్చడగోపన్ తెరిన్దురైత్త,
కుழాఙ్గొళాయిరత్తుళ్ ళివై పత్తు ముడన్పాడి,
కుழాఙ్గళా యడియీరుడన్ కూడినిన్ఱాడుమినే. ౧౧

పరమభోగ్యుండు సర్వ దే - వప్రభుండు
సకల కల్యాణ సుగుణ సా - క్షాత్కరుండు
అతిమనోహరతులసిమా - లాన్వితుండు
పరమపదవాసి యసమాన - పావనుండు
అఖిలమునకును నుత్కృష్టు - డైన కృష్ణు
పాదపద్మంబులకు సమీ - పమున జేరి,
యచట గల్గు సుధా ప్రవా - హమున మునిగి
నా విదాహంబు పోవ గా - నం బొనర్చి
వాని కే దాస్య మొనరించు - వ్రతము బూని
భోగి నై యుంటి నానంద - సాగరమున. 9
విషయ సుఖదుఃఖయోగంబు - విడిచిపెట్టి
జనన మరణ జరా రోగ - సమితి బాసి
రమ్యతేజోమయపు శరీ - రంబుతోడ,
శంఖ చక్ర గదా ఖడ్గ - సహితుడైన
యద్భుతాశ్చర్యచేష్టితా - నంతగుణుని
యుజ్జ్వలాంఘ్రిసరోరుహ - యుగము చెంత
నిత్య సూరుల సన్నిధి - నిత్యదివ్య
దేహుసన్నిధి నివసించు - దిన మదెపుడో! 10
ధనతపఃపరివారదు - ర్దాంతగలస
మగ్రుడౌ పంక్తి కంఠుని - మ్రంద జేసి
విశ్వరక్షణ చేయు స - ర్వేశ్వరునకు
తిరునగరిమాని వ్రాయు పా - శురసహస్ర
పంక్తియందలి యీపది - పాశురముల
బఠన మొనరింప గలుగు స - ద్భక్త జనులు
నిత్యసూరుల జేరెదు - నేర్పు గాంత్రు. 11

ఇరణ్డామ్పత్తు

నాలామ్ తిరువాయ్ మొఴి

(మూలమ్)

ఆడియాడి యగఙ్కరైన్దు, ఇశై
పాడిప్పాడి క్కణ్ణీర్ మల్గి, ఎఙ్గుమ్
నాడినాడి నరశిఙ్గా వెన్ఱు,
వాడివాడు మివ్వాణుదలే. ౧

వాణుద లిమ్మడవరల్, ఉమ్మైక్
కాణుమాశైయుళ్ నైగిన్ఱాళ్, విఱల్
వాణ నాయిరన్దోళ్ తుణిత్తీర్, ఉమ్మైక్
కాణ నీరిరక్కమిలీరే. ౨

ఇరక్కమనత్తో డెరియణైయ,
అరక్కుమెఴుగు మొక్కుమివళ్,
ఇరక్క మెఴీ రిదఱ్కెన్ శెయ్గేన్,
అరక్కనిలఙ్గై శెఱ్ఱీరుక్కే. 3

ద్వితీయ శతకము

చతుర్థ దశకము

(దూతికా సందేశము)

స్వామి! యీసుందరాంగి నీ - సమ్ముఖమును
బాసి యుండుటచే మనో - భ్రమము చెంది
నాట్య మొనరించు నీసద్గు - ణముల దలచి
పాటలం బాడు నీస్తోత్ర - పాఠముగ
బాష్పజలపూరితాక్షి యై - పద్మనయను
డెచట నున్నాడని యన్ని - యెడల వెదకు
నారసింహా! యటంచు స - న్నగిలి పల్కు
ఇట్టి విరహంబుచే గృశి - యింప దగునె? 1
ఓ శ్రియఃపతి! నిను బాసి - యుంటవలన
వనజనయనశరీరంబు - వాడిపోయె;
మార్దవోపేత మీనాతి - మానసంబు
విరహవేదనతో గ్రుంగి - కరగ జొచ్చె;
అతివదుఃఖోపశమనంబు - మతి దలంచి
బాణవైరి! నీదర్శన - భాగ్య మిమ్ము! 2
ప్రాయిల్యప్రక్కన మైనంపు - బొమ్మవోలె
గానిచో లక్కపిండంబు - కరణి నతివ
విరహవేదనవహ్నిలో - గరగు చుండ
మీరు దయ జూపి చేకొన్న - వారు గారు;
లంక తుద ముట్ట గాల్చిన - రామచంద్ర!
ఏయుపాయంబుచేత నిం - కీమె దక్కు. 3

ఇలఙ్గైశెఱ్ఱవనే యెన్నుమ్, పిన్నుమ్
నలఙ్గొళ్ పుళ్ళుయర్త్తా యెన్నుమ్, ఉళ్ళమ్
మలఙ్గ వెవ్వుయిర్క్కుమ్, కణ్ణీర్ మిగక్
కలఙ్గి క్కైతొழுమ్ నిన్ఱివళే. ౪

ఇవళిరాప్పగల్ వాయ్ వెరీఇ, త్తన
కువళై యొణ్ కణ్ణనీర్ కొణ్డాళ్, వణ్డు
తివళు న్తణ్ణన్తుழாయ్ కొడీర్, ఎన
తవళవణ్ణర్ తగవుగళే, ౫

తగవుడైయవనే యెన్నుమ్, పిన్నుమ్
మిగవిరుమ్బుమ్ పిరా నెన్నుమ్, ఎన
తగవుయిర్ క్కముదేయెన్నుమ్, ఉళ్ళ
ముగవురిగి నిన్ఱుళ్ళుగే. ౬

ఉళ్ళుళావి యులర్న్దులర్న్దు, ఎన
వళ్ళలే కణ్ణనేయెన్నుమ్, పిన్నుమ్
వెళ్ళనీర్క్కిడన్దా యెన్నుమ్, ఎన
కళ్ళిత్తాన్పట్ట వఞ్జనైయే, ౭

వఞ్జనేయెన్నుమ్ కైతొழுమ్, తన
నెఞ్జమ్వేవ నెడిదుయిర్క్కుమ్, విఱల్

"లంక దహనం బొనర్చిన - రామచంద్ర!
గరుడవాహన మెక్కెడు - పరమపురుష!"
యనుచు స్మరియించు చుండు నీ - వనరుహాక్షి
యుల్లమున దుఃఖపడుచు ని - ట్టూర్పు విడుచు;
బాష్పజలపూరితాక్షి యై - భక్తి నీకు
వందనములు సమర్పించు - గుందిగుంది; 4

రేయివగలును నిన్ను స్మ - రించుకొనుచు
సుందరము లైన నేత్రము - ల్బిందుపూరి
తములుగా సంచరించెడు - తలిరుబోడి
కొక్కతులసీదళము నీది - చిక్క దాయె;
ఇట్టితరి నీదయాగుణం - బెచటి కేగె? 5

కాంతమనము నశించెసి - కరగి కరగి;
"దయ దలిర్చెడు హృదయంబు - దాల్చువాడ!
అఖిల భక్తాళియెడల ద - యార్ద్రహృదయ!
ఆత్మ నుద్ధరణ మొనర్చు - నమృతమయుడ!"
అనుచు విరహాబ్ధి మునుగు నీ - యమ్మయెడల
కొంత యైనను దయ దాల్చి - కొనగరాదె! 6

హృదయమందలి ప్రాణంబు - లెండిపోయె;
"నామహోపకారకుడ! కృ - ష్ణా" యటంచు,
"అబ్ధిజలవటపత్రశ - యాన" యనుచు
గలవరించుచు నున్నయీ - కన్యతాప
మెరుగజాలక పోయితి - విన్నినాళ్లు. 7

కంససంహార! యీశుద్ధ - కాంత నిన్ను
దూరుచున్నది, "గుణముల - సౌరు జూపి

కణ్ణనై వణ్ణనై శెయ్దీర్, ఉమ్మై
త్తణ్ణమె న్నివళ్ పట్టనవే. ౮

పట్టుప్పో దెழుపోదఱియాళ్, విరై
మట్టలర్ తణ్డుழాయెన్నుమ్, శుడర్
వట్టవాయ్ నుదినేమియీర్, నుమ
దిట్టమెంగో లివ్వేழైక్కే. ౯

ఏழైపేదై యిరాప్పగల్, తన
కేழిలొణ్ కణ్ణనీర్ కొణ్డాళ్, కిళర్
వాழ్వై వేవ విలంగై శెఱ్ఱీర్, ఇవళ్
మాழై నోక్కొన్ఱుమ్ వాట్టేన్మినే. ౧౦

వాట్టమిల్ పుగழ్ వామననై, యిశై
కూట్టి వణ్ శడగోపన్ శొల్, అమై
పాట్టోరాయిర త్తిప్పత్తాల్, అడి
శూట్టలాగు మన్దామమే. ౧౧

వంచన నొనర్చి నీవు రా - బట్టికొంటి''
వనుచు; నంజలిచేసి క - న్నార నిన్ను
గాంచ జాలమి మిగుల దుః - ఖంబుతోడ
వేడి నిట్టూర్పు లెప్పుడు - విడుచు చుండు;

* * *

సర్వదా యిట్టిదుఃఖ మీ - సరసిజాక్షి
యనుభవింపగవలయునే - యాదిదేవ! 8

చక్రధర! నీదుసంశ్లేష - సౌఖ్యమునకు
గోరి యువ్విళులూరు సీ - కుందరదన
యితరవిషయంబు లెవ్వియు - మతి దలపక,
యనవరత ముదయాస్తమ - యములగూడ
గణన చేయక, నీపాద - కమలయుగము
నందువసియించు తులసినే చేద గోరి
యార్తి జెందెడి; నీతలం - పాన తిమ్మ! 9

చపలచిత్తు రా లైన యీ - సరసిజాక్షి
నేత్రయుగ్మంబునుండి క - న్నీటిధార
కారగా జొచ్చె రేయింబ - గళ్లుగూడ;

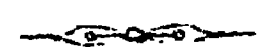
* * *

లంక భస్మం బొనర్చు శ్రీ - రామ! యిట్టి
కాంత నేత్రసౌందర్యంబు - గాచుకొనుము! 10

అమలినము లగు సకలక - ల్యాణగుణము
లం బ్రకాశించు వామన - బ్రహ్మచారి
మహిమ వర్ణింప శతకోప - మౌని సర్వ
లక్షణంబులగూర్చి స్తో - త్రం బొనర్చు

ఇరణ్డామ్పత్తు

ఐన్దామ్ తిరువాయ్ మొఴి

(మూలమ్)

అన్దామత్తన్బు శెయ్
దెన్నావి శేరమ్మానుక్కు,
అన్దామవాఴ్ముడిశ
ఙ్గాఴినూలారముళ,
శెన్దామరై త్తడఙ్గణ్
శెఙ్గనివాయ్ శెఙ్గమలమ్,
శెన్దామరై యడిక్కళ్
శెమ్బొన్ఱిరువుడమ్బే ౧

గాన పాశురములు వేయి - లోన నొక్క
పదిగ రచియించు నీ పది - పాశురముల
బఠన మొనరింప, వామన - పాదతులసి
పొంది యుత్కృష్టపదవిని - జెందగలరు. 11

ద్వితీయ శతకము

పంచమ దశకము

(దర్శ - నందము)

సుందరాకారులగు నిత్యు - లందు జేయ
దగిన ప్రీతిని నాయందు - దాల్చి వచ్చి
నామనస్సున జేరు శ్రీ - నాథునందు
అతిమనోహరతులసిమా - ల్యాదిభూష
ణములు జందెంబు మణికిరీ - టము సుదర్శ
నంబు రత్నహారంబు శం - ఖంబు దివ్య
కాంతి దిక్కుల బర్వ బ్ర - కాశ మయ్యె;

*   *   *

కమలపత్రంబులం బోలు - కనులతోడ
బుండరీకదళచ్ఛాయ - మోవితోడ
విమలసరసిజసదృశ పా - దములతోడ
మెఱుగుబంగారువన్నె నె - మ్మేన వెలయు
దివ్యమంగళవిగ్రహ - దీప్తి గంటి. 1

తిరువుడమ్బువాన్ శుడర్
శెన్దామరై క్కణ్ కై కమలమ్,
తిరువిడమే మార్వ
మయనిడమే కొప్పూఴ్,
ఒరువిడము మెన్దై
పెరుమాఱ్కరనేయో,
ఒరువిడ మొన్ఱిన్ఱి
యెన్నుళ్ కలన్దానుక్కే. ౨

ఎన్నుళ్ కలన్దవన్ శెఙ్గనివాయ్ శెఙ్గమలమ్,
మిన్నుమ్శుడర్ మలైక్కుక్కణ్ పాదమ్కై కమలమ్,
మన్నుముఴువేఴులగుమ్ వయిఱ్ఱినుళ,
తన్నుళ్ కలవాద దెప్పొరుళుమ్ తానిల్లైయే. ౩

ఎప్పొరుళుమ్ తానాయ్
మరదగకున్ఱ మొక్కుమ్,
అప్పొఴుదైత్తామరై ప్పూ
క్కణ్ పాదమ్కై కమలమ్,
ఎప్పొఴుదుమ్నాళ్ తిఙ్గ
ళాణ్డూఴియూఴి దొఱుమ్
అప్పొఴుదైక్కప్పొఴు
దెన్నారావముదమే. ౪

ఆరావముదమా
యల్లావి యుళ్ కలన్ద

శ్రీమహాలక్ష్మి వక్షంబు - చేరి యుండ
నలువ నాభికమలమందు - వెలయు చుండ
గడుపునం దొక్క ప్రక్క రు - ద్రుడు వసింప
ఇందరకు స్థాన మైన ర - మేశ్వరుండు,
సకలకల్యాణగుణముల - స్వామి యగుచు
దివ్యమంగళవిగ్రహ - తేజు డగుచు
రమ్యశుభపుండరీకనే - త్రములు గల్గి
కమలదళముల బోలు హ - _స్తములు గల్గి
నాదుహృత్స్థలి వాసం బొ - నర్చె నేడు. 2
జలజనయను డంభోజహ - _స్తములవాడు
కమలముల మించు పాదయు - గంబువాడు
ఎల్లలోకంబులను భరి - యించువాడు
వానిశేషంబు గాని దెం - దేని లేదు
అట్టిసర్వేశ్వరుండు నా - యందు జేరె. 3
ప్రతినిమేషము దనస్వరూ - పంబు నాకు
నమృతమయ మగు పరమభో - గ్యంబు గాగ
సర్వవేళల గ్రొ_త్త లే - జవులు పుట్ట
ననుభవించెద దృ_ప్తి య - న్నదియె లేక ;

* * *

సర్వభూతాత్మ, మరకత - పర్వతంబు,
అతిమనోహరసౌందర్య - మతిశయించు
పుష్పముల బోలునవయవం - బులను గల్గి
భోగ్య మై నన్ను సర్వదా - పొందుచుండు. 4
సాటి లేనట్టి సొగసుల - మూట యగుచు
నీలమేఘముంబోలు మే - నిని ధరించి

కారార్ కరుముగిల్ పో
 లెన్నమ్మాన్ కణ్ణనుక్కే,
నేరావాయ్ శెమ్బవళమ్
 కణ్ పాదమ్ కై కమలమ్,
పేరార నీణ్ముడినా
 ణ్పిన్నుమిఴై పలవే. ౪

పలపలవే యాబరణమ్
 పేరుమ్ పలపలవే,
పలపలవే శోదివడివు
 పణ్బెణ్ణిల్,
పలపల కణ్డుణ్డు
 కేట్టుఱ్ఱు మోన్దిన్బమ్.
పలపలవే ఞానముమ్
 పామ్బణై మేలాఱ్కేయో. ౫

పామ్బణై మేఱ్పాఱ్కడలుళ్ పళ్ళియమర్న్దదువుమ్,
కామ్బణై తోళ్ పిన్నైక్కా యేఱుడ నేఴ్ శెఱ్ఱదువుమ్,
తేమ్బణైయ శోలై మరామరమే ఴెయ్ దదువుమ్,
పూమ్బిణైయ తణ్డుఴాయ్ ప్పొన్ముడియమ్బో రేఱే. ౬

పొన్ముడియమ్బో ఱేఱ్ఱై యెమ్మానై నాఱ్ఱడన్దోళ్,
తన్ముడివొన్ఱిల్లాత తణ్డుఴాయ్ మాలైయనై,
ఎన్ముడివు కాణాదే యెన్నుళ్ కలన్దానై,
శొన్ముడివు కాణేనాన్ శొల్లువదెన్ శొల్లీరే. ౭

పగడమును మించు నధరబిం - బంబు గల్గి
సరసిజము లేని రమతోడ - సమము గాని
కరయుగముతోడ బాదయు - గంబుతోడ
గన్నుగవతోడ నవరత్న - కాంతు లొలుకు
దివ్యభూషణవిలసిత - తేజు డగుచు
సర్వదా నాదుహృత్థ్సలి - సంచరించు. 5

నామనులు లెక్క పెట్ట న - నంతము లగు
నాభరణజాల మట్లె రూ - పాదు లట్లె

*　　　*　　　*

కనుల గను చున్న వీనుల - వినుచు నున్న
జుంబనాదుల బచరించి - సొలయు చున్న
దర్శనంబున మరియు సం - స్పర్శనమున
జ్ఞానవిషయంబునందు వా - సనలయందు
క్షణక్షణము మారు మకరంపు - జవులు గల్గ
జేయు శ్రీపతి నాపతి - చేరె నన్ను. 6

తులసిమాలాన్వితుండు ను - జ్వలకిరీట
ధారి శుభలక్షణయుతసౌం - దర్యమూర్తి,
క్షీరవారిధి శయనంబు - చేయుటయును,
వృషభముల నిశార్థము సంహ - రించుటయును
సాలవృక్షంబు లేదును - గూలునట్లు
చేయుటయును న స్మోప్సింప - జేయుకొరకె. 7

పరమసౌలభ్య మతనిస్వ - భావ మగుట,
వర్ణనాతీత మైన సం - పదల గల్గి
యతిశయంబులకెల్ల న - త్యధికు డైన
తులసిమాలలస్వామి, నా - దోషములను

శొల్లి రెన్నమ్మానై
యెన్నావియావితనై,
ఎల్లైయిల్ శీ
రెన్కరుమాణిక్కచ్చుడరై,
నల్లవముదమ్
పెఱఱ్కరియ వీడుమాయ్,
అల్లిమలర్విరై యొ
త్తాణల్ల న్పెణ్ణల్ల నే.

ఆణల్ల న్పెణ్ణల్ల నల్లావలియుమల్లన్
కాణలుమాగా నుళనల్ల నిల్లైయల్లన్,
పేణుఙ్గాల్పేణు మురువాగు మల్లనుమామ్,
కోణై పెరిదుడై త్తెమ్మానై క్కూఱుదలే. ౧౦

కూఱుదలొన్ఱారా క్కుడక్కూత్త వమ్మానై,
కూఱుదలేమేవి క్కురుకూర్ చ్చడగోపన్,
కూఱినవన్దాది యోరాయిర త్తుళిప్పత్తుమ్,
కూఱుదల్ వల్లా రుళ రేల్కూడువర్ వైకున్దమే. ౧౧

గణన చేయక నాతోడ - గలసియుండె,
నెంతసౌలభ్యమో మీర - లెరుగ గలరె. 8

వైష్ణవశ్రేష్ఠులార! నా - స్వామి యగుచు
నాత్మ కాత్మ యౌసకలక - ల్యాణగుణుని
నీలమాణిక్యకాంతుల - నెరపువాని
సత్కథామృతపానంబు - సలుపరయ్య!

* * *

సాటి లేనట్టి యమృతవ - ర్ష ప్రదాత,
మోక్షము నొసంగు దేవతా - మూర్తి, మిగుల
దుర్లభద్రవ్యనిధి యభ - క్తులకు జూడ,
విమలసరసిజపరిమళా - న్వితశరీరి,
పురుషజనములయందును - బాలతులందు
వాని బోలెడువార లె - వ్వరును లేరు. 9

తలప స్త్రీపున్నపుంసకే - తరుడతండు,
సర్వవస్తువిలక్షణ - సద్యశుండు,
బాహ్యపంచేంద్రియములకు - బట్టువడడు,
భక్తజనులకు సులభుండ - భక్తదుర్ల
భుండు; వివిధావతార స - త్పూరుషుండు. 10

వర్ణనాతీతము లగు శ్రీ - పతిగుణముల
నొక్కటేనియు వర్ణింప - నుర్విజనుల
కలవి గానట్టి కఠినకా - ర్యంబు గనుక
అట్టికల్యాణగుణుగూర్చి - యతివరుండు
తిరునగరిమాని వ్రాయు పా - శురములందు
నీపదింటిని భక్తితో - నెవరు పఠన
చేయుదురో వారు వైకుంఠ - సేవ గాంత్రు. 11

ఇరణ్డామ్బత్తు

ఆఱామ్ తిరువాయ్ మొఴి

(మూలమ్)

వైకున్దామణివణ్ణనే యెన్బొల్లా
త్తిరుక్కుఱళా వెన్నుళ్ మన్ని,
వైగుమ్వైగల్ తోఱు
మముదాయ వానేఱే,
శెయ్‌గున్దావరున్దీమై యున్నడియార్క్కుత్తీర్త్తు
అశురర్క్కుత్తీమైగళ్
శెయ్‌గున్దా, వున్నైన్నాన్
పిడిత్తేన్గొళ్ శిక్కెనవే. ౧

శిక్కెనచ్చిఱిదోరిడము మ్బుఱప్పడా త్తన్నుళ్ళే, ఉలగుగళ్
ఒక్కవేవిఴుఙ్గిప్పుగున్దాన్, పుగున్దదఱ్పిన్
మిక్కఞాన వెళ్ళచ్చుడర్విళక్కాయ్
త్తుళక్కఱ్ఱముదమాయ్, ఎఙ్గుమ్
పక్కనోక్కఱియా నెన్ పైన్దామరై క్కణ్ణనే. ౨

తామరై క్కణ్ణనై విణ్ణోర్ పరవుమ్
తలైమగనై, త్తుఴాయ్ విరైప్

ద్వితీయ శతకము

షష్ఠ దశకము

(సంశ్లేషానందము)

పరమపదమున వసియించు - ప్రభువరేణ్య!
నీలమాణిక్యకాంతుల - నేలు ఘనుడ!
వామనత్వంబు వహియించి - భక్తతతికి
అందమెల్లను జూపని - సుందరుండ!
నడచుకాలంబు సర్వంబు - నన్ను జేరి
విడనియమృతమయుండవౌ - వేదవేద్య!
ఆశ్రితావనపరతంత్ర! యమరనాథ!
భక్తకోటుల పాపము - ల్బాపుదేవ!
దృఢముగా బట్టుకొంటిని - విడువనేర,
దేవ యంగీకరించితే - తీరవలయు. 1

ఒక్కయూరైన విడిపోవ - కుండ జేర్చి
యఖిలజగముల నొకటిగా - నారగించు
లోకనాయకు డిపుడు నా - లోన జేరె;

* * *

చేరి జ్యోతిస్స్వరూపుడై - చెలువమెసగ
బ్రక్క నుండు శ్రీభూమినీ - ళాసతులను
మరచి యున్నవా డానంద - మగ్నుడగుచు. 2

కమలనేత్రుండు నిత్యవ - ర్గములప్రభువు
అతులసౌరభతులసిమా - లాన్వితుండు

ఫూమరువుకణ్ణై
యెమ్బిరానై పొన్మలైయై,
నామరువనన్గేత్తి యుళ్ళివణఙ్గి
నామగిఴ్న్దాడ, నావలర్
పామరువినిఱ్కత్తన్ద
పాన్మైయేవళ్ళలే, 3

వళ్ళలే మదుశూదనా
వెన్మరదకమలైయే, ఉన్నైనినైన్
దెళ్గల్తన్ద వెన్దా
యున్నైయ్యెఙ్ఙనమ్విడుగేన్,
వెళ్ళమేపురైనిన్పుగఴ్ కుడై
న్దాడిప్పాడి క్కళిత్తుగన్దుగన్దు
ఉళ్ళనోయ్గళెల్లామ్
తురన్దుయ్న్దు పోన్దిరున్దే. ౪

ఉయ్న్దుపోన్దెన్నులప్పిలాద వెన్తీవినైగళై నాశఞ్జెయ్దు,ఉన
దన్దమిలడిమై యడైన్దేన్నెవ్వాడు వేనో,
ఐన్దుపైన్దలైయాడరవణై మేవి ప్పాఱ్కడల్ యోగనిత్తిరై,
శిన్దైశెయ్దవెన్దా యున్నైచ్చిన్దైశెయ్దు శెయ్దే. ౫

పసిడికొండను బోలునా - ప్రాణనాథు
డైన శ్రీనాథునిం జేరి - ధ్యానగాన
నాట్యము లొనర్చుశక్తి దా - నంతదానె
యిచ్చి పూజాదికముల జే - యించుకొనియె!

* * *

వాని యౌదార్యగుణము నె - ట్లంగి మరతు. 3

ఓ ధరానాధ! మరకతో - ర్వీధరంబ!
మధువునుం బరిమార్చిన - మానధనుడ!
ఇతరవిషయంబులను ద్యజి - యింప జేసి
నిన్నె వరియింప జేసిన - వన్నెకాడ!

* * *

జలనిధిం బోలు నీగుణ - సంపదలను
స్తోత్రగానంబు లొనరించు - సుఖమువలన
మానసవ్యాధులెల్లను - మాసిపోయె;
ప్రబల సంసారదుఃఖసం - బంధములను
వదలుకొంటిని; మిగుల ని - ర్భయుడనైతి;
ఇంక క్షీణమైన నిను వీడు - టెట్లు లోర్తు. 4

క్షీరజలనిధిలో శేషు - సెజ్జపైని
శయన మొనరించి, జగతి ర - క్షణ మొనర్చు
విధుల నాలోచనముచేయు - వేదవిదుడ!

* * *

నీపదాంబుజముల ధ్యాన - నిరతివలన
నన్ను బాధించుదుఃఖాగ్ని - నాశమయ్యె;
ఇంక నీపాదసేవ నే - నెట్లు విడుతు? 5

ఉన్నైచ్చిన్దై శెయ్దుశెయ్
దున్నెడుమామొழி యిశై పాడియాడి, ఎన్
మున్నైత్తీవినైగళ్
ముழுవేరరిన్దనన్ యాన్,
ఉన్నైచ్చిన్దైయినాలిగழన్ద
విరణియనగల్ మార్వఙ్కీణ్డ, ఎన్
మున్నైక్కోళరియే
ముడియాద దెన్నెనక్కే. ౬

ముడియాదదెన్నెనక్కేలిని
ముழுవేழులగుముణ్డాన్, ఉగన్దువన్దు
అడియేనుళ్ పుగున్దా
నగల్వానుమల్లనిని,
శెడియార్ నోయ్గళెల్లామ్ తుఱ
న్దెమర్ కీழ் మేలెழுపిఱప్పుమ్,
విడియావెన్నరగ
త్తెన్ఱుమ్ శేర్దల్ మాఱినరే. ౭

మాఱిమాఱిప్పలపిఱప్పుమ్పిఱ
న్దడియై యడైన్దుళ్ళన్దేఱి,
ఈఱిలిన్బత్తిరువెళ్ళమ్
యాన్మూழ்గినన్,
పాఱిప్పాఱియశురర్ తమ్
పల్కుழாఙ్గళ్ నీఱెழ, ప్పాయ్పఱవై యొన్ఱు

నిన్ను సర్వదా ధ్యానించి - నిన్ను దెలుపు
సత్కథామృతపానంబు - సలిపి నృత్య
గానముల, నాయనాదు లా - కర్మ ంధ
ముల సమస్తంబు దొలగించు - బలము గంటి.

* * *

పుణ్యజననాధు డైన హి - రణ్యకశిపు
జీల్చి సంహరించిన నార - సింహమూర్తి!
నిన్ను సేవించుభాగ్యంబు - గన్నయట్టి
నా కసాధ్య మెయ్యది భువ - నత్రయమున. 6
సప్తలోకము ల్పట్టి భో - జన మొనర్చు
దేవదేవుండు నన్ను ప్రీ - తిని వరించి,
నా మనస్సులో జేరి యా - నంద మొసగె;
నన్ను విడిపోవ డింక నె - న్నటికి గాని;

* * *

ముందువెనకల నేడేడు - పుట్టువులను
జన్మ మెత్తిన నా బంధు - జనులకెల్ల
క్రూరకర్మలవలన జే - కూరినట్టి
దుఃఖజాలంబు నీదయ - దొలగిపోయె;
ఇంక నా కసాధ్యం బైన - దేది గలదు. 7
లెక్క లేనిజన్మంబుల - బొక్కిపొక్కి
మనుజజన్మంబు గాంచి ని - ర్మలమనస్సు
నీకటాక్షంబుచే బొంది - నీపదాబ్జ
సమ్ముఖం బగు నానంద - సాగరమున
మునుగు చున్నాడ! నావంటి - భోక్త గలడె

* * *

ఏఱివీఱ్ఱిరున్దాయున్నై
యెన్నుళ్ నీక్కేలెన్దాయ్. ౮

ఎన్దాయ్ తణ్ తిరువేఙ్గడత్తుళ్ నిన్ఱాయ్
ఇలఙ్గై శెఱ్ఱాయ్, మరామరమ్
పైన్దాళేఴురువ
వొరువాళికోత్తవిల్లా,
కొన్దార్ తణ్ణన్దుఴాయినాయముదే
ఉన్నై యెన్నుళ్ళే కుఴైత్త, వెమ్
మైన్దా, వానేఱే
యినియెఙ్గుప్పోగిన్ఱదే. ౯

పోగిన్ఱ కాలఙ్గళ్ పోయకాలఙ్గళ్ పోగుకాలఙ్గళ్,
తాయ్ తన్దైయుయి
రాగిన్ఱా యున్నైనా నడైన్దేన్విడువేనో,
పాగిన్ఱతొల్ పుగఴ్ మూవులగుక్కుమ్ నాదనే పరమా,
తణ్వేఙ్గడ
మేగిన్ఱాయ్ తణ్డుఴాయ్ విరైనాఱుకణ్ణియనే. ౧౦

కణ్ణిత్తణ్ణన్దుఴాయ్ ముడి క్కమలత్తడమ్బెరుమ్
కణ్ణనై, ప్పుగఴ్నణ్ణిత్తెన్ కురుగూర్ చ్చడకోపన్ మాఱన్
శొన్న,
ఎణ్ణిఱ్చోర్విల్లన్దాది యాయిరత్తుళ్ళివైయుమోర్ పత్తిశై
యొడుమ్,
పణ్ణిఱ్పాడవల్లారవర్ కేశవన్తమరే. ౧౧

వివిధరాక్షససంతతి - నవిరళముగ
సంహరించుచు ధూళిధూ - సరిత మైన
పక్షిపతి నెక్కి నీపర - త్వంబుమహిమ
సర్వజగముల జాటించు - స్వామి! నీవు
నాహృదిని వీడబోకు మె - న్నటికి గాని. 8

వేంకటాద్రిని వెలసిన - వేదవేద్య!
లంక భస్మం బొనర్చిన - రామమూర్తి!
శరము నొక్కటి సంధించి - సాలవృక్ష
సప్తకంబును భంజించు - సాహసాంక!
తులసిమాలావిభూషణా! - దురితదూర!
నాదుహృత్స్థలి నివసించు - నవ్యరూప!
నిత్యసూరుల బాలించు - నిర్వికల్ప!
న న్విడిచి పోవనేర్తువే - నళిననేత్ర! 9

జరుగ నున్నట్టి జరిగిన - జరుగుచున్న
కాలములయందు ప్రాణంబు - వోలె దల్లి
వోలె దండ్రినిబోలె న - న్బ్రోచు దేవ!
సకలదిశలను దివ్యతే - జంబుతోడ
సర్వభువనంబులం బొల్చు - సార్వభౌమ!
భోగ్యవస్తువుగా నిన్ను - బొందియున్న
నేను విడువంగ నేర్తునే - నిమిష మైన. 10

పరమపురుషుని కల్యాణ - వైభవముల
ననుభవించుచు వానివ - ర్ణన మొనర్చు
వరమునీంద్రుడు సమ్మార్గు - వారు వ్రాయు
గ్రంథమం దీపదింటిని - గానయుక్త
ముగ భజించి పఠించెడు - పురుషులెల్ల
రాదినారాయణుని దయు - నంద గలరు. 11

ఇరణ్డామ్పత్తు

ఏఴామ్ తిరువాయ్ మొఴి

(మూలమ్)

కేశవన్తమర్ కీఴ్ మేలెమ
రేఴెఴుపిఱప్పుమ్,
మాశదిరిదు పెఱ్ఱు
నమ్ముడై వాఴ్వు వాయ్క్కిన్ఱవా,
ఈశన్ కరుమాణిక్క
మెన్ శెఙ్గోలక్కణ్ణన్ విణ్ణోర్
నాయకన్, ఎమ్బిరానెమ్మా
న్నారాయణనాలే. ౧

నారణన్ ముఴువేఴులగుక్కుమ్
నాదన్ వేదమయన్,
కారణమ్ కిరిశై కరుమ
మివై ముదల్వనెన్దై,
శీరణఙ్గమరర్ పిఱర్ పలరుమ్
తొఴుదేత్తనిన్ఱు,
వారణత్తై మరుప్పొశిత్తపిరా
నెన్ మాదవనే. ౨

ద్వితీయ శతకము

సప్తమ దశకము

(కృతజ్ఞత - ద్వాదశనామ సంకీర్తనము)

నిఖిలలోకాధినాథుని, నీలమణిని,
మేఘములడాలు మఱపించు - మేనివాని,
నిత్యసూరుల బాలించు - నీరజాక్షు,
దర్శనము చేయగల్గె నా - తనివి దీర !

*　　*　　*

స్వామి నారాయణుని కటా - క్షమున నాకు
ముందువెన్కల నేడేడు - పూరుషాంత
రములు శ్రీపతిభక్తిభా - గ్యము వడసిరి ;

*　　*　　*

నాసబంధుల కిట్టిదై - శ్వర్యలాభ
మునకు గారణ మాకేశ - వుని యనుగ్ర
హంబు గా కొక్కటేని య - న్యంబు గలదె !　1

ఆదినారాయణాఖ్యు డై - యఖిలలోక
ములకు స్వామి యై శ్రుతిశీర్ష - ములకు మూల
వస్తు వై యజ్ఞయాగాది - ప్రక్రియలకు
సాధనంబు స్వరూపంబు - సత్ఫలంబు
మూటికిని దానె మూల మై - ముక్తనిత్య
జీవకోటికి దాపస - శ్రేష్ఠులకును
ఆశ్రయం బగు శ్రీకృష్ణు - డబ్ధిసుతకు
భర్త భువనైకనాథుండె - స్వామి నాకు.　2

మాదవనెన్ఱ దేకొ
ణ్డెన్నై యిని యిప్పాల్పట్టదు,
యాదవఙ్గళుమ్ శేర్ కొడేన
ఱెన్ఱెన్నుళ్ పుగున్దిరున్దు,
తీదవమ్ కెడుక్కు మముదమ్
శెన్దామరై క్కణ్ కున్ఱమ్,
కోదవమి లెన్ కన్నల్కట్టి
యెమ్మానెన్ కోవిన్దనే. ౩

కోవిన్దన్ కుడక్కూత్తన్
కోవలనెన్ఱెన్ఱే కునిత్తు,
తేవుమ్తన్నైయుమ్ పాడి
యాడత్తిరుత్తి, యెన్నైక్కొణ్డెన్
పావన్దన్నైయుమ్ పాఱక్కై
త్తెమ రేఴెఴుపిఱప్పుమ్,
మేవుమ్తన్మైయమాక్కినాన్
వల్లనెమ్బిరాన్విట్టువే. ౪

విట్టిలఙ్గు శెఞ్జోదిత్తామరై
పాదమ్కైగళ్ కణ్గళ్,
విట్టిలఙ్గు కరుఞ్జుడర్
మలైయే తిరువుడమ్బు

నానిమిత్తంబు కృష్ణజ - న్మంబు నెత్తి,
మాధవా! యనునాకుయ్యి - మరచిపోక,
ఇంకమీాదట దోషంబు - లెవ్వి నాకు
గలుగ కుండగ మదిని సం - కల్ప మంది,
తెలిసి తెలియక చేసిన - తులువతనము
పాపములు నన్ను జేరని - పగిది, దానె
నాశరీరంబునం జేరు - నళిననేత్రు
డంబురుహకాంతి మెరయుదే - హంబువాడు,
పర్వతసమానవిగ్రహా - భాసురుండు,
బుద్ధిచేతను మరియు న - బుద్ధిచేత
గలుగుదోషంబు లెన్నడు - గననివాడు,
భోగ్యుడాయెను గలకండ - వోలె నాకు. 3

అతిసమర్థుండు సర్వత్ర - వ్యాపకుండు
స్వామి గోవిందనామగో - పాలకుండు
కుంభనృత్యం బొనర్చెడు - గొల్లవాడు

*　　　*　　　*

ప్రేమతో నిన్నిపేరుల - బిలుచునట్లు,
దనపరత్వసౌలభ్య సౌం - దర్యవిషయ
నృత్యగానాదు లొనరింప - నేర్పి నన్ను
గ్లిష్టదశనుండి గాచి యం - గీకరించి.
యేడుతరములనాబంధు - లెల్ల ముక్తి
బొందునట్టి స్వభావంబు - చెందజేసి. 4

దివ్యకాంతికిరీటంబు - దేజరిల్ల
హస్తసౌందర్యమహితహ - స్తాబ్జు డగుచు
అక్షిదీప్తులచే నీర - జాక్షు డగుచు
అంఘ్రిమాధుర్యమున బంక - జాంఘ్రు డగుచు

విట్టిలఙ్గు మదియమ్శీర్
శఙ్గుశక్కరమ్ పఱుది,
విట్టిలఙ్గు ముడియమ్మాన్
మదుశూదనన్ తనక్కే. ౫

మదుశూదననై యన్ఱి మఱ్ఱిలే
నెన్ఱెత్తాలుమ్ కనుమమిన్ఱి,
తుదిశూఴ్న్ద పాడల్గళ్ పాడియాడ
నిన్ఱూఴియూఴితోఱుమ్,
ఎదిర్శూఴల్ పుక్కెనైత్తోర్ పిఱప్పు
మెనక్కేయరుళ్గళ్ శెయ్య
విదిశూఴ్న్దదా లెనక్కేలమ్మాన్
తిరివిక్కిరమనైయే. ౬

తిరివిక్కిరమన్ శెన్దామరైక్క
ణెమ్మాన్ ఎన్ శెఙ్గనివాయ్,
ఉరువిల్పొలిన్ద వెళ్ళైప్పళిఙ్గు
నిఱత్తననెన్ఱెన్ఱు, ఉళ్ళిప్

అంబుదచ్ఛాయ గలభూధ - రంబు బోలు
రమ్యగాంభీర్యయుత శరీ - రంబుతోడ
పాంచజన్యంబు చంద్రుని - పగిది దోప
జక్ర మలచండభానుని - సాటి గాగ
జేరి విష్ణుమూర్తియె నా శ - రీరమందు
హృదయపీఠాసన మలంక - రించి యుండె. 5

అట్టి మధుసూదనుకు దక్క - నన్య మైన
యాశ్రయం బొండు నామది - యందు లేదు ;
ఆత డొక్కండె నాకు దో - డని దలంతు ;
ఆత డొక్కండె నాకు ది - క్కని దలంతు ;
ఇతరపురుషార్థములచేత - నే ప్రయోజ
నంబు లే దని నానిశ్చ - యంబు చెలగు ;

* * *

జన్మజన్మంబునను దాను - జన్మ మెత్తి
హృదయపీఠంబున న్వసి - యించి యుండి
వానిస్తోత్రరూపంబు లౌ - పాశురముల
బావనములుగ నానోట - బల్క జేసి
పలుతెరంగుల నన్ను గా - పాడునట్టి
శ్రీసతీపతికృప యావ - రించి యుండ
బ్రాప్యు డాతండె నా కని - పల్క నేల? 6

విశ్వముల గప్పి కొలుచు త్రి - విక్రముండు
పుండరీకాక్షు డగుచు నా - పొంత జేరి
వశ్యుగా జేసికొనియె నా - వశమె యింక ;

* * *

పరవిప్పణిన్దు పల్లూఴియూఴి
నిన్ పాద పఙ్గయమే,
మరువిత్తొఴు మ్మనమేతన్దాయ్
వల్లైకాణ్ వామననే. ౭

వామన నెన్ మరదకవణ్ణన్
తామరైక్కణ్ణినన్,
కామనైప్పయన్దాయ్, ఎన్ఱె
న్ఱు కఴల్ పాడియేపణిన్దు,
తూమన త్తననాయ్
ప్పిఱవిత్తుఴదినీఙ్గ. ఎన్నై
త్తీమనఙ్గెడుత్తా యునక్కెన్
శెయ్గే నెన్ శిరీదరనే. ౮

శిరీదరన్ శెయ్యత్తామరై క్కణ్ణ
నెన్ఱెన్ఱిరాప్పగల్ వాయ్
వెరీఇ, అలమన్దుకణ్కళ్ నీర్మల్గి
వెవ్వుయిర్త్తుయిర్త్తు,

అతిమనోహరమాధుర్య – మతిశయించు
రమ్యబింబాధరము దేనె – రంగు లీన
స్ఫటికధావళ్యమున దంత – పంక్తి మెరయ
సుందరాంగుండు నామది – చూరగొనియె ;

* * *

గానమున ధ్యానమున నమ – స్కారములను
యుగయుగంబున దనపాద – యుగము కందె
యమరజేసెను నా కాశ్ర – యం బొసంగి ;

* * *

నామనంబును బాలించు – నాథు డైన
యామహాదేవు సామర్థ్య – మే మనందు. 7
అదితికశ్యపులకు గుజ్జ – వై జనించి
బలికి గర్వం బడంచిన – బ్రహ్మచారి !
మరకతంబులకాంతిని – మరుగుచేయ
జాలునెమ్మేను గలిగిన – సారసాక్ష !
పరమశివు నైన చిటికెలో – భంగపరచు
కమ్మవిలుకాని గారాబు – కన్నతండ్రి !

* * *

అనుచు గానప్రణామంబు – లాచరింప
దగినరీతిని మనము ను – ద్ధరణచేసి
నాకు సంసారదుఃఖబం – ధముల బాపు
వామనా ! నీకు నే నేమి – బదులు సేతు. 8
నామనోహర ! శ్రీధరా ! – నళిననేత్ర !
యనుచు రేయింబవల్జపం – బాచరించి
నేత్రములనలుప్రక్కల – నీరు కార
వేడినిట్టూర్పు లెప్పుడు – విడుచుచుండు

మరీఇయతీవినైపూాళ
విన్బమ్వళర వైగల్ వైగల్
ఇరీఇ, ఉన్నై యెన్నుళ్ళై వైత్తనై
యన్నిరుడీకేశనే. ౯

ఇరుడీకేశ నెమ్బిరా
నిలఙ్గై యరక్కర్ కులమ్,
మురుడుతీర్త్తపిరానెమ్మాన్
నమరర్ పెమ్మానెన్నెన్ఱు,
తెరుడియాగిల్ నెఞ్జే వణఙ్గు
తిణ్ణమఱియఱిన్దు,
మరుడియేలుమ్ విడేల్ కణ్డాయ్
నమ్బిపఱ్పనాబనైయే. ౧౦

పఱ్పనాబ నుయర్వఱ
వుయరుమ్పెరున్దిఱలోన్.
ఎఱ్పర నెన్నైయాక్కిక్కొణ్
డెనక్కేతన్నైత్తన్ద
కఱ్పగమ్, ఎన్నముదమ్
కార్ముగిల్ పోలుమ్ వేఙ్గడనల్
వెఱ్పన్. విశుమ్బోర్పిరా
నెన్దైతామోదరనే. ౧౧

తామోదరనై త్తనిముదల్వనై
ఞాలముణ్డవనై,
ఆమోతరమఱియ
వొరువర్క్కెన్ఱే తొఴుమవర్గళ్,

నాకు సంసారదుఃఖబం - ధముల బాపి
సర్వసుఖముల నొసగి సా - క్షాత్కరించి
నాశరీరంబులో జేరి - నన్ను బ్రోచు
పరమపూరుష! నీ కేమి - బదు లొసర్తు. 9

మానసము! నీకు జ్ఞాన మే - మాత్ర మైన
నున్నచో హృషీకేశు మ - హోపకారు
రావణాంతకు శ్రీరవా - రాశినిలయు
నిత్యసూరులు ధ్యానించు - నిర్వికారు
స్మరణ చేయుచు వాని యా - శ్రయము గనుము
దృఢముగా వాసి తత్త్వంబు - దెలిసికొనుము!

* * *

తెలిసికొనె దేని నీభ్రమ - దేలిపోవు;
వదలబోకు హృషీకేశు - పాదయుగము. 10

పద్మనాభుండు సర్వసం - పత్కరుండు
ప్రేమపూరితు డైన నా - ప్రియతముండు,
నన్ను లోజేసికొని దానె - నాకు బరమ
భోగ్య మైయున్న శ్రీకల్ప - భూరుహుండు,
అమృతతుల్య మహామాధుర్య - మలరువాడు,
మేఘకాంతుల విలసిల్లు - మేనివాడు,
వేంకటాద్రిని వసియించి - వెలయువాడు
పరమపద నిత్యసూరుల - పాలకుండు
అట్టిదామోదరుడు స్వామి - యయ్యె నాకు. 11

"ఏకకారణ మై భూమి - నెల్ల నొక్క
మారు మ్రింగు దామోదరు - మహిమ నెఱుగ
జాలువా డెవ్వ డుండు నే - జగతి నేని;"

* * *

తామోదరనురువాగియ
శివర్కుమ్ తిశైముగర్కుమ్,
ఆమోతరమఱియవమ్మానై
యెన్నాఴ్వణ్ణనైయే. ౧౨

వణ్ణమామణిచ్చోదియై యమరర్ తలైమగనై,
కణ్ణనై నెడుమాలై త్తెన్ గురుగూర్ చ్చడకోపన్,
పణ్ణియతమిఴ్మాలై యాయిరత్తు ళ్ళివై పన్నిరణ్డుమ్
పణ్ణిల్పన్నిరునామప్పాట్టణ్ణల్ తాళణైవిక్కుమే. ౧౩

ఇరణ్డామ్ పత్తు

ఎట్టామ్ తిరువాయ్మొఴి

(మూలమ్)

అణైవదరణైమే
ల్పూమ్పావైయాగమ్
పుణర్వదు, ఇరువరవర్
ముదలుమ్ తానే,
ఇణైవనామెప్పొరుళ్కుమ్
వీడుముదలామ్,

యనుచు నెల్లప్పు డతనినే - యాశ్రయించి
వాని కాయంబు లగుకుద్ర - వనజభవుల
తోడ నాకును బరమసం - తోష మొప్ప
దర్శనం బిచ్చు నారమా - ధవునిమహిమ
పొగడ దర మానె యెంతటి - పురుషుకైన. 12

పరమపదనాథుసుగుణౌఘం - పడ లెరింగి
స్త్రీలు బాలురు భక్తి జిం - తించునట్లు
వరమునీంద్రుండు నమ్మాళ్వు - వారు వ్రాయు
ద్వాదశాఖ్యలస్తోత్రంబు - సాదరమున
బఠన మొనరింప శ్రీపతి - పాదపద్మ
సేవ చేసెడు భాగ్యంబు - చెందగలరు. 13

ద్వితీయ శతకము

అష్టమ దశకము

(సర్వేశ్వరుని హేతుప్రపదత్వము)

శ్రీమహాలక్ష్మి ప్రక్కన - జేరి యుండ
శేషశయనంబునందు సం - శ్లేషసుఖము
ననుభవించెడు నాదినా - రాయణుండు ;

*　　*　　*

బ్రహ్మదేవుని గని సృష్టిభార - మిచ్చి,
రుద్రమూర్తిని గని లయ - ముద్ర నొసగి,

పుణై వ఩్ పిఱవిక్కడల్
నీన్దువార్ క్కే. ౧

నీన్దుమ్ తుయర్ పిఱవి యుట్పడ
మఱ్ఱెవ్వెవైయుమ్,
నీన్దుమ్ తుయరిల్లా
వీడుముదలామ్,
పూన్దణ్ పునల్ పొయ్గై
యానై యిడర్ కడిన్ద,
పూన్దణ్డుఴాయె఩్
తనినాయగ఩్ పుణర్ప్పే. ౨

పుణర్క్కుమయ఩ా
మఴిక్కుమర఩ామ్,
పుణర్త్తత఩్నున్దియో
డాగత్తుమన్ని,
పుణర్త్తతిరువాగి
త్త఩్ మార్విల్ తా఩్ శేర్,

రక్షకత్వంబు కోరలు నే - ర్పరలు గామి
స్వయముగా నిర్వహించెడు - ప్రభువరుండు.

*　　　*　　　*

సర్వవస్తుసజాతీయు - సంభవుండు

*　　　*　　　*

మృత్యు సంసారజలధిచే - మ్రింగబడెడు
జీరసమూహంబు కెల్ల మో - క్షప్రదాత. 1
సిరికి జెప్పక చక్రంబు - చేత గొనక
గరుడు నెక్కక యరిమురి - బరుగులెత్తి;
పుష్పజాతివికాసప్ర - పూరితంబు
నిర్మలసమృద్ధజలరాశి - నిర్మితంబు
నగుసరస్సున నాగేంద్రు - నార్తి దీర్చి
మకరి దండించు నా స్వామి - మాధవుండు,
సురభితులసీదళాన్విత - సుందరుండు,
నన్ను బాయని యేకైక - నాయకుండు;

*　　　*　　　*

అట్టి జగదేకసుందరు - నాశ్రయించి
వానిదయచేత సంసార - వార్ధి దాటి
జన్మముల బాసి మీరు మో - క్షమును గనుడు! 2
తాను బుట్టినకమలంబు - తోన మేని
లోన వసియించి యీసర్వ - లోకములకు
సృష్టి నిర్వహించెడు సుర - జ్యేష్ఠునకును,
లోకసంహార మొనరించు - రుద్రునకును,
అంతరాత్మ నై, వక్షస్థ - లాంతరమున
శ్రీమహాలక్ష్మి నివసించి - చెలువు గొలుప,

పుణర్ప్పన్ పెరుమ్పుణర్
    పెఙ్గుమ్పులనే. 3

పులనైన్దుమేయుమ్
    పొఱియైన్దునీఙ్గి,
నలమన్దమిల్లదోర్
    నాడుపుగువీర్,
అలమన్దువీయ
    వశురరైచ్చె   న్,
పలమున్దుశీరిల్
    పడిమినోవాదే. ౪

ఓవాత్తుయర్ పిఱవి యుట్పడమఱ్ఱెవ్వైయుమ్,
మూవాత్తనిముతలాయ్ మూవులగుమ్కావలోన్,
మావాగి యామైయాయ్ మీనాగి మానిడమామ్,
తేవాది తేవపెరుమా నెన్ తీర్త్తనే. ౫

తీర్త్తనులగళన్ద
    శేవడిమేల్ పూన్దామమ్,
శేర్త్తియవైయే
    శివన్ముడిమేల్ తాన్కణ్డు,

ఎవ్వ రేకాలమున జేయ - నెఱుగనట్టి
తన యమానుష కార్యసం ధానసముద
యంబు జగతికి సుప్రసి ద్ధంబు - గాదె! 3

పంచతన్మాత్రలనుబట్టి - ప్రాకులాడు
నింద్రియంబుల పోకడ - లెల్ల నడచి
యంత మెఱుగనియానంద - మనుభవింప
నద్వితీయ మా పరమప - దాంతరమున
జేర గోరెడుచేతన - శ్రేష్ఠులార!

* * *

దుష్టరాక్షససంహారు - దురితదూరు
సుగుణచింతనానందంబు - చూరగొనుడు;
ఆ మహాభాగ్యభోగంబు - నందు స్వగత
భేదములు గల్గ వయ్యది - ప్రేమమయము. 4

జన్మ సంసార దుఃఖ సం - సర్గమునకు
గారణుండును స్థితికర్త - మారకుండు
లోకములకెల్ల రక్షక - రూపవర్తి
బ్రహ్మరుద్రాద్యమరులకు - స్వామి, నాకు
బంధమోక్షం బొనర్చిన - పావనుండు
మత్స్య కూర్మ హయగ్రీవ - మానుషాది
జన్మముల నొంది భువనర - క్షణ మొనర్చు. 5

పాండవులకును గౌరవ - ప్రభువునకును
జరుగుసనిలోన నొకనాడు - సవ్యసాచి
పాశుపతము పునస్మృతి - బడయ దలచి
పుండరీకాక్షుపదపద్మ - పూజ సలిపి

పార్ త్తన్ తెళిన్దొఴిన్ద
　　పైన్దుఴాయాన్ పెరుమై,
పేర్ త్తుమొరువరాల్
　　పేశక్కిడన్దదే. ౬

కిడన్దిరున్దు నిన్ఱళన్దు
　　కేఴలాయ్ క్కీఴ్పుక్
కిడన్దిడుమ్, తన్నుళ్
　　కరక్కుమ్ ముమిఴుమ్,
తడమ్ పెరున్దోళార
　　త్తఴువుమ్ పారెన్నుమ్
మడన్దైయై, మాల్ శెయ్గిన్ఱ
　　మాలార్ కాణ్బారే. ౭

కాణ్బారారెమ్మీశనై
　　కణ్ణనై యెన్ కాణుమాఱు,
ఊణ్ పేశిలెల్లా
　　పులగుమోర్ తుఴఴ,
శేణ్బాలవీడో వుయిరో
　　మఱ్ఱెప్పొరుట్కుమ్,
ఏణ్ బాలుమ్ శోరా
　　పరన్దుళనామెఙ్గుమే. ౮

నిద్రలో స్వప్నమున గాల - రుద్రుకడకు
బోయి యా పుష్పముల రుద్రు - మూర్ధమందు
గనుట కృష్ణపరత్వంబు - గాంచ గలిగె ;

* * *

కనుక శ్రీకృష్ణుమహిమ ని - ష్కర్షచేయ
వేరు సాక్ష్యంబు నెవరేని - గోరనేల ? 6

పాలకడలి నతిప్రేమ - బండుకొనుట
వేంకటాచలమున నిల్చి - వేడ్క నుంట
చేరి శ్రీరంగమందు వ - సించుచుంట
కూర్మమై నెత్తిపై మోసి - కొని తిరుగుట
యండభిత్తిలో నడుగంటి - యడగి యున్న
వేళ నాదివరాహమై - వెలిపరచుట
ప్రళయమొనరించి కాపాడి - బయట నిడుట
ప్రేమ నాలింగన మొనర్చి - ప్రీతి గనుట
ఇన్ని వ్యామోహముల జూపి - యేలుకొనిమె
దనకు క్షేమంపుటర్ధాంగి - ధరణి గనుక.
అతనిలీలల నెరుగంగ - నలవియగునె 7

స్వామి శ్రీ కృష్ణు నెరుగంగ - శక్తులెవరు
ఎరుగవలె నన్న దద్విధం - బెట్టు లగునో !
భోజనము చూడ బోయిన - భువనసప్త
కంబు చాలదు తన కొక్క - కబళమునకు ;
వానివాసస్థలం బన్న - బరమపదము ;
వ్యాప్తి గనుగొంటిమా సర్వ - వస్తునిత్య
బద్ధముక్తజీవులయందు - బర్వియుండు
అతని మహిమంబు నెరుగంగ - నగునె మనకు. 8

ఎఙ్గుముళన్ కణ్ణనెన్ఱ మగనైక్కాయ్న్దు,
ఇఙ్గిల్లైయాలెన్ఱిరణియన్ తూణ్ పుడైప్ప,
అఙ్గప్పొఴుదే యవన్ వీయత్తోన్ఱియ, ఎన్
శిఙ్గప్పిరాన్ పెరుమై యారాయుమ్శీర్మైత్తే. ౯

శీర్మైకొళ్ వీడు
    శువర్క్కనరగీఱా,
ఈర్మైకొళ్ తేవర్ నడువా
    మఱ్ఱెప్పొరుట్కుమ్,
వేర్ముదలాయ్ విత్తాయ్
    ప్పరన్దుతనినిన్ఱ,
కార్ముగిల్ పోల్వణ్ణ
    నెన్కణ్ణనై నాన్కణ్డేనే. ౧౦

కణ్ణలఙ్గళ్ శెయ్య కరుమేనియమ్మానై,
వణ్ణలమ్బుమ్శోలై వఴుదివళనాడన్,
పణ్ణలైయుళ్ప్పొన్నతమిఴాయిర త్తిప్పత్తుమ్వల్లార్,
విణ్ణలైయుల్ వీఱ్ఱిరు న్దాళ్వ రెమ్మావీడే. ౧౧

పరమపురుషుండు సర్వత్ర - పరగు ననుచు
బలుకుప్రహ్లాదు నెడల జే - రలుక పూని
యట్టు లగునేని యీ స్తంభ - మందు జూపు
మని హిరణ్యకశిపుడు ద - ట్టినక్షణంబె
సింహరూపంబు గొని వాని - జీల్చినట్టి
నారసింహుని మహిమ వి - చారణంబు
చేయవలెనొక్కొ! లోకప్ర - సిద్ధముగద! 9

స్వర్గనరకాదు లగుపుర - షార్థముల నొ
సంగువాడు, సమస్తవ - స్త్వంగి యగుచు
నన్నిటికి దానె యాధార - మైనవాడు-
సర్వజగతి కుపాదాన - సహకరణ ని
మిత్త కారణంబులు గాగ - మెలగువాడు
సర్వవస్తువిలక్షణ - సత్తముండు
నీల మేఘుంబు మించిన - డాలువాడు
వాని దర్శనభాగ్యాను - భవము గంటి. 10

సుందరవిశాల చతురా - నందు డగుచు
వివిధవిగ్రహములయను - భవము లిచ్చు
దేవదేవుండు విలసిల్లు - దిరుసగరిని
వాస మొనరించు నమ్మాళు - వారు వ్రాయు
పాశురసహస్రమం దొక్క - పది యనంగ
పల్కు నివ్వాని నెవ్వరు - పఠనచేతు
రట్టివారికి గల్గు మో - క్షానుభవము. 11

ఇరణ్డామ్ పత్తు

ఒన్బదా న్తిరువాయ్ మొழி

(మూలమ్)

ఎమ్మావీట్టు త్తిఱముమ్ శెప్పమ్, నిన్
శెమ్మాపాదపఱ్ఱు త్తలై శేర్త్తు, ఒల్లై,
క్కైమ్మాతున్బమ్ కడిన్దపిరానే,
అమ్మావడియేన్ వేణ్డువదీదే. ౧

ఈదేయానునై క్కొళ్వదెన్ఱాన్ఱుమ్, ఎన్
మైదోయ్ శోది మణివణ్ణ వెన్దాయ్,
ఎయ్దానిన్గழల్ యానెయ్ద ఞానక్
కైదా కాల క్కழివుశెయ్యేలే. ౨

శెయ్యేల్ తీవినై యెన్ఱరుళ్ శెయ్యుమ్, ఎన్
కైయార్ శక్కర క్కణ్ణపిరానే,
ఐయార్ కణ్ణ మడైక్కిలుమ్, నిన్కழల్
ఎయ్యాదేత్త వరుళ్ శెయ్యనక్కే. ౩

ఎనక్కేయాట్చెయ్ యెక్కాలత్తుమెన్ఱు, ఎన్
మనక్కేవన్దిడై వీడిన్ఱిమన్ని,
త్తనక్కేయాగ వెనైక్కొళ్ళుమీదే.
ఎనక్కేకణ్ణనై యాన్కొళ్ శిఱప్పే. ౪

ద్వితీయ శతకము

నవమ దశకము

(పారతంత్రాభిలాష)

కరిపతిం దయ గాచిన - కమలనాభ!
నీపదముల నాశిరమున - మోపుదేని
పరమపదలాభ మైనను - వదలుకొందు
నీపదస్పర్శమే చాలు - నీరజాక్ష! 1

దివ్యనీలమణిం బోలు - దేహకాంతి
తోడ జెలువొందు - సుందరా! తోయజాక్ష!
శీఘ్రముగ నీపదంబుల - జేరునట్లు
భక్తి గలిగింపు మిదియ నా - ప్రార్థనంబు;
ఇంతకంటెను వేఱు నే - నెదియు గోర. 2

చక్రధరుడ వౌ నాప్రియ - సారసాక్ష!
పాపముల జేయ కుండ గా - పాడినావు
కృష్ణదేవుడ వగుచు వి - రించిప్రభృతి
దేవతల కష్టములనెల్ల - దీర్చినావు
అంత్యకాలంబునంగూడ - నడ్డు లేక
నీస్మరణ నాదు హృత్థ్సలి - నిల్పుమయ్య! 3

సర్వకాలము నీపదా - బ్జములసేవ
చేయునట్టు లొనర్చి నా - చిత్తమందు
వాస మొనరించి నీసొత్తు - చేసికొంటి;
ఇదియ నాస్వామి శ్రీకృష్ణు - నెల్లయప్పు
డుల్లమున నేను గోరు ప్ర - యోజనంబు. 4

శిఱప్పిల్వీడు శువర్క్కనరగమ్.
ఇఱప్పి లెయ్దుగవెయ్దఱ్క, యానుమ్
పిఱప్పిల్ పల్పిఱవి ప్పెరుమానై,
మఱప్పొన్ఱిన్ఱి యెన్ఱుమ్మగిఴ్వనే, ౫

మగిఴ్కొళ్ తెయ్వ
    ములోగమలోగమ్,
మగిఴ్గొళ్ శోది
    మలర్న్దవమ్మానే,
మగిఴ్కొళ్ శిన్దైశొ
    ఱ్చెయ్గై కొణ్డు, ఎన్ఱుమ్
మగిఴ్వుఱ్ఱున్నై
    వణఙ్గవారాయే. ౬

వారా యున్ఱిరుప్పాద మలర్క్కీఴ్,
పేరాదే యాన్వన్దడైయుమ్బడి
తారాయ్, ఉన్నై యెన్నుళ్ వైప్పిలెన్ఱుమ్
ఆరాయ్, ఎనక్కెన్ఱుమెక్కాలే. ౭

ఎక్కాలత్తెన్దైయా యెన్నుళ్ మన్నిల్, మఱ
ఱెక్కాలత్తిలుమ్ యాదొన్ఱుమ్ వేణ్డేన్,
మిక్కార్వేదవిమల ర్విఴుఙ్గుమ్, ఎన్
అక్కారక్కనియే యున్నై యానే. ౮

ఈశరీరంబు విడిచి నే - నేగినంత,
మోక్షమం దైన స్వర్గభూ - ములను నైన
నరకమం దైన వేఱుజ - న్మమున నైన,
పరమకారుణికస్వభా - వంబుతోడ
వివిధరూపంబులను భూమి - వెలయు చుండు
పరమపురుషుని మరవక - స్మరణచేయు
భాగ్యము నొసంగి నన్ను - గాపాడవలయు! 5

చేతనాచేతనాత్మక - భూతములకు
సూర్యచంద్రాదిదేవతా - స్తోమమునకు
సృష్టియు స్థితిలయములు - చేయుస్వామి
స్మరణమునకు సాధన మైన - మనముతోడ
బల్కుటకు సాధనం బగు - వాక్కుతోడ
ఆర్తితో సేవ చేయు దే - హంబుతోడ
ఎప్పు డానందమున నాశ్ర - యించి నిన్ను
మరవ కుండెడుమార్గంబు - గరపుమయ్య! 6

ఎంతకాలంబు నిన్ను నా - యెద దలంచి
కాంచు చున్నను సంతృప్తి - గలుగ దాయె;
కనుక నీదర్శనము సర్వ - కాలములను
గలుగజేయుచు నీపాద - కమలములకు
సేవ గావించునటులు న - న్గావవలయు! 7

ఉపనిషత్తులయం దుత్త - మోత్తములుగ
వర్ణన మొనర్పబడు నిత్య - వర్గమునకు
భోగ్యవస్తు వై చెలు వొందు - పురుషవర్య!
వేఱువర మొక్కటియు నేను - గోర కుందు

యానేయెన్నై యఱియకిలాదే,
యానేయెన్ఱనదే యెన్ఱిరున్దేన్,
యానేనీ యెన్నుడైమైయుమ్ నీయే,
వానేయేత్తు మెమ్వానవరేఱే. ౯

ఏఱేఱ్ఱుమ్
వెన్ఱేర్కొళిలఙ్గైయై,
నీఱేశెయ్ద
నెడుఞ్జుడరోచ్చది,
తేఱేలెన్నై
యున్పొన్నడి చ్చేర్త్తు, ఒన్ఱై
వేఱేపాగ
వెణ్ణాన్ఱుమ్విడలే. ౧౦

విడలిల్శక్కర త్తణ్ణలై మేవల్,
విడలిల్వణ్ కురుగూర్ చ్చడకోపన్ శొల్,
కెడలిలాయిరత్తు ళ్ళివై పత్తుమ్,
కెడలిల్వీడు శెయ్యుమ్ కిళర్వార్ క్కే. ౧౧

నిర్మలం బగు నాహృది - నిత్యవాస
మును నొనర్చుచు నందు గా - పుర మొనర్చు;
శర్కరంబోలు మకరంపు - స్వామి వగుచు. 8

పరమపదవాసు లందరు - పాడు చుండ
నిత్యసూరుల బాలించు - నీరజాక్ష!
నే స్వతంత్రుడ వీనికి - నేను సొంత
దారుడ నటన్నబుద్ధి వి - నాశ మందె;
నేను బరతంత్రుడ నటంచు - నిఖిలవస్తు
జాలమున నొక్కడవె నీవు - స్వామి వనుచు
దెలిసికొన్నాడ నిక నాకు - దిరుగు లేదు. 9

రామరూపంబునం బుట్టి - రాజ్య మేలి
కృష్ణజన్మంబునను భువి - గీర్తి బొంది
రక్షకత్వంబు చాటించు - రాజరాజ!
నాకు నీ విచ్చినట్టి జ్ఞా - నంబుచేత
సిద్ధి చేకూరు నంచను - బుద్ధి వలదు;
దుఃఖసంసారబంధము - త్రొలగ జేసి
వేరుచింతల నెల్లను - విడిచి నిత్య
సేవ నీ కొనరించెదు - చిత్త మిమ్ము! 10

చక్రధరు డైనస్వామి యా - శ్రయము గొనిన
పరమమునియగు నమ్మాళ్వు - వారు వ్రాయు
లక్షలం బోలు పాశుర - రాశియందు
నీపదింటిని బఠియించు - నెల్లజనులు
పొంద నేర్తురు సంసార - మోక్షపదవి. 11

ఇరణ్డామ్ పత్తు

పత్తామ్ తిరువాయ్ మొళ్ళి

(మూలమ్)

కిళరొళియిళమై కెడువదన్ మున్నమ్,
వళరొళిమాయో న్మరువియకోయిల్,
వళరిళ మ్పొళ్ళిల్ శూழ్ మాలిరుంజోలై,
తళర్విలరాగి చ్చార్వదుశదిరే. ౧

శదిరిళమడవార్ తాழ్చ్చియైమదియాదు,
అదిర్కురల్శఙ్గత్తழగర్ తంగోయిల్,
మదితవழ్కుడుమి మాలిరుంజోలై,
పదియదువేత్తి యెழువదుపయనే. ౨

పయనల్ల శెయ్దు పయనిల్లై నెంజే,
పుయల్మழైవణ్ణర్ పురిన్దురైకోయిల్,
పుయల్ మిగుపొழిల్శూழ్ మాలిరుంజోలై,
అయన్మలై యడైవ దదుకరుమమే. ౩

కరుమవన్ పాశ
ఙ్కழిత్తుழన్రుయ్యవే,

ద్వితీయ శతకము

దశమ దశకము

(తిరుమాలిరుంజోళాద్రి)

యౌవనము వృద్ధి చెందు వ - యస్సునందె
ముసలితన మంకురింపక - ముందె, భక్త
లార! మాలిరుంజోళాద్రి - యాత్రచేసి,
యచట శృంగారవనమధ్య - మందు నిరుప
మానకాంతుల విలసిల్లు - మాధవునకు
అంజలి యొనర్చి పొందుడీ! - యాశ్రయంబు. 1

లేతజవరాండ్ర మిసిమిసి - పూతలకును
వారిశృంగారములకును - వలపుగొనక,
పాంచజన్యంబు ధరియించు - పద్మనాభు
నళగ రనుసుందరాంగుని - కథని వేళ
మైనమాలిరుంజోళాద్రి - నాశ్రయించి
పొందుడీ! మీరు వేవేగ - మోక్షపదవి. 2

ఓ మనస్స! నిస్సారంపు - గామములను
నన్నిటి సమూలముగ వీడి - యళగరాఖ్యు
వాస మై పుష్పవనముల - బరిమళంబు
గూర్చుమాలిరుంజోళాద్రి - గోరి యాశ్ర
యించుటయె మీకు గర్తవ్య - మెప్పుడేని. 3

క్రూరకర్మబంధముల బో - గొట్టి జనుల
దరికి జేర్చు గోవర్ధనో - ద్ధారకుండు

పెరుమలై యెడుత్తాన్
పీమత్తై కోయిల్,
పరుమణాழ்తవழ்
మ్మాలిరుంజోలై,
తిరుమాలై యదువే
యడ్డై వదుతిఱమే. ౪

తిఱముడై వలత్తాల్ తీవినై పెరుక్కాదు,
అఱముయలాழி ప్పడై యవన్ కోయిల్,
మఱువిల్వం శునై శూழ் మాలిరుంజోలై,
పుఱమలై శార ప్పోవదుకిఱియే. ౫

కిఱి యెననినై మిన్ కీழ்మై శెయ్యాదే,
ఉఱియమర్ వెణ్ణై యుణ్డవన్ కోయిల్,
మఱియొడుపిణై శేర్ మాలిరుంజోలై,
నెఱిపడవదువే నినై వదునలమే. ౬

నలమెననినై మిన్ నరగழுన్దాదే,
నిలమునమిడన్దాన్ నీడుఱై కోయిల్,
మలమఱుమది శేర్ మాలిరుంజోలై,
వలముఱై యెయ్ది మరువుదల్ వలమే. ౭

దనమహిమ వెలువరించెడు - స్థాన మగుచు
మందమారుత సుమలతా - సుందరంబు
నూర్ధ్వగాంభీర్యదంబు మే - ఘోన్నతంబు
నైన మాలిరుంజోళంబు - నందు వెలసె
నచటి యళగరిసుందరు - నాశ్రయించి
భక్తజనులార! కోర్కుల - ఫలము గనుడు! 4
దోషభూయిష్ఠసంసార - దుఃఖములను
బలము గల మానసముచేత - దొలగ ద్రోసి,
ఆశ్రితావనపరతంత్రు - డైన చక్రి
వెలయుమాలిరుంజోళంబు - వెలిని జెలగు
పర్వతముపొంత కరుగుట - బాగు మీకు. 5
చలముతో నుట్టిలో వెన్న - సంగ్రహించి
గొల్లజవరాండ్రు మిక్కిలి - కోపగింప
బరుగులిడి వచ్చు శ్రీకృష్ణ - బాలకుండు
అళగరీరూపమును బూని - యవతరించు
మాలిరుంజోళపర్వత - మూర్ధమందు,
తుచ్ఛవిషయంబులం దెట్టి - యిచ్ఛ గానక
దృష్టి నిల్పుడు మీకు సి - ద్ధించు ముక్తి. 6
భక్తజనులార! సంసార - పరత విడిచి,
పుడమి నండభిత్తిని బడి - పోవకుండ
నెత్తి కాపాడినట్టి స - ర్వేశ్వరునకు,
ఇందుమండలౌన్నత్యంబు - చెంది వెలయు
వాస మగు మాలిరుంజోళ - పర్వతమున
కరిగి యత్యాదరావాస - మచట జరుప
సర్వపురుషార్థములు మీకు - సఫలము లగు. 7

వలఞ్జెయ్దువైగల్ వలమ్కఴియాదే,
వలంజెయ్యుమాయ మాయవన్కోయిల్,
వలంజెయ్యుమ్వానోర్ మాలిరుఞ్జోలై,
వలంజెయ్దునాళుమ్ మరువుదల్ వఴక్కే. ౮

వఴక్కెననినైమిన్ వల్వినై మూఴ్గాదు,
అఴక్కొడియట్టా నమర్ పెరుఙ్గోయిల్,
మఴక్కళిఱ్ఱినమ్ శేర్ మాలిరుఞ్జోలై,
తొఴక్కరుదువదే తుణివదుశూదే. ౯

శూదెన్రుకళవుమ్
శూదుమ్య్యాదే,
వేదమున్విరిత్తా
న్విరుమ్బియకోయిల్,
మాదుఴుమయిల్ శే
ర్మాలిరుఞ్జోలై,
పోదవిఴ్మలైయే
పుగువదుపొరుళే. ౧౦

పొరుళెన్రివ్వులగ
మ్పడైత్తవన్ పుగఴ్మేల్,
మరుళిల్ వణ్కురుగూ
ర్వణ్ శడకోపన్,
తెరుళ్కొళ్ళచ్చొన్న
వోరాయిరత్తుళిప్పత్తు,
అరుళుడైయవన్ తా
ళడైవిక్కుమ్ముడిత్తే. ౧౧

బలము సంసారబంధనం - బంధములను
బాదు చేయక, దివ్యగో - పాలకుండు
వాస మొనరించు గోపురా - వాస మైన
మాలిరుంజోళపర్వత - మహిమ నెరిగి,
యనుదినంబు ప్రదక్షిణం - బాచరింతు
రేని యళగరి మీకు మో - క్షేచ్ఛ నొసగు. 8

క్రూరపాపభయంబుల - బారి బడక,
పూతనాంతకుమునికిచే - బూజ్య మగుచు
గజకిశోరబృందంబుల - గ్రాలు చుండు
మాలిరుంజోళమున భక్తి - మనమునందు
జేర్చుకొని పురుషార్థంబు - చేకొనుండు! 9

ద్రవ్యసంపాదనమునకు - దారు లనుచు
ద్యూతచౌర్యంబులను నేర్చి - దూరువడక
వేదములకు మూలంబు (శ్రీ) - విష్ణుదేవు
డధివసించినపూజ్యగృ - హం బనంగ
స్త్రీపురుషమయూరంబులు - చేరి తిరుగ
సుందరము లగుతరుల నా - నంద మొసగు
మాలిరుంజోళపర్వత - మార్గమునకు
బయలుదేరుడు మీభాగ్య - ఫలము పండ. 10

అవని సంసారులకు నవ - యవము లిచ్చి
భక్తి వా రొనరించు సే - వలను బొంది
మోక్షసంపద వారిచే - బొందజేయ
జగతి సృష్టియొనర్చిన - సార్వభౌము
విషయముల దెల్పు శఠకోప - విరచిత మగు
గ్రంథమందలి పదిపాశు - రంబు లైన
వీనిని బఠించుపురుషు ల - వ్వానిపాద
పంకజములను జేరుసౌ - భాగ్యపరులు. 11

తిరువాయ్మొఴి

మూన్ఱామ్పత్తు

ముదల్ తిరువాయ్మొఴి

(మూలమ్)

ముడిచ్చోదియా యునదు ముగచ్చోది మలర్న్దదువో
అడిచ్చోది నీనిన్ఱ తామరైయా యలర్న్దదువో,
పడిచ్చోది యాడైయొడుమ్ పల్కలనాయ్ నిన్పైమ్బొన్
కడిచ్చోది కలన్దదువో తిరుమాలే కట్టురైయే. ౧

కట్టురైక్కిల్ తామరై
నిన్కణ్ పాదమ్ కై యొవ్వా,
శుట్టురైత్త నన్పొ
న్నున్తిరుమేని యొళియొవ్వాదు,
ఒట్టురైత్తివ్వులగున్నై
ప్పుగఴ్వెల్లామ్ పెరుమ్బాలుమ్,
పట్టురైయాయ్ ప్పుఱ్కెన్ఱే
కాట్టుమాల్ పరఞ్జోదీ. ౨

శ్రీ ముఖ సూక్తి

తృతీయ శతకము

ప్రథమ దశకము

(దర్శనానందము)

దివ్యవదనంబునందలి – తేజ మలరి
నీకు మణికిరీటంబుగా – నిలిచెనొక్కొ!
పాదసరసీరుహంబుల – ప్రభలు గూడి
పద్మపీఠంబుగా నీకు – బరగెనొక్కొ!
మేనికాంతులయొక్క స – మ్మేళనంబు
ఆభరణములు గాగ బీ – తాంబరముగ
దేజరిల్లెనో యనగ సం – దేహ మాయె. 1

అక్షులకు బాదములకు శ్రీ – హస్తములకు
బద్మ ముపమాన మని కవు – ల్పల్కు చుంద్రు;
దివ్యవిగ్రహకాంతికి – దీటు గాగ
పుటము పెట్టినకనకంబు – బోల్చు చుంద్రు;

*   *   *

అంబుజము లేడ! నీయవ – యవము లేడ!
కనక మది యేడ! నీమేని – కాంతు లేడ!
దలచినట్టులు చేయు స్తో – త్రము లెగాని
దోషయుతములు సరియె ని – ర్దోషములకు. 2

పర఩్జోదినీపరమాయ్ నిన్నిగఴ్న్దుపి఩్, మఱ్ఱోర్
పర఩్జోదియిన్మైయిఱ్పడియోవి నిగఴ్గిన్ఱ,
పర఩్జోదినిన్నుళ్ళే పడరులగమ్పడైత్త, ఎమ్
పర఩్జోదిగోవిన్దా పణ్బురైక్కమాట్టేనే. ౩

మాట్టాదేయాగిలు
ఇమ్మలర్ తలైమాఞాలమ్, నిన్
మట్టాయమలర్ పురైయుమ్
తిరువురువమ్మనమ్వైక్క,
మాట్టాదపలశమయ
మదికొడుత్తాయ్ మలర్త్తుఴాయ్,
మాట్టేనీమనమ్వైత్తాయ్
మాఞాలమ్వరున్దాదే. ౪

వరున్దాదవరుమ్తవత్త
మలర్ కదిర఩్ శుడరుడమ్బాయ్,
వరున్దాదఞానమాయ్
వరమ్బిన్ఱి ముఴుదియన్ఱాయ్,
వరుఙ్గాలమ్ నిగఴ్కాలమ్
కఴికాలమాయ్, ఉలగై
ఒరుఙ్గాగవళిప్పాయ్ శీ
రెఙ్గులక్క వోదువనే. ౫

ఓ పరాత్పర భాసుర - రూప ! నీవు
నిరుపమానుండ ! వగుట వ - ర్ణింపరాదు ;
కలుగ జేసెదు జగతి సం - కల్పమున నె ;
సేవ నొసగినాడవు నాకు - జిద్విలాస
మొప్ప, నీలీల నాబోంట్లు - చెప్ప గలరె ? 3

కంటి వీలోకముల నాభి - కమలమందు ;
పిన్న పెద్దలు నీదివ్య - విగ్రహమును
బెన్నధిగ శుభంబుల విజృం - భించుదాని
పుష్పసుకుమారమును, మనం - బుల గ్రహింప
జాల కల్లాడు చుండెడు - సమయమందు,
వారిజ్ఞానంబు మతపరం - పరలవలన
శూన్యతను బొంద గన్నార - జూచె దేల !

* * *

తులసితో నీవు సుఖముల - దూగుచున్న
బుడమి బామరజను లెట్లు - పోవవలయు? 4

శ్రమము లేకయె దివ్యతే - జస్సువలన
మెరుపుకాంతుల విలసిల్లు - మేనుగలిగి,
జ్ఞానమయరూపముం దాల్చి - స్వామి వగుచు,
అవధి లేకుండ సర్వప - దార్థజాల
మందు సర్వభాగంబుల - వ్యాప్తి చెంది,
మూడుకాలంబులందును - భువనకోటి
పాలనము రక్షణము చేయు - ప్రభుడ వైన
నీగుణంబుల వర్ణింప - నేర్తునొక్కొ ! 5

ఓదువారో త్తెల్లా
మెవ్వులగత్తెవ్వవైయుమ్,
శాదువాయ్ నిన్ పుగఴి
న్దగైయల్లాల్ పిఱిదిల్లై,
పోదువాఴ్ పునన్దుఴాయ్
ముడియనాయ్, పూవిన్మేల్
మాదువాఴ్ మార్పినా
యెన్ శొల్లియాన్వాఴ్త్తువనే. ౬

వాఴ్త్తువార్ పలరాగ
నిన్నుళ్ళే నాన్ముగనై,
మూఴ్త్తనీరులగెల్లా
మ్పడై యెన్ఱు ముదల్ పడైత్తాయ్,
కేఴ్త్తశీ రరన్ముదలా
క్కిళర్ దెయ్వమాయ్క్కిళర్న్దు,
శూఴ్త్తమరర్ దుదిత్తా
లున్ తొల్ పుగఴ్ మాశూణాదే. ౭

మాశూణా చ్చుడరుడమ్బాయ్
మలరాదు కువియాదు,
మాశూణా ఞానమాయ్
ముఴుదుమాయ్ ముఴుదియన్ఱాయ్,

వివిధలోకనివాసు దా - వేదవిదులు
నేర్చ యధ్యయనము చేయు - నిగమసమితి
నీయనంతగుణముల వ - ర్ణింప నెంచి
క్రమముగా నొనరించుచు - త్నములు గావె!

* * *

అమృతబిందువులం జల్లు - నట్టితులసి
మాలచే గిరీటముకాంతి - లీల దనర
బంకజోద్భవ యైన శ్రీ - పంకజాక్షి
వక్షము నలంకరించెడు - పరమపురుష!
నిన్ను నే నెట్లు స్తుతియింప - నేర్తునొక్కొ! 6

యెందరో యుంద్రు నిన్ను స్తుతి - యించువారు;
జలధివలయితత్రిభువన - చక్రమెల్ల
సృష్టి యొనరింప నలువను - జేసినావు;
జ్ఞానవృద్ధునిగా రుద్రు - సల్పినావు;
సురల బీయూషమున బాగు - పరచినావు;

* * *

అందఱుం జేరి నీదు క - ల్యాణగుణస
మూహవర్ణన మొనరింప - బూని రేని,
యొక్క భాగమేనియును బా - గుండునట్లు
పల్క గల్గుదురే! యది - వారితరమె? 7

బహుళజాజ్వల్యమాన మా - ప్రభలతోడ
దివ్యతేజంబు వెలిగెడు - దేహ మొప్ప,
అంతకంటెను హెచ్చు లే - నట్టి దగుచు
నక్షయం బైనజ్ఞానంబు - నధివసించి,

మాశూణావాఙ్కోల
త్తమరర్కోన్ వఴిప్పట్టాల్,
మాశూణావునపాద
మలర్చ్చోది మఴుంగాదే. ౧

మఴుంగాదవైనుదియ
శక్కరనల్వలత్తైయాయ్,
తొఴుఙ్గాద ఱ్కళిఱళిప్పాఙ్
పుళ్ళూర్న్దు తోన్ఱినైయే.
మఴుంగాదఞానమే
పడైయాగ మలరులగిల్,
తొఴుమ్బాయార్క్కళిత్తా
లున్శుడర్చ్చోదిమఱైయాదే. ౨

మఱైయాయ నాల్వేదత్తుళ్ నిన్ఱ
మలర్చ్చుడరే,
ముఱైయాలివ్వులగెల్లా
మ్పడైత్తిడన్దుణ్డుమిఴ్న్దళన్దాయ్,
పిఱైయేఱుశడైయానుమ్
నాన్ముగనుమిన్దిరనుమ్,

సృష్టియెల్ల శరీర మై - చెలగు చుండ,

*　　*　　*

ప్రణుతి కెక్కిన పాలక - త్వము వహించి,
జ్ఞానభూషణు డై యున్న - స్వామియొక్క
పాదకమలమహత్త్వంబు - పల్కబోవ,
బ్రహ్మదేవున కైన వి - భ్రమము గల్గు;
ప్రజ్వలిత మగు సద్వస్తు - వర్ణనంబు
మాటలం బల్క బూనిన - మాసి పోదె;　　8

కడుపులో నున్న సప్తలో - కములయందు
శరణు సొచ్చు భక్తులకెల్ల - జ్ఞాన మొసగి
మరపు లేకుండ సంకల్ప - మాత్రముననె
బొజ్జ గదలక వారిని - బ్రోచునట్టి
సర్వశక్తుడ వీవు శ్రీ - సార్వభౌమ!
అట్టివాడవు గజరాజు - నాడుకొనగ
నార్తనాదంబు విని నంత - నదరిపడుచు
గరుడుపై నెక్కి చేత జ - క్రము ధరించి
పరుగు లిడి వచ్చు టేలయా! - స్వయముగానె,
మహితగుణ! యిట్లు నీకీర్తి - మాయ కున్నె?　　9

భువి నభక్తుల కిట్లని - పోల్ప నలవి
గాని నాల్గువేదములవా - క్యముల కెల్ల
పారమార్థిక మగు భోగ్య - వస్తు వీవ!
జగములను సృష్టి మొద లగు - సర్వవిధుల
బరపి పరిపాలన మొనర్చు - ప్రభుడ వీవ!

*　　*　　*

ఇత్తై యాదలఱిన్దేత్త
వీఱ్ఱిరుత్త లిదువియప్పే. ౧౦

వియప్పాయవియప్పిల్లా మెయ్ఞ్ఞానవేదియనైచ్
చయప్పుగఴార్పలర్వాఴుమ్ తడఙ్కురుగూర్చ్చడకోపన్,
తుయక్కిన్ఱిత్తొఴుదురైత్త వాయిరత్తుళిప్పత్తుమ్,
ఉయక్కొణ్డు పిఱప్పఱుక్కు మొలిమున్నీర్ఞాలత్తే. ౧౧

మూన్ఱామ్పత్తు

ఇరణ్డామ్ తిరువాయ్మొఴి

(మూలమ్)

మున్నీర్ఞాల మ్పడైత్త
వెమ్ముగిల్వణ్ణనే,
అన్నాళ్ నీతన్ద వాక్కైయి
న్వఴియుఴల్వేన్,
వెన్నాళ్ నోయ్ వీయ
వినైగళై వేరఱప్పాయ్న్దు,
ఎన్నాళ్ యానున్నై
యినివన్దు కూడువనే. ౧

స్వామి యని ని న్నెరింగి యా - చంద్రమౌళి
సన్నుతించు ట దేమి యా - శ్చర్య మింక. 10
అద్భుతాశ్చర్యగుణుడు స - ర్వాంతరాత్మ
యనుచు శ్రుతివాక్యములు గొని - యాడుచుండు
స్వామినింగూర్చి నమ్మాళ్ - వారు వ్రాయు
పాశురములలో నీపది - పాశురముల
భక్తితో నేజనంబులు - పఠన సేతు
రట్టివారు సంసారంబు - నంట కుంద్రు. 11

తృతీయ శతకము

ద్వితీయ దశకము

(ఆతురత)

ఇల నదీవర్ష భూజల - ముల నొసంగి
ప్రజల కాహార మిచ్చి కా - పాడు దేవ!
సృష్టి చేయుచు నాకు నీ - విచ్చినట్టి
యీ శరీరంబుతోడ నే - యెల్లయపుడు
పాపసంసారబంధన - కూప మందు
మునిగి తేలుచు నీదాస్య - ములను మరచి
తిరుగు చున్నాడ నీనాటి - వరకు నేను ;

* * *

అట్టిదోషంబులను బోవ - నడచి వైచి

వన్మా వైచ్చ్యమళన్ద
వెమ్ వామనా, నిన్
పన్మాయూయ ప్పల్
పిఱవియి ల్పడిగిన్ఱయాన్,
తొన్మానల్వినై త్తొడర్గళై
ముదలరిన్దు,
నిన్మాతాళ్ శేర్న్దు నిఱ్ప
దెజ్ఞాన్ఱుకొలో. ౧

కొల్లామాక్కోల్ కొలై శెయ్దు, పారదప్పోర్
ఎల్లాచ్చేనైయు మిరునిల త్తవిత్త వెన్దాయ్,
పొల్లావాక్కైయిన్ పుణర్వినై యఱుక్కలఱా,
శొల్లామానునైచ్ చ్చార్వదోర్ శూழ్ఛియే. ౩

శూழ్ఛ్చ్ ఞాన చ్చుడరోళియాగి, యెన్ఱుమ్
ఏழ్ఛ్చ్ క్కేడిన్ఱి యెఙ్గణుమ్ నిఱైన్ద వెన్దాయ్,
తాழ్ఛ్చమఱ్ఱెఙ్గు న్తవిర్న్దు నిన్ తాళిణైక్కీழ్,
వాழ్ఛ్చ యాన్ శేరుమ్వగై యరుళాయ్ వన్దే. ౪

విరహదుఃఖంబు స్వస్థత – పరచి నిన్ను
గానజేయుము కన్నుల – కరవు దీర. 1

భూమి గొల్చిన వామన! – పుణ్యచరిత!
లెక్క లేనట్టిమాయల – జిక్కి దేవ
మానుషాదిరూపంబుల – బూను చుండు
నన్ను సంకెళ్ళవంటి బం – ధములు పట్టి
ఆది యంతము లేనట్టు – లాడజేసె;

* * *

వాని మూలంబుతోగూడ – వదలిపైచి
నీకు బదసేవ సేయంగ – నేర్పు చెప్పుడో! 2

చంపుటకు సాధనము గాని – జాటికఱ్ఱ
గరము నిడి పదునెన్మి ద – క్షౌహిణులను
సంహరింపంగ నేర్చిన – జాణ వీవు,
అఘటన ఘటన శక్తుండ – వైన దేవ!

* * *

ఈ శరీరసంబంధము – నేవిధమున
ద్రెంప గల్గుదువో దాని దెల్పుమయ్య!
నిన్ను బొందంగ నటుమీద – దెన్ను గలుగు; 3

క్షయము వృద్ధియు నెరుగని – జ్ఞాన మంది
నిరుపమాన మహాతేజంబు – నిండియుండ
జగతి సర్వత్ర వ్యాపించు స్వామివి గద!
ఇతర విషయంబులం బ్రీతి – నిడుట మాని
నీపదాంభోరుహముల స – న్నిధికి జేరి
సుఖము చెందెడు మార్గంబు – చూపుమయ్య! 4

వన్దాయ్ పోలేవన్దు మెన్మనత్తినై నీ.
శిన్దామల్ శెయ్యాయ్ యిదువేయిదువాగిల్,
కొన్దార్ కాయావిన్ కొఴుమలర్ తిరునిఱత్త
వెన్దాయ్, యానున్నై యెఙ్గువన్దణుగిఱ్పనే. ౫

కిఱ్పన్ కిల్లే నెన్ఱిలన్
　　ముననాళాల్,
అఱ్పశారఙ్గ ళవై
　　శువై త్తగన్ఱొఴిన్దేన్,
పఱ్పల్లాయిర
　　ముయిర్ శెయ్ద పరమా, నిన్
నఱ్పొఱ్ శోదిత్తాళ్
　　నణుగువదెఞ్ఞాన్ఱే. ౬

ఎఞ్ఞాన్ఱునామిరు న్దిరున్దిరఙ్గినెఞ్జే,
మెయ్ఞ్ఞానమిన్ఱి వినైయియల్ పిఱప్పఴున్ది,
ఎఞ్ఞాన్ఱుమెఙ్గు మొఴివఱనిఱైన్దునిన్ఱ,
మెయ్ఞ్ఞానచ్చోది క్కణ్ణనై మేవుదుమే. ౭

మేవుతున్బవినైగళై విడుత్తుమిలేన్.
ఓవుదలిన్ఱి యున్కఴల్ వణఙ్గిఱ్ఱిలేన్,

నాడు ప్రహ్లాదుమనము నా - నందపరుప
దర్శనం బిచ్చినట్లు నా - దైన్య మెడల
సేవ నొసగి నామనమును - గావ వైతి ;
ఇట్లుపేక్షించుటే నైజ - మేని, నిన్ను
శ్యామసుందరరూప! యె - చ్చటికి బోయి
దర్శనము చేయవచ్చునో - దాని జెపుమ! 5

చేతు సత్కర్మముల నని - చెప్పనైతి
నే నసత్కర్మముల జేయు - నేర ననియు
బల్క నైతిని ; జిరకాల - పాపజనిత
దుఃఖసంసార జలధిలో - ద్రోయబడితి ;

*　*　*

భువనకోటి ననంత మా - భూతకోటి
సృష్టి చేసినపూరుష - శ్రేష్ఠ! నీదు
దివ్యపాదారవిందంబు - లవ్యయముగ
గాంచు నానంద మెప్పుడు - గలుగు నాకు. 6

నిశ్చయజ్ఞానశూన్య మై - నిఖిలపాప
సంచయం బగుసంసార - జలధియందు
ఇరుకుకొనిపోయి జన్మంబు - లెత్తు మనకు,
సర్వదేశకాలవ్యవ - స్థల జెలంగు
భూతముల యంతరాత్మ యై - పొందియుండు
శ్రీశుసందర్శనప్రాప్తి - యెట్లు గలుగు?
మానసమ! నీవు విరహంబు - మానుకొనుము! 7

దుఃఖహేతువు లై యున్న - దోషములను
బాపుకొన కుంటి ; - శ్రీపాద - పద్మములను

పావుత్తొల్ శీర్క్కణ్ణా వెన్ పరఞ్జుడరే
కూవుగిన్ఱేన్, కాణ్బా నెఞ్జెయ్ దకూఱ్ఱువనే. ౮

కూవిక్కూవి క్కొడువినైత్తూఴుళ్ నిన్ఱు,
పావియేన్ పలకాలమ్ వఴితిగైత్తలమరుగిన్ఱేన్,
మేవియన్ఱానిరై కాత్తవ నులగమెల్లామ్
తావియవమ్మానై, ఎఙ్గిని త్తలైప్పెయ్వనే. ౯

తలైప్పెయ్ కాలమ్ నమన్దమర్ పాశమ్విట్టాల్,
అలైప్పూణుణ్ణు మవ్వల్లలెల్లామగలక్,
కలైప్పల్ఞాన త్తెన్ కణ్ణనై క్కణ్డుకొణ్డు,
నిలైప్పెఱ్ఱెన్నెఞ్జ మ్పెఱ్ఱదు నీడుయిరే. ౧౦

ఉయిర్గళెల్లావులగు ముడైయవనైక్
కుయిల్ గొళ్ శోలై త్తెన్కుఱుగూర్ చ్చడకోపన్,
శెయిరిల్ శొల్లిశై మాలై యాయిరత్తుళిప్పత్తుమ్,
ఉయిరిన్నేలాక్కై యూనిడై యొఴివిక్కుమే. ౧౧

నెడ తెగని భక్తితో నాశ్ర - యింప కుంటి;
సకలకల్యాణశుభగుణ - సాగరుండ!
దివ్యపరిమళయుక్తజ్యో - తిస్స్వరూప!
పిలుచుచున్నాడ నిన్ను సే - వించుకొరకు,
ఎచట నీదర్శన మనుగ్ర - హింతువొక్కొ! 8

దోషఘోరాటవిని నిల్చి - త్రోవ దప్పి
చాలకాలంబుగా నందె - సంచరించి
విసివి వేసారి నిన్నిప్డు - పిలుచు చుంటి;
ఆల రక్షించునట్టి గో - పాలకుడవు
బలియహంకార మాపిన - వామనుడవు
నిన్ను సేవింప నెటకు బో - నేర్తు నేను. 9

స్వామి! విశ్లేషదుఃఖం బ - సాధ్యమగుచు
మరణవేదనవలె నాకు - భరము గాగ,
గరుణతో దర్శన మొసంగి - గాచినావు
సర్వదుఃఖంబులును నాకు - సమసిపోయె. 10

సర్వలోకేశ్వరుండైన - స్వామిగూర్చి
వ్రాయ బూనిన సమ్మాళు - వారి వేయి
పాశురంబుల నీపది - పాశురముల
భక్తితోడను శ్రద్ధతో - బఠనచేయు
మనుజు నాత్మను గప్పు దు - ర్మాంస మైన
కాయమును దొలంగించి మో - క్షం బొసంగు. 11

మూన్ఱామ్ పత్తు

మూన్ఱామ్ తిరువాయ్ మొఴి

(మూలమ్)

ఒఴివిల్ కాలమెల్లా ముడనాయ్ మన్ని,
వఴువిలావడిమై శెయ్య వేణ్డునామ్,
తెఴికురలరువి త్తిరువేఙ్గడత్తు,
ఎఴిల్ కొళ్ శోది యెన్దై తన్దై తన్దైక్కే. ౧

ఎన్దై తన్దై
తన్దైక్కుమ్
మున్దై, వానవర్
వానవర్ కోనొడుమ్,
శిన్దుపూమగిఴుమ్
తిరువేఙ్గడత్తు,
అన్దమిల్ పుగఴ్
కారెఴిలణ్ణలే. ౨

అణ్ణల్మాయన్
అణిగొళ్ శెన్దామరై
క్కణ్ణన్, శెఙ్గనివాయ్
క్కరుమాణిక్కమ్,

తృతీయ శతకము

తృతీయ దశకము

(వేంకటాద్రి - శ్రీనివాసమూర్తి)

కొండచరియలలోన న - ఖండరీతి
శబ్దములు మ్రోగు వేంకటా - చలమునందు
సుందరంబులప్రోగు తే - జోమయంబు
నైన దివ్యవిగ్రహకాంతి - యరుదు దోప,
తాతతాతలకును హేతు - భూతు డైన
శ్రీనివాసునిపదసేవ - చేయవలయు,
సర్వదేశంబులను సర్వ - సమయములను ; 1

నిత్యసూరిబృందంబులు - నిత్యవిధిగ
బూజచేసి సమర్పించు - పుష్పసమితి
పరిమళించెడు వేంకట - పర్వతమున
గలియుగంబున భక్తర - క్షణ మొనర్ప
వాస మొనరించు నాశ్రీని - వాసమూర్తి,
తాతలకు దండ్రులకు దాత - తాతలకును
గారణం బౌచు జగముల - గన్న తండ్రి,
పరమప్రాప్యుండు మనపరం - పరలకెల్ల. 2

అద్భుతాశ్చర్యగుణముల - నలరువాడు,
సుందరముఖారవింద య - శోధరుండు,
పుండరీకాక్షు డై సదా - పొలుచువాడు,
రాగపూరితబింబాధ - రంబువాడు,

తెణ్ణిఱైచ్చునైనీర్
తిరువేఙ్గడత్తు,
ఎణ్ణిల్ తొల్ పుగழ
వానవరీశనే. 3

ఈశన్ వానవ ర్కెన్బనెన్రాల్, అదు
తేశమో తిరువేఙ్గడత్తానుక్కు,
నీశనేని ఱైవొన్రుమిలేన్, ఎన్గణ్
పాశమ్వైత్త పరఞ్జుడర్చ్చోదిక్కే. ౪

శోదియాగి యెల్లావులగుమ్ తొழுమ్,
ఆదిమూర్తి యెన్రా లళవాగుమో,
వేదియర్మ్ముழு వేదత్తముదత్తై,
త్తీదిల్ శీర్ తిరువేఙ్గడత్తానైయే. ౫

వేఙ్గడఙ్గళ్ మెయ్మ్మేల్వినై ముற்றవుమ్,
తాఙ్గళ్ తఙ్గట్కు నల్లనవే శెయ్ వార్,
వేఙ్గడత్తుఱైవార్క్కు నమవెన్న
లాఙ్గడమై, అదుశుమన్దార్గట్కే. ౬

శుమన్దుమామలర్ నీర్ శుడర్ తూపఙ్గొణ్డు,
అమర్న్దువానవర్ వానవర్ కోనొడుమ్,
నమన్దెழுమ్ తిరువేఙ్గడమ్ నఙ్గట్కుచ్,
చమన్గొళ్ వీడుతరుమ్ తడఙ్కున్రమే. ౭

నీలమాణిక్యకాంతుల - నేలువాఁడు
నగు రమాపతి శ్రీవేంక - టాద్రియందు
సకలకల్యాణగుణసార - సాత్వు డగుచు
వెలసి యున్నాఁడు జగముల - వేల్పు గాఁగ. 3
గుణవిహీనుండ నీర్ష్యాది - గుణయుతుండ
నైన నను బ్రేమతోఁ గాంచి - యాదరించి
సంగయుక్తుఁ డై చెలఁగెడు - సత్ప్రకాశు
డమరులకు స్వామి యగు టొక్క - యతిశయం బె? 4
వేదవేద్యుఁ డై భోగ్యుఁ డై - వెలయువాని
బరమపావను శ్రీశైల - పతిని, భువన
కారణుం డని పల్కిన - ఘనత యగు నె!
సర్వలోకాశ్రయుం డన - సందియం బె! 5
వేంకటాచలపతి యైన - విష్ణుదేవు
దాసుఁడను గాని నేను స్వా - తంత్ర్యపరుఁడఁ
గా నటంచు వచించెడు - మానవులకు
జెలఁగు పాపంబు లెల్లను - దొలఁగి చనును;
గర్మబంధసంగంబులు - గలుగకుండు;
నిది యథార్థంబు గాన యి - ట్లెద దలంచు
వారలకు స్వామికైంకర్య - ఫలము గల్గు. 6
శ్లాఘ్య మగు పుష్పములతోడ - జలముతోడ
ధూపదీపజాలంబుల - తోడ వచ్చి
పూజచేసి నమస్కార - పూర్వకముగ
స్తోత్రము లొనర్చుకొను నిత్య - సూరు లెల్ల
రాశ్రయించెడు శ్రీవేంక - టాద్రి మనకు
బరమపురుషసమాన మా - పదము నిడదె. 7

పఙ్గయక్కణ్ణనెన్గో
పవళచ్చెవ్వాయనెన్గో,
అఙ్గదిరడియనెన్గో
అఞ్జనవణ్ణనెన్గో,
శెఙ్గదిర్ముడియనెన్గో
తిరుమరుమార్వనెన్గో,
శఙ్గుశక్కరత్తనెన్గో
శాదిమాణిక్కత్తైయే. 3

శాదిమాణిక్కమెన్గో
శవిక్కొళ్ పొన్ముత్తమెన్గో,
శాదినల్వైయిరమెన్గో
తవివిల్ శీర్విళక్కమెన్గో
ఆదియఞ్జోదియెన్గో
ఆదియమ్పురుడనెన్గో,
ఆదుమిల్ కాలత్తెన్దై
యచ్చుదనమలనైయే. ४

మైన సౌలభ్యమూర్తి య - బ్జాక్షు డెట్టి
పేరు వచియించినం గాని - ప్రీతుడె యగు ;
అన్నిటికి నాతడే యంత - రాత్మ యగుట ; 2

మేలుమాణిక్యకాంతుల - బోలు దివ్య
విగ్రహుం డగునట్టి శ్రీ - విష్ణుదేవు,
నబ్జనేత్రుం డటందు బిం - బాధరుం డ
టందు, స్వర్ణప్రకాశపా - దాబ్జు డందు,
గాటుకం బోలు నీలమే - ఘముల కాంతి
జెలగు దేహంబువా డని - చెప్ప నేర్తు,
రక్తకిరణకిరీటంపు - బ్రభలవా డ
టందు, శ్రీమహాలక్ష్మి వ - క్షంబునను ధ
రించువా డని యందు, వే - యంచు లున్న
చక్ర మొకహస్తమున బాంచ - జన్య మొక్క
హస్తమున బట్టునాకమ - లాక్షు డందు. 3

అఖిలజగతికి నేసహా - యంబు లేని
ప్రళయమందు న న్గాచు నా - స్వామి మైన
యాశ్రితావనపరతంత్రు - నాదిదేవు,
శ్రేష్ఠ మగుమణి యని యేల - చెప్పరాదు,
మెరుగుబంగార మని యేల - మెచ్చరాదు,
మంచిముత్యంబుగా నేల - యెంచరాదు
సాన పట్టినమేలు వ - జ్రం బటంచు
బల్కగా రాదె, దివ్యదీ - పం బటంచు
దివ్యవిగ్రహు డంచు ను - తింపరాదె,

మూన్రామ్ పత్తు

నాలామ్ తిరువాయ్ మొఴి

(మూలమ్)

పుగఴునల్లొరువనెన్గో
        పొరువిల్ శీర్ప్పూమియెన్గో,
తిగఴుమ్ తణ్ పరవైయెన్గో
        తీయెన్గో వాయువెన్గో,
నిగఴుమాకాశమెన్గో
        నీళ్ శుడర్ ఇరణ్డుమెన్గో,
ఇకఴ్వి లివ్వనైత్తుమెన్గో
        కణ్ణనై క్కూవుమారే. ౧

కూవుమా ఱఱియమాట్టేన్
        కున్రజ్గళనైత్తుమెన్గో,
మేవుశీర్ మారియెన్గో
        విళఙ్గుతారకైగళెన్గో,
నావియల్ కలైగళెన్గో
        ఞాన నల్లావియెన్గో,
పావుశీర్ కణ్ణనెమ్మానై
        ప్పఙ్గయక్కణ్ణనైయే. ౨

తృతీయ శతకము

చతుర్థ దశకము

(ఏమని పిలుతునో)

శ్రీరమాధవు విషయంబు - చెప్పనెడల
నెట్లు పల్కంగవలయునో - యెఱుగ నైతి;
అద్వితీయ మహా నానంద - మని యటందు
భూమి యని యందు నిర్మలాం - బువు లటందు
నగ్ని యని యందు వాయు వం - చని వచింతు
లోకబాంధవు డందు చం - ద్రుం డటందు
ఆకసం బందు దివియందు - నన్నియందు

*	*	*

అన్నిటికి నాతడే యంత - రాత్మ గాన
యన్నియును శరీరంబులే - యగు నతనికి;
గనుక నేనామ మైన నా - తనికి జెల్లు.	1

పర్వతం బందునో, లేక - పరమశైత్య
మగు స్వభావంబు గల మేఘ - మనగ దగునొ,
మినుకు మిను కని నభమున - మెరయు చుక్క
లందునో, జిహ్వ వెడలించు - నఖిలవిద్య
లనగ దగిరెడినో, జ్ఞాన - మునకు గోశ
మైన పూజ్యప్రణవశబ్ద - మనగ దగునొ;

*	*	*

అఖిలకల్యాణగుణముల - కాలవాల

కున్ఱమేన్ది క్కుళిర్మఴై కాత్తవన్,
అన్ఱు ఞాలమళన్దపిరాన్, పరన్,
శెన్ఱుశేర్ తిరువేఙ్గడమామలై,
ఒన్ఱుమేతొఴ నమ్ వినైయోయుమే. ౮

ఓయుమూప్పు ప్పిఱప్పిఱప్పు, ప్పిణి
వీయుమాఱు శెయ్ వాన్ తిరువేఙ్గడ
త్తాయన్, నాణ్మలరా మడిత్తామరై,
వాయుళ్ళుమ్ మనత్తుళ్ళుమ్ వైప్పార్గట్కే. ౯

వైత్తనాళ్వరై యెల్లైకుఱుగిచ్చెన్ఱు,
ఎయ్ త్తిళైప్పదన్ మున్నమడైమినో
పైత్తపామ్బణైయాన్ తిరువేఙ్గడమ్,
మొయ్ త్తశోలై మొయ్ పూన్దడన్దాఴ్వరే. ౧౦

తాళ్ పరప్పి మణ్ణావియఈశనై,
నీళ్ పొఴిల్ కురుగూర్చ్చటకోపన్ శొల్,
కేఴిలాయిరత్తు ఇప్పత్తుమ్వల్లవర్,
వాఴ్వర్ వాఴ్వెయ్ది ఞాలమ్పుగఴవే. ౧౧

స్వర్గపతి నాడు రాళ్లవ - ర్షంబు గురియ
గోపకులులకు కొండను - గొడుగు పట్టు
వాసుదేవుండు బలి గెల్చు - వామనుండు
సర్వలోకేశ్వరుండు వా - సం బొనర్చు
వేంకటాద్రి నాశ్రయము గా - వింతురేని
సర్వపాపంబులును మీకు - సమసిపోవు. 8

వ్యాధిబాధలు నశియించు - పగిది జేయు
వేంకటాచలవాసుని - వికసితాంబు
రుహములం బోలు పాదస - రోరుహముల
వాక్కునందును మనమున - వదలనట్టి
జనులకెల్ల జరామృత్యు - జననగతులు
గలుగనేరవు; గలుగు మో - క్షం బొకండె. 9

భక్తజనులార ! మీ దేహ - పాటవంబు
దరుగనప్పుడె, యాయుస్సు - గరగనపుడె,
శేషశాయినివాస - మై చెలగుచున్న
వేంకటాద్రిని సేవింప - వేగ మరిగి
యాత్రప దేశంబున నె చేయు - డాశ్రయంబు. 10

పాదముల బెంచి భువియెల్ల - బావనముగ
గాలత వేసినబ్రాహ్మణు - కుజ్జవాని
విషయమై శరకోఘుండు - విస్తరించి
వ్రాయ బూనినపదినూర్ల - పాశురముల
భాగ మైనట్టియీపది - పాశురములు
పఠన మొనరించువారికి - బరమసౌఖ్య
లాభ మేర్పడు సర్వభా రములు దొలగు! 11

అచ్చుద నచుల నెన్ గో
వడియవర్క్కినై కేడుక్కుమ్,
నచ్చుమామరున్దమెన్ గో
నలజ్గడలముద మెన్ గో,
అచ్చువై క్కట్టియెఱ్ గో
అఱుశువై యడిశిలెన్ గో,
నెయ్ చ్చువై త్తేఱలెన గో
కనియెన్ గో పాలెన్గేనో. ౫

పాలెన్ గో నాన్గువేద
ప్పయనెన్ గో, శమయనీది
నూలెఱ్ గో నుడజ్గుకేళ్వి
యిశై యెన్ యెగో, ఇవఱ్ఱుళ్ నల్ల
మేలెన్ గో విన్నైయిల్
మిక్కపయనెన్ గో, కణ్ణనెన్ గో
మాలెన్ గో మాయనెన్ గో
వానవరాదియైయే. ౬

ఆదినారాయణుం డని - యాదికర్త
యైన యానందమూర్తి యం - చనగ రాదె
పరమపూరుషు డన్నచో - బాగు గాదె. 4

అచ్యుతుం డన, బరమశుద్ధాత్ము డనగ,
భక్తదుఃఖార్తిహరణ స్వ - భావ మైన
యౌషధం బన, క్షీరాబ్ధి - నవతరించు
భోగ్య మగునమృతం బన - బుడమి మధుర
వస్తువుల నుత్తమం బైన - పటిక బెల్ల
మనగ షడ్రసోపేతభో - జన మనంగ
దేనె యన నెయ్యి యన బక్వ - మైన మంచి
ఫల మనగ నిర్మలము లగు - పా లనంగ
నన్ని పేరులు స్వామికే - యగును గాదె! 5

బ్రహ్మరుద్రాదులకును గా - రణము గాగ
బరగు నాస్వామి నేరీతి - బల్కరింతు!
క్షీర మన్న వేదంబుల - సార మన్న,
సత్యసిద్ధాంతము నొనఱ్చు - శాస్త్ర మన్న,
కర్ణవిభ్రమ మొనరించు - గాన మన్న,
భక్తులకు బ్రియ మగుభోగ్య - వస్తు వన్న,
బ్రకృతిబంధంబులం బాపు - ఫల మటన్న
బరమసౌలభ్యమూర్తి యై - పరగి పుడమి
బ్రేమరూపంబు బొందు శ్రీ - కృష్ణు డన్న,
నాశ్రితులయందు వ్యామోహ - మతిశయింప
వారు కోరిన దిచ్చెడు - ప్రభు వటన్న
నన్ని పేరులు నాస్వామి - వగును గాదె! 6

వానవరాదియెన్గో
వానవర్ తెయ్వమెన్గో,
వానవర్భోగమెన్గో
వానవర్ముఱ్ఱుమెన్గో,
ఊనమిల్ శెల్వమెన్గో
ఊనమిల్ శువర్క్కమెన్గో,
ఊనమిల్ మోక్కమెన్గో
ఒళిమణివణ్ణనైయే. ౭

ఒళిమణివణ్ణనెన్గో
ఒరువనెన్ఱేత్తనిన్ఱ,
నళిర్మదిచ్చడైయనెన్గో
నాన్ముగక్కడవుళెన్గో,
అళిమగిఴ్న్దులగమెల్లామ్
పడైత్తవై యేత్తనిన్ఱ,
కళిమలర్త్తుళవనెమ్మాన్
కణ్ణనై మాయనైయే. ౮

కణ్ణనై మాయన్ఱనై క్కడల్ కడైన్దముదఙ్గొణ్డ,
అణ్ణలై యచ్చుదనై యనన్దనై యనన్దన్ఱన్మేల్,
నణ్ణినన్గుఱైగిన్ఱానై ఞాలముణ్డుమిఴ్న్దమాలై,
ఎణ్ణుమాఱఱియమాట్టేన్ యావైయుమ్యవరున్దానే. ౯

ఉజ్జ్వలం బగు రత్నవ - ర్ణోత్తముండు
నిత్యసూరుల బాలించు - నేత యనిన
నిత్యసూరుల కారాధ - నీయు డనిన
నిత్యసూరుల భోగ్యంపు - నిధి యటన్న
నిత్యసూరుల బాంధవ్య - నిలయు డనిన
క్షయ మెరుంగనియట్టి యై - శ్వర్య మనిన
శాశ్వతానందమయ మైన - స్వర్గ మనిన
సంశయము లేని మోక్షసం - స్థాన మనిన
నన్నియును వానికే చెల్లు - నని తలంతు. 7

జగములకు రక్ష గూర్ప నా - సక్తుఁ డగుచు
సృష్టి యొనరించి యట్లు సృ - ష్టింపబడిన
భువనములచేత స్తోత్రంబు - పొందువాడు,
మధువులం జిమ్ము నవపుష్ప - మాలికలను
దులసిదళగుచ్ఛముల హార - ములను గలిగి
పరిమళంబుల నెసగు భూ - పాలకుండు
అద్భుతాశ్చర్యగుణు డైన - యాదవుండు
రత్నకాంతులు గల శరీ - రంబువాడు
బ్రహ్మరుద్రుల కాత్మ యై - పరగువాడు. 8

కృష్ణరూపు డై వెన్న దొం - గిలినవాడు
క్షీరవారాబ్ధి నమృతంబు - చిలుకువాడు
ఆశ్రయించిన విడిపింప - నట్టివాడు
నెడ తెగని వైభవంబుల - నేలువాడు
ఆదిశేషుని శయ్యపై - నమరువాడు
అఖిలజగముల సృష్టి - సంహారకర్త
పేరు లేరీతిగా బెట్టి - పిలువ నేర్తు. 9

యావై యుమ్యవరుణ్దానాయ్
అవరవర్ శమయన్దోఱుమ్
తోయ్ విలన్పులనైన్దుక్కుమ్
శొలప్పడానుణర్విన్మూర్తి,
ఆవిశేరుయిరినుళ్ళాల్
ఆదుమోర్ పత్రిలాద,
పావనైయదనైక్కూడిల్
అవనైయుఙ్గూడలామే. ౧౦

కూడివణ్డఱైయుమ్తణ్డార్ క్కొణ్డల్పోల్వణ్ణన్ఱనై,
మాడలర్పొழిల్ కురుగూర్వణ్ శడకోపన్ శొన్న,
పాడలోరాయిరత్తుళ్ ఇవైయుమోర్పత్తుమ్వల్లార్,
వీడిలపోక మెయ్ది విరుమ్బువరమరర్ మొయ్త్తే. ౧౧

మూన్ఱామ్పత్తు

ఐన్దామ్ తిరువాయ్ మొళి

(మూలమ్)

మొయ్మ్మామ్పూమ్పొழిల్పొయ్గై
ముదలైచ్చిఱైపట్టనిన్ఱ
కైమ్మామ్పుక్కరుళ్ శెయ్ద
కార్మ్ముగిల్పోల్వణ్ణన్ కణ్ణన్,

సకలచేతనాచేతన - జాతములకు
నంతరాత్మ యై నెలకొని - సుంత యేని
వానివివిధవ్యవస్థలు - లేనివాడు
నింద్రియాగోచరుండు జ్ఞా - నేశ్వరుండు ;

* * *

ఈశరీర మందలియాత్మ - కెన్నటికిని
బ్రాకృతం బగు దురవస్థ - పట్టనేర
దని యెఱింగినచో వాని - నరయవచ్చు. 10

తుమ్మెదల బార్లు తీరిన - తులసిమాల
లెల్లయప్పుడు ధరియించు - నిందిరేశు
విషయమై వ్రాయు శఠకోప - విరచిత మగు
మోక్షఫలద మా తిరువాయి - మొళి నిదాక్ష్య-
భాగ మై చెలగెడి పది - పద్యములను
బఠన మొనరింప మోక్షౌను - భవము గాంచి
నిత్యసూరులతోఁగూడ - నిలువగలరు ! 11

తృతీయ శతకము

పంచమ దశకము

(శ్రియఃపతి గుణానుభవము)

సుందర విశాలనవపుష్ప - శోభితమగు
మడుగునం దున్న మొసలిచే - బడినయట్టి
మదకరిని గాచుమేఘస - మానవర్ణు
డైన శ్రీకృష్ణమూర్తిని - ధ్యానసృత్య

ఎమ్మానై చ్చొల్లిప్పాడి
    యెఴున్దుమ్బఱన్దుమ్ తుళ్ళాదార్,
తమ్మాల్ కరుమమెన్ శొల్లీర్
    తణ్ కడల్ వట్టత్తుళ్ళీరే. ౧

తణ్ కడల్ వట్టత్తుళ్ళారై త్తమక్కిరై యా త్తడిన్దుణ్ణుమ్,
తిణ్ కఴఱ్కాలశురర్క్కు త్తీఙ్గిఴైక్కు న్దిరుమాలై,
పణ్ గళ్ తలైక్కొళ్ళప్పాడి ప్పఱన్దుఙ్గునిత్తుఴలాదార్,
మణ్ గొళ్ ఉలగిఱ్పిఱప్పార్ వల్వినై మోదమలైన్దే. ౨

మలైయై యెడుత్తు క్కల్మారి కాత్తు ప్పశునిరై తన్నై,
తొలైవుతవిర్త్త పిరానై చ్చొల్లిచ్చొల్లి నిన్ఱెప్పోదుమ్,
తలైయినోడాదనమ్ తట్ట త్తడుకుట్టమాయ్ ప్పఱవాదార్,
అలైకొళ్ నరగత్తఴున్ది క్కిడన్దుఴైక్కిన్ఱ వమ్బరే. 3

వమ్బవిఴ్ కోదై పొరుట్టా
    మాల్విడై యేఴుమడర్త్త,
శెమ్బవళ త్తిరళ్వాయన్
    శిరీదరన్ తొల్పుగఴ్ పాడి,

గానములచేత స్మరియింప - లేనినరుని
జన్మమునకంటె వ్యర్థంపు - జన్మమున్నె!

* * *

కనుక భూమిమండలిభక్త - జనములార!
స్వామి యైనశ్రీకృష్ణుని - స్మరణచేసి
ప్రాకృతం బగుసంగంబు - బాపుకొనుడు. 1

జలధివలయితధారుణీ - చక్రమందు
నరుల బాధించి భక్షించు - సురవిరోధు
లైనస్థూలకాయులనెల్ల - నడచివైచి
భక్తజనముల గాపాడు - పరమపురుషు
గాననృత్యంబులను సల్ప - లేనినరులు
గర్మసంసారజన్మము - ల్గాంచుచుంద్రు. 2

భార మించుక లేక గో - వర్ధనంబు
నేకహస్తంబునను మోసి - యింద్రుగర్వ
మడచి గోపాలురం గాచు - నసురవైరి
స్మరణ మొక్కక్షణంబేని - మరపు లేక
చేసి పరవశత్వంబును - జెందనట్టి
వారు దుఃఖవారిధియందు - బడుట ధ్రువము. 3

పరిమళంబుల గప్పు పు - ష్పములగూర్చి
వేణి ధరియించునప్పిన్న - వెలదికొరకు
వృషభసప్తకమును బట్టి - విరిచివైచు
పరమపురుషుని శ్రీకృష్ణ - పారిజాత

కుమ్బిడునట్టమిట్టాడి
కోఴుకట్టుణ్ణుఴలాదార్,
తమ్పిఅప్పాల్ పయనెన్నే
శాదుశనఙ్గళిడైయో, ౪

శాదుశనత్తైనలియుమ్
కణ్ణనైచ్చాదిప్పతన్ఱి,
ఆదియఞ్జోదియురువై
యఙ్గువైత్తిఙ్గుప్పిఱన్ద
వేదముదల్వనైప్పాడి
వీదిగళ్ తోఱు తుళ్ళాదార్,
ఓదియుణర్న్దవర్మున్నా
వెన్ శవిప్పార్ మనిశరే. ౫

మనిశరుమ్మఱ్ఱుమ్ముఱ్ఱుమాయ్
మాయప్పిఱవిపిఱన్ద,
తనియన్పిఱప్పిలిదన్నై
త్తడఙ్గడల్ శేర్న్దపిరానై,
క్కనియై క్కరుమ్బినిన్ శాఱ్ఱై
క్కట్టియై త్తేనై యముదై,
మునివిన్ఱియేత్తిక్కునిప్పా
ర్ముఴుదుణర్నీర్మైయినారే. ౬

మును సదా మనంబున గాన - మునను నృత్య
సేవచేతను స్మరణంబు - చేయనట్టి
జనులు సాత్త్వికపురుషుల - సంఘమందు
వ్యర్థజీవులుగా నిల్వ - వలసి యుండు. 4

సుజనకంటకు డైనకం - సుని వధింప
బరమపదముననుండి యు - ప్రాకృతమును
దివ్యతేజోమయము నస - దృశము నైన
విగ్రహము బూని జన్మించు - వేదవేద్యు
శిష్టజనరక్షకుని దుష్ట - శిక్షకుం ద
లంచి నృత్యగానముల గా - వించి పరవ
శత్వమున నాడ జాలని - జనులు, శాస్త్ర
విదుల జ్ఞానవంతుల సమీ - పించి నిలువ
నర్హు లగుదురె! సత్పథం - బందగలరె! 5

కర్మబంధంబు లేనాడు - గలుగనట్టి
యద్భుతావతారంబుల - నధివసించి,
యద్వితీయుండు నబ్ధిశ - యాను డగుచు,
జెరకురసము ఘనీభవిం - చినవిధమున
మంచికలకండయుంబోలె - మధువుపోలె
నమృతముంబోలె రుచుల నా - నంద మొసగు
నమరనాథు శ్రియఃపతి, - ననవరతము
ధ్యాన మొనరించి గాననృ - త్యములు సల్పు
వారు మానుషు లైన దే - వతలు నైన
పశువు లైనను బుధపార్థ్య - పదు లగుదురు. 6

సీఱ్ఱయిల్ సూழ்ழవర్ వీయ
వైవర్కరుళ్ శెయ్దునిన్ఱ
పార్మల్ గు శేనై యవిత్త
పరఞ్జుడరై నినైన్దాడి,
నీర్మల్ గుకణ్ణిశరాగి
నెఞ్జుకుழைన్దునైయ్యాదే,
ఊన్మల్ గిమోడుపరుప్పా
ఉత్తమర్ గట్కెన్ శెయ్ వారే. ౫

వార్ పునలన్దణరువి
వడతిరువేఙ్గడత్తెన్దై,
పేర్ పలశొల్లిప్పిదழ்ழி
ప్పిత్తరెన్ఱేపిఱర్ కూఱ,
ఊర్ పలపుక్కుమ్ పుకాదు
ములోగర్ శిరిక్కనిన్ఱాడి,
ఆర్వమ్ పెరుగిక్కునిప్పా
రమరర్ తొழுప్పడువారే. ౬

అమరర్ తొழுప్పడువానై
యనైత్తులగుక్కుమ్బిరానై,
అమరమనత్తినుళ్
యోగుపుణర్న్దవ న్తన్నోడొన్ఱాగ,
అమరత్తుణియవల్లార్గ
ళొழியవల్లాదవరెల్లామ్,

ధర్మహానికి వెరవని - ధార్తరాష్ట్రి
శతము నని ధర్మతనయుపం - చకము గూల్చ
సారథిత్వం బొనర్చిన - సారసాక్షు,
నృత్యగానము జేసి ధ్యా - నించి బాష్ప
పూరితానందముల జెందు - దారి గనక,
తిండిపోతులై దుర్మాంస - ఖండములను
బోలునవయవములతోడ - బొల్చుజనులు
ధర వసించుట యేల భూ - భరము గాగ. 7

జలము లూరెడుకొండల - చరియ లొప్ప
జెలగు సుందరపర్వత - శిఖరమందు
వెలసి యున్నట్టివేంకటా - చలనివాసు,
వేయినామంబులం బల్కి - వెఱ్ఱివార
లంచు ప్రాకృతజనపరి - హాసకరము
గాగ జిందులు ద్రొక్కుచు - గ్రామములను
బల్లెలందును వనముల - బట్టణముల
దిరిగినం గాక, వేరొండు - తీరు నిత్య
జీవులను దృప్తి చేసెడు - త్రోవ గలదె? 8

పరమపురుషుని గుణపరం - పరల మాని
మనము కుదుటకై యోగ - మార్గ మంది
యాత్మరూపంబు గోచర - మగు నటంచు
స్వస్వరూపానుసంధాన - సరణి జరుపు
భక్తిహీనుల కైవల్య - పదులు దప్ప
నితరజనములు శ్రద్ధ వ - హించి లేచి

అమరనినై న్దెழுన్దాడి
 యులప్పువ దేకరుమమే. ౯

కరుమముమ్ కరుమపలనుమాగియ
 కారణన్ఱన్నైత్,
తిరుమణివణ్ణనై
 చ్చెజ్గణ్మాలినై త్తేవపిరానై,
ఒరుమైమన త్తినుళ్ వై
 త్తుళ్ళజ్కుழைన్దెழுన్దాడి,
పెరుమైయుమ్నాణుమ్తవిర్న్దు
 పిదఱ్ఱుమిజ్ పేదమైతీర్న్దే. ౧౦

తీర్న్దవడియవర్తమ్మై త్తిరు త్తిప్పణికొళ్ళవల్ల,
ఆర్న్దపుగழచ్చుదనై యమరర్పిరానై యమ్మానై,
వాయ్న్దవళవయల్ శూழ் తణ్కురుకూర్ చ్చడకోపజ్,
నేర్న్దవోరాయిర త్తిప్ప త్తరువినై నీఱు శెయ్యుమే. ౧౧

నిత్యలీలావిభూతుల - నేతయైన
శ్రీపతిని గొల్చి పొందుడు సు - జీవనంబు. 9

పాపపుణ్యంబులకును, తత్ - ఫలము లైన
స్వర్గనరకాదులకు బరి - పాలకుండు,
రత్నకాంతుల మెరసెడు - రత్నలోచ
నుండు పూర్ణవాత్సల్యగు - ణుండు దేవ
దేవు డై సశ్రియఃపతి - భావమందు
నన్యచింతలు లేనట్టు - లమరజేసి
యాత్మగాంభీర్య మనుమాట - నవల ద్రోసి
లజ్జ విడిపించి మన మాల - రంగ జేసి
నృత్యగానాదులను మనో - నియతి బడసి
వానిపాదారవిందము - ల్పట్టుకొనుడు! 10

ఆతడే యుపాయం బుపే - యం బటంచు
దృఢముగా నమ్ముకొని యున్న - ధీయుతులను
దిద్ది సుప్రసిద్ధ మగు కీ - ర్తిని వహించు
నిత్యసూరుల స్వామిని - నీరజాక్షు
గూర్చి శఠకోపమౌని వా - క్రుచ్చునట్టి
పాశురముల వేయింట నీ - పదిని బఠన
చేయువారలు పాపము - ల్బాయగలరు. 11

మూన్ఱావత్తు

ఆఱామ్ తిరువాయ్ మొఴి

(మూలమ్)

శెయ్యతామరైక్కణ్ణనా
యులగేఴుముణ్డవవన్కణ్డీర్,
వైయమ్వానమ్ మనిశర్ తెయ్వమ్
మఱ్ఱుమ్మఱ్ఱుమ్మఱ్ఱుమ్ముఱ్ఱుమాయ్,
శెయ్యశూఴ్ శుడర్ ఞానమాయ్
వెళిప్పట్టివై పడైత్తాన్, పిన్నుమ్
మొయ్కొళ్ శోదియోడాయినా
నొరుమూవరాగియమూర్త్తియే. ౧

మూవరాగియమూర్త్తియై ముదల్మూవర్క్కు ముదల్వన్ఱన్నై,
శాపముళ్ళననీక్కువానై త్తడఙ్గడల్కిడన్దాన్ఱన్నై,
తేవతేవనై త్తెన్నిలఙ్గై యెరియెఴచ్చెఱ్ఱవిల్లియై,
పావనాశనై ప్పఙ్గయ త్తడఙ్గణ్ణనై ప్పరవుమినో. ౨

తృతీయ శతకము

షష్ఠ దశకము

(అజ్ఞానుల కుపదేశము)

నిబిడ మైనట్టి తేజంబు - నిండిసకల
శుభగుణంబుల జెన్నారు - సుందరుండు
నద్వితీయుండు బ్రహ్మరు - ద్రాది దేవ
తలను దనశరీరంబుగా - గలుగువాడు
లోకములకును స్థావరా - నీకములకు
జంగమములకు నింద్రియ - జాలమునకు
భూతములకు నహంకార - జాతములకు
దా నుపాదానకారణం - బైనవాడు
దలపులెల్లను జ్ఞానమై - దనరుచుంట
నఖిలజగములకు నిమిత్త - మైనవాడు
సృష్టి నొనరించి దాని ర - క్షించి మరల
లయ మొనర్చు విచిత్ర లీ - లల జెలంగి
కమలనేత్రుండు సర్వదా - గ్రాలు చుండు. 1
బ్రహ్మ మొద లైన సర్వదే - వతల సృష్టి
చేసి వారిదుఃఖంబులు - పాసి పోవు
పగిది పరిపాలన మొనర్చి - పాలకడలి
శయన మొనరించి పామర - జనము లెల్ల
రాశ్రయించుటకొఱకు రా - మావతార
మెత్తి లంకేశ్వరుని జావ - మొత్తినట్టి
యఖిలలోకేశ్వరునియాశ్ర - యంబు గనుడు! 2

పరవివానవరేత్తనిన్ఱ
    పరమనైప్పరంజోదియై,
కురవైకోత్తకుఴకనై
    మణివణ్ణనైక్కుడక్కూత్తనై,
అరవమేఱియలైకడలమరుమ్
    తుయిల్కొణ్డవణ్ణలై,
ఇరవునన్పగలుమ్ విడాదెన్ఱు
    మేత్తుదల్మనమ్ వైమ్మినో. 3

వైమ్మినుమ్మనత్తెన్ఱు
    యానురైక్కిన్ఱమాయవన్ శీర్మైయై,
ఎమ్మనోర్గళురైప్ప
    దెన్నదునిఱ్కనాడొఱుమ్, వానవర్
తమ్మైయాళుమవనుమ్
    నాన్ముగనుమ్శడై ముడియణ్ణలుమ్,
శెమ్మైయాలవన్ పాదపఙ్గయమ్
    శిన్దిత్తేత్తిత్తిరివరే. ౪

తిరియుమ్ కాఱ్ఱోడగల్విశుమ్బు
    తిణిన్దమణ్ కిడన్దకడల్,
ఎరియుమ్తీయోడిరుశుడర్ తెయ్వమ్
    మఱ్ఱుమ్ మఱ్ఱుమ్ ముఱ్ఱుమాయ్,
కరియమేనియన్ శెయ్యతామరైక్కణ్ణన్
    కణ్ణన్ విణ్ణోరిఱై.

నిత్యసూరుల కానంద - నిలయు డగుచు
వారిస్తోత్రంబులం గొను - వరగుణుండు;
దివ్యతేజుండు గొల్లము - ద్దియల గూడి
రసము లొలుకంగ నాడు సా - లభ్యపరుడు.
రత్నకాంతుల జల్లు వి - గ్రహము వాడు.
కుంభనృత్యంబు గావించు - డింభకుండు,
ఆదిశేషునిమొదలు శ - య్యగ నమర్చి
యోగనిద్రను వహియించు - భోగమూర్తి
యిన్నిగుణములు గలవాని - నెల్లయపుడు
మనమునం దుంచుకొనుడి ఘే - మరక మీరు. 3
మనమునం దుంచుకొనుడు త - న్మహిమ నెల్ల.
అట్టి పరమాద్భుతుం డైన - హరివిషయము
నన్నుబోటుల కగునె వ - ర్ణన మొనర్ప;
స్వర్గలోకాధిపతి యగు - వాసవుండు
అంతటిని సృష్టి యొనరించు - నబ్జభవుడు
జటను శిరమున ధరియించు - శంకరుండు
సర్వదా వానివిషయంబు - సంస్తుతించి
హరిపదాంబుజధ్యానంబు - ననవరతము
సల్పుకొని సృష్టిలయముల - జరుపుచుంద్రు. 4
మేఘవర్ణప్రకాశ మగా - మేనితోడ
బుండరీకాక్షుడును సుల - భుండు నగుచు,
నిత్యసూరులు దనచుట్టు - నిలిచియుండ,
దుమ్మెదల బోలు కేశము - ల్గ్రమ్ముకొనగ,
వజ్రకాంతి గిరీటంబు - ప్రజ్వరిల్ల,
నామనోనాథు డైన శ్రీ - రామచంద్రు

శురియుమ్పల్ కరుఙ్కుఞ్జి యెఙ్గళ్,
శుడర్ముడియణ్ణల్ తోఱ్ఱమే. ౫

తోఱ్ఱక్కేడవై యిల్లవనుడై యా
నవనొరు మూర్త్తియాయ్,
శీఱ్ఱత్తోడరుళ్ పెఱ్ఱవనడిక్కీఴ్
ప్పుగనిన్ఱ శెఙ్గణ్మాల్,
నాఱ్ఱత్తోఱ్ఱచ్చువై
యొలియుఱలాగినిన్ఱ, ఎమ్ వానవ
ర్కేఱ్ఱైయేయన్ఱి
మఱ్ఱొరువరై యానిలేనెఴుమైక్కుమే. ౬

ఎఴుమైక్కు మెనదావి
క్కిన్నముదత్తినై యెనదారుయిర్,
కెఴుమియకదిర్ చ్చోదియై
మణివణ్ణనై క్కుడక్కూత్తనై,
విఴుమియవమర ర్మునివర్
విఴుఙ్గుమ్ కన్నఱ్కనియినై,

డెత్తు వివిధావతారంబు - లెన్నదరమె?

* * *

మారుతంబు నభంబు భూ - మండలంబు
అగ్నియుం బూర్ణచంద్రుండు - నబ్జసఖుడు
జలనిధియు దేవతలు మఱి - స్థావరములు
మనుజులును బశువులు జంగ - మములు నితర
వస్తుజాతంబు స్వామి రూ - పంబులె యగు. 5

జననమరణాదు లనునవి - గననివాడు,
స్తంభమున జూపుమనినంత - సంభవించి
క్షణములో హిరణ్యాసురు - జంపివాని
తనయు బ్రహ్లాదు తనపాద - తలమునందు
జేర్చుకొని బ్రోచు శ్రీనార - సింహమూర్తి,

* * *

శబ్ద రస గంధ రూప సం - స్పర్శనంబు
లెల్ల దగువిధమున నిర్వ - హించువాడు,
అట్టి శ్రీనాథు విడిచి నే - నన్యదైవ
చింతనం బెవ్విధంబున - జేయనేర్తు. 6

రత్నకాంతుల జల్లు వి - గ్రహముతోడ
పరమపురుషుండు నాభోగ్య - వస్తు వగుచు
నాదు హృత్స్థలి వాసం బొ - నర్చుచుండు,
కుంభనృత్యంబు చేయువై - కుంఠమందు
నిత్యసూరుల భోక్తయై - నిలిచియుండు,
ఋషివరులకెల్ల దర్శన - తృప్తి నొసగు,

తొఴుమిన్ తూయమనత్తరా
యిఱైయునిల్లా తుయరఙ్గళే. ౭

తుయరమేతరు తున్బవిన్బవినైగళా
యవైయల్లనాయ్,
ఉయరనిన్ఱదోర్ శోదియా
యులగేఴుముణ్డుమిఴ్న్దాన్ఱన్నై,
అయరవాఙ్గునమన్ఱమర్క్కరునఞ్జినై
యచ్చుతన్ఱన్నై
తయరదఱ్కుమగన్ఱన్నై
యన్ఱిమఱ్ఱిలేన్ తఞ్జమాగవే. ౮

తఞ్జమాగియ తన్దైతాయొడు
తానుమా యవైయల్లనాయ్
ఎఞ్జలిలమరర్ కులముదల్
మూవర్ తమ్ముళ్ళుమాదియై,
అఞ్జినీరులగత్తుళ్ళీర్గ
ళవనివనెన్ఱుకూఴేన్మిన్,
నెఞ్జినాల్ నినైప్పాన్ యవ
నవనాగుమ్నీళ్ కడల్ వణ్ణనే. ౯

పంచదారను గూడిన - ఫలమువోలె
వెలగు శ్రీనాథుపై మీరు - చిత్తముంచి
యాశ్రయింపుడు దుఃఖంబు - లవలి కరుగు. 7
బంధముల నిడు పుణ్యపా - పము లొసంగు
కర్మముల నిర్వహించి త - త్కర్మములకు
దా నతీతుడై వశ్యుండు - గానివాడు,
నిరవధిక మైన తేజంబు - నెరపువాడు,
విశ్వమును ద్రింగి పుట్టించి - పెంచువాడు,
ప్రాణముల బట్టి పీడించి - బయటి కీడ్చు
యమభటుల కెల్ల విష మైన - యట్టివాడు,
ఆశ్రితులచేయి విడువని - యతులగుణుడు,
రామచంద్రుండు దశరథ - రాజసుతుడు,
ఆతనిం దప్ప నా కుపా - యంబు గాగ
నింక నొక్కరి దలప నే - నెన్నటికిని. 8
విషమసమయబంధుండు శ్రీ - విష్ణుమూర్తి
తల్లిదండ్రుల కధికుడై - చెల్లువాడు,
చేతనుల నెల్ల దానె పో - షించువాడు,
సందియంబులు లేనియా - సందమందు
నిలిచి యుండెడు నిత్యసూ - రులకు నేత,
బ్రహ్మరుద్రేంద్రు లను మువ్వు - రకు నుపాస్యు
డైన శ్రీరాముడే పరుం - డనియు, నిచట
దర్శనం బిచ్చునర్చావ - తారు డపరు
డని మదిం దలపోయకు - డతడె యితడు;
ఎట్లు దలచుచు ధ్యానింతు - మట్లె యతడు
దర్శనం బిచ్చి మనకు బ్ర - త్యక్ష మగును. 9

కడల్వణ్ణన్
    విణ్ణవర్ కరుమాణిక్క మేనదారుయిర్,
పడవరవినణైక్కిడన్ద పరఞ్జుడర్
    పణ్డునూற்றுவర్,
అడవరుమ్బడై మఙ్గ
    వైవర్ గట్ కాగివెఞ్జమత్తు, అన్రుతేర్
కడవియ పెరుమాన్ కనై కழల్
    కాణ్బదెన్రుకొల్ కణ్గళే. ౧౦

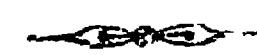
కణ్గళ్ కాణ్డఱ్కరియనాయ్
    క్కరుత్తుక్కు నన్రుమెళియనాయ్,
మణ్గొళ్ ఞాలత్తుయిర్క్కెల్లా
    మరుళ్ శెయ్యుమ్ వానవరీశనై,
పణ్గొళ్ శోలై వழுదినాడన్
    కురుగైక్కోన్ శడకోపన్ శొల్,
పణ్గొళాయిర త్తిప్పత్తాల్
    పత్తరాగక్కూడుమ్ పయిలుమినే. ౧౧

నిత్యసూరుల నీలమా - ణిక్య మతడె,
పడగ లెత్తిన శేషుని - పాన్పుమీద
బవ్వళించుచు సర్వదే - వతలమొరల
నాలకించుచు నుండు నా - రాయణుడుగ
బరమ తేజోమయుం డైన - పురుషు డతడె!
అబ్ధిజలనీలకాంతుల - నలరు కృష్ణ
దేవు డాతండె, దిక్కుల - దిక్కు నతడె,
ధార్తరాష్ట్రుల సంగ్రామ - ధరణి గూల్ప
సారథిత్వంబు వహియించి - సవ్యసాచి
కతుల మగునీతి బోధించు - ననఘు డతడె,
అట్టి పరమపూరుషునిపా - దాబ్జయుగము
గన్నులారంగ నే నింక - గాంచు టెపుడొ! 10

నిర్మలము లైన మనముల - నిలుచు గాని
ప్రాకృతపుగనుంగవకు గ - న్పట్ట డతడు,
ధరణి ప్రజల రక్షింప సి - ద్ధముగ నుండు,
నిత్యసూరివర్గమునకు - నియమనుండు
నట్టి సర్వేశ్వరుని గూర్చి - యతులభక్తి
దిరునగరిస్వామి వ్రాసిన - సరసకవిత
యందు బదిపద్యములు లగుని - య్యవి పఠించు
వారు చేరుదు రాతని - భక్తులందు. 11

మూన్ఱామ్పత్తు

ఏళామ్ తిరువాయ్ మొళి

(మూలమ్)

పయిలుమ్శుడరొళిమూర్త్తియై ప్పఙ్గయక్కణ్ణనై,
పయిలవినయ నమ్మాళ్కడల్ శేర్న్ద పరమనై,
పయిలు న్తిరుడైయార్ యవరేలుమవర్ కణ్డీర్,
పయిలుమ్ పఱప్పిడైత్తో తెమ్మైయాళుమ్పరమరే. ౧

అలుమ్బ్రమనై క్కణ్ణనై యాళ్ప్పిరాన్ఱనై,
తోళుమోర్ నాన్గుడై తూమణివణ్ణ నెమ్మాన్ఱనై,
తాళుమ్తడక్కైయుమ్కూప్పిప్పణియుమవర్ కణ్డీర్
నాళుమ్పిఱప్పిడైత్తో తెమ్మైయాళుడైనాద . ౨

నాదనై ఞాలముమ్వానము
మేత్తుమ్ నఱున్దుళాయ్
పోదనై, పొన్నెడుమ్శక్కర
త్తెన్నైపిరాన్ఱన్నై,

తృతీయ శతకము

సప్తమ దశకము

(భాగవత శేషత్వము)

వృద్ధి యగుచుండు తేజస్సు - మృద్ధ మైన
మేనివానినిబద్ధాత్ము - మిగుల గూర్చ
భోగ్యభూతుని, మనకుగా - బుడమియందు
క్షీరవారాబ్ధి వసియించు - శేషశాయి
ననుభవించెడి పరమభా - గ్యంబు గలుగు
పుణ్యు లెంతతక్కువజాతి - పురుషు లైన
వారికంటెను బ్రాప్యులు - లేరు మనకు. 1

భువనపాలకుడును మూల - భుడును చక్రి
యజుడు నద్వితీయుడు చతు - ర్భుజుడు శుద్ధ
నీలమాణిక్యకాంతుల - జాలువాడు
నగు శ్రియఃపతియెడల న - నన్యగతికు
లై నమస్కార మొనరించి - యాశ్రయించు
వైష్ణవోత్తము లుత్తమ - ప్రాప్యు లగుట
జన్మ తరియింప దత్పదా - శ్రయము గనుడు. 2

స్వామి భూలోకమున పుట్టు - వామనుండు
అఖిల మగు స్తోత్రముల కర్హ - మైనవాడు
పరిమళంబగుతులసితో - మెరయువాడు
కంటి కింపగుశంఖచ - క్రములతోడ

పాదమ్పణియవల్లారై
ప్పణియుమవర్ కణ్డీర్,
ఓదుమ్ప్పిఱప్పిడైతో
ఱెమ్మైయాళుడైయార్గళే. ౩

ఉడైయార్న్దవాడైయన్
కణ్డికైయునుడైనాణినన్,
పుడైయార్పొన్నూలినన్
పొన్ముడియన్మఱ్ఱుమ్పల్కలన్,
నడైయావుడైత్తిరునారణన్
తొణ్డర్తొణ్డర్కణ్డీర్,
ఇడైయార్పిఱప్పిడైతో
ఱెమక్కెమ్బెరుమక్కళే. ౪

పెరుమక్కళుళ్ళవర్తమ్పెరుమానై, యమరర్గట్
కరుమైయొఴియ వన్ఱారముదూట్టియవప్పనై,
పెరుమైపిదఱ్ఱవల్లారై ప్పిదఱ్ఱుమవర్కణ్డీర్,
వరుమైయుమిమ్మైయుమ్ నమ్మైయళిక్కుమ్పిరాక్కళే.

అళిక్కుమ్పరమనైక్కణ్ణనై
యాఴిప్పిరాన్ఱన్నై,

ఎల్లవారికి దర్శనం - బిచ్చువాడు
నైన శ్రీసుందరీమనో - హరుని గొల్చు
పరమభక్తులభక్తులే - ప్రాప్యు లనుచు
నెరిగి నిర్మలహృది నాశ్ర - యింపవలయు. 3

కటిని పీతాంబరంబును - గంఠమందు
దివ్యకౌస్తుభమణితోడ - దేజరిల్లు
రత్నమణిహారభూషణ - రాజి మెరయ,
హేమ సూత్రంబు నడుమున - కింపు గూర్ప,
మేని యజ్ఞోపవీతంబు - మెరయు చుండ,
కనుల మిరుమిట్లు గొల్పెడు - కాంతు లీను
వరకిరీటప్రభలతోడ - వదన మొప్ప,
భూషణంబు లనేకము - లొప్పుమూర్తి
తోడ, దర్శనం బొసగెడు - తోయజాక్షు
దాస దాసానుదాస్యంబు - నాస జెంది
జన్మజన్మంబునందు నా శ్రయము - గనుడు. 4

నిత్యసూరుల ప్రభువైన - నీరజాక్షు
డయ్యు, నింద్రాది దేవత - లన్య కాంక్ష
తోడ నడిగిన యమృతంబు - తుష్టి దీర
నిచ్చి వారిశ్రమము దీర్చు - నీశ్వరుని మ
హిమ మెరింగి సంప్రీతితో - నెరుగ జెప్ప
పరమభక్తులె యిహమందు - బరమునందు
మనకు స్వాములు! వారిని - మఱువ రాదు. 5

చేతనుల రక్షకుడు లోక - సృష్టికర్త,
అతుల సౌలభ్యమూర్తి చ - క్రాయుధుండు,

తుళిక్కుమ్నఱుఙ్గణ్ణి
తూమణివణ్ణనెమ్మాన్ఱనై,
ఒళిక్కొణ్డశోదియై
యుళ్ళత్తుక్కొళ్ళుమవర్కఱ్డీల్,
శలిప్పిన్ఱియాణ్డెమ్మై
చ్చన్మశన్మాన్తరజ్కాప్పరే. ౬

శన్మశన్మాంతరజ్కా త్తడియార్గళై క్కొణ్డుపోయ్
తఱ్ఱై పెఱు!త్తి! త్తఱ్ఱాళిణై క్కీళ్ క్కొళ్ళుమప్పనై,
త్తొఱ్ఱైపిదఱ్ఱవల్లారై ప్పిదఱ్ఱుమవర్కణ్డీర్,
నఱ్ఱై పెఱు త్తెమ్మైనా ళుయ్యక్కొళ్కిన్ఱనమ్బరే. ౭

నమ్బనై ఞాలమ్పడైత్తవనై
త్తిరుమార్బనై,
ఉమ్బరులగినిల్ యార్క్కు
మునర్వరియాన్ఱన్నై,
కుమ్బినరకర్గళేత్తునరేలు
మవర్కఱ్డీర్
ఎమ్బల్పిఱప్పిడైత్తోఱుమ్
తొఴుకులమ్తాఙ్గళే. ౮

కులన్తాఙ్గు శాదిగళ్ నాలిలుమ్ కీళ్ళిళిన్దు, ఎత్తనై
నలన్దానిలాద శణ్డాళశణ్డాళర్గళాగిలుమ్,

జగతి కుపకార మొనరించు - స్వామి పరిమ
ళముల దులదూగు తులసిమా - లల ధరించు
వాడు దివ్యమాణిక్య ప్ర - భాయుతుండు,
శ్రీమహాలక్ష్మి నాథుండు - వామనుండు
వాని నెల్లప్పుడును భోగ్య - వస్తువనుచు
దలపునందుంచి - భోగించు దైవపరుల
నాశ్రయించిన జన్మాదు - లంత మొందు 6

దాసులకు జన్మమరణము - ల్దప్ప జేసి,
పరమపద మిచ్చి తనస్వరూ - పము నొసంగి
నిలిపి శ్రీపదద్వంద్వస - న్నిధిని జేర్చు
పరమపురుషుని సుగుణస్వ - భావ మెల్ల
బ్రీతితో బల్కు- చుండెడు - విబుధవరుల
పాదముల నాశ్రయింప పా - పములు దొలగి
వానికైంకర్య మొనరించు - భాగ్య మబ్బు. 7

రక్షణకు దక్షు డై యున్న - ప్రభువు, సర్వ
లోకముల సృష్టి యొనరించు - నేకమూర్తి,
శ్రీమహాలక్ష్మి నేవేళ - హృదయపీఠి
దాల్చి భువనంబు లేలు ను - దారగుణుడు,
జ్ఞానమాత్రంబుచేత శ- క్యుండు కాడు,
అట్టి శ్రీపతి నెంతపా - పాత్ము డైన
స్తుతి యొనర్చిన యట్టిభ - క్తునికులంబు
నెల్ల ప్రాప్యంబుగా మన - మెంచవలయు. 8

నాల్గుకులములలోన హీ - నకులు డైన
జ్ఞానహీను డౌచండాల - జాతుకంటె

వలన్దాఙ్గుశక్కరత్తణ్ణల్మణివణ్ణర్క్కాళెన్ఱు ఉళ్;
కలన్దారడియార్ తమ్మడియా రెమ్మడిగళే. ౯

అడియార్న్దవైయముణ్డాలిలైయన్నవశఞ్జెయ్యుమ్,
పడియానుమిల్ కుழవిప్పడి యెన్దైపిరాన్తనక్కు,
అడియారడియార్ తమ్మడియారడియార్ తమ
క్కడియారడియార్, తమ్మడియారడియోఙ్గళే. ౧౦

అడియోఙ్గునూఱ్ఱువర్ వీయ వన్ఱైవర్క్కరుళ్ శెయ్ద
నెడియోనై, తెన్కురుగూర్చ్చడకోపన్ కుఱ్ఱేవల్గళ్,
అడియార్న్దవాయిరత్తుళ్ళివైపత్తవన్ తొణ్డర్మేల్
ముడివు, ఆరక్కఱ్కక్కఱ్కిల్ శన్మమ్ శెయ్యామైముడియుమే.

మూన్ఱామ్పత్తు

ఎట్టాన్తిరువాయ్మొழி

(మూలమ్)

ముడియానే, మూవులగున్తొழுదేత్తుమ్శీర
అడియానే, ఆழ்కడలైక్కడైన్దాయ్ పుళ్ళూర్
కొడియానే, కొణ్డల్వణ్ణా, అణ్డత్తుమ్బరిల్
నెడియానే, ఎన్ఱు కిడక్కుమ్ ఎన్నెఞ్జమే. ౧

నధము డైనను చక్రిని - నాశ్రయించె
నేని వాడును వానిదా - సానుదాసు
లెల్లరును బ్రాప్యు లని మది - నెంచవలయు. 9

ప్రళయకాలంబులో నబ్ధి - బవ్వళించి
యుదరమున లోకములనెల్ల - నుంచుకొన్న
పరమపురుషుని కెవ్వరు - భక్తు లగుదు
రట్టిభక్తులదాసదా - సానుదాసు
లకును దాస్యం బొనర్ప వ - లయును మనము. 10

పంచపాండవసోదర - పక్ష మూని
కౌరవులనెల్ల గూల్చిన - కమలనేత్రు
గూర్చి తిరుకూరు శఠకోప - కోవిదుండు
వరుస వ్రాసిన వేయిపా - శురములందు
పదియొకం డిది; దీనిని - బఠనచేయు
వారు సంసారబంధము - ల్బాయగలరు. 11

తృతీయ శతకము

అష్టమ దశకము

(విరహము)

ఓ శ్రియఃపతి! నామన - స్సుండగలదె!
నీకిరీటంబు, సకలలో - కైకసుంద
రంబుగా నున్న నీశ్రీప - దంబు, నీధ్వ
జంబు, మరియును నీవాహ - నంబు నైన

నెఞ్జమే నీళ్ నగరాగ ఇరున్ద వెన్
తఞ్జనే, తణ్ణిలఙ్గైక్కు ఇఱైయై చ్చెఱ్ఱ
నఞ్జనే ఞాలఙ్గొళ్వరాగ కుఱళాగియ
వఞ్జనే. ఎన్నుమ్ఎప్పోదుమ్ఎన్వాశగమే. ౨

వాశగమే యేఱ్ఱఅరుళ్ శెయ్యుమ్ వానవర్ తమ్
నాయగనే, నాళిళన్దిఙ్గళై క్కోళ్విడుత్తు,
వేయగమ్బాల్ వెణ్ణెయ్ తొడువుణ్డ ఆనాయర్
తాయవనే, ఎన్ఱుతడవు మెన్ కైగళే. 3

కైగళాలారత్తొఴుదుతొఴుదుఉన్నై
వైకలుమ్మాత్తిరైప్పోదు మోర్వీడిన్ఱి,
పైకొళ్ పామ్బేఱియుఱైపరనే, ఉన్నై
మెయ్కొళ్ళక్కాణ విరుమ్బుమ్ఎన్ కణ్గళే. ౪

పక్షిరాజంబు, మేఘసం - పదల గెల్చు
మేనివర్ణంబు బ్రహ్మాని - మిషుల మించు
నీమహత్త్వంబు దలపక - నిమిష మైన.
ఓ శ్రియఃపతి! నాజిహ్వ - యుండగలదె! 1
నామనస్సును దనపట్టు - ణముగ జేసి
వాస మొనరించు దశరథు - పట్టి చేయు
ప్రబలరాక్షసు డైన రా - వణునివధను,
బలిని బంధించి సురరాజ్య - పదవి దేవ
తల కొసంగు వామనుని యౌ - దార్యగుణము,
స్మరణచేయక యొకనిమే - షంబు నేని. 2
జిహ్వ యెపుడు నీస్తోత్రంబె - చేయునట్లు
కృప దలిర్చిన స్వామి శ్రీ - కృష్ణమూర్తి!
నిత్యసూరిప్రియుండవౌ - నీరజాక్ష!
గోకులంబున నివసించు - గొల్లజనుల
పూరికొంపలలో దూరి - పొంచిపొంచి
యటకలం జేరి పాల్వెన్న - లారగించి
యంకురితమందహాసము - ఖారవింద
మొప్ప పరుగిడు నయ్యాద - వోత్తముండు
ఎచట దాగెనొ యనుచు నే - నెల్లయెడల
జూచి వెదకుదు చేతులు - సాచి చాచి. 3
శేషశయ్యను శయనించు - చిద్విలాస!
చేతులం బట్టి కౌగిట - జేర్చి నిన్ను
నొక్కక్షణ మైన నెడబాయ - కుండునట్లు
దగ్గరగ ముద్దులాడు ప్ర - త్యక్షసుఖము
ననుభవింపంగ గోరె నా - యక్షియుగము 4

కణ్గళాల్ కాణ వరుఙ్గొల్ ? ఎన్ఱాశైయాల్,
మణ్కొణ్డవామననేఱ మగిఴ్న్దు శెల్,
పణ్కొణ్డపుళ్ళిన్ శిఱగొలిపావిత్తు,
తిణ్కొళ్ళవోర్క్కుమ్ కిడన్దెన్ శెవిగళే. ౫

శెవిగళాలార నిన్ కీర్త్తిక్కనియెన్నుమ్
కవిగళే, కాలప్పణ్ తేనుఱైప్పత్తుణ్డు,
పువియిన్మేల్ పొన్నెడుమ్శక్కరత్తున్నైయే,
అవివిన్ఱియాదరిక్కుమ్ ఎనదావియే. ౬

ఆవియే, ఆరముదే, ఎన్నైయాళుడై,
తూవియమ్పుళ్ళుడైయాయ్ శుడర్ నేమియాయ్,
పావియేన్ నెఞ్జమ్ పులమ్బప్పలకాలుమ్,
కూవియుమ్ కాణప్పెఱేన్ ఉనకోలమే. ౭

కోలమే తామరైక్కణ్ణదోర్ అఞ్జన
నీలమే, నిన్ఱెనదావియై ఈర్గిన్ఱ
శీలమే, శెన్ఱుశెల్లాదన మున్నిలామ్
కాలమే, ఉన్నైయెన్నాళ్ కణ్డుకొళ్వనే. ౮

పుడమి గొల్చిన వామన – భూమిదేవ!
కన్ను లారంగ నిను జూచు – కాంక్ష జేసి
చెవులు సర్వదా నీఖగ – శ్రేష్ఠపక్ష
శబ్దమో యని భ్రమియించి – సామవేద
గానముంగూడ బరికించి – కలగు చుందు
నెచటికేనియు నీవు పో – యెడవొ యనుచు. 5

నిర్మలం బగు నీకీర్తి – నెరపు దివ్య
ఫలములో యన నీస్తోత్ర – పాఠములను,
గానరాగంబు లనియెడి – తేనెయందు
కలిపి భుజియింప గోర్కె నా – కర్ణములకు ;
సుందరం బగు చక్రంబు – నందియున్న
భోగ్యమూర్తివి, గాన ని – న్పుడమియందె
యనుభవింప నాప్రాణంబు – లాశపడెడి. 6

ప్రాణమవు నాకు! నమృతంబు – వంటిభోగ్య
వస్తువవు! నీవు నన్వాశ – పరచుకొంటి!
గరుడవాహనముం దాల్చి – తిరుగుచుంటి!
వంచితసుదర్శనంబు ధ – రించియుంటి!
ఎంత వేడిన, నాపాప – మేమొ గాని
సుందరాకార నిను నాకు – జూప కుంటి! 7

శ్యామసుందర! పద్మాక్ష! – యద్వితీయ
మేఘకాంతుల విలసిల్లు – మేనివాడ!
ఎంత పిల్చిన రాక న – న్నింతదనుక
ప్రాణముల దీయుచుంటివు – భవ్యచరిత!

కొళ్వన్ నాన్మావలి! మూవడితా వెన్ఱ
కళ్వనే, కఞ్జనై వఞ్జిత్తు వాణనై
ఉళ్వన్ఱ్రతీగ, ఓరాయిరమ్తోళ్ తుణిత్త
పుళ్వల్లాయ్, ఉన్నై యెఙ్ఙాన్ఱు పొరున్దువనే. ౯

పొరున్దియమామరుదినిడై పోయ ఎమ్
పెరున్దగాయ్, ఉన్కழల్ కాణియ పేతుఱ్ఱు,
వరున్దినా న్వాశగమాలైకొణ్డు, ఉన్నైయే
ఇరున్దిరు న్దత్తనై కాలమ్ పులమ్బువనే. ౧౦

పులమ్బుశీర్ పూమియళన్ద పెరుమానై,
నలఙ్గొళ్శీర్ నన్గురుగూర్ చ్చడగోపన్, శొల్
వలఙ్గొణ్డవాయిరత్తుళ్ ళివైయుమోర్ పత్తు
ఇలఙ్గువాన్, యావరుమేఱువర్ శొన్నాలే. ౧౧

కాలములు మూటి నొక్కటిగ - నేలువాడ!
గాంచు టెప్పుడో నిన్ను నా - కన్నులార! 8

చాలు నాకు మూడడుగుల - నేల యనుచు
బలిని వంచించి బంధించు - వామనుడవు!
కంసునిం జంపి బాణుని - కండకావ
రంబు తొలగంగ భుజఖండ - నం బొనర్చు
గరుడవాహన! నిన్ను నే - గాంచు టెపుడు! 9

మద్దివృక్షముల్ రెండింటి - మధ్య జొచ్చి
వాని బడద్రోసి నట్టి నా - స్వామివి గద!
అంబుజోదర! నీదు పా - దారవింద
దర్శనము గోరి దుఃఖించి - దైన్య మంది
పిలుచు న న్నెప్పు డిక నీవు - ప్రేమ గనెదో. 10

స్తుతికి బాత్ర మౌ కల్యాణ - సుగుణమూర్తి
యైన స్వామికై శఠకోప - మౌని వ్రాసి
నట్టి యీ పదిపద్యంబు - లధికభక్తి
పఠన చేసిన గాంతురు - పరమపదము. 11

మూన్రామ్బత్తు

ఒన్బదామ్ తిరువాయ్మొఴి

(పాలమ్)

శొన్నాల్ విరోదమి దాకిలుమ్ శొల్లువన్ కేణ్మినో,
ఎన్నావిలిన్కవి యానొరువర్క్కుమ్
కొడుక్కిలేన్,
తెన్నా తెనావెన్రు వణ్డుమురల్ తిరువేఙ్గడత్తు,
ఎన్నానై యెన్నప్ప నెమ్బెరుమా నుళనాగవే, ౧

ఉళనాగ వేయెణ్ణిత్తన్నై యొన్రాగత్తు శెల్వత్తై,
వళనా మదిక్కు మిమ్మానిడత్తైక్కవిపాడియెన్,
కుళనార్ కళనిశూఴ్ కణ్ణన్కురుఙ్గుడి మెయ్ మ్మైయ,
ఉళనాయ వెన్దైయై యెన్దైపెమ్మానై యొఴియవే. ౨

ఒఴివొన్రిల్లాద పల్లూఴిదోఱూఴి నిలావ, ప్పోమ్
వఴియైత్తరుమ్ నఙ్గళ్ వానవరీశనై నిఱ్కప్పోయ్,
కఴియమిగనల్లవా నక్కవికొణ్డు పులవీర్గాళ్,
ఇఴియక్కరుది యోర్ మానిడమ్బాడ లెన్నావదే.

తృతీయ శతకము

నవమ దశకము

(అన్యాసక్తులకు సద్బోధన)

విషయములు గొన్ని నే విన్న - వింతు నిపుడు
విసుగు జెందక నా మాట - వినుడు మీరు!
సర్వవేళల నాకు రక్షకుడుగాగ
వెలగు శ్రీవేంకటాచల - శ్రీనివాసు
దప్ప నితరుల నావాక్సు - ధాకవిత్వ
ధార వచియింప జేతను - లార నేను. 1

కొలకులను సమృద్ధిగ గల్గి - పొలము పాడి
పంట లక్షయం బైన సం - పదల నీను
తిరుకురంగుడి యను దివ్య - దేశమందు
జగతి కుపకార మొనరింప - జలజనేత్రు
డుండ, దమయల్పసంపద - లుత్తమంబు
లని తలంచి యహంకార - మందు మునుగు
మనుజులంగూర్చి పల్కెడు - మాట లేల. 2

మన మవిచ్ఛిన్న మోక్షంబు - ననుభవింప
దగు నుపాయ మా శ్రీపరం - ధాము విడిచి
వేరొకని విషయముగ క - విత్వ మెన్న
జేని యొనరించిన స్వరూప - హాని గలుగు
కనుక నటు చేయకుడి మీరు - జ్ఞానులార! 3

ఎన్నావ దెత్తనై నాళైక్కు
ఇప్పోదు మ్పులవీర్గాళ్,
మన్నామనిశరై
ప్పాడిప్పడైక్కుమ్పెరుమ్బొరుళ్,
మిన్నార్ మణిముడి
విణ్ణవర్ తాదైయైప్పాడినాల్,
తన్నాగవే కొణ్డు శన్మమ్
శెయ్యామైయుమ్ కొళ్ళుమే.

కొళ్ళుమ్పయనిల్లై
కుప్పై కిళర్త్తన్న శెల్వత్తై,
వళ్ళల్ పుగழ்న్దు నుమ్వాయ్మై
యిழక్కుమ్ పులవీర్గాళ్,
కొళ్ళక్కుఱైవిలన్
వేణ్డిఱ్ఱెల్లామ్ తరుమ్కోదిల్,
ఎన్వళ్ళల్ మణివణ్ణన్దనై
క్కవిశొల్లవమ్మినో, ౫

వమ్మిన్ పులవీర్ నుమ్మెయ్
వరుత్తిక్కై, శెయ్దుయ్మ్మినో
ఇమ్మన్నులకిని ల్శెల్వరిప్పోదిల్లై నోక్కినోమ్,
నుమ్మిన్ కవికొణ్డు నుమ్మిట్టా తెయ్వమేత్తినాల్,
శెమ్మిన్ శుడర్ముడి
యెన్ఱిరుమాలుక్కు చ్చేరుమే. ౬

శేరుమ్కొడై పుగழ் ఎల్లైయిలానై,
ఓరాయిరమ్

పండితోత్తములార! భూ - మండలమున
మానుష స్తోత్ర మెన్నఁడు - బూనవలదు;
వా రొసంగెడి ధనము శా - శ్వతము గాదు;
దివ్యమణుల కిరీటంబు - తేజ మొప్ప
నిత్యసూరుల బాలించు - నీరజాక్షు
సంస్తుతించినచో బున - ర్జన్మ లేని
పరమపదమందు దనస్వరూ - పమె యొసంగి
తనసమానునిగా జేసి - కొనును మిమ్ము. 4

కవికులోత్తములార! వి - కల్పబుద్ధి
మానుష స్తోత్ర మొనరించి - లేనియతిశ
యంబుల వాఁకిరి కారోప - ణం బొనర్ప,
అది నిరర్థకం బగు కార్య - మగుట గాక
సత్యహానియు నందుచే - జాల గల్గు;
కాన మీ స్తోత్రమున కర్హు - డైనవాడు
మిమ్ము నెద్దియు గోరక - మీ యభీష్ట
సిద్ధి నిడు స్వామి; తత్కృతి - చేయు డయ్య. 5

ఓ కవీశ్వరులార! మీ - రూడిగంబు
సలిపి బ్రతుకుడు దేహక - ష్టంబువలన;
ఈజగత్ప్రవాహంబునం - దెవడుగాని
బహుమతి నొసంగి మిము బ్రోచు - ప్రభువు లేడు
మీకవిత్వ మే దేవత - మీఁది దైన
సర్వజగముల కాత్మయా - స్వామిదె యగు. 6

అర్థికోటుల విషయంబు - నందు వాని
దాతృతాగుణజలనిధి - దరి యెఱుగదు;

పేరుముడైయప్పిరానై యల్లాల్
మఱ్ఱియాన్ కిలేన్,
మారియనైయకై మాల్వరై
యొక్కుమ్ తిణ్డోళెన్ఱు,
పారిలోర్ పఱ్ఱైయై
ప్పచ్చైప్పశుమ్బొయ్గళ్ పేశవే. ౭

వేయిన్మలిపురైత్తోళ్ పిన్నైక్కు మణాళనై,
ఆయ పెరుమ్పుకళెల్లై యిలాతన పాడిప్పోయ్,
కాయమ్ కళిత్తవనాళిణైక్కీళ్ప్ పుకుమ్ కాదలన్,
మాయమనిశరై యేన్ శొల్లవల్లేనెన్ వాయ్ కొణ్డే. ౮

వాయ్ కొణ్డు మానిడమ్ పాడవన్ద కవియేనల్లేన్,
ఆయ్ కొణ్డశీర్ వళ్ళ లాళప్పిరా నెనక్కే యుళన్,
శాయ్ కొణ్డవిమ్మైయుమ్ శాదిత్తువానవర్ నాట్టైయుమ్,
నీ కణ్డుకొళ్ళెన్ఱు వీడుమ్ తరుమ్ నిన్ఱునిన్ఱే. ౯

నిన్ఱునిన్ఱు పలనాళుయ్క్కు మివ్వుడల్ నీక్కిప్పోయ్,
శెన్ఱుశెన్ఱాగిలుమ్ కణ్డుశన్ మజ్గళప్పానెణ్ణి,
ఒన్ఱియొన్ఱి [illegible] పడైత్తాన్ కవియాయినేఱ్కు.
ఎన్ఱుమెన్ఱుమిని మఱ్ఱొరువర్ కవియేఱ్కుమే. ౧౦

పేర్లు స్మరియింప బూనిన - వేనవేలు ;
అట్టి జగదుపకారకు - డట్లయుండ,
భూమి నప్రయోజకులపై - బుద్ధి నుంచి
గడ్డివలె నల్పులగువారి - కడకు జనుచు
ధైర్యమున మేరు వనుచు నౌ - దార్యమందు
మేఘు మనుచును వారి సం - ప్రీతి బొగడు
బుద్ధి నా కెన్నడేనియు - బుట్టగలదె. 7
సుందరము లగు బాహువు - లొప్పు లీను
సరసిజానన నప్పిన్న - సరస జేరి
యామె సంశ్లేష సౌఖ్యంబు - ననుభవించు
నంబుజాక్షుని దివ్యపా - దారవింద
చింతనామృతపానంబు - చేసి చేసి
వాని శ్రీపాదసన్నిధి - బడయ గోరు
చిత్త మియ్యది యితరుల - జేర గలదె. 8
సకలకల్యాణగుణు డగు - సరసిజాక్షు
డీహమునకె పురుషార్థంబు - లెల్ల నిచ్చి
పరమపదసిద్ధి బొందింప - బ్రతిన చేసి
నాకవిత్వంబునకు దానె - యేకవిషయ
మగుచు నిల్వగ, నా కేల - యధమభూత
జాతముల గూర్చి యెపుడేని - సంస్తుతింప. 9
చిరతరంబుగ నజ్ఞాన - కేషు లగుచు
బాధపడి దుఃఖసంసార - బంధములను
వదల జాలక జన్మము - ల్పడయు చుందు
చేతనపరంపరల భువి - జూతుగాదె!

* * *

ఏఱ్కు మ్పెరుమ్పుగ ழ్వానవరీశణై కణ్ణనై క్కుఱ్,
ఏఱ్కు మ్పెరుమ్పుగழ్వణ్గురుగూర్ చ్చడకోపన్ శొల్,
ఏఱ్కు మ్పెరుమ్పుగ ழ్వాయిరత్తుళ్ళివైయుమోర్
పత్తు,
ఏఱ్కు మ్పెరుమ్పుగழ్ శొల్లవల్లార్క్కిల్లై శన్మమే. ౧౧

మూ న్రా మ్ప త్తు

ప త్తా మ్ తి రు వా య్ మొ ழி

(మూ ల మ్)

శన్మమ్పలపలశెయ్తు వెళిప్పట్టు
చ్చెంగోడు శక్కరమ్విల్,
ఒన్మైయుడైయవులకై యొళ్వాల్
తణ్డుకొణ్డు పుళ్ళూర్న్దు, ఉలకిల్

కనుక సర్వజగత్కర్త - ననుభవించి
పాపసంసారబంధంబు - బాపుకొనుట
కాదనూనమయు పాదంబు - లాశ్రయించు
నా కవిత్వంబు పోవునే - నరులదెసకు. 10

సత్యసూరుల నేలు ని - శ్చిద్రభక్తి
సులభు డతులితకీర్తిచే - శోభితుండు
పరమపదనాథు డాశ్రిత - వత్సలుండు
నగు రమాసుందరుని విష - యము సహస్ర
పద్యరచనం బొనర్చెదు - పండితుండు
జ్ఞానవైరాగ్య సంపదా - కర్షణుండు
పరమభక్తుండు నమ్మాళు వారు వ్రాయు
గ్రంథమండలి యీదశ - కంబు శ్రద్ధ
తోడ బఠియించువారి కే - డేడుభువన
ముల బునర్జన్మ సంప్రాప్తి - పొందు వడదు. 11

తృతీయ శతకము

దశమ దశకము

(సర్వేశ్వర విషయక కవిత్వ భాగ్యము)

ఎత్తి వివిధావతారంబు - లేకదీక్ష
నఖిల భక్తకోటులకు ప్ర - త్యక్ష మగుచు
చక్ర మొకకరంబున బాంచ - జన్య మొకట
శార్ఙ్గ కౌమోదకీ ఖడ్గ - సాధనముల

వన్మైయుడైయవరక్క
రశుఱ్ఱై మాళప్పడైపొరుద,
నన్మైయుడైయవన్ శీర్ పరవప్పెత్త
నానోర్ కుఱైయిలనే. ౧

కుఱైవిల్ దడఙ్గడల్ కోళరవేఱి
త్తన్ కోలచ్చెన్దామరైక్కణ్,
ఉఱైపవన్ పోల ఓర్ యోగుపుణర్న్ద
వొళిమణివణ్ణనైక్కణ్ణనై,
కఱైయణిమూక్కుడైప్పుల్లై
క్కడావియశురర్క్కాయ్ న్దవణ్ణానై,
నిఱైపుగழ్ ఏత్తియుమ్ పాడియుమాడియుమ్
యానోరుముట్రిలనే. ౨

ముట్రిల్ పల్ పోగత్తోరు తనినాయక
మ్మూవులగుక్కురియ,
కట్రైత్తెన్యముడై
నన్పాలైక్కనియై క్కరుమ్బుతన్నై,
మట్రమిర్తన్దన్నై నాన్ ముడియానై
వణఙ్గి యవన్ తిఱత్తు
ప్పుట్రపిన్నై, ఱ్ఱైయాగిలుమ్
యానెన్నవత్తుప్పురివిలనే. ౩

హస్తముల బూని గరుడవా - హనము నెక్కి
క్రూరరాక్షస దుష్టసం - హారు డైన
యబ్ధికన్యామనోహరు - డాది శేషు
విషయమై గ్రంథరచన గా - వించు భాగ్య
వంతు డను నేను నాకు శో - కంత కలదె. 1

పార మెరుగని క్షీరాబ్ధి - చేరి శేష
తల్పమున బుండరీక నే - త్రముల మూసి,
యోగనిద్రను నటియించు - భోగమూర్తి,
నీలమణివోలె వెలుగు మే - నిని ధరించి
యాశ్రితావనపరతంత్రు - డగుచు గరుడ
వాహనం బెక్కి యసురుల - బట్టి చించు
బరమకల్యాణగుణమూర్తి, - పాదపద్మ
గీతరచనాది నృత్య సం - కీర్తనముల
సలుపు నా కెట్లు ప్రతిబంధ - ములు జెలంగు, 2

బంధములు లేని భోగాను - భవమువాడు,
లోకములకెల్ల మూలమై - ప్రోచువాడు,
తేనెకంటెను గలకండ - తీపుకంటె
పండ్లకంటెను సుధకంటె - బాలకంటె
జెరకురసమునకంటెను - జెలువు మిగుల
డెంద మానంద మొనరించు - సుందరుండు,
అమృతమయ మైన తులసిచే - నావృత మగు
రత్నకాంతికిరీట వి - రాజితుండు
అట్టి శ్రీపతిపదయుగం - బాశ్రయింతు;
దుఃఖ మెట్లు నాచిత్తంబు - దూరగలదు. 3

పరివిన్ఱి వాణనై క్కాత్తు
మెన్ఱన్ఱుపడై యొడుమ్వన్దెదిర్న్ద,
తిరివురమ్ శెற்றవనుమ్మగనుమ్
పిన్నుమజ్గియుమ్పోర్ తుత్తైయ,
పొరుశిత్తైప్పళ్ళిక్కడావియమాయనై
యాయనై పొఱ్ఱక్కర
త్తరియినై అచ్చుతనై ప్పழ
యానిత్తైచ్చేను మిడరిలనే. ४

ఇడరిన్ఱియే యొరునాళొరుపోழది
లెల్లావులకుమ్కழియ,
ప్పడర్ పుగழ்పార్త్తనుమ్
వైదికనుముడనేఱ త్తిణ్డేర్కడవి,
శుడరొళియాయ్ నిన్ఱ తన్నుడై చ్చోదియిల్
వైదికన్పిళ్ళైగళై,
ఉడలొడుమ్కొణ్డు కొడుత్తవనై ప్పழ
యొన్ఱుమ్తుయరిలనే. ५

తుయరిల్ శుడరొళి తన్నుడై చ్చోది
నిన్ఱవణ్ణమ్నిఱ్కవే,

అమరసేనాధిపతితోడ – నగ్నితోడ
అష్టదిక్పాలకులతోడ – సాంబశివుడు
సాయమై యున్న బాణా – రాసుసహస్ర
బాహువుల ద్రుంచి శరణంబు – పడసి ప్రోచు
శత్రుసంహారకుం డైన – చక్రధరుని,
ఆశ్రితుల నెప్డు విడనాడ – నట్టివాని,
జేరియున్న న – న్దుఃఖము – ల్పొందగలవె. 4

పుత్రులం గోలుపోయిన – భూమిసురుని
యార్తి దీర్పంగ నరుతోడ – నతనితోడ
రథము బరపించి స్వస్థాన – రంగ మైన
పరమపదమున కరిగి య – బ్బాలకులను
మానవశరీరముల నిచ్చి – మగిడి దెచ్చు
చిద్విలాసుని శ్రీకృష్ణు – జేరియున్న
నాకు దుఃఖంబు లేరీతి – సోకగలవు ;

* * *

గొల్లపిల్లడై పిల్లన – గ్రోవి నూది
నెమలిపింఛంబు ధరియించి – నెమ్మొగమున
కాటుకం బెట్టి మునికోల – కరమునందు
బట్టి పశువులతో నేగు – పద్మనయను
మోహనాకారమును జూడ – మురియుచుండు
శ్రీసతీ నిత్యసూరుల – చింత దీర్ప
వ్యాజముగ నిట్లొనర్చె గా – వలయునొక్కొ. 5

నిండు తేజస్స దేరీతి – నెలకొనంగ
ప్రాకృతము కాని దివ్యవి – గ్రహముతోడ

తుయరిల్ శుడరొళి తన్నుడై
చ్చోది నిన్ఱ వణ్ణమ్ నిఱ్ప,
తుయరిల్ మలి యుళర్ న్గణ్ మాయ
పిఱన్దు నీర్ చెయ్యుమ్ చేష్టిదజ్గళ్
తుయరఙ్గళ్ శెయ్ తుత తన్ తెయ్ వని లై యులగిల్
పుగవుయ్ క్కుమమ్మాన్
తుయరమిల్ శీ ర్క్కణ్ణన్ మాయన్
పుగழ్ తుత్తి యానోర్ తున్బమిలనే. ౬

తున్బముమిన్బముమాగియ
శెయ్ వినై యా యులగఙ్గళుమాయ్,
ఇన్బమిల్ వెన్నరకాకి
యినియనల్లాన్ శువర్ కఙ్గళుమాయ్,
మన్బల్లుయిర్గళుమాగి
ప్పలపలమాయ మయక్కుక్కళాల్,
ఇన్బుఱుమివ్విళై యాట్టుడైయానై
ప్పెఱ్ఱేదుమల్లలిలనే. ౭

అల్లలిలిన్బ మళవిఱన్దెఙ్గుమ్
మழగమర్ శూழ్ ఒళియన్,
అల్లిమలర్మగళ్ పోగమయక్కుక్క
ళాగియుమ్ నిఱ్కుమమ్మాన్,
ఎల్లైయిల్ ఞానత్తన్
ఞానమ ఃదేకొణ్డెల్లాక్కరుమఙ్గళుమ్ శెయ్,
ఎల్లైయిన్ మాయనై క్కణ్ణనై త్తాళ్ పఱ్ఱి
యానోర్ తుక్కమిలనే. ౮

పాపభూయిష్ఠమైన ప్ర - పంచమందు
మనుజుడై పుట్టి కనులార - జనులు గాంచు
పగిది నటియించుచు జగంబు - భ్రమము జెంద
సాధుజనరక్షయును దుష్ట - జనుల శిక్ష
సలిపి తన యీశ్వరత్వంబు - స్థాపనం బొ
నర్చు శ్రీకృష్ణమూర్తి గు - ణంబు లనుభ
వించు నే నెట్లు దుఃఖంబు - గాంచగలను. ౬

పుణ్యపాపంబులను హేతు - వులుగ గలుగు
స్వర్గనరకాది సుఖదుఃఖ - జాలములను
సకల చేతనాచేతన - సంతతులను
నిర్వహించుచు, జగతిని - సర్వసృష్టి
కల్పన మొనర్చి జనులు వి - భ్రమము చెంద,
జూచి సంతోషపడు నిత్య - సూరిపతిని
పొంది యున్న న న్దుఃఖంబు - చెందగలదె. 7

కల్మషము లేక పారంబు - కానబడక
యుండు నానందముం జెంది - యుండువాడు,
దివ్యవిగ్రహ భాసుర - దీప్తియుతుడు,
అఖిలవస్తుసంచయమున - కంతరాత్మ,
క్షీరవారాశిపుత్రి సం - శ్లేషసుఖము
ననుభవించెడి స్వామి, జ్ఞా - నాశ్రయుండు,
తలచినంతనె జగముల - గలుగజేయు
సర్వశక్తుండు, సద్భుతా - శ్చర్యగుణుడు,
ఇట్టి శ్రీకృష్ణు నెపు డాశ్ర - యించు నాకు
దుఃఖ మేరీతి మనమున - దూరగలదు. 8

తుక్కమిల్ ఞాన చ్చుడరొళిమూర్త్తి
తుఴాయలఙ్గల్ పెరుమాన్
మిక్కపన్నాయఙ్గళాల్
వికిర్తమ్ శెయ్దు సేణ్ణమురువుకొణ్డు,
నక్కపిరానో డయన్ముతలాగ
ఎల్లారుమెనై యుమ్, తన్నుళ్
ఒక్కనొడుఙ్గ విఴుఙ్గవల్లానై
ప్పెఱ్ఱిన్ఱుమ్ తళర్విలనే. ౯

తళర్విన్ఱియేయెన్ఱుమెఙ్గు మ్పరన్దతనిముతల్ ఞానమొన్ఱాయ్,
అళవుడై యైమ్బులఙ్గళఱియావగై యరువాగినిఱ్కుమ్,
వళరొళియీశనై మూర్త్తియై ప్పూతఙ్గళైన్దై యిరుశుడరై,
కిళరొళిమాయనై క్కణ్ణనైత్తాళ్ పఱ్ఱి
యానెన్ఱుమ్ కేడిలనే. ౧౦

కేడిల్విఴుప్పుగఴ్క్కేశవనై
క్కురుగూర్ చ్చడకోపన్ శొన్న,
పాడలోరాయిరత్తుళివై యుమొరుపత్తుమ్
పయిఱ్ఱవల్లార్గట్కు, అవన్
నాడునగరముమ్ నన్గుడన్గాణ
నలనిడై యూర్దిపణ్ణి,
వీడుమ్బెఱ్ఱి త్తన్మూవులగుక్కుమ్
తరుమొరునాయగమే. ౧౧

క్రిందెరుంగని కేవలా - నందమయుడు
శత్రుదుస్సహుఁడైన తే - జస్స్వరూపి
తులసీమాలావిభూషణో - జ్జ్వలతనుండు
అద్భుతాశ్చర్యవిధుల న - నంతవిగ్ర
హముల ధరియించు భువనలీ - లాకరుండు
బ్రహ్మరుద్రాది సర్వప్ర - పంచములను
ప్రళయమున గుక్షిలో భద్ర - పరచువాఁడు
అబ్జభవపతి లోకని - యామకుండు
అట్టి సర్వలోకేశ్వరు - నాశ్రయించు
నాకు దుఃఖంబు లేరీతి - సోకగలవు. 9

అశ్రమంబుగ సర్వంబు - నాక్రమించి
చక్షురాదులు కనని సూ - క్ష్మస్వరూపి,
నిరతిశయమగు తేజంపు - నిధి, యనంత
రూపగుణచేష్టితములకు - ప్రాపు, వాని
రక్షఁ బొందిన నా కేకో - రంత గలదు. 10

కొరత లేనట్టి కల్యాణ - గుణయుతుఁ డగు
పరమపురుషుని విషయమై - తిరునగరిని
వాస మొనరించునమ్మాళు - వారు వ్రాయు
నద్వితీయ సద్గ్రంథ శ - తాంశమైన
యీపదింటిని శ్రద్ధ బ - ఠించువారు
మూఁడులోకంబులకును ప్ర - భుత్వపదవి
పొంది పరమపదంబును - బొందగలరు. 11

తిరువాయ్ మొழி

నాలామ్ పత్తు

ముదల్ తిరువాయ్ మొழி

(మూలమ్)

ఒరునాయకమా
యోడవులగుడనాణ్డవర్,
కరునాయ్ కవర్న్ద కాలర్
శిదైగియపానైయర్,
పెరునాడుకాణ
విమ్మైయిలే పిచ్చై తామ్కొళ్వర్,
తిరునారణన్దాళ్
కాలమ్బెఱ చ్చిన్దిత్తుయ్మినో. ౧

ఉయ్మిన్దిఱైకొణర్
న్దెన్ఱులకాణ్డవర్, ఇమ్మైయే,
తమ్మిళ్ళశుఴైమడవారై
ప్పిఱర్కొళ్ళత్తామ్విట్టు,
వెమ్మినొళివెయి ల్కానకమ్బోయ్
క్కుమైత్తిన్బర్గళ్,

శ్రీ ముఖ సూక్తి

చతుర్థ శతకము

ప్రథమ దశకము

(ఐహికైశ్వర్యముల - అల్పాస్థిరత్వములు)

ధరణి నంతయు నొక్కఛ - త్రముగ నేలు
చక్రవర్తుల కైన నై - శ్వర్యలక్ష్మి
తొలగినప్పుడు పలుపాట్లు - గలుగు గాదె!
శత్రురాజులచే బరా - జయము పొంది
రేలు భిక్షాటన మొనర్చ - గాలిక్రింద
బడిన కుక్కలు కరవక - పారునొక్కొ!
కుక్కకాటుకు చే నున్న - కుండ పెంకు
జారి తునక లై పోవు టై - శ్వర్య మగునె!

*　　　*　　　*

ఐహికైశ్వర్య మిటువంటి - దగుట మీరు
కాల మెంతయు వ్యర్థంబు - గాక యుండ
శ్రీధవునిపాద చింతన - చేయవలయు. 1

కష్టములు మాకు జెల్లించి - కాచుకొనుడు
రాజ్యసంపద లంచు గ - ర్వమున బల్కు
చక్రవర్తుల కైనను - శత్రుబాధ
తప్పి పోవునె సమయంబు - తప్పినపుడు;
ప్రాణకాంతలు వైరుల - పాల బడగ
నెండమావులతో నిండి - యుండు కాన

శెమ్మిన్నుడి త్తిరుమాలై
విన్రైనడి శేర్మినో. ౧

అడి శేర్ ముడియిన రాగి
యరశర్ కళ్ తామ్తొழ,
ఇడి శేర్ మురశజ్గళ్
ముற్ఱ త్తియమ్బవిరున్దవర్,
పొడి శేర్ తుగళాయ్ప్పోవర్గళ్
ఆదలిల్ నోక్కిన,
కడి శేర్ తుழాయ్ ముడి
క్కణ్ణన్ కழల్గళ్ నినైమినో. ౨

నినై ప్పాన్ పుగిల్ కడలెక్కలిల్
నుణ్మణలిల్ పలర్,
ఎనై త్తోరుగజ్గళు
మివ్వులకాణ్డుకழిన్దవర్,
మనై ప్పాల్ మరుజ్గఱ
మాయ్ దలల్లాల్ మఱ్ఱుక్కణ్డిలమ్,
పనై త్తాళ్ మదకళిఱ్ఱట్టవన్
పాదమ్పణిమినో. ४

పణిమిన్ తిరువరుళెన్ను
మంజీదప్పైమ్పూమ్పళ్ళి,
అణి మెన్ కుழలా
రిన్బక్కలవియముదున్డార్,

లందు నీడల నిలువంగ - నలవి గాక
తిరుగు చుండుటగూడ న - బ్బురము గాదు ;
అందుచే నైహికైశ్వర్య - మాసపడక
శ్రీధవుని పాదచింతనా - మృతము గొనుము.   2

అన్యరాజులు పాదంబు - లాశ్రయింప
వాద్యఘోషంబు దిక్కుల - బట్టినట్లు
వైభవంబుల జెలరాడు - ప్రభువులెల్ల
ధూళిధూసరములరీతి - దూలిపోరె !
కనుక దులసీదళాన్వీత - కమలనాభు
పాదసన్నిధి శరణంబు - బడయరయ్య.   3

భువిని బాలించి యుగయుగం - బునను రాజు
లెందరో మాసిపోవరే - యింతదనుక !
వారినెల్లను లెక్కింప - వశమె మనకు
సాగరంబున నిసుకల - సాటి గాగ !
వారిపురములు మరియును - వారివారి
పురములుంగూడ నెట్టులో - పోయెగాదె !
అట్టి యస్థిరైశ్వర్యంబు - లాశపడక
కువలయాపీడ సంహార - కుడగు కృష్ణు
నంఘ్రియంభోజముల జేయు - మాశ్రయంబు.   4

కులుకుజవరాండ్ర ప్రణయాభ్యుపు - గలహాములను
బూని సవరించి బతిమాలి - పూలసెజ్జ
పైకి జేరిచి భోగించు - ప్రభువులెల్ల
రాజ్యహీనత జెంది శ్రీ - రంబునందు

తుణిమున్బునాల ప్పలల్లేశాழయర్
　　తాமிழప్ప చ్చెల్వర్,
మణిమిన్ను మేని
　　నమ్మాయవన్ పేర్ శొల్లి వాழమినో. ౫

వాழన్దార్ గళ్ వాழన్దదు
　　మామణాழ మొక్కులిల్ మాయ్ న్దుమాయ్ న్దు
ఆழన్దారెన్ఱల్లా
　　లన్ఱుముద లిన్ఱుఱుతియా,
వాழన్దార్ గళ్ వాழన్దే నిఱ్ప
　　రెన్బదిల్లై నిఱ్కుఱిల్,
ఆழన్దార్ కడల్పళ్ళి
　　యణ్ణలడియవ రామినో. ౬

ఆమిన్ శువై యవై
　　యాఱొడడిశిఱున్దార్ న్దపిన్,
తూ మెన్ మొழిమడవారిరక్క
　　ప్పిన్నుమ్ తుఱ్ఱువార్,
ఈమి నెమక్కొరుతుఱ్ఱెన్ఱు
　　ఇడఱువరాదలిల్,
కోమిన్ తుழాయ్ ముడి
　　యాదియంజోదిగుణఙ్గళే. ౭

కుణంగొళ్ నిఱై పుగழమన్నర్
　　కొడ్డై క్కడన్ పూణ్డిరున్దు,

వస్త్ర మిడుకొని యొంటరి - పాటు గదుర
వారియిండ్లకు జని భంగ - పాటు నొంది
ప్రణయకలహంబులో యని - భ్రమ వహింత్రు;
అస్థిరైశ్వర్యములరీతి - యట్టి దగుట
వానిపై నాస విడిపించి - వారిజాక్షు
పదసరోరుహములచింత - బడయరయ్య. 5

పుడమి సౌఖ్యంబులెల్ల బు - ద్బుదము లగుట
శాశ్వతము లని భ్రమియింప - జనదు వాని;
వారిజాక్షుని పాదస - రోరుహముల
చింతచే శాశ్వతసుఖంబు - చెంద నగును. 6

షడ్రసోపేత మైన భో - జన మొసర్చి
మరల బ్రియురాండ్ర చక్కెర - మాట దాట
జాల కింకొక్కమారు భో - జనము చేయు
ప్రభువులకు భాగ్యహీనత - పట్టినపుడు
అన్న మిడు మని వారిండ్ల - కరుగు చుంద్రు:
ఇట్టి నశ్వరైశ్వర్యంబు - నెంతయేని
వలదు వలదని శ్రీకృష్ణు - వలను గొనుడు. 7

వితరణాదిగుణంబులు - వెలయు గాక
పేరు ప్రఖ్యాతి జగతి శో - భిల్లుగాక

ఇణక్కియులకుడనాక్కిలు
    మాఙ్గవనై యిల్లార్,
మణంగొణ్డపోగత్తు మన్నియుమ్
    మీళ్వర్గళ్ మీళ్విల్లై,
పణంగొళరవణై యాన్
    తిరునామమ్పడిమినో. ౮

పడిమన్ను పల్కలన్ పఱ్ఱోడఱుత్తు
    ఐమ్బులన్ వెన్ఱు,
శెడిమన్ను కాయమ్ శెఱ్ఱార్గళు
    మాఙవనై యిల్లార్,
కుడిమన్ను మిన్శువర్క
    మెయ్దియు మీళ్వర్గళ్ మీళ్విల్లై,
కొడిమన్ను పుళ్ళుడై
    యణ్ణల్ కఴల్గళ్ కుఱుగుమినో. ౯

కుఱుగమిగవుణర్వత్తొడునోక్కి యెల్లామ్విట్ట,
ఇఱుగలిఱప్పెన్నుమ్ ఞానిక్కు మప్పయనిల్లైయేల్,
శిఱుగనినైవదోర్ పాశముణ్డామ్ పిన్నుమ్వీడిల్లై
మఱుగలిలీశనై ప్పఱ్ఱివిడావిడిల్ వీడహ్దే. ౧౦

ఊర్విజనములు ప్రీతితో - నుంద్రు గాక
శేషశాయిని గానంబు - చేయనట్టి
పురుషు భాగ్యంబు నాశమే - పొందు చుండు;
శాశ్వతైశ్వర్యముం గోరు - జనులకెల్ల
పద్మనాభుని స్మరణమే - పట్టుకొమ్మ. 8

సర్వభోగము ల్మాని భూ - జములు మేని
పైని మొలచెడు విధమున - మాని యగుచు
అచలులై గాఢ మగుతపం - బాచరింప
స్వర్గలోకవిశాలసం - పదలు గల్గు
* * *
అచట గూడ శ్రీయఃపతి - యాశ్రయంబు
మరచిపోయినవారలు - మగిడీ పుడమి
బుట్టి సంసారబంధంబు - పొందు చుంద్రు
* * *
కనుక స్వర్గంబు నస్థిరం - బని యెరింగి
గరుడవాహను పదయుగ - స్మరణ చేసి
పొందవలయును శాశ్వత - మోక్షపదవి. 9

మనము విషయంబులం దుండి - మరల జేసి
జ్ఞానరూప మా నాత్మ! సం - గం బొనర్చి
తదనుభవమునె మోక్షప - దముగ నెంచు
కేవలులు కూడ, భక్తితో - క్షీరశయను
స్వప్రయోజన మగు భగ - వంతు శరణు
జొరకయుండినచో వారు - క్షుద్రపూరు
షార్థభాజనులై బంధ - మందెయుంద్రు;
ఇట్టివారును దుదకు స - ర్వేశ్వరునకు

అఱిందేయుయ్యప్పోకుమాఱెన్న కణ్ణన్ కళల్ కళ్ మేల్,
కొయ్ పూమ్పొళిల్ శూళ్
కురుగూర్ చ్చడకోపన్ కుఱ్ఱేవల్ కళ్
శెయ్ కోలత్తాయిరమ్ శీర్త్తొడైప్పాడల్ ఇవైపత్తుమ్,
అఱిం కామఱ్ కఱ్పవ రాళ్తుయర్ పో యుయ్యప్పాలరే. ౧౧

శాలాంపత్తు

ఇరణ్డామ్ తిరువాయ్ మొళి

(మూలమ్)

పాలనా యేழులకుణ్డు పరివిన్ఱి,
ఆలిలై యన్న వశంజెయ్యు మణ్ణలార్,
తాళిణై మేలణి తణ్ణన్దుழా యెన్ఱే
మాలుమాల్, వల్వినై యేణ మడవల్లియే. ౧

ప్రణుతి చేయక దేహంబు - బాసిరేని
అట్టికై వల్యముంగూడ - నందబోరు.

* * *

కనుక నశ్వర మౌకామ - కాంక్ష మాని
శ్రీధరుని పాదచింతన - చేసికొనుడు. 10

శ్రీధరునిపాదచింతనా - మృతమె శాశ్వ
తమగు మోక్షం బొసంగు సా - ధనము గాగ
బల్కు కురుకూరు నమ్మాళు - వారు మాని
వ్రాసి యుంచిన నీపది - పాశురముల
భక్తి వహియించి శ్రద్ధతో - బఠన చేయు
వారు తప్పక గాంతురు - పరమపదము. 11

చతుర్థ శతకము

ద్వితీయ దశకము

(నాయికావస్థ)

ఎంతపాపిష్ఠినో నేను! - ఈ యవస్థ
పట్టె నాలతాంగికి జిన్న - ప్రాయమందె;
జగములను మ్రింగి యవి జీర్ణ - మగుట కొరకు
మఱ్ఱియాకుపై నిటునటు - మరలు చున్న
స్వామి సర్వేశ్వరుని పాద - పద్మయుగము
నందు మెరసెడు తులసికై - యాస చెంది
బాధపడు చున్నదీబాధ - బాపు టెట్లు. 1

వల్లిశేర్ నుణ్ణిడై యాయ్చ్చియర్ తమ్మొడుమ్,
కొల్లమై శెయ్దు కురవై పిణైన్దవర్,
నల్లడిమేలణి నాఱుతుழா యెన్ఱే
శొల్లుమాల్, శూழ్వినై యాట్టియేన్ పావైయే ౨

పావియల్వేద నన్మాలై పలకొణ్డు,
తేవర్కళ్ మామునివ రిఱైఞ్జనిన్ఱ,
శేవడిమేలణి శెమ్బొఱ్ఱుழா యెన్ఱే
కూవుమాల్, కోళ్వినై యాట్టియేన్ కోదైయే. ౩

కోదిలవణ్ణుకழ் కొణ్డుశమయిగళ్.
పేదఙ్గళ్ శొల్లి ప్పిదఱ్ఱుమ్బిరాన్ పరన్,
పాదఙ్గళ్ మేలణి పైమ్బొఱ్ఱుழா యెన్ఱే
ఓదుమాల్, ఊழ్వినైయేన్ తడన్దోళియే. ౪

తోళిశేర్ పిన్నైపొరుట్టెరుదేழ் తழீఇ
కోழியార్, కోవలనార్ కుడక్కూత్తనార్,
తాళిణై మేలణి తణ్ణన్దుழாయెన్ఱే
నాళునాళ్, నైకిన్ఱదా లెన్ఱన్ మాదరే. ౫

ఉన్నదో లేదో యన జాలు - సన్న నడుము
లల్లలాడెడు గోపల - లాంగి కూట
మందు చేతికి జేయిచ్చి - యాటలాడు
బాలకుం డగు శ్రీకృష్ణు - బరమపురుషు
పాదములపై సమర్పింప - బడిన తులసి
మాటయే తప్ప, వేరొండు - మాట లేదు!
భాగ్యహీనను నే నెంత - పాపినొక్కొ. 2

పాపి నొ నా కుమారిక, పరమపూజ్య
ఛాందసము లగు శ్రీసూక్త - సరసిజాక్షు
సూక్తముల సర్వదా పఠిం - చుచును, బ్రహ్మ
రుద్రు లాదియా దేవతా - లోకములకు
స్తుతికి దగినట్టి భవదీయ - సుందరాంఘ్రు
లందు మెరసెడు తులసీద - ళంబె గోరు. 3

దోషరహితము లీ గుణ - భూషణములు;
వానిలో నొక్క టొక్కటి - వర్ణనంబు
చేయుచో నదె యుత్తమ - చిహ్న మనుచు
మోహపడి దానిలోననె - మునిగి యుంద్రు;
అట్టిభక్తులు కొల్చు నీ - యంఘ్రియుగము
నందు జెలువొందు తులసి నే - డెందమందు
దలచి యాసించు నా పుత్రి; - దానవారి! 4

బాహు సౌందర్యమున నిన్ను - భంగపరచి
పెరగుణంబుల నినుబోలె - మెరయు చుండు
పొలతి నప్పిన్న దేవిని - బొందుకొరకు
సత్త్వవృషభంబు లొకనాడె - చంపినట్టి

మాదర్ మామణ్మడన్దై పొఱుట్టేనమాయ్,
ఆదియఙ్కాల త్తకలిడఙ్కీణ్డవర్,
పాదఙ్గళ్ మేలణి పైమ్బొఱ్ఱుழாయెన్దే
ఓదుమాల్, ఎయ్దినళెన్ఱన్మడన్దైయే. ౭

మడన్దైయై వణ్ణమల త్తిరుమాదినై,
త్తడఙ్గొళ్ తార్ మార్బినిల్ వైత్తవర్ తాళిన్మేల్,
వడఙ్గొళ్ పూన్దణ్ణన్దుழாయ్ మలర్క్కే యివళ్
మడఙ్గుమాల్, వాణుదలీ రెన్మడక్కొమ్బే. ౮

కొమ్బుపోల్ శీదైపొరుట్టిలఙ్గై నకర్,
అమ్బెరియుయ్త్తవర్ తాళిణై మేలణి,
వమ్బవిழ்త ణ్ణన్దుழாయ్ మలర్క్కే యివళ్
నమ్బుమాల్, నానిదఱ్కెన్ శెయ్ కేన్ నఙ్గైమీర్. ౯

నఙ్గైమీర్ నీరుమోర్ పెణ్బెఱ్ఱు నల్ గినీర్,
ఎఙ్గనే శొల్లుకేన్ యాన్బెఱ్ఱ వేழைయై,
శఙ్గెన్నుమ్ శక్కరమెన్నుమ్ తుழாయెన్నుమ్,
ఇఙ్గనే శొల్లుమిరాప్పకలెన్ శెయ్ కేన్. ౧౦

నీ పదాంభోరుహంబుల - నిలుచు తులసి
కాశపడి నాకుమారిక - యార్తి చెందె. 5

ధరణి కాంతను వరహావ - తార మెత్తి
పోయి పాతాళముననుండి - మోసి తెచ్చు
నీ పదాబ్జంబులం దున్న - నిర్మల మగు
తులసి కాసించి యీ బాల - దుఃఖపడియె. 6

బాల యియ్యది, సుందర - వదనలార!
శ్రీ మహాలక్ష్మి కాస్థాన - సీమ యైన
యతివిశాలవక్షంబుతో - నతిశయించు
పరమపురుషుని శ్రీపాద - పద్మయుగ్మ
ధిని జెలంగెడి తులసినే - కోనుట కొరకు
సర్వదా దుఃఖపడెడి యీ - సన్నుతాంగి. 7

ప్రాణవల్లభకై గాను - లంక గాల్చి
రావణుని జంపి జగతికి - రక్ష నిడిన
దాశరథి పాదతులసికై - యాశపడెడి
తలిరుబోడి నేరీతి నో - దార్పనేర్తు 8

పిల్లలను మీరు సతులార! పెంచలేదె!
అందుకొనరాని ఫలమున - కాశపడెడి
యిట్టి చపలంపు బాల యెం - దేని గలదె!
తోయజాక్షుని పదముల - తులసి తాముమ
చక్రధరపాణి గలసూద - ర్శనమటంచు
సరసిజోద్భవపతి పాదచ - జన్య ముసుము
లేయువాగ లోక్క గతి కల్పా - రించు చుండు. 9

ఎన్ శెయ్ కే నెన్నుడైప్పేదై యెన్ కోమళమ్,
ఎన్ శొల్లు మెన్ వశముమల్లళ్ నంగైమీర్,
మిన్ శెయ్ పూణ్ మార్బినన్ కణ్ణన్కఴఱ్ఱుఴాయ్
పొన్ శెయ్ పూణ్ మెన్ములై క్కెన్ఱుమెలియుమే. ౧౦

మెలియునోయ్ తీర్క్కుమ్ నమ్కణ్ణన్ కఴల్ కళ్ మేల్,
మలిపుకఴ్వణ్ కురుకూర్ చ్చటకోపన్ శొల్,
ఒలిపుకఴాయిర త్తిప్పత్తుమ్వల్లవర్,
మలిపుకఴ్వానవ ర్క్కావర్ నఱ్కోవైయే. ౧౧

నాలామ్ పత్తు

మూన్ఱామ్ తిరువాయ్ మొఴి

(మూలమ్)

కోవై వాయాళ్ పొరుట్టు
ఏఱ్ఱిన్ నెరుత్తమిఱుత్తాయ్, మదిళిలఙ్గై
కోవై వీయచ్చిలైకునిత్తాయ్
కులనల్ యానై మరుప్పొశిత్తాయ్,

మానినీమణులార ! యీ - మార్దవస్వ
భావ యగు తెల్విమాలిన - వనిత నెట్లు
దిద్దుకొన నేర్తునో నాకు - తెలియదాయె ;
దిశల కాంతులతో నింపు - దివ్యభూష
ణంబు లొప్పెడు వక్షస్థ - లంబువాని
పరమ పురుషుని శ్రీకృష్ణు - బద్మనయను
పాద తులసీదళంబుల - పంక్తి దెచ్చి
తనయురోజస్థలంబున - స్వర్ణ భూష
ణముల మధ్య ధరించు నం - దంబె కోరు　　10
వాడ జేసెను విరహంపు - బాధలెల్ల
దీర్ప నేర్చిన శ్రీకృష్ణు - దివ్యచరిత
మును రచించెడు శఠకోప - మునివరేణ్యు
పాశురము లగు నీపది - పద్యములను
పఠన మొనరింప సమరసం - బంధ మబ్బు.　　11

చతుర్థ శతకము

తృతీయ శతకము

(సంశ్లేషానుభవము)

రమణి నప్పిన్న బింబాధ - రంబు కొఱకు
వృషభపంక్తుల గూల్చు శ్రీ - విష్ణుమూర్తి,
లంక నేలిన రావణ - రాక్షసేంద్రు
భండనంబున జలపు కో - దండపాణి,

పూవైవీయానీర్ తూవి
ప్పోదాల్ వణఙ్గేనేలుమ్, నిన్
పూవై వీయా మేనిక్కు
ప్పూశుఞ్శాన్దెన్నెఞ్జమే. ౧

పూశుమ్ శాన్దెన్నెఞ్జమే
పునైయుఙ్కణ్ణి యెనదుడైయ,
వాశకమ్ శెయ్ మాలైయే
వాన్పట్టాడైయుమ్ అఃదే,
తేశమాన వణికలను
మెన్ కైక్కూప్పుచ్చెయ్ కైయే,
ఈశన్ ఞాలముణ్డుమిఴ్న్ద
వెన్దైయేకమూర్త్తిక్కే. ౨

ఏకమూర్త్తి యిరుమూర్త్తి
మూన్ఱుమూర్త్తి పలమూర్త్తి
యాగి, ఐన్దుపూదమా
యిరణ్డుశుడరా యరువాకి,
నాకమేఱి నడుక్కడలుళ్ తుయిన్ఱ
నారాయణనే, ఉన్
ఆకముఱ్ఱుమగత్తడక్కి
యావియల్లల్ మాయ్త్తదే. 3

భీకరకఠోర కువలయా - పీడనంబు
దంతముల బట్టి విరచు ను - ద్దండబలుడు,
నా శ్రియఃపతి రమ్యగు - ణాకరుండు ;

*　　　*　　　*

పుష్ప ధూపనైవేద్యాది - పూజనముల
నెన్న డర్పించి యెరుగని - నన్ను దనకు
భోగ్యవస్తువుగా మార్చి - పొందె దొనర్చు

అఖిలభువనైకభర్త సం - హారకర్త
అద్వితీయ విగ్రహమూర్తి - యైనస్వామి,
నా మనస్సును గొనియె జ - ద్దనము గాగ,
తాన పలికించు నా వాక్సు - ధారసంబు
రమ్య కమనీయ పీతాంబ - రంబు గాగ,
వ్రాయుపద్యము లుప్పహా - రంబు గాగ,
నా నమస్కార మా భర - ణములు గాగ ;
ఇంతకంటె నే వలచిన - దేమి కలదు. 2

సృష్టికేక కారణ మాట - యేకమూర్తి,
ఆదిమూల ప్రకృతి యొండ - హంబు రెండు
తన శరీరంబు లగుటచే - త ద్విమూర్తి,
గుణములకుమూటి కాత్మ య - గుట త్రిమూర్తి,
ఇంద్రియాంద్యాత్మ యగుట న - నేకమూర్తి,
పంచభూతములందు వ్యా - పన మొనర్చి,
చంద్రసూర్యుల కిల ప్రకా - శం బొసంగి,
అఖిల వస్తువులకు నంత - రాత్మ యగుచు,

మాయ్త్తలెణ్ణి వాయ్ములై తన్ద
    మాయప్పేయుయిర్
మాయ్త్త, ఆయమాయనే
    వామననే మాదవా.
పూత్తణ్మాలైకొణ్డున్నై
    ప్పోదాల్ వణఙ్గేనేలుమ్, నిన్
పూత్తణ్మాలై నెడుముడిక్కు
    ప్పునైయుఙ్కణ్ణి యెనదుయిరే. ౪

కణ్ణియెనదుయిర్
    కాదల్ కనకచ్చోదిముడిముదలా,
ఎణ్ణిల్ పల్ కలన్గళు
    మేలుమాడైయుమఃదే,
నణ్ణిమూవులకుమ్
    నవిఱ్ఱుఙ్కీర్త్తియుమఃదే
కణ్ణనెమ్బిరానెమ్మాన్
    కాలశక్కరత్తానుక్కే. ౫

క్షీరవారిధిలో నాది - శేషుమీద
లక్ష్మి వక్షస్థలంబున - రాజిలంగ
బ్రాభవం బొప్పుచుండు నా - రాయణుండు,
నామనో వాక్ఛరీరము - ల్నవ్యభోగ్య
వస్తువుల జేసి భోగింప - వలయు గాక. 3

చంపగా నెంచి తనవిష - స్తనము నోట
నునుచు కపటాత్మ యైన పూ - తన నడంచి
నట్టి శ్రీకృష్ణ రూప! దే - వాదిదేవ!
వామనా! భక్తజనకోటి - పారిజాత!
పుష్పమాల సమర్పించి - పూజ చేయు
భాగ్యమును నేను బూర్వంబు - పడయ నైతి;
ఐన నే మాయె నది లోప - మనకయుండ
నేడు నా యైదుప్రాణము - ల్నిన్ను జేరి
యంచితం బగు మాలిక - య య్యె గాదె 4

కృష్ణరూపంబుతో జన్మ - మెత్తువాడు
సదుపకారంబు ప్రజలకు - సలుపువాడు;
సైంధవవధార్థ మపుడె య - స్తమయ మైన
భంగి బరపెడి చక్రంబు - పట్టువాడు;
నా శ్రియఃపతి నా స్వామి - నా మనోహ
రుండు నా యాత్మ గొనియె పూ - దండగాగ,
నామనఃప్రీతి దనభూష - ణములు గాగ
బట్టుపీతాంబరము గాగ - ప్రబల మైన
కీర్తిగాగను మార్చి - యంగీకరించె. 5

కాలశక్కరత్తోడు
వెణ్ శజ్గమ్ కై యేన్దినాయ్,
ఞాలముற்றமుణ్డుమిழన్ద
నారాయణనే! యెన్ఱెన్ఱు,
ఓలమిట్టునానழைత్తా
లొన్ఱుమ్వారాయాగిలుమ్,
కోలమామేఙ్ఙ్ శెన్ని
కుఙ్ఙ్ కమలమన్నకుఱై కழలే. ౬

కుఱై కழల్ కళ్ నీట్టి
మణ్ కొణ్డకోలవామనా,
కుఱై కழల్ కై కూప్పువార్ కళ్
కూడనిన్ఱమాయనే,
విఱై కొళ్ పూవుమ్ నీరుమ్కొ
ణ్డేత్తమాట్టేనేలుమ్, ఉన్
ఉఱై కొళ్ శోతి త్తిరువురువ
మెన్నదావిమేలదే. ౭

ఎన్నదావిమేలై యా నే౯ కొళ్ శెழలకముమ్
తున్నముற்றమాకినిన్ఱ శోదిఞానమూర్తియాయ్,
ఉన్న దెన్న దావియు మెన్నదున్న దావియుమ్,
ఇన్న వణ్ణమేనిన్ఱా యెన్ఱురై క్కవల్లేనే. ౮

ఉఱై క్కవల్లేనల్లే
నున్నులప్పిల్ కీర్తి వెళ్ళత్తిన్,

శత్రునిర్భేదకం బగు - చక్ర మొక్క
హస్తమున బట్టి పాంచజ - న్యంబు మరొక
కరమునం గొని భువనభ - క్షణ మొనర్చి
వెడల గ్రక్కెడు నారాయ - ణుడవు నీవు;
ఆర్తనాదంబు నిండ నో - రార నిన్ను
బిలిచినప్పుడు రా వైతి - ప్రీతి బూని ;
ఐన నే మాయె నిపుడుపా - దారవింద
యుగము శిరమునం బూని ధ - న్యుండ నైతి. 6

గల్లుగల్లను శ్రీపాద - కమలములను
పొడువుగా జేసి బలిమదం - బడచు దేవ!
భూషణరవంబునంబొల్చు - పుష్పపాద
యుగము గాంచిన యప్పటి - యుర్విజనుల
బంధములు వాపివుచ్చిన - పద్మనాభ!
పుష్పజలధూపదీపాది - పూజనముల
చేత నిన్నుపాసింపని - చెనటి నయ్యు,
దివ్యమంగళవిగ్రహ - దీప్తితోడ
నన్ను బొందితి వతులితా - నంద మొప్ప. 7

సర్వలోకాంతరాత్మ వై - సంచరించు
స్వప్రకాశస్వరూప! శ్రీ - సార్వభౌమ!
నాదుప్రాణంబు నీయధీ - నంబు ; నీదు
ప్రాణమును నాయధీన మీ - పగిది వర్ణ
నం బొనర్పంగ నా కశ - క్యంబు ; దేవ! 8

నీగుణంబుల జెప్ప నే - నేర్తునొక్కొ!
పార మెఱుగని నీకీర్తి - వార్ధి మమ్ము

కఱైక్కణ్డత్తు శెల్వనాన్
  కాదల్ మెయ్యఱివేన్,
పుఱైప్పిలాదపరమ్బరనే
  పొయ్యిలాదపరఞ్జుడరే,
ఇఱైత్తునల్లమేన్మక్కళ్ ఏత్త
  యానుమేత్తినేన్. ౯

యానుమేత్తి యేళులకుమ్ముఱ్ఱుమేత్తి,
  ప్పిన్నైయుమ్
తానుమేత్తిలుమ్
  తన్నై యేత్తవేత్తవెజ్ఞయ్ ధుమ్,
తేనుమ్పాలుమ్కన్నలు
  మముదుమాకిత్తిత్తిప్ప,
యానుమెమ్బిరానైయేయేత్తినేన్
  యానుయ్ వానే. ౧౦

ఉయ్ వుపాయమ్మఱ్ఱిన్ఱితేఱి కణ్ణనొణ్కళల్గళ్మేల్
శెయ్యతామరైప్పళన త్తెన్నన్కురుకూర్ చ్చడకోపన్,
పొయ్యిల్ పాడలాయిరత్తు ళ్ళివైయుమ్పత్తుమ్వల్లార్ కళ్,
వైయమ్మన్ని వీఱ్ఱిరున్దు విణ్ణుమాళ్వర్ మణ్ణూడే. ౧౧

బోంట్లు దాటంగ గలరె సం - పూజ్యచరిత!
నిత్యసూరులు స్తుతియింప - నేర్చినట్లు
నేనుగూడ నుతింప య - త్నించు చుంటి
ఆశ యనియెడి భ్రమమీద - నధివసించి;
క్రం దెరుంగనియట్టి యా - నందమూర్తి!
దివ్యమంగళరూప! జ్యో - తిస్స్వరూప! 9

సర్వలోకముల్ నుతియింప - జాలకుంట
నేను స్తుతియింప లే కుంట - నిశ్చయంబు;
పూర్తి నీకీర్తి సర్వజ్ఞ - మూర్తివైన
నీవుగూడను స్తుతియింప - నేర్తువొక్కొ?
శర్కరా క్షీర మధు సుధా - సారమేని
భోగ్యతా గుణంబున నిన్ను - బోలగలదె!
నిరతిశయ మైన యానంద - నిధివి గాన
నాకు దోచినరీతి వ - ర్ణనము చేయు
యత్న మొనరించుచుంటి నా - యాత్మకొరకు. 10

పరమపురుషు డౌ శ్రీకృష్ణు - పాద నిరతి
దప్ప వేరొం డుపాయంబు - తలపలేక
వతానిసత్తము డైన న - మ్మాళువారు
వ్రాయు నీదశకము భక్తి - బఠనచేయ,
ఉభయలోకంబులను గాంతు - రుత్తమగతి. 11

నాలామ్పత్తు

నాలామ్ తిరువాయ్ మొழி

(మూలమ్)

మణ్ణై యిరున్దుతుழாవి
 వామనన్మణ్ణిదు వెన్నుమ్,
విణ్ణైత్తొழுదవన్మేవు
 వైకున్దమెన్ఱుకైకాట్టుమ్,
కణ్ణైయుణ్ణీర్మల్గ నిన్ఱు
 కడల్వణ్ణనెన్నుమ్ అన్నే, ఎన్,
పెణ్ణైప్పెరుమయల్ శెయ్దా
 ర్క్కెన్ శెయ్ కేన్ పెయ్ వళైయీరే. ౧

పెయ్ వళైక్కైగళైక్కొట్టి
 ప్పిరాన్ కిడక్కుమ్కడలెన్నుమ్,
శెయ్యదోర్ నాయిற்றைక్కాట్టి
 చ్చిరీదరన్మూర్త్తియీదెన్నుమ్,
నైయుమ్కణ్ణీర్మల్గ నిన్ఱు
 నారణనెన్నుమ్ అన్నే, ఎన్
దెయ్వవురువిల్ శిఱుమాన్
 శెయ్ కిన్ఱదొన్ఱఱియేనే. ౨

చతుర్థ శతకము

చతుర్థ దశకము

(పునః అన్యాపదేశము)

చెలువలార! యీకన్నియ - చిన్నె లేమొ!
ధరణి బలుమారు కరమున - దాకి తాకి
వామనుడు గొల్చు భువి యంచు - బలుకు చుండు;
ఆకసమునకు నమస్కా - రాచరించి
పరమపురుషుని నిత్యుని - వాస మైన
పరమపద మంచు జేయి యా - వంక జాచు;
బాష్పపూరిత నేత్రాబ్జ - వదన యగుచు
అబ్ధిజలనీల సుందరా! - యనుచు బిలుచు;
ఈవిధమున బాలిక భ్రమి - యించునట్లు
చేయు శ్రీమనోహరు నేమి - చేతునోక్కా! 1

వార్ధి గనెనేని గంకణ - ధ్వనులు చెలగ
కరములను మోడ్చి యిడు నమ - స్కారములను
నా శ్రియఃపతి కిది శయ - నం బటంచు

* * *

రవిని గాంచిన సూర్యనా - రాయణు డను

* * *

బలువిధంబుల మనకు స - ద్బంధు వనుచు
శ్రీమనోనాథువిషయమై - చింత జెంది
ఖిన్నమానస యగుచు దుః - ఖించు చుండు;

* * *

అఱియుమ్ శెన్దీయై త్తఴువి
యచ్చుద నెన్నుమ్ మెయ్ వేవాళ్,
ఎఱియుమ్తణ్కాఱ్ఱై త్తఴువి
యెన్నుడైక్కోవిన్దనెన్నుమ్,
వెఱికొళ్ తుఴాయ్ మలర్ నాఱుమ్
వినైయుడైయాట్టియేన్పెఱ్ఱ,
శెఱివళై మున్గైచ్చిఱుమాన్
శెయ్గిన్ఱదెన్ కణ్ణుక్కొన్ఱే. ౨

ఒన్ఱియతిఙ్గళైక్కాట్టి
యొళిమణివణ్ణనే యెన్నుమ్,
నిన్ఱకున్ఱత్తినై నోక్కి
నెడుమాలే వావెన్ఱుకూవుమ్,
నన్ఱుపెయ్యుమ్మఴై కాణిల్
నారణన్ వన్దానెన్ఱాలుమ్,

సుందరామల వదనార - విందయగుచు
నిట్టిచేష్టల బచరించు - నీమృగాక్షి
దిద్దుకొను టెట్టులో నాకు - దెలియ దాయె. 2

అందరకు సేడి యగు నుజ్జ్వ - లాగ్నిబట్టి
తనకు దానిచే బాధ నుం - తయును లేక
అచ్యుతుం డని కౌగిట - నదిమిపట్టు;

* * *

విసరు చుండెడు చలిగాలి - దెసకు బోయి
కలడు గోవిందు డం దని - కౌగలించు;

* * *

తులసివాసనతో నిండి - తోయజాక్షి
కాయము చెలంగు బరిమళ - కరము గాగ;

* * *

తనకరాగ్రము గంకణ - ధ్వనుల జేయ
గ్రేగనుంగవ మృగముల - గేలి సలుప
ఇన్నిచిన్నెలు పచరించు - నీలతాంగి
పనుల వివరించి చెప్ప నె - వ్వరికి దరము. 3

పూర్ణ చంద్రునిదెస చూచి - పాలతి పిలుచు
రత్నకాంతుల జెలగు శ్రీ - రాజ! యనుచు;
పర్వతం బెట్టయెదుట గ - న్పట్టి నంత
మాధవుని ప్రేమమున కుప - మాన మనుచు
బిగ్గరగ రమ్ము ర మ్మని - పిలుచు చుండు;
కరము వర్షించు చున్న మే - ఘమును జూచి

ఎన్నినమైయల్గళ్ శెయ్దా
రెన్నుడైక్కోమళత్తైయే. ౮

కోమళవాన్కన్రైప్పుల్గి
కోవిన్దన్మేయ్ త్తనవెన్నుమ్,
పోమిళనాకత్తిన్పిన్పో
యవర్కిడక్కైయీదెన్నుమ్,
ఆమళవొన్ఱుమఱియే
నరువినైయాట్టియేన్పెఱ్ఱ.
కోమళవల్లియై
మాయోన్మాల్ శెయ్దు శెయ్గిన్ఱకూత్తే. ౧

కూత్తర్ కుడమెడుత్తాడి
ల్కోవిన్దనామెనావోడుమ్,
వాయ్త్తకుழలోశైకేట్కి
ల్మాయవనెన్ఱుమైయాక్కుమ్,
ఆయ్చ్చియర్ వెణ్ణెయ్కళ్ కాణి
లవనుణ్డవెణ్ణెయీదెన్నుమ్,
పేయ్చ్చిములైశువైత్తా
ర్కెన్పెణ్గొడియేఱియపిత్తే. ౨

జగతి కెంతటియుపకారి - స్వామి యనుచు
నృత్యగానంబుచేత దా - నిని వరించు

*　　　　*　　　　*

ఇట్టిభ్రమలను గొల్పి యీ - యింతి నెపుడు
కష్టపెట్టుచు నున్నాడు - గమలధవుడు. 4

అపుడువాడను గౌగిట - యందు జేర్చి
బలిసె నియ్యది శ్రీకృష్ణు - పాలనమున
ననుచు వచియించు నీనాతి - యప్పుడపుడు;
సర్పమును గన్నచో నిది - స్వామిశయ్య
యనుచు వెనువెంట బరుగిడు - నతిముదమున;
కుసుమకోమలగాత్రి యా - కుందరదన
చిత్త మీరీతి భ్రమియింప - జేసి నన్ను
గంపమొందించు కృష్ణు డ - లంప దేమొ. 5

కుంభమును శిరంబున నుంచు - కొని యెవండు
నృత్య మొనరించినను వాడె - కృష్ణు డనుచు
బరుగులిడి పోయి యాతని - బ్రక్క జేరు;
వేణునాదంబు నెట గాని - వినినయెడల
కృష్ణుడే వచ్చె నని యెంచి - కేక లిడును;
వెన్నగొని గొల్ల లెవ రైన - వెడలిరేని
అట్టివెన్నయె శ్రీకృష్ణు - డారగించె
నని వచించుచు నానంద - మున మునుంగు;
పిల్ల కీరీతి శ్రీకృష్ణు - పిచ్చిపట్టె
నేమి చేయంగవలయునో - యెరుగ నైతి 6

ఏఱియుమ్ పిత్తినో
    డెల్లావులకుమ్ కణ్ణన్ పడైప్పెన్నుమ్,
నీఱు శెవ్వే యిడక్కాణిల్
    నెడుమాలడియారెన్ఱోడుమ్,
నాఱుతుఴాయ్ మలర్ కాణిల్
    నారణన్కణ్ణియీదెన్నుమ్,
తేఱియుమ్ తేఱాదుమాయోన్
    తిఱత్తనళేయి త్తిరువే. ౭

తిరువుడై మన్నరై క్కాణి త్తిరుమాలై క్కణ్డేనే యెన్నుమ్,
ఉరువుడై వణ్ణఙ్గళ్ కాణిలుల గళన్దానెన్ఱుతుళ్ళుమ్,
కరువుడై త్తేవిల్ కళెల్లామ్ కడల్వణ్ణన్ కోయిలే యెన్నుమ్,
వెరువిలుమ్ వీఴ్విలు మోవా క్కణ్ణన్ కఴల్గళ్ విరుమ్బుమే. ౮

విరుమ్బిప్పగైవరై క్కాణిల్ వియలిడ ముణ్డానే యెన్నుమ్,
కరుమ్బెరు మేకఙ్గళ్ కాణిల్ కణ్ణనె న్ఱేఱప్పఱక్కుమ్,
పెరుమ్బులవానిరై కాణి ప్పిరానుళ నెన్ఱుపిన్ శెల్లుమ్,
అఱమ్ పెఱుత్తెవ్వణ్ణినై మాయోనో నలఱియయర్ప్పిక్కిన్ఱానే. ౯

అయర్క్కుమ్ శుఱ్ఱుమ్ పఱ్ఱినోక్కుమ్
    అగల వేనీళ్నోక్కు క్కొళ్ళుమ్

పిచ్చియందును, కృష్ణుడే - పృథివినెల్ల
సృష్టిచేసె నటం చని - చెప్పు చుండు;
భస్మ మెవ్వండు గాని యూ - ర్ధ్వంబు గాగ
పెట్టుకొనినచో వాడు శ్రీ - విష్ణుభక్తు
డనుచు బూర్ణనమస్కార - మాచరించు;
దులసిమాలిక జూచిన - వలపు చెంది
కృష్ణు డిచ్చిన దంచు శం - కించు చుండు;
అంతియే గాక సర్వదా - యతనినామ
ముచ్చరించుచు వగచుచు - నూరకుండు; 7

శ్రీల వెలగురాజులను వీ - క్షించెనేని
వార శ్రీపతియంశంబు - వార లనును;
సుందరము లగు వస్తువు - ల్గాంచు నెడల
భూమి గొలిచిన వామన - మూర్తి యనును;
గుడి యెచట గన్న శ్రీకృష్ణు - కోవెల యను;
సర్వవేళలయందును - జలజనయను
స్మరణమే గాని వేరొండు - మాట లేదు; 8

పూజ్యు లగువారి బురుషో త్త - మునిగ దలచు;
కారు మొగిళుల నెపుడేని - కాంచినపుడు
నీలమేఘువర్ణపుకాంతి - నీరజాక్షు
డనియు; నాలమందల జూచి - నపుడు వాని
వెన్క శ్రీకృష్ణమూర్తియే - వెంబడించు
ననియు; బల్కెడురీతి మో - హంబు గూర్చె. 9

పొలతి శ్రీకృష్ణమూర్తి నె - ప్పుడును దలచి
మోహపరవశ యై సొల్గు - మూలలందు

వియలిడముణ్డానైక్కణ్డాళ్ కొల్,
వెవ్వుయిర్ క్కొళ్ళుమ్ మెయ్ శోరుమ్
పెయరుమ్ కణ్ణా వెన్ఱు పేశుమ్
పెరుమానే వా వెన్ఱు కూవుమ్
మయల్ పెరుఙ్గాదలెన్ పేదై
క్కెన్ శెయ్ గేన్ వల్వినైయేనే. ౧౦

వల్వినై తీర్క్కుఙ్కణ్ణనై వణ్ కురుగూర్ చ్చడకోపన్,
శొల్వినైయాల్ శొన్న పాడలాయిరత్తుళ్ళివై పత్తుమ్,
నల్వినై యెన్ఱుకఱ్పార్గళ్ నలనుడైవైగున్దమ్ నణ్ణి,
తొల్వినై తీర వెల్లారుమ్ తొఴుదెఴవీఱ్ఱిరుప్పారే. ౧౧

నాలామ్ పత్తు

ఐన్దామ్ తిరువాయ్ మొఴి

(మూలమ్)

వీఱ్ఱిరున్దేఴులకుమ్
తనిక్కోల్ శెల్ల వీవిల్ శీర్,
ఆఱ్ఱల్ మిక్కాళుమమ్మానై
వెమ్మాప్పిళన్దాన్ఱన్నై,

వెదకు; దూరమం దున్నట్టు - లెద దలంచి
నిక్కిచూచును; చెమ్మట - నీరు గార్చు;
వర్షముం బోలు కన్నీటి - వరదతోడ
వేడినిట్టూర్పు లెప్పుడు - విడుచుచుండు;
పసిడివన్నెల నెమ్మేను - వాడజేయు;
స్వామి! శ్రీకృష్ణ! ర మ్మని - పలవరించు;
మన్మథార్తిని గ్రుంగు నీ - మగువయెడల
పాపి నానే నొనర్చెడు - పనియు గలదె. 10

సర్వదోషహారుండైన - సరసిజాక్షు
గూర్చి పరమభక్తిని గురు - కూరునగర
వాసుడైనట్టి నమ్మాళ్వు - వారు వ్రాయు
పాశురసహస్రమందు నీ - పది పఠించు
వారు కర్మరాహిత్యంబు - వడసి, నిత్య
సూరు లుండెడి పదవిని - జేరగలరు. 11

చతుర్థ శతకము

పంచమ దశకము

(ధన్యవాదము)

పరమ పదమందు దనపరి - పాలనమున
నిత్యసూరులు బొందెడు - నిరుపమాన
మైనయానంద మితరలో - కాళి గూర్ప
సప్తభువనపాలనమును - సలుపువాడు;

పోఴిఴియొన్ఱైక్కై గళార
త్తొఴుదుశొల్మాలైగళ్,
ఏఴిఴన్ఴిఴే
శ్కానియొన్నఱ్ఱై యొఴిమైయుమే. ౧

మైయ్యకణ్ణాళ్ మలర్మేలుఱైవా
ళుఱైమార్బినన్,
శెయ్యకోల త్తడఙ్కణ్ణన్
విణ్ణోర్ పెరుమాన్ఱన్నై,
మొయ్యశొల్లా లిశైమాలైగళేత్తి
యుళ్ళప్పెఱ్ఱేన్
వెయ్యనోయ్ గళ్ ముఴుదుమ్
వియన్ ఞాలత్తు వీయవే. ౨

వీవిలిన్బమ్మిగ వెల్లై నిగఴ్న్దనమ్మచ్యుతన్,
వీవిల్ శీరన్మలర్ క్కణ్ణన్ విణ్ణోర్ పెరుమాన్ఱన్నై,
వీవిల్ కాలమిశైమాలైగళేత్తి మేవప్పెఱ్ఱేన్,
వీవిలిన్బ మిగ వెల్లై నిగఴ్న్దనన్మేవియే. 3

మేవినిన్ఱు తొఴువార్ వినైపోగ మేవుమ్పిరాన్,
తూవియమ్పుళ్ళుడైయా నడలాఴియమ్మాన్ఱన్నై,

అక్షరోదార సకలక - ల్యాణగుణుడు ;
ఈడు లేని క్షమాగుణం - బెసగువాడు ;
క్రూర రాక్షస సంహార - కోవిదుండు
నామనోహరు డట్టియా - నందమయుని
సంతతప్రీతి మంగళా - శాసనముల
జేయుచును శబ్దమాలికా - శ్రేణి నర్ప
ణం బొనర్పంగ దగిన భా - గ్యంబు గదుర
నేకొరంతయు గలదె నా - కెన్నటికిని. 1

కమలదళమందు నివసించు - కలువకంటి
నెపుడు వక్షంబునను ధరి - యించువాడు ;
పుండరీకాక్షుడై నిత్య - పురుషవర్గ
శోభితుం డగు శ్రీమన - స్సుందరుండు,
అట్టి సర్వేశ్వరునివిష - యంబులైన
శబ్దమాలికలం గూర్చి - సతత మతని
పాదపద్మంబులకు సమ - ర్పణ మొనర్చు
భాగ్య మిది గల్గ నాకు లో - పంబు గలదె? 2

అవధి లేనట్టి యానంద - మనుభవించి,
యఖిల కల్యాణగుణ సమూ - హముల స్వామి
విషయకం బగు స్తోత్రక - విత్వపుష్ప
మాలికల వానిపాదప - ద్మముల కొసగు
నిరతిశయభాగ్యవార్ధి ము - నింగియున్న
నాకు గొరతలు గలుగు న - నంగ దగునె? 3

ఆశ్రితులదుఃఖములనెల్ల - నడచివైచు
చక్రధరు బక్షివాహను - సచ్చరిత్రు

నావియలాలిశై మాలైగళ్ ఏత్తి నణ్ణప్పెఱ్ఱేన్
ఆవియెన్నావియై యానఱియేన్ శెయ్దవాఱ్ఱాలే.

ఆఱ్ఱనల్లవగై కాట్టుమమ్మానై, అమరర్ తమ్
ఏఱ్ఱైయెల్లాప్పొరుళుమ్ విరిత్తానై యెమ్మాన్ఱన్నై,
మాఱ్ఱమాలై పునైన్దేత్తి నాళుమ్మగిళ్వ్వాయ్దినేన్,
కాఱ్ఱినిల్ మున్నఙ్కడుగి వినైనోయ్గళ్ కరియవే. ౫

కరియమేనిమిశై వెళియనీఱు శిఱిదేయిడుమ్,
పెరియకోలత్తడఙ్కణ్ణన్ విణ్ణోర్ పెరుమాన్ఱన్నై,
ఉరియశొల్లాలిశై మాలైగళ్ ఏత్తియుళ్ళప్పెఱ్ఱేఱ్కు,
అరియదుండో ఎనక్కిన్ఱుతొట్టుమినియెన్ఱుమే. ౬

ఎన్ఱుమొన్ఱాగి యొత్తారుమిక్కార్గళుమ్, తన్ఱన
కిన్ఱినిన్ఱానై ఎల్లావులగుముడైయాన్ఱన్నై,
కున్ఱమొన్ఱాల్ మళైకాత్తపిరానై చ్చొన్మాలైగళ్,
నన్ఱుశూట్టుమ్విదియెయ్దినమ్ ఎన్నకుఱైనమక్కే. ౭

స్తవ మొనర్చుచు గానవా - క్ఛబ్ద సరళి
ననుభవించెడు భాగ్య ర - త్నాకరమున
దేలు చున్నాడ నామన - స్తృప్తి దీర!
స్వామి నాయాత్మ నానంద - సాగరమున
దేలజేసిన దెట్టులో - దెలియకుంటి; 4

మనమునకు దృప్తి యగునట్లు - మంచిమంచి
మార్గములయందు బుద్ధిని - మనుచువాడు;
నిత్యసూరుల బాలించు - నిరతిశయుడు;
జ్ఞాన కర్మ ప్రపత్తి యో - గముల నెల్ల
నరున కుపదేశ మొనరించు - నవ్యగుణుడు;
వాని స్తోత్రగానాది శ - బ్దముల గూర్చి
ప్రతినిమేషంబు సంతోష - పడుదు గాదె. 5

కాటుకలు తీర్చిన ట్లుండు - కనులమీద
సురభి కర్పూరచంద్రిక - సొబగు గూర్ప,
నిత్యసూరుల యానంద - నిలయు డైన
స్వామినింగూర్చి రంజిత - శబ్దపుష్ప
గుచ్ఛములతోడ మాలిక - గూర్చునట్టి
భాగ్యవంతున కిల దుర్ల - భంబు గలదె? 6

అధికు డతడు సముండు లే - నట్టివాడు,
అఖిలలోకంబులకు స్వామి యైనవాడు,
పర్వతంబును చిఱువ్రేల - బట్టి యెత్తి
నిర్జరేంద్రుని వర్షంబు - నిలుపువాడు,
నైన శ్రీపతికొరకు శ - బ్దాళి గూర్చి
కవిత వచియించుభాగ్యంబు - గలిగె గాదె;
యే కొరతయు నా కుండు - నెట్టు లిక. 7

నమక్కుమ్ పూవిన్మిశై నఙ్గైక్కు మిన్బనై,
ఞాలత్తార్
తమక్కుమ్ వానత్తవర్క్కు మ్బెరుమానై,
తణ్డామరై
శుమక్కుమ్బాదప్పెరుమానై,
చ్చొన్మాలైకళ్, శొల్లుమా
అమైక్కవల్లే
ఱ్కినియార్ నికర కల్వానత్తే. ౮

వానత్తుమ్ వానత్తుళ్ళుమ్బరు
మ్మణ్ణుళ్ళు మ్మణ్ణిన్కీఴ్
త్తానత్తుమ్.
ఎణ్డిశైయుమ్ తవిరాదు నిన్ఱాన్ఱనై,
కూనఱ్పిఱైత్తడక్కైయవనై
క్కుడమాడియై
వానక్కోనై, క్కవిశొల్లవల్లే
ఱ్కినిమఱ్ఱుణ్డే. ౯

ఉణ్డుముమిఴ్న్దుఙ్కడన్దు
మిడన్దుఙ్కిడన్దునిన్ఱుమ్,
కొణ్డకోలత్తొడువీఱ్ఱిరున్దు
మణన్దుఙ్కూడియుమ్,
కణ్డవాఱ్ఱాల్ తనదే యులగ
గెననిన్ఱాన్ఱనై,

అవని నసమానహీనుల - మైన మసకు,
బరమపదమున కెల్లను - ప్రభ్వి యైన
పంకజాసన యగు లోక - పావనికిని,
సర్వదా దర్శనము చేయు - సత్పురుషులు
శుద్ధజీవులు నగు నిత్య - సూరులకును
చేతనాచేతనముల సం - ఘాతమునకు,
ఆత్మ యై సర్వ మై యున్న - యఖిలభువన
చక్రవర్తి యో స్వామివి - పయకశబ్ద
మాలికల జేసి యర్పింప - జాలు నాకు
బరమపదమున నెన యగు - వారు గలరె. 8

స్వర్గమందును స్వర్గంబు - పైని నున్న
భువనములయందు భూమియందు - భువికి గ్రింది
స్థానములయందు సప్తపా - ర్శ్వములయందు
నన్నిటను వ్యాపన మొనర్చి - యలరువాడు,
పాంచజన్యంబు గరమున - బట్టువాడు,
కుంభనృత్యంబొనర్చెడు - కోవిదుండు,
పరమపద నిత్యవాసుల - స్వామి, యతని
స్తోత్రరూపకవిత్వంబు - దొర్లి వచ్చు
నన్ను బ్రతిఘటించెడివా ర - నంగ గలరె? 9

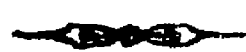
తిని బయలిడి కొలిచి విడ - దీసి పవ్వ
ళించి రావణాసైన్యంబు - ద్రుంచి వేడ్క-
పట్టముం గట్టికొనినయా - భరణరాజి
తోడ సీతామహాదేవి - తో సుఖించు
భువనలీలామనోహరు - పుణ్యచరిత
మీవుడు పద్యరూపంబుగా - నెల్లజనుల

వణ్ణామిழ்నూఱ్కానోற్றేற
నడియార్క్కన్బమారియే. ౧౦

మారిమాఱాదతణ్ణమ్మలై వేఙ్కడత్తణ్ణలై,
వారిమాఱాద పైమ్బూమ్బొழిల్ శూழ் కురుకూర్ నకర్,
కారిమాఱన్ శడకోపన్ శొల్లాయిరత్తిప్పత్తాల్,
వేరిమాఱాద పూమేలిరుప్పాళ్ వినైతీర్క్కుమే. ౧౧

శాఱ్ఱుప్పత్తు

ఆఱామ్ తిరువాయ్ మొழి

(మూలమ్)

తీర్ప్పారై యామిని
యెఙ్గనమ్ నాడుదుమన్నైమీర్,
ఓర్ప్పాలివ్వొణ్ణుద
లుఱ్ఱనన్నోయిదు తేఱినోమ్,
పోర్ప్పాకుతాన్ శెయ్
దన్నైవరై వెల్విత్త, మాయప్పోర్
త్తేర్ప్పాకనా
ర్కివళ్ శిన్దై తుழாయ్త్తిశైక్కిన్ఱదే. ౧

కలవి యగునట్లు వ్రాయు పు - ణ్యంబు గలిగె
భక్త జనముల కానంద - పరవశముగ. 10

ఎల్లయప్పుడువర్షస - మృద్ధి గలిగి
చలువ వెదజల్లు వేంకటా - చలమునందు
వెలయు శ్రీనాధు విషయమై - ప్రేమమయము
గాగ గురుకూరు శఠకోప - కవిమునీంద్రు
గ్రంధమందలి యీ దశ - కంబు నెవరు
భక్తి బఠియింత్రు వారల - పాపపుంజ
భంజనము చేసి ప్రోచు శ్రీ - పంకజాక్షి. 11

చతుర్థ శతకము

షష్ఠ దశకము

(చికిత్స)

సకియలార! యీ వ్యాధిని - జక్కబరుప
గలుగువైద్యు నెచ్చటి కేగి - గాంచగలము,
ఈలతాంగికి గలవ్యాధి - యిట్టి దనుచు
బలువిచారణ లొనరించి - దెలిసికొంటి;

* * *

భారతరణంబునం బంచ - పాండవులకు
వలయుసాధనోపాయము - ల్పదిలపరచి
ధాన్నె నరునకు సూతకృ - త్యంబు సలిపి

తిశైక్కిన్ఱదే యివళ్ నోయ్
యిదుమిక్క పెరున్దెయ్వమ్,
ఇశైప్పిన్ఱి నీరణంగాడు
మిళన్దెయ్వమన్ఱిదు,
తిశైప్పిన్ఱియే
శంగుశక్కరమెన్ఱివళ్ కేట్క, నీర్
ఇశైక్కిఱ్ఱిరాకిల్
నన్ఱేయిల్ పెఱుమిదు కాణ్మినే. ౨

ఇదు కాణ్మిననైమీర్
ఇక్కట్టువిచ్చి శొఱ్కొణ్డు, నీర్
ఎదువానుమ్ శెయ్
దంగోర్ కళ్ళుమిఱైచ్చియుమ్ తూవేల్మిన్,
మదువార్ తుழாయ్ముడి
మాయప్పిరాన్ కழల్ వాழ్త్తినాల్,
అదువే యివళుఱ్ఱనోయ్క్కు
అరుమరున్దాకుమే. 3

మరున్దాకుమె
న్ఱంగోర్ మాయవలవై శొఱ్కొణ్డు, నీర్
కరుంజోఱుమ్ మఱ్ఱైచ్చెంజోఱుమ్
కళనిழைత్తెన్పయన్,

జయము నొల్పినశ్రీకృష్ణ - సార్వభౌము
మీఁది మోహంబువలన భ్ర - మించి మూర్ఛఁ
జెందెనే గాని యిది వ్యాధి - చేష్ట గాదు.   1

సుందరీమణులార ! యీ - సుందరాంగి
వ్యాధి యెట్టిదో యని మీకు - భ్రాంతి వలదు ;
ఇది రమానాథుచే వచ్చి - నదియె గాని
క్షుద్రదేవత లొనరించు - సొరుగు గాదు ;
ఎవరివచనంబులను మీరు - చెవుల నిడక
పరమపురుషునిమీఁద నే - భార ముంచి
యతని శంఖచక్రాదిది - వ్యాయుధముల
నామముల నుచ్చరింపుడీ - నాతి వినఁగ ;
సత్వరమ లేచి కూర్చుండు - సన్నుతాంగి.   2

చెలువలార ! నా వాక్యంబు - చేసి గనుఁడు ;
ఈ కొరవదాని మాటల - కెంతమాత్ర
మియ్యకొని మద్యమాంసంబు - లెల్ల దెచ్చి
వైష్ణవగృహంబునం బెట్ట - వలదు వలదు;
*   *   *
సుదతి వినునట్లు శ్రీమన - స్సుందరాంగు
స్మరణ మొనరింతురేని యీ - సన్నుతాంగి
కదియ దివ్యౌషధముగ నీ - వ్యాధి దొలఁగు.   3

ఎవతెయో యొకకొరవది - యుచ్చరించు
మాటలను నమ్మి యీ వ్యాధి - మంత్ర మనుచు
నలుపు నెఱుపును గలియున - న్నముల దెచ్చి
క్షుద్రదేవతలను ఘన - స్సున దలంచి

ఒరుంగాకవే యులకేఴుమ్
విఴుంగియు మిఴ్న్దిట్ట,
పెరున్దేవన్ పేర్ శొల్లకిఱ్కి
లివళై ప్పెఱుదిరే. ౪

ఇవళై ప్పెఱుమ్పరి
శివ్వణంగాడుదలన్దో,
కువళై త్తడఙ్గణ్ణుమ్
కోవై చ్చెవ్వాయుమ్పయన్దనళ్.
కవళక్కడాక్కళిఱట్టపిరా
న్ఱిరునామత్తాల్.
తవళప్పొడిక్కొణ్డు
నీరిట్టిడుమిన్ ఱణియుమే. ౫

తణియుమ్బొఴుదిల్లై
నీరణంగాడుదిరన్నైమీర్,
పిణియుమొఴికిన్ఱదిల్లై
ప్పెరుకుమిదువల్లాల్,
మణియినణినిఱమాయన్
తమరడినీఱుకొణ్డు,
అణియముయలిల్
మఱ్ఱిల్లైకణ్డీరివ్వణంగుక్కే. ౬

అణంగుక్కరుమరున్దె
న్ఱంగోరాడుమ్కళ్ళుమ్బరాయ్,

పూజ లొనరింప నేమి ప్ర - యోజనంబు ;

* * *

సప్తలోకంబులను ద్రుంచి - సంతరించి
మరల సృష్టించి రక్షించు - పరమపురుషు
స్తుతి యొనర్చిన లేచుని - సుదతి యిపుడె ; 4

ఈ యమను మరల జీవింప - జేయుకొరకు
దయ్యముల బాపు మంత్రముల్ - దలప దగదు;
కలువలం బోలు కన్నుల - కాంతితోడ
వనితబింబాధరము గూడ - వాడిపోయె ;
కువలయాపీడ హంతక - గోపబాలు
కృష్ణపరమాత్మునామసం - కీర్తనంబు
బరపి శ్రీవైష్ణవోత్తము - పాదధూళి
దెచ్చి యుంచిన నీ వ్యాధి - తీరిపోవు. 5

ఒకతుణంబేని మీ రూర - కుండ కిట్లు
దయ్యముల బాపు మంత్రముల్ - దలచు చుండ
నీమె వ్యాధికి మరియింత - వృద్ధియె యగు,
గనుక నవియెల్ల విడిపించి - కమలనేత్రు
భక్తు లగువైష్ణవుల పాద - పద్మధూళి
దెచ్చి యిడరమ్మ! నాతికి - దెలివి వచ్చు ;
అంతకంటెను వేరు లే - దౌషధంబు ;
గాఢిదముఖుంబు గాంచిన - గలదె ఫలము ;
శ్రీమనోహరుచింతనా - మృతవిశేష
భాగ్యు లగువారి నాశ్రయిం - పంగవలయు. 6

దేవవనితల బోలు నీ - తీగబోడి
వ్యాధి కిది దుర్లభౌషధం - బని తలంచి

శుణంగై యెఱిన్దు
　　నున్దోళ్ కుళై క్కొట్టుప్పుమసైనిమార్
ఉణఙ్గల్కెడ కழుదై
　　యుదడాట్టమ్కణ్డెన్పయన్,
వణంగీర్కళ్ మాయప్పిరాన్
　　తమర్వేదంవల్లారైయే ౮

వేదంవల్లార్కళైక్కొణ్డు విణ్ణోర్ పెరుమాన్ తిరు
ప్పాదమ్పణిన్దు, ఇవళ్ నోయిదు తీర్త్తుక్కొళ్ళాదుపోయ్
ఏతమ్పఱైన్దల్ల శెయ్దు కళ్ళూడుకలాయ్త్తూయ్
కీదముழవిట్టు నీరణంగాడుదల్ కీழ்మైయే. ౧

కీழ்మైయినాలం
　　గోర్ కీழ்పుకనిట్టముழవిన్ కీழ்,
నాழ்మైపలశొల్లి
　　నీరణంగాడుంపోయ్ కాణ్గిలేన్,
ఏழ்మైప్పిఱప్పుక్కుంశేమ
　　మెన్నోయ్క్కుమీదే మరున్దు,
ఊழ்మైయిల్ కణ్ణపిరాన్
　　కழలాళ్ళ్తుమి నున్నిత్తే. ౯

కడునిషిద్ధంబు లైన మే - కలను మద్య
ములను గొని వచ్చి క్షుద్రవి - ద్యల నొనర్చి
చిందులం ద్రొక్కి నృత్యంబు - చేసి భుజము
లదర దాళంబులను వేయు - నమ్మలార !

* * *

ధాన్య మొండెలో నుంచగా - దాని దినెడు
గాడిదముఖంబు గాంచిన - గలదె ఫలము ;
శ్రీమనోహరు చింతనా - మృత విశేష
భాగ్య లగువారి నాశ్రయిం - పంగవలయు. 7

వేదవిదులదరిం జేరి - విశ్వరూప
పరమపదనాథ శ్రీపాద - పద్మయుగము
నాశ్రయింపక, యితర దే - వాశ్రయం బొ
నరిచి, నీచవిధానము - ల్నెరపి, మద్య
మాంసముల వాడి, దయ్యపు - మంత్రములను
పాసనము చేయు టది మీకు - భవ్య మగునె ? 8

పంచముడు తప్పెటలు గొట్టి - పాట పాడ
దేవతాంతరములను స్తు - తించి, వారి
కర్మములు గాని పొగడిత - వచనములను
బల్కి, యీ రీతినిం జేయ - బాడి గాను ;

* * *

అఖిల దుఃఖ రోగార్తుల - కౌషధంబు
జన్మరాహిత్య మొనరించు - సత్ఫలంబు
నైన శ్రీకృష్ణపదయుగం - బాశ్రయించి
మన స్వరూపానురూప మా - పని గనుండు ! 9

ఉన్నిత్తుమఱ్ఱొరు తెయ్వన్దొళా
    అవనై యల్లాల్,
నుమ్మిశైచ్చొల్లి
    నుంతోళ్ కులైక్కప్పడు మన్నైమీర్,
మన్నప్పడుమఱై వాణనై
    వణ్డువరాపతి
మన్ననై, ఏత్తుమి నేత్తుదలుం
    తొళుదాడుమే. ౧౦

తొళుదాడి త్తూమణివణ్ణను క్కాట్చెయ్ నోయ్ తీర్న్ద,
వళువాదతొల్ పుకళ్ వణ్ కురుగూర్ చ్చడకోపన్, శొల్
వళువాదవాయిరత్తుళ్ళివై పత్తు వెఱికళు.
తొళుతాడిప్పాడివల్లార్ తుక్కశీలమిలర్కళే. ౧౧

దేవతాంతరములను స్తు - తించి యిష్ట
సిద్ధికొరకు నృత్యము సేయు - చెడువలార !
అల్ల శ్రీకృష్ణునేనాడు - యన్యదేవ
తాశ్రయము చేయ దీనార - నాతి యొప్పును ;

*　　　　*　　　　*

వేదవేద్యుడై ద్వారక - విడిసి యున్న
పరమపురుషుండు శ్రీకృష్ణ - పారిజాత
మతని శరణంబుచొరుడు మీ - కభయమగును ॥10

రత్నకాంతుల వెదజల్లు - రమ్యరూపు
భక్తజనలోకకల్పకా న - పారసుగుణ
ద్వారకానాథ శ్రీకృష్ణ - పాదయుగము
నాశ్రయించిన శఠకోప - యతివరుండు
వ్రాయుచున్నట్టి పదినూర్ల - పాశురముల
భాగమైనయీదశకంబు - భక్తి నెవరు
గానమొనరింత్రు, వారు దుః - ఖముల గనరు. 11

నాలామ్పత్తు

ఏழామ్ తిరువాయ్మొழி

(మూలమ్)

శీలమిల్లాచ్చిఱియనేలుమ్
శెయ్వినైయో పెరిదాల్,
ఞాలముణ్డాయ్ ఞానమూర్త్తి
నారాయణా వెన్ఱెన్ఱు,
కాలన్దోఱుమ్ యానిరున్దు
కైతలై పూశలిట్టాల్,
కోలమేని కాణవారాయ్
కూవియుఙ్గొళ్ళాయే. ౧

కొళ్ళమాళావిన్బవెళ్ళమ్ కోదిలతన్దిడుమ్, ఎన్
వళ్ళలేయో వైయఙ్గొణ్డ వామనావో వెన్ఱెన్ఱు,
నళ్ళిరావుమ్ నన్బగలుమ్ నానిరున్దోలమిట్టాల్,
కళ్ళమాయావున్నై యెన్ కణ్గాణవన్దీయాయే. ౨

ఈవిలాదతీవినైక ళెత్తనై శెయ్దనన్గొల్,
తావివైయమ్గొణ్డవెన్దాయ్ తామోదరా వెన్ఱెన్ఱు,
కూవిక్కూవి నెంజురుకి క్కణ్ పనిశోరనిన్ఱాల్,
పావినీయెన్ఱొన్ఱుశొల్లాయ్ పావియేన్ కాణవన్దే. 3

చతుర్థ శతకము

సప్తమ దశకము

(మూర్ఛావస్థానంతరము)

పుడమి నొకమారె ద్రిమ్మంగిన - పురుషవర్య!
జ్ఞానమయరూప! ఆశ్రిత - కామ్యదాత!
యనుచు సర్వదా నేను జిం - తన మొనర్చి
కేలుదోయి జోడించి మ్రొ - క్కనను గాని,
దివ్య సుందర విగ్రహ - దీప్తి నాకు
గనుల గాన్పింప వైతివి - కమలనాభ!
నన్ను నీ యొద్దకుం బిల్వ - నంపవైతి;
ఎంత పాపిష్ఠినైనాడనో - యెఱుగ, దేవ! ౧

అనుభవించియు నంతంబు - నరయకున్న
నిరుపమానందము నొసంగు - పరమపురుష!
ధరణి గొల్చిన దేవ! యు - దారచరిత!
యనుచు రేయుంబవల్లు ని - న్నరచి యరచి
చాలు చాలాయె నెంతవం - చకుడ నొక్కొ!
దిక్కు దోపంగ రానియీ - దీనుకంటి
కగపడగరాదె యొకసారి - యార్తి దీర. ౨

నాశ మందనిదోషసం - ద్రంబునందు
మునిగి యున్నాడ నెంతపా - పుడనొ నేను;
భూమి గొల్చినవామన - స్వామి! కమల
నాభ! యని వేడుకొనిన వి - నంగబోవు,

కాణవన్దెన్ కణ్ముకప్పే తామరైక్కణ్ పిఱఴ,
ఆణిశెమ్బొన్మేనియెన్దాయ్ నిన్ఱరుళాయెన్ఱెన్ఱు,
నాణమిల్లాచ్చిఱుతకైయేన్ నానిఙ్గలఱ్ఱువదెన్,
ఏణివానోర్ కాణమాట్టాప్ పీడుడైయప్పనైయే. ౪

అప్పనేయడలాఴియానే యాఴ్కడలైక్కడైన్ద
తుప్పనే, ఉన్దోళ్గళ్ నాన్గుమ్ కణ్డిడక్కూడుఙ్గొలెన్ఱు,
ఎప్పొఴుదుమ్ కణ్ణనీర్ కొణ్డావితువర్న్దుతువర్న్దు,
ఇప్పొఴుదే వన్దిడాయెన్ఱేఴైయేన్ నోక్కువనే. ౫

నోక్కి నోక్కి యున్నైక్కాణ్బాన్ యానెనదావియుళ్ళే,
నాక్కునీళ్వన్ ఞానమిల్లై నాడొఱుమెన్నుడైయ,
ఆక్కైయుళ్ళుమావియుళ్ళు మల్లపుఱత్తినుళ్ళుమ్,
నీక్కమిన్ఱియెఙ్గుమ్నిన్ఱాయ్ నిన్నై యఱిన్దఱిన్దే. ౬

అఱిన్దఱిన్దు తేఱిత్తేఱి
యానెనదావియుళ్ళే

అరచి యరచి కన్నీళులు - వరద లాయె;
పాపి నైనను గావచ్చు - బద్మనాభ!
వచ్చి నను బాపి యుని యైన - బల్కరాదె! 3

నిత్యసూరుల కైనను - నీవిలాస
దర్శనము దుర్లభం బని - తలచు చుందు;
పద్మనేత్రయుగంబుతో - బసిడిమేని
కాంతిశోడను నాకును - గానరావు
సిగ్గు లేకుండ బలుమారు - చెప్పుచుంటి;
క్షుద్రుడను నేను ని న్నెట్లు - చూడ నేర్తు; 4

శత్రుసంహార మొనరింప - జక్ర మొక్క
హ స్తమున ధరియించెదు - నబ్జనేత్ర!
క్షీరసాగరమథనంబు - చేసినట్టి
నీ భుజంబుల దర్శింప - నెమ్మనమున
నాశపడి దుఃఖమున దిశ - లరయు చుంటి
నేదిశను నీవు వత్తువో - యిట కటంచు. 5

ప్రతిదినంబును నాశరీ - రంబునందు
నాత్మయందు నింద్రియముల - యందు నొక్క
క్షణము విడువక యీం వస్తు - జాలమందు
గాపురం బున్ననిను జక్క - గా నెరింగి,
ప్రాకృతుడ నగునాకంట - బడవటంచు
దెలియకయె యాశపడితి నీ - తీరు గాక. 6

పరిమళము లైనతులసియా - భరణములను
మాలికలు గాగ ధరియించు - మాన్యచరిత!

నిఱైన్దఞానమూర్త్తియై
నిన్మలమాకవైత్తు,
పిఱన్దుమ్ శెత్తుమ్ నిన్ఱిడఱుమ్
పేదైమైతీర్న్దొఴిన్దేన్,
పఱన్దుఴాయ్ నఱుఙ్కణ్ణియమ్మాన్
నానునైక్కణ్డుకొణ్డే. ౭

కణ్డుకొణ్డెన్ కైకళార నిన్తిరుప్పాదఙ్గళ్ మేల్,
ఎణ్డిశైయుముళ్ళపూక్కొణ్డేత్తియుకన్దుకన్దు,
తొణ్డరోఙ్గళ్ పాడియాడిచ్చూఴ్కడల్ ఞాలత్తుళ్ళే,
వణ్డుఴాయిన్ కణ్ణివేన్దే వన్దిడ కిల్లాయో. ౮

ఇడకిలేనోన్ఱట్టకిల్లే
నైమ్బులన్ వెల్లకిల్లేన్,
కడవనాకిక్కాలన్దోఱుమ్
మ్పూప్పఱిత్తేత్తకిల్లేన్,
మడవన్ నెఞ్జమ్ కాదల్కూర
వల్వినైయేనయర్ప్పాయ్,
త్తడవుకిన్ఱేనెఙ్గుక్కాణ్బన్
శక్కరత్తణ్ణలైయే. ౯

శక్కరత్తణ్ణలేయెన్ఱు
తాఴ్న్దు కణ్ణీర్ తదుమ్బ,

నేను నిను మనంబున జూచి - నీవె నాకు
బరమప్రాప్యుండ వనుచు బ్రా - పకుడ వనుచు
దెలిసికొని స్వస్థచిత్తత - దేలుచుంటి;
బూర్ణ మగు జ్ఞానమే నీకు - మూర్తి యనుచు
నెమ్మనంబున నిన్నె నే - నిల్పుకొంటి;

* * *

జన్మదుఃఖంబు లొసగు సం - సారజలధి
బంధములనెల్ల నీరీతి - బాపుకొంటి. 7

తులసిమాలల ధరియించు - తోయజాక్ష!
నిన్ను బ్రత్యక్షముగ జూచి - సన్నుతించి
చేతినిండుగ బుష్పము - లేర్చి తెచ్చి
నీపదద్వయి నర్పించి - నిరుపమాన
పరవశత్వంబునను నాడి - పాడగలుగు
భాగ్య మొసగుమ! యీ భక్త - వర్గమునకు. 8

భిక్ష మొసగి యెరుంగ నే - బేదలకును;
దాహ మొసగి యెరుంగ బ్ర - దాహులకును;
ఇంద్రియంబుల నెపుడు జ - యించి యెరుగ;
శాస్త్రపద్ధతిచేత బు - ష్పముల బూని
నిన్ను స్తుతియించి యర్చించు - నేర్పెరుంగ;
చక్రధర! నేను నీదు ద - ర్శనము గోరి
పాపి నయ్యును బేరాస - బలువిధముల
వెదకుచున్నాడ నీదివ్య - విగ్రహమును. 9

అతిశయించినజ్ఞానంబు - నధివసించి
వేదవేద్యుడై యీశుడై - వెలయువాని

ప్పుక్కుమ్నోక్కినిన్ఱలర్ న్దేన్
పావియేన్ కాణ్గిన్ఱిలేన్,
మిక్కజ్ఞానమూర్త్తియాయ
వేదవిళక్కినై. ఎన్
తక్కజ్ఞానక్కణ్గళాలే
కణ్డుతఴువువనే. ౧౦

తఴువినిన్ఱ కాదల్ తన్నాల్ తామరైక్కణ్ణన్ఱన్నై
కుఴువుమాడత్తెన్ కురుకూర్ మారన్ శడకోపన్ శొల్,
వఴువిలాదవొణ్డమిఴ్క ళాయిరత్తుళిప్పత్తుమ్,
తఴువప్పాడియాడవల్లార్ వైకున్దమేఱువరే. ౧౧

నాలామ్ పత్తు

ఎట్టామ్ తిరువాయ్ మొఴి

(మూలమ్)

ఏఱాళుమిఱైయోనుమ్
తిశైముకనుమ్తిరుమకళుమ్,
కూఱాళుమ్తనియుడమ్బన్
కులంగులమా వశురర్ కళై,
నీఱాకుమ్పడియాక
నిరుమిత్తు ప్పడై తొట్ట,
మాఱాళన్ కవరాద
మణిమామైకుఱైవిలమే. ౧

జ్ఞాననేత్ర బుతో నేను - గాంచి యనుభ
వించి యాశ దీరగ గౌగి - లించినాడ!
స్వామి యని పిల్చి ప్రణమిల్లి - బాష్పజలము
కారునట్టుగ నాల్గుప్ర - క్కలను జూచి
భ్రమము చెందెద నత్యంత - పాపి నగుట;
ఇంతకును జూడ నైతి గా - యెట్ట యెదుట 10
ప్రీతితో బుండరీకాక్షు - విషయమునను
నతులభక్తుండు శఠకోప - యతివరుండు
వ్రాయు వేయిపాశురముల - గ్రంథమందు
దశక మియ్యది యొకటి శ్ర - ద్ధను బఠించు
పురుషులకు గల్గు ధ్రువముగా - బరమపదము. 11

చతుర్థ శతకము

అష్టమ దశకము

(నిరాశ)

వృషభవాహనుడును బ్రహ్మ - శ్రీరమణియు
బంచుకొని కాపురం బుండు - వరపవిత్ర
మైనమేనిని ధరియించు - నట్టివాడు;
అసురులను గుంపుగుంపుగా - మసి యొనర్చు
తలపుతో నాయుధము పట్టు - ధర్మమూర్తి;
పరమపురుషుండు నసమాన - బలుడు శ్రీమ
నోహరుం డాదరింపని - దేహకాంతి
యున్న లే కున్న నేమి ప్ర - యోజనంబు. 1

మణిమామైంకుఱ్ఱై'విల్లా
మలర్ మాదరుఱ్ఱై మార్బన్,
అణిమాన 'త్తడవరై త్తో
ళడలాழி త్తడక్కైయన్.
పణిమానమ్బిఱ్ఱైయామే
అడియేనై ప్పణిక్కొణ్డ,
మణిమాయన్ కవరాద
మడనెఞ్జాల్ కుఱ్ఱై విలమే. ౨

మడనెఞ్జాల్కుఱ్ఱై విల్లా
మకళ్ తాయ్ శెయ్ దొరుపేయ్ చ్చి,
విడనఞ్జముఱ్ఱై శువైత్త
మిక ఞాన చ్చిఱుకుழవి,
పడనాక త్తణైక్కిడన్ద
పరువరై త్తోళ్ పరమ్బురుడన్,
నెడుమాయన్ కవరాద
నిఱ్ఱైవినాఱ్కుఱ్ఱై విలమే. 3

నిఱ్ఱైవినాఱ్కుఱ్ఱై విల్లా నెడుమ్బణైత్తోళ్ మడప్పిన్నై,
పొఱ్ఱైయినాల్మిఱ్ఱైయణైవాన్ పొరువిడై యేழడర్త్తుకన్ద,
కఱ్ఱైయినార్ తువరుడుక్కై క్కడైయావిన్ కழிకోల్కై,
కఱ్ఱైయినార్ కవరాద తళిర్నిఱత్తాఱ్కుఱ్ఱై విలమే. ౪

శ్లాఘ్య సౌందర్యమునకు ము - ద్రగ జెలంగు
పుష్పవాసిని యెపుడు గా - పురము చేయు
వక్షముం గల్గు నాశ్రిత - పక్షపాతి:
సుందరము లగు భుజముల - సొంపువాడు;
యుద్ధమున కెల్లయపుడు స - న్నద్ధ మైన
చక్రము ధరించునట్టి హ - స్తంబువాడు;
నన్ను గైంకర్యమునకు జే - కొన్నవాడు;
అద్భుతాశ్చర్యసుగుణగ - ణాన్వితుండు;
శ్రీమనోహరు డత డపే - క్షింపనట్టి
నామన స్సుండి యుపయోగ - మేమి గలదు. 2

ప్రేమమయ యశోదాదేవి - వేష మూని
చంప నేతెంచు పూతన - చనుల బీల్చి
చంపివైచిన యమ్మహా - జ్ఞానమయుడు;
ఆదిశేషునిపాన్పుపై - నలరువాడు;
పర్వతాకార బాహుసం - పదలవాడు;
పురుషవర్యుండు నాశ్చర్య - భూతుడు నగు
శ్రీమహాదేవిపతి యుపే - క్షింపకున్న
స్త్రీత్వ మియ్యది నే నేమి - చేయుకొరకు? 3

వృషభముల సంహరించి న - ప్పిన్న గూడి,
వనమునను జీర్ణవస్త్రంబు - లను ధరించి,
గోవులం దోలుకొని చేత - గోల బూని,
గంటలను మొలత్రాడను - గట్టుకొనుచు
నాల గాచిన శ్రీకృష్ణు - డాశపడని
దేహకాంతులు నా కింక - దేనికొరకు? 4

తళిర్ నిఱత్తాల్కుఱై విల్లా
త్తనిచ్చిఱైయిల్ విళప్పుఱ్ఱ,
కిళిమొழிయాళ్ కారణమా
క్కిళర రక్కన్నగ రెరిత్త,
కళిమల ర్తుழாయలఙ్గల్ కమழ்ముడియన్
కడల్ ఞాలత్తు,
అళిమిక్కాన్ కవరాద
వళైవినాల్కుఱై విలమే. ౫

అళివినాల్కుఱై విల్లా
వకల్ ఞాల త్తవరఱియ,
నెఱియెల్లా మెడుత్తురైత్త
నిఱై ఞాలత్తొరుమూర్త్తి,
కుఱియ మాణురువాకి
క్కొడుఙ్గోళాల్ నిలఙ్గొణ్డ,
కిఱియమ్మాన్ కవరాద
కిళరొళియాల్కుఱై విలమే. ౬

కిళరొళియాల్కుఱై విల్లా వరియురువాయ్క్కిళర్ న్దెழுన్దు,
కిళరొళియవిరణియన దకన్మార్పమ్ కిழித్తుకన్ద,
వళరొళియకనలాழி వలమ్పురియన్, మణివణ్ణన్
వళరొళియాన్ కవరాద వరివళైయాల్కుఱై విలమే. ౭

వరివళైయాల్కుఱై విల్లా
ప్పెరుముழக్కాలడఙ్గార్,

మెరుగు నెమ్మేను భాసింప - జెర వసించు
భూమిసుతకంఋ, రావణు - పురము నెల్ల
జీల్చి చెండాడినట్టి మా - శ్రీధరుండు,
మధువు ప్రసరించు పువ్వుల - మాలయందు
దులసితోడ గిరీటంబు - చెలగువాడు ;
జలధి వలయిత ధారుణీ - చక్రమునకు
నఖిల భూతంబులకును ద - యామయుండు ;

* * *

అట్టివానికి గాని నా - యాత్మ బుద్ధి
యుండి యొక్కట మరియు లే - కుండి యొకట. 5

బుద్ధియం దసమానుండు - భూమిలోని
చేతనుల కెల్ల దెలిపెడు - రీతి గాగ
గర్మయోగంబు జ్ఞానయో - గంబు మొదలు
సర్వయోగంబులను సవి - స్తరము చేసి
సట్టియాచార్యవరుడు జ్ఞా - నాధికుండు
పొట్టి యై పుట్టి యీ లోక - ములను నెల్ల
బలిని వంచించి కొన్నయు - పాయపరుడు
స్వామి వానికి గాని తే - జస్సు గలిగి
యే ప్రయోజనం బగు నాకు - నింకమీద. 6

కనుల మిరుమిట్లు గొలిపెడు - కాంతి గల్గి
పురుషసింహస్వరూపంబు - పొంది క్రూరు
డగు హిరణ్యాసురుని జీల్చ - మడచినట్టి
శంఖ చక్రహస్తుం డైన - సరసిజాక్షు
డనుభవింపనిగాజుల - యంద మేల ! 7

శత్రుబలములు దన కున్న - శక్తి నెరుగ
లేక కన్నులు గా నని - రీతి నెదుర,

ఎరియఁళలమ్బ్రకవ్వాడి
యుఱనిలముస్తుయర్ తవిర్త్త,
తెరివరియశివన్ పిరమ
నమరర్ కోన్ పణిన్దేత్తుమ్,
విరిపుగళాన్ కవరాద
మేకలైయాక్కైవిలమే. ౯

మేకలైయాక్కైవిల్లా మెలివుఱ్ఱవకలల్ కుల్,
పోకమకళ్ పుకళ్తన్దై విఱల్వాణన్ పుయమ్తుణిత్తు,
నాగమిశైత్తుయిల్వానో ప్పులకెల్లామ్ నన్గాముజ్ఞ,
యోకళైవాన్ కవరాద వుడమ్బినాక్కైవిలమే,

ఉడమ్బినాక్కైవిల్లా వుయిర్ పిరిన్దమలైత్తుణ్డామ్.
కిడన్దనపోల్ తుణిపలవా వశురర్ కుళామ్తుణిత్తుకన్ద,
తడమ్బునలశడైముడియ స్తనియొరుకూఱమర్న్దుఱైయుమ్,
ఉడమ్బుడైయాన్ కవరాద వుయిరినాక్కైవిలమే. ౧౦

ఉయిరినాక్కైవిల్లా వులకేళ్ తన్నుళ్ళొడుక్కి,
త్తయిర్ వెణ్ణెయుణ్డానై త్తడంగురుకూర్ చ్చడకోపన్,
శెయిరిల్ శొల్లిశైమాలై యాయిరత్తుళిప్పత్తాల్,
వయిరంశేర్ పిఱప్పఱుత్తు వైకున్దమ్ నణ్ణువరే. ౧౧

బరభయంకర మైన శ - బ్దంబు పొంచ
జన్యమున గూర్చి ధైర్యనా - శన మొనర్చి
ద్రుంచి భూభారమును దొల - గించువాడు,
బ్రహ్మరుద్రేంద్రులకు స్తుతిం - పంగరాని
లోకరక్షణయ మగు స్వస్వ - రూపవర్తి,
యఖిలజనములకును నంత - రాత్మ యనగ
గీర్తి గలవాడు దా నపే - క్షింపనట్టి
దేల యియ్యది నామొల - నూలు నాకు. 8

అతిమృదుత్వ గుణంబునం - దతుల యగుచు
సుందరం బగు మొలనూలు - సొబగు నింప
కృష్ణపౌత్రునితోడ సు - ఖించునతివ
యగునుషాకన్య తండ్రి బా - ణాసురునకు
బాహుభంగంబు గావించి - భక్తు జేయు
శేషశయనుండు నన్ను నా - సింపకున్న
నీ శరీరంబుతో బని - యేమి గలదు. 9

కొండలం బోలు నసుల - గుంపు గూల్చి
గర్భమున రుద్రు దాల్చు ర - క్షకుడు ప్రేమ
నాదరింపని దైన యీ - యాత్మ యేల? 10

సప్తలోకంబులకును ర - క్షణ నొనర్చు
గోపికాజనవల్లభు - గూర్చి పరమ
భక్తి బొంగెడు నమ్మాళు - వారు ద్రావిడ
పాశుర సహస్రమందు నీ - పది నెవండు
పఠన మొనరించు నవ్వాడు - పాపపుంజ
ములను విడుచును గడియించు - మోక్షపదవి. 11

నాలామ్ పత్తు

ఒన్బదామ్ తిరువాయ్మొఴి

(మూలమ్)

నణ్ణాదార్ ముఱువలిప్ప నల్లుఱ్ఱార్ కరైన్దేఙ్గ,
ఎణ్ణారాత్తుయర్విళైక్కుమివై యెన్నవులగియఱ్కై,
కణ్ణాళా కడల్ కడైన్దా యునకళఱ్కే వరుమ్బరిసు,
తణ్ణావాదడియేనై ప్పణికణ్డాయ్ శామాఱే. ౧

శామాఱుఙ్గెడుమాఱుమ్ తమరుఱ్ఱార్ తలైత్తలైప్పెయ్దు
ఏమాఱిక్కిడన్దలఱ్ఱు మివై యెన్న వులగియఱ్కై,
ఆమాఱొన్ఱఱియేన్నా నరవణైయా యమ్మానే,
కూమాఱే విరైకణ్డా యడియేనై క్కుఱిక్కొణ్డే. ౨

కొణ్డాట్టుఙ్గులమ్బునైవుమ్ తమరుఱ్ఱార్ విఴునిదియుమ్,
వణ్డార్ పూఙ్గుఴలాళుమ్ మనైయొఴియవుయిర్మాయ్దల్,
కణ్డాఱ్ఱేనులగియఱ్కై కడల్వణ్ణా వడియేనై,
పణ్డేపోఱ్కరుదాదు ఉన్నడిక్కే కూయ్ప్పణిక్కొళ్ళే. ౩

చతుర్థ శతకము

నవమ దశకము

(భగవద్విముఖుల హాహాకార సహ్యాకృతి)

ఆపదలు సంభవించునో - నా స్వజనులు
వగచుచుందురు ; శత్రువు - ల్వారిహాసింత్రు ;
ఇట్టి మితిలేని దుఃఖము - ల్పుట్టియును
దుష్టసంసారబంధంబు - దొలఁగ జేసి
పరమపదనాథ ! నీపాద - పద్మసన్ని
ధానమునకు జేర్పుము! నన్ను - దయ వహించి. 1

ఓ యనంతశయాన ! యీ - యుర్వియందు
మరణమైనను నైశ్వర్య - హరణమైన,
బంధుజనములు వచ్చి పై - పైని బడుచు
వగచి యార్చెడు దుఃఖస్వ - భావసరణి
గనుగొనగ జాలకున్నాఁడ, - గాన నన్ను
దుఃఖవారధిలో నుండి - తొలగద్రోసి
నీ పదద్వయి సన్నిధి నిలుపుకొనుము ! 2

భార్యనుం బుత్రుల న్సర్వ - బాంధవులను
సంపదను నాభిజాత్యము - న్స్వగృహమును
విడిచి ప్రాణంబు లేచటికో - వెడలుగాదె !
యిట్టి దుఃఖము ల్గాంచి స - హింపజాల ;
ఓ శ్రియఃపతి ! నాకు జే - యూత నిచ్చి
నీ పదాంబుజకైంకర్య - నిరతు జేసి
స్వీకరింపుము ! నన్ను నీ - సేవకొరకు. 3

కొళ్ళెన్ఱుకిళర్ న్దెఴున్ద
పెరుఞ్జెల్వమ్ నెరుప్పాక,
కొళ్ళెన్ఱుతమమూడు
మివై యెన్న వులగియఱ్కై.
వళ్ళలేమణివణ్ణా
వునకఴఱ్కే వరుమ్బరిశు,
వళ్ళల్ శెయ్ దడియేనై
యునదరుళాల్ వాఙ్గాయే. ౪

వాఙ్గునీర్ మలరులగిల్
నిఱ్పనవుమ్ తిరివనవుమ్,
ఆఙ్గుయిర్ కళ్ పిఱప్పిఱప్పు
ప్పిణిమూప్పాల్ తకర్ప్పుణ్ణుమ్,
ఈఙ్గిదన్మేల్ వెన్నరక
మివై యెన్న వులకియఱ్కై,
వాఙ్గెనై నీమణివణ్ణా
వడియేనై మఱుక్కేలే. ౫

మఱుక్కివల్వలైప్పడుత్తి
క్కుమైత్తిట్టుక్కొన్ఱుణ్బర్,
అఱప్పొరుళై యఱిన్దోరా
రివై యెన్న వులకియఱ్కై,
వెఱిత్తుళపముడియానే
వినైయేనై యునక్కడిమై
అఱక్కొణ్డాయ్,
ఇనియెన్నా రముదే కూయరుళాయే. ౬

కోరకుండనె రావచ్చు - గోరి వచ్చు
నెంత గొప్పధనం బైన - నేమి సుఖము!
ఉంచుటందును మరి దాని - బంచుటందు
గలుగు చుందును సర్వదుః ఖంబు లవని;
ఇది యెరింగియు నజ్ఞాన - మినుమడింప
దానినే గోరు చుందురు - గాదె జనులు;
వలదు నా కిది; నీపాద - పద్మయుగము
దరికి నను జేర్పగ దగు ను - దారచరిత! 4

నీకడుపునందు జనియించు - నిఖిలలోక
జంగమంబులు ప్రాణులు - స్థావరములు
జనన మరణ రోగా ద్యవ - స్థలను గలిగి
బాధలం బడి పిమ్మట - బరమునందు
నరకకూపంబులం జేరి - నవయుచుంద్రు,

* * *

కన్నులారంగ నే నెట్లు గాంతు దీని
శ్యామసుందర! నీపాద - సరసిజముల
సేవకై నన్ను మరవక - స్వీకరింపు! 5

ధనికునిం జేరి వాని న - ధైర్యపరచి
భ్రమము గలిగించి యెట్లో లో - బరచుకొనుచు
సంహరింతురు ద్రవ్యంబు - సంగ్రహింత్రు;
ధర్మ మైనయుపాయంబు - దారి గనరు;
ఇట్టి లోకస్వభావంబు - నెట్లు గాంతు;
దులసిమాలలప్రియుఁడవు - తోయజాక్ష!
ధ్యాన మొనరింప జేసి న - న్ధన్యు జేసి
నీ పదంబులకడ జేర్చి - నిలుపుకొనుము! 6

ఆయే యివ్వులకత్తు నిఱ్పనవుమ్ తిరివనవుమ్,
నీయే మఱ్ఱొరుపొరుళుమిన్ఱి నీనిన్ఱమైయాల్,
నోయే మూప్పిఱప్పిఱప్పుప్పిణియే యెన్ఱివైయొఴియ,
కూయే కొళ్ళడియేనై కొడువులకమ్ కాట్టేలే. ౭

కాట్టినీ కరన్దుమిఴుమ్ నిలనీర్ తీ విశుమ్బుకాల్,
ఈట్టినీ వైత్తమైత్త విమైయోర్ వాఴ్ తనిముట్టై,
కోట్టైయినిల్ కఴిత్తెన్నైయున్ కొఴుంజోతియుయరత్తు
కూట్టరియ తిరువడిక్క ళెఞ్ఞాన్ఱుకూట్టుదియే. ౮

కూట్టుదినిన్ కురైకఴల్క
ళిమైయోరుమ్ తొఴావకై శెయ్దు,
ఆట్టుదినీ యరవణైయా
యడియేను మదువఱివన్,
వేట్కైయెల్లామ్ విడుత్తెన్నై
యున్ఱిరువడియే శుమన్దుఴల,
కూట్టరియ
తిరువడిక్కట్కూట్టినై నాన్ కణ్డేనే. ౯

కణ్డుకేట్టుఱ్ఱుమోన్దు
ణ్డుఴలుమైఙ్గరువి

ఓ శ్రియఃపతి! జగముల - కాశ్రయంబ
వీవె గావున, నను జన్మ - మృత్యుభయము
చేరకుండగ నీయొద్ద - జేర్చుకొనుము!
సర్వనిర్వాహకుండ వౌ - స్వామివిగద! 7

బ్రహ్మరుద్రాది దేవతా - వాస మగుచు
నీ మహాసృష్టియందలి - నిలయ మగుచు
గోటవలె నున్న బ్రహ్మాండ - కూపమందు
నిలువజాల నిందుండి న - న్వెలికి దీసి
యప్రమేయ తేజోమయం - బైనపరమ
పదమునందు నీ శ్రీపాద - పద్మసన్ని
ధానమున జేర్చుకొనుమయ్య! - దయ దలంచి. 8

ఇష్ట ముండినయెడల ని - ర్హేతుకముగ
పాదసన్నిధి జేర్తువు - భద్ర మొప్ప;
ఇష్టపడ కుంటివేని దే - వేంద్రు నైన
జేరనీయక ద్రోతువు - సిలుగులందు;
ఇట్టి నీస్వభావంబు నే - నెఱుగనిదియె!

*   *   *

దుష్టసంసార తాపంబు - దొలగద్రోయు
బాదకమలంబు నాతల - మీద నునిచి
దివ్యమంగళ విగ్రహ - దీప్తి చూపి
దర్శన మొసంగితివి నన్ను - ధన్యు జేయ. 9

కంకణంబులధ్వని గల్లు - గల్లుమనగ
జెలగు శ్రీదేవితోగూడ - జేరి యున్న

కణ్ణావిన్బమ్, తెరివరియ
వళవిల్లాచ్చిఱ్ఱిన్బమ్,
ఒణ్డొడియాళ్ తిరుమకళుమ్
నీయుమే నిలానిఱ్ప,
కణ్ణశదిర్ కణ్డొఴిన్దే
నడైన్దే నున్దిరువడియే. ౧౦

తిరువడియై నారణనై క్కేశవనై ప్పరంజుడరై,
త్తిరువడి శేర్వదుకరుదిచ్చెఴుఙ్గురుకూర్చ్చడకోపన్,
తిరువడిమేలురైత్త తమిఴాయిరత్తుళిప్పత్తుమ్,
తిరువడియే యడైవిక్కు న్దిరువడి శేర్న్దొన్ఱుమినే.

నాలామ్పత్తు

పత్తామ్ తిరువాయ్ మొఴి

(మూలమ్)

ఒన్ఱుత్తేవుములకుముయిరుమ్
మఱ్ఱుమ్యాదుమిల్లా
అన్ఱు, నాన్ముకన్దన్నొడు
తేవరులకోడుయిర్ పడైత్తాన్,
కున్ఱమ్పోల్ మణిమాడనీడు
తిరుక్కురుకూరదనుళ్,
నిన్ఱవాదిప్పిరాన్ నిఱ్క
మఱ్ఱైత్తెయ్వమ్ నాడుదిరే. ౧

నిన్ను దర్శించి స్పృశియించి - సన్నుతించి
విని యనేకవిధంబుల - ననుభవించి,

* * *

ప్రాకృతసుఖంబులందు నై - వల్యమందు
దుచ్ఛభావంబు గొని వాని - ద్రోసివైచి
నీపదంబులసన్నిధి - నిలిచినాడ. 10

పరమపురుషుని శ్రీపాద - పద్మసన్ని
ధానమును జేరుకొరకు బ్రా - ర్థన మొనర్చు
పరమముని యైననమ్మాళు - వారు వ్రాయు
పాశురంబు లిప్పది వీని - బఠనచేసి
మీరుగూడ దత్సన్నిధి - జేరుగానుడు! 11

చతుర్థశతకము

దశమ దశకము

(పరత్వోపదేశము)

బ్రహ్మరుద్రాది సకలదే - వతలు లోక
ములును బ్రాణులుం బుట్టక - పూర్వమందు
సృష్టిసంకల్పముం బూని, - చేతనముల
తోడ, బ్రకృతిని దనకు సం - తుష్టి గాగ.
నఖిలమును సృష్టిచేయు నా - రాయణుండు;
రత్నసంపద మెరయుప - ర్వతము లనగ
సౌధముల నిండి కనువారు - సంభ్రమింప
గ్రాలు క్షేత్రంబు శ్రీకురు - కాపురంబు

నాడినీర్ వణఙ్గు న్దెయ్వము
ముమ్మైయుమున్పడైత్తాన్,
వీడిల్ శీర్ ప్పుకఴాదిప్పిరా
నవన్మేవియుఱైకోయిల్
మాడమాళికై శూన్దఴకాయ
తిరుక్కురుకూరదనై,
ప్పాడియాడిప్పరవిచ్చెన్మిన్గళ్
పల్లులకీర్ పరన్దే. ౨

పరన్ద తెయ్వముమ్ పల్లులకు
మ్పడైత్తన్ఱుడనేవిఴుఙ్గి,
కరన్దుమిఴ్న్దు కడన్దిడన్దదు
కణ్డుమ్ తెళియకిల్లీర్,
శిరఙ్గళాలమరర్ వణఙ్గు
న్దిరుక్కురుకూరదనుళ్,
పరన్ఱిఱమన్ఱిప్పల్లులకీర్
తెయ్వమ్ మఱ్ఱిల్లై పేశుమినే. ౩

నందు వాసం బొనర్చును - ర్వాంతరాత్మ
గలుగ నన్యదేవతల వై - పులకు దృష్టి
పరపి వారల నాశ్రయిం - పంగ నేల? 1

వెదకి మీరు నమస్కార - విధు లొనర్చు
దేవతలకును మీకును - స్థితి నొసంగి
రక్ష గూర్చెడు నాదినా - రాయణుండు

* * *

అంత మెఱుగనిసకలక - ల్యాణగుణుడు
ఖిలము జెందనిశుద్ధస - త్కీర్తి యుతుడు
ఈ జగత్కర్త యైనస - ర్వేశ్వరుండు

* * *

సుందరవికాససౌధ సం - శోభితముగ
జెలగుతిరునగరమున ని - చ్చేసియుండ
నందె వసియించుచేతను - లార! మీరు
సత్కృతు లొనర్చి స్తోత్రంబు - సలుపరయ్య! 2
లోకముల సృష్టి యొనరించు - లోకపాల
కులను బుట్టించి ప్రళయంబు - గూర్చి మరల
సృష్టి యొనరించి కొలిచి త - త్క్షోభ దీర్చు
నట్టిదేవుండె యాదినా - రాయణు డని
యెరిగి వానియం దేలోకో - శరణు గనరు

* * *

సర్వదేవతలును నమ - స్కారములను
జేయు కుఱుకూరు దేవతా - శ్రేష్ఠు కడను
దాస్య మొనరింపనట్టి స్వ - తంత్ర దేవు
డెవడు గల డింక దెలుపుడీ! - యెరిగియున్న 3

పేశనిన్ఱ శివనుక్కుమ్
పిరమన్ఱనక్కుమ్ పిఱర్క్కుమ్
నాయకనవనే,
కపాలనన్మోక్కత్తు క్కణ్డుకొణ్మిన్,
తేశమామదిళ్ శూழ்న్దழగాయ
తిరుక్కురుకూరతనుళ్,
ఈశన్పాలోరవమ్బఱైద
లెన్నావదిలిఙ్గియర్క్కే. ౪

ఇలిఙ్గత్తిట్టపురాణత్తీరుమ్ శమణరుమ్ శాక్కియరుమ్
వలిన్దువాదుశెయ్వీర్గళుమ్ మఱ్ఱునుమ్దెయ్వముమాగి
నిన్ఱాన్
మలిన్దుశెన్నెల్ కవరివీశుమ్ తిరుక్కురుకూరదనుళ్.
పొలిన్దునిన్ఱపిరాన్ కణ్డీరొన్ఱుమ్పొయ్యిల్లైపోఱ్ఱుమినే. ౫

పోఱ్ఱిమఱ్ఱోర్ దెయ్వమ్
పేణప్పుఱత్తిట్టుఉమ్మైయిన్నే
తేఱ్ఱివైత్తదెల్లీరుమ్
వీడుపెఱ్ఱాలులకిల్లైయన్ఱే,
శేఱ్ఱిల్ శెన్నెల్ కమలమోఙ్గు
తిరుక్కురుకూరదనుళ్,
ఆఱ్ఱవల్లవన్ మాయమ్ కణ్డీ
రతఱిన్దఱిన్దోడుమినే. ౬

బరు డనుచు మీర రెల్లరు - భ్రమతి జెందు
రుద్రునకు బ్రహ్మకును నీశ్వ - రుం డతండు

*　　*　　*

పరమశివు డొక్కపరి బ్రహ్మ - శిరము ద్రుంప
నతని యరచేతి కయ్యది - యతుకుకొనియె;
దాని వదలించుకొనుట కా - తండు సర్వ
భువనములు చుట్టి పురుషో త్త - ముని వరింప
బరమపురుషుండె దయ యుంచి - వదలగొట్టె;

*　　*　　*

దీనిచే నైన నిజమును - దెలియరొక్కొ! 4
లింగపూజావిధులను వ - ర్ణించు శాస్త్ర
ము త్తమో త్తమ మని నమ్మి - యున్న మీకు
మరియు జైనులకును బౌద్ధ - మతజనులకు
నఖిలజగముల కేవ డంత - రాత్మ యగునో
యతడు కురుకూరునగరంబు - నధివసించి
చెలగు చున్నాడు వాని బూ - జింపరయ్య! 5
ఇతర దేవులయందు మీ - కీశ్వరత్వ
బుద్ధి జనియింప జేసె న - ప్పురుషవరుడు;
ఎందు కీమాయ పన్నెనో - యెరుగవలదె;
సర్వజనులును దన్నె పూ - జన మొనర్ప
నందరును మోక్షమును బొంది - యవనిలోన
నెవ్వరును నుండ కిది నశి - యించు ననుచు
మాయ గల్పించె నీరీతి - మాధవుండు

*　　*　　*

కనుక కురుకూరినారాయ - ణునకె శరణ
మనుచు వానినె నిత్యాశ్ర - యంబు గొనుడు! 6

ఓడియోడిప్పలపిఱప్పుమ్పిఱన్దు, మఱ్ఱోర్ తెయ్వమ్
పాడియాడిప్పణిన్దు, పల్ పడికాల్ వఴియేఱిక్కణ్డీర్,
కూడివానవరేత్తనిన్ఱ తిరుక్కురుకూరదనుళ్,
ఆడుపుట్కొడియాదిమూర్త్తిక్కడిమై పుకువదువే. ౭

పుక్కడిమైయినాల్
తన్నైక్కణ్డ మార్క్కణ్డేయనవనై,
నక్కపిరానుమన్ఱుయ్యక్కొణ్డదు
నారాయణనరుళే,
కొక్కలర్ తడన్దాఴైవేలి
త్తిరుక్కురుకూరదనుళ్,
మిక్కవాదిప్పిరాన్నిఱ్క
మఱ్ఱైత్తెయ్వమ్ విళమ్బుతిరే. ౮

విళమ్బుమాఱుశమయముమవైయాకియుమ్మఱ్ఱుమ్తన్పాల్
అళన్దుకాణ్డఱ్కరియనాకియ వాదిప్పిరానమరుమ్,
వళంగొళ్ తణ్ పణైశూఴ్న్దఴగాయ తిరుక్కురుకూరదనై,
ఉళంగొళ్ ఞానత్తువైమ్మిన్ ఉమ్మైయుయ్యక్కొణ్డుపోకుఱిలే. ౯

ఉఱువదావదెత్తేవు మెవ్వులకఙ్గళుమ్మఱ్ఱుమ్తన్పాల్,
మఱువిల్ మూర్త్తియోడొత్తిత్తనైయుమ్నిన్ఱవణ్ణమ్నిఱ్కవే,
శెఱువిల్ శెన్నెల్ కరుమ్బొడోఙ్గు తిరుక్కురుకూరదనుళ్,
కుఱియమాణురువాకియనీళ్ కుడక్కూత్తనుక్కాట్చెయ్వదే. ౧౦

ఆట్చెయ్దాఴిప్పిరానైచ్చేర్న్దవన్ వణ్ కురుకూర్ నకరాన్
నాట్కమఴ్మకిఴ్మాలై మార్పినన్ మాఱన్ శడకోపన్,
వేట్కైయాల్ శొన్న పాడలాయిరత్తుళ్ ఇప్పత్తుమ్వల్లార్.
మీట్చియిన్ఱివైకున్దమానకర్ మఱ్ఱదుకైయదువే. ౧౧

ముం దనేకజన్మంబుల - బూజసేసి
యితరదేవుల శక్తి మీ - రెఱుగలేరె;
వారిపూజల మీకు సం - సారమె యగు;
గనుక వారును మీరును - గలసివచ్చి
యర్చన మొనర్పు డాదినా - రాయణునకు. 7

సాంబశివుని మార్కండేయు - డాశ్రయింప
నతడు వచియించె గాదె నా - రాయణుండె
పరమపురుషుం డటంచు న - ప్పరమమునికి;
బిదప శ్రీనాథు నతడు సం - ప్రీతి గొల్చి
యిష్టకామ్యార్థసిద్ధి ని - జేచ్ఛ గొనియె;

*   *   *

కనుక కురుకూరినగరంబు - నను వసించు
పరమపురుషుని పాదము - ల్పట్టుకొనుడు! 8

శబ్దమాత్రసారంబు లౌ - షణ్మతముల
ననుసరించుకుదృష్టు లౌ - నవనిజనుల
కలవి గాని శ్రీయఃపతి - యమరియున్న
తిరునగరి స్తోత్రమే మీకు - బరమహితము. 9

సర్వచేతనాచేతన - సంఘములకు
నఖిలదేవాదులకు నంత - రాత్మ యగుచు
దివ్యమంగళవిగ్రహ - దీప్తి గల్గి
వెలయు చున్నాడు కలిముల - వెలదిభర్త
తిరునగరియందు వానినే - శరణుచొరుడు! 10

చక్రధరువిషయంబుగా - సర్వజనుల
కెఱుక యగునట్లు శఠకోప - పరమమునివ
రుండు వచియించు దీని నె - వండు భక్తి
బఠన మొనరించు వానిదే - పరమపదము. 11

వానేమానిలమే
మఱ్ఱుముఱ్ఱు మెన్నుళ్ళనవే. ౨

ఉళ్ళనమఱ్ఱుళవా ప్పుఱమే శిలమాయంజొల్లి,
వళ్ళల్ మణివణ్ణనేయెన్ఱెన్ఱేయున్నైయుమ్వంజిక్కుమ్,
కళ్ళమనమ్తవిర్ న్దేయున్నైక్కణ్డుకొణ్డుయ్న్దొఴిన్దేన్,
వెళ్ళత్తణైక్కిడన్దా యునియున్నైవిట్టెన్గొళ్ వనే. 3

ఎన్గొళ్వనున్నైవిట్టెన్నుమ్
వాశకజ్గళ్ శొల్లియుమ్,
వన్గళ్వనేన్ మనత్తైవలిత్తు
కణ్ణనీర్ కరన్దు
నిన్గనెరుజ్గవై త్తే
యెనదావియై నీక్కికిల్లేన్,
ఎన్గణ్ మలినమఱు
త్తెన్నై కూవియరుళాయ్ కణ్ణనే. ౪

కణ్ణపిరానై
విణ్ణోర్ కరుమాణిక్కత్తై యముదై,
నణ్ణియుమ్ నణ్ణకిల్లే
న్నడువే యోరుడమ్బిలిట్టు,
తిణ్ణమఴున్దక్కట్టి
ప్పలశెయ్వినై వన్కయిఱ్ఱాల్,

అంతమాత్రంబునకె తాను - సాంతనిత్య
వైభవముతోడ లీలాప్ర - పంచవైభ
వంబుతోఁగూడ జనుదెంచి - వచ్చి నాదు
హృదయమధ్యంబున న్వసి - యుంప జొచ్చె. 2
క్షీరసాగరశయన ! నా - చేతమందు
విషయచింతన మొనరించి - వెలికి నిన్ను
పేర బేరను వర్ణించి - పిలిచినంత
నీస్తుతిని ముఖస్తుతిగ నీ - వెంచుకొనక
నిర్మలం బగు మానస - నియతి నొసగి
వచ్చి నను బ్రోచితివి గాదె - వనజనాభ !
ఏమి గోరంగవలయు నే - నింకమీద ; 3
నిన్ను విడిపించి యెయ్యది - నెమ్మనమున
స్వీకరింతు నటంచు నే - జెప్పుచుంటి ;
గాని కృత్రిమం బైన నా - మానసంబు
విషయలాభంబు లేమిచే - వెడలు బాష్ప
జలము నిలుపంగలే దాయె - చలము బూని ;

* * *

నాయవిద్యాదిదోషము - ల్బాయజేసి
చేకొనుము ! నన్ను నీపాద - సేవకొరకు 4
నిత్యసూరులు భోగించు - నిధివి నీవు
నీలమాణిక్యమును బోలు - డాలు గలిగి
చెలగు శ్రీకృష్ణ నిను జెంది - చెంద నైతి ;
హేయ మైనశరీరంబు - నిచ్చి నన్ను
బాయ దాని దుఃఖంబుల - పాలు సేసి
రక్త మాంసంబులెల్ల జ - ర్మమున గప్పి

పుణ్ణైమఱ్ఱైయ వరి
నైన్దైన్ఱు పోర్వైత్తాయ్ పురమే. ౫

పుఱమఱక్కట్టిక్కొణ్డిరువల్వినైయార్ కుమైక్కుమ్,
ముఱైముఱైయాక్కై ప్పుగలొఴియక్కణ్డుకొణ్డొఴిన్దేన్,
నిఱముడై నాఱ్ఱడన్దోళ్ శెయ్యవాయ్ శెయ్యతామరైక్కణ్,
అఱముయలాఴియఙ్గై క్కరుమేనియమ్మాన్ఱన్నైయే. ౬

అమ్మానాఴిప్పిరా
నవనెవ్విడత్తాన్ యానార్,
ఎమ్మాపావియర్క్కుమ్
విదివాయ్క్కిన్ఱు వాయ్క్కుమ్కణ్డీర్,
కైమ్మాతున్బొఴిత్తాయెన్ఱు
కైతలైపూశలిట్టే,
మెయ్మ్మాలాయొఴిన్దే
నెమ్బిరానుమ్ ఎన్మేలానే. ౭

మేలాత్తేవర్గళుమ్
నిలత్తేవరు మ్మేవి త్తొఴుమ్,
మాలార్ వన్దిననా
శడియేన్మనత్తే మన్నినార్,
శేలేయ్కణ్ణియరుమ్
పెరుంజెల్వముమ్ నన్మక్కళుమ్,

త్రెంప శక్యంబు గానట్టి - దృఢతరంపు
పాపపుంజబంధంబుల - బడగ వైచి
కూల్చి యున్నావు సంసార - కూపమందు, 5
కనులు గనరాక నాచుట్టు - గ్రమ్మి యున్న
పుణ్యపాపంబు లనుకర్మ - పుంజములకు
పుట్టినిల్లు సంసార మీ - పుడమియందు;

*　　　*　　　*

అట్టిసంసారమున కాశ్ర - యము శరీర
మది తరించెను నీసుంద - రాంగకముల
దర్శనంబున నీపద - స్పర్శనమున
ధర్మమార్గానువర్తి సు - దర్శనమున
మహితగుణవర్ణనాదివి - మర్శనమున. 6
స్వామి యీశుండు శ్రీపతి - చక్రధరుడు
ఆత డెక్కడ నే నెక్క - డనగ నేల!
ఎంతపాపాత్ములకు నేని - యీశ్వరుండు
ఫలము తలపెట్టినంత స - త్ఫలమె గలుగు;
కరివరద యంచు బిగ్గర - కంఠ మెత్తి
యరచి కేలుదోయిని మోడ్చి - శరణు వేడ,
నిటకు జనుదెంచి ప్రేమ న - న్నేలుకొనిమె. 7
పరమపదవాసు లగు నిత్య - పురుషులకును
భక్తిపూరితు లైన శ్రీ - వైష్ణవులకు
నిష్టదైవ మై యుండు స - ర్వేశ్వరుండు
ఆశ్రయం బగు సర్వలో - కాధికారి
అమరి యున్నాడు నాహృద - యాంతరమున;

*　　　*　　　*

మేలాత్తాయ్ తన్దైయు
మవరే యిని యావారే. ౮

ఆవారార్ తుణై యెన్ఱ
లై నీర్ క్కడలుళ్ ఴున్దుమ్,
నావాయ్ పోల్ పిఱవి
క్కడలుళ్ నిన్ఱునాన్ తుళఙ్గ
త్తేవార్ కోలత్తొడుమ్
తిరుచ్చక్కరమ్ శంగినొడుమ్,
ఆవావెన్ఱరుళ్ శెయ్
దడియేనొడు మానానే. ౯

ఆనానాళుడైయానె
న్ఱఃదే కొణ్డుకన్దువన్దు,
తానేయిన్నరుళ్ శెయ్
దెన్నై మ్ముఱ్ఱవుమ్ తానానాన్,
మీనాయామైయుమాయ్
నరశిఙ్గముమాయ్ క్కుఱళాయ్,
కానా రేనముమాయ్
క్కఱ్కియామిన్నమ్ కార్వణ్ణనే. ౧౦

కార్వణ్ణన్ కణ్ణపిరాన్ కమలత్తడఙ్కణ్ణన్ఱన్నై,
ఏర్వళవొణ్ కఴని క్కురుకూర్ చ్చడకోపన్ శొన్న,
శీర్వణ్ణ వొణ్డమిఴ్గళ్ ఇవై యాయిరత్తుళిప్పత్తుమ్,
ఆర్వణ్ణత్తాలురైప్పా రడిక్కీఴ్ప్పుగువార్ పొలిన్దే. ౧౧

ఆతడే యగు నింక నా - కఖిలభోగ్య
వస్తుసముదాయమును బంధు - వర్గములును. 8

నావ జలమధ్యమున మున్గి - పోవునపుడు
దిక్కుకై చుట్టుప్రక్కలు - దేరిచూచు
దీను లగునావికులబోలి - నేను వెంగ
పడుచు సంసారవారిధి - గడవజేయు
సాయమునకు నిరీక్షించు - సమయమందు,
సర్వదివ్యాయుధములతో - సత్ప్రకాశ
మాన మగు మేఘకాంతి నె - మ్మనితోడ
వచ్చి నాహృదయమున ని - వాస ముండె. 9

మత్స్యరూపంబు దాల్చి సో - మకు వధించి
కూర్మమై మంథరము మోసి - ఘోణిరూప
ధారి యై కొమ్మునం బట్టి - ధరణి నెత్తి,
పురుషసింహ మై ప్రహ్లాదు - బ్రోచి పుచ్చి,
వామనబ్రహ్మచారి యై - బలిని గట్టి
కలియుగంబున గాబోవు - కల్కిమూర్తి
నన్ను దాసుని జేసికొ - మ్మన్న యంత
వచ్చి నాదుహృత్స్థలి జేరి - పరమభోగ్య
వస్తువుగ నన్ను దనకు లో - బరచు కొనియె. 10

జలదకాంతుల మెరసెడు సరసిజాక్షు
విషయమై దిఱకూరి స - ద్విబుధువలన
విరచితం బగు పాశుర - వితతియందు
దశక మొక్కటి యిది; దీని - దగినభక్తి
బఠన మొనరించు వారలు - పడయగలరు
పరమ పురుషుని శ్రీపాద - పద్మములను. 11

అంజామ్ పత్తు

ఇరండామ్ తిరువాయ్ మొఴి

(మూలమ్)

పొలిక పొలిక పొలిక
పోయిఱ్ఱ వల్లుయిర్ చాపమ్,
నలియుమ్ నరకముమ్ నైన్ద
నమనుక్కిఙ్గ్యాదొన్ఱుమిల్లై,
కలియుమ్ కెడుమ్ కణ్డుకొణ్మిన్
కడల్వణ్ణన్ పూదఙ్గళ్ మణ్మేల్,
మలియప్పుకున్దిశై పాడియాడి
యుఴితరక్కణ్డోమ్. ౧

కణ్డోమ్ కణ్డోమ్ కణ్డోమ్
కణ్ణుక్కినియన కణ్డోమ్,
తొణ్డీరెల్లీరుమ్ వారీర్
తొఴుదు తొఴుదు నిన్ఱార్త్తుమ్,
వణ్డార్ తణ్ణన్తుఴాయన్ మాదవన్
పూదఙ్గళ్ మణ్మేల్,
పణ్ణార్ పాడినిన్ఱాడి
ప్పరన్దు తిరిగిన్ఱనవే. ౨

పంచమ శతకము

ద్వితీయ దశకము

(మంగళాశాసనము)

సాంద్ర సాగరగాంభీర్య - సత్స్వభావు
డైన నారాయణుని దాసు - లవనియందు
బూర్ణసంచార మొనరించి - పుష్కల మగు
భక్తి నిండార గానను - రక్తి మీర
నృత్య మొనరించు చుండుట - నేను గంటి ;

* * *

చేతనుల క్రూరపాపము - ల్విఫల మాయె
బాధ పెట్టెడునరకంబు - పారిపోయె
యముడు చేసెడుపనులు లో - కమున లేమి
గలియుగంబు నశించుట - గనుడు మీర
వృద్ధి రభివృద్ధి రస్తు! స - మృద్ధి రస్తు! 1

మధుకరీమయతులసిదా - మావిభూష
ణుండు నారాయణుండు స - న్నుతగుణుండు
వాని ప్రియభక్తజను లీప్ర - పంచమందు
సమ్మదాంబుధిలో దేలి - సరసనిత్య
గాననృత్యానురాగకైం - కర్యవిధుల
నాచరించుచు వ్యాపించి - రవని నెల్ల

* * *

ఆశ్రయించినవాడు ప్ర - త్యక్షు మాయె

తిరియుమ్కలియుకమ్నీఙ్గి
　　త్తేవర్కళ్ తాముమ్పుకున్దు,
పెరియ కిరతయుగమ్పఱ్ఱి
　　ప్పేరిన్ప వెళ్ళమ్పెరుక,
కరియముగిల్వణ్ణనెమ్మాన్
　　కడల్వణ్ణన్ పూదఙ్గళ్ మణ్మేల్,
ఇరియప్పుకున్దిశై పాడి
　　యెఙ్గుమిడ జ్కూడ్డనవే. 3

ఇడంగొళ్ శమయత్తై యెల్లా మెడుత్తుకళై వనపోలే,
తడఙ్గడల్పళ్ళి పెరుమా న్ఱన్నుడై పూదఙ్గళేయాయ్,
కిడన్దు మిరున్దు మెழున్దు జీకూతమ్పలపలపాడి,
నడన్దు మ్పరన్దుమ్ కునిత్తుమ్ నాడకం శెయ్గిన్ఱనవే. ర

శెయ్కిన్ఱ దెన్ కణ్ణుకొన్ఱే
　　యొక్కిన్ఱ దిప్పులకత్తు,
వైకున్దన్ పూదఙ్గళేయాయ్
　　మాయత్తినా లెంగుమ్మన్ని,

చూచినారము గనులార చూచినాము
కన్నులకు ప్రియ మగునట్లు – గాంచినాము

* * *

భాగవతులార! రండు! మీ – పంట పండె
సలుప గల దింక మంగళా – శాసనంబు. 2
కామములగూర్చి పెంచెడి – కలియుగంబు
దొలగి కృతయుగ మీనాడె – గలుగునట్లు,
పరమపదవాసు లగు నిత్య – పురుషులెల్ల
వరుస భూలోకమును జేర – వచ్చునట్లు
పరమపురుషునిసుగుణాను – భవమువలన
నతులితముగ బ్రహ్మానంద – మావహించి
పొంగి ప్రవహించి జగతి ను – ప్పొంగునట్లు,
లోడలు దెలియనిసంతోష – ముప్పతిల్ల
బద్ధ్వయనుగుణంబుల – బాడి పాడి
తిరుగుచున్నారు వైష్ణవు – ల్దేశమెల్ల. 3
దుర్మతముల మూలములతో – ద్రుంచివైచి
క్షీరసాగరశయనుని – సేవ చేయ
సర్వదిక్కుల – వ్యాపించి – సంచరించి
పండుకొనుచు గూర్చుండుచు బరుగు లిడుచు
నృత్యగానంబు లొనరించి – నిత్యరక్తి
దిరుగు చున్నారు వైష్ణవు ల్దేశమెల్ల. 4
శ్రీధవునిభక్తవరులు దు – శ్చేష్టితముల
నోర్వ జాలరు; తిరుగుచు – నున్నవారు
లోకమంతటు; రక్కసి – మూక లకును
నసురసంఘమునకును ప్రా – ణాంతకములు

ఐయమొన్ఱిల్లై
యరక్కరశురర్ పిఱన్దిరుళ్ళీరేల్,
ఉయ్యుమ్ వగై యిల్లై
తొణ్డీరూఴిపే ర్తిడుమ్ కొన్ఱే. ౫

కొన్ఱుయిరుణ్ణుమ్ విశాతి
పకై పశి తీయనవెల్లామ్,
నిన్ఱివ్వులగిల్ కడివాన్
నేమిప్పిరాన్ తమర్ పోన్దార్,
నన్ఱిశైపాడియుం తుళ్ళియాడియుమ్
ఞాలమ్పరన్దార్,
శెన్ఱుతొழுదుయ్మ్మిన్
తొణ్డీర్ శిన్దైయై చ్చెన్నిఱుత్తియే. ౬

నిఱుత్తినుమ్ముళ్ళత్తుక్కొళ్ళుమ్
తెయ్వఙ్గళుమ్మైయుయ్యక్కొళ్,
మఱుత్తు మవనోడేకణ్డీర్
మార్కణ్డేయనుమ్కరిగో,
కఱుత్తమనమొన్ఱుమ్ వేణ్డా
కణ్ణనల్లాల్ తెయ్వమిల్లై,
ఇఱుప్పదెల్లామవన్ మూ ర్తి
యాయవర్క్కే యిఱుమినే. ౭

చేయ నున్నారు కలిని న - శింపజేసి ;
కన్ను లారంగ నే నిది - గాంచి గాంచి
నిజము వచియించు చున్నాడ ; - నీచభావ
ములను విడనాడి సద్భావ - ములను గొనుడు ;
చపలమతులార ! దుష్టసం - సారులార ! 5
ప్రాణములను హరించెడి - పాపములను
వ్యాధులను ద్వేషబుద్ధుల - నాకలియును
స్వామిసంబంధి నృత్యగా - నామృతముల,
లోకమున దుడ ముట్టించి - తూపు మాప
బరమపురుషుని భక్తులు - ప్రభవ మంది
సంచరించుచు నున్నారు - సర్వదిశల ;
చపలసంసారులార ! మీ - స్వాంతములను
చక్కగా నిల్పి వారియా - శ్రయము గొనుడు! 6
దేవతాంతర పూజల - దేరి మీరు
వారి నెంతేని సేవింప - ఫలము నిచ్చు
టీశ్వరుడె కాని వారిచే - నేమి కలదు ;
అండ రతని శరీరంబు - లగుటవలన
నెవ్వ రిచ్చిన నాతడే - యీయవలయు ;
స్వయముగా నీయ వారికి - శక్తి లేదు ;
సాక్షి మనకు మార్కండేయ - సంయమి యగు ;

* * *

కనుక వేరుదేవతలయం - దును బరత్వ
బుద్ధి విడనాడి పరతత్త్వ - ముగను జెలగు
వాడు నారాయణుం డను - జాడ గనుడు ;

* * *

ఇఱుక్కుమిఱైయిఱుత్తుణ్ణ
ఎవ్వులకుక్కుమ్తన్మూర్త్తి,
నిఱుత్తినాన్ తెయ్వఙ్గళాక
అత్తెయ్వనాయకన్ తానే,
మఱుత్తిరుమార్వనవన్దన్
పూతఙ్గళ్ కీతఙ్గళ్ పాడి,
వెఱుప్పిన్ఱి ఞాలత్తుమిక్కార్
మేవిత్తొఴుదుయ్ మ్మినీరే.

మేవిత్తొఴుదుయ్మ్మినీర్గళ్ వేదప్పునిద విరుక్కై,
నావిల్కొణ్డచ్చుతన్దన్నై ఞానవిది పిఴైయామే,
పూవిన్పుగైయుమ్ విళక్కుమ్ శాన్దముమ్ నీరుమ్మలిన్దు,
మేవిత్తొఴుమడియారుమ్ పకవరుమ్ మిక్కదులకే. ౭

మిక్కవులకుకళ్ తోఱుమ్ మేవికణ్ణన్తిరుమూర్త్తి,
నక్కపిరానోడయనుమిన్దిరనుమ్ ముదలాక,
తొక్కవమరర్ కుఴాఙ్గళ్ ఎఙ్గుమ్పరన్దన తొణ్డీర్,
ఒక్కత్తొఴుకిఱ్ఱిరాగిల్ కలియుగ మొన్ఱుమిల్లైయే.

సర్వదేవతలందు శ్రీ - స్వామి యంత
రాత్మగా నున్నవిషయంబు - నరసి ప్రాజ
లెల్ల నారాయణుని జేరు - టెరిగి నిత్య
కర్మముల నాచరింపుడు! - జ్ఞాను లగుచు. 7

భిన్నభిన్నము లగుకోర్క - లున్నయట్టి
జనులు వేర్వేరు దేవతా - జపములందు
సక్తి వహియించి తమయభీ - ష్టముల దీర్చు
కొనుటకై దేవతల సృష్టి - గూర్చె నతడు;
కాన శ్రీవత్సభిన్నప్ర - కాశు డైన
బరమపురుషుని భక్తితో - బాడి యాడి
చెలగు శ్రీవైష్ణవులచెంత - జేరి మీరు
వృద్ధి నొందుడు! మీకు స - మృద్ధి గలుగు. 8

పురుషసూక్తాదులం జెప్పి - పుష్పధూప
దీపనైవేద్య కైంకర్య - రూపసేవ
లాచరించెడు వైష్ణవు - లవనియందు
పెక్కు రున్నారు; వారల - దిక్కు కరిగి
యాశ్రయింపుడు! మీరు మో - క్షార్థు లగుచు. 9

బ్రహ్మరుద్రేంద్రులకు గల్గు - భాగ్యమెల్ల
గలిగె నారాయణుని కటా - క్షంబువలన;
చపలమతు లైనబద్ధసం - సారులార!
మీరుగూడను నల్లె శ్రీ - నారసింహు
పాదముల నాశ్రయింపుడు! - పరమభక్తి
గలియుగం బిది నశియించు - గడియలోన. 10

కలియుగ మొన్ఱుమిన్ఱి క్కే తన్నడియార్క్కరుళ్ శెయ్యుమ్,
మలియుంశుడరొళిమూ_ర్తి మాయప్పిరాన్ కణ్ణన్ఱన్నై,
కలివయఱ్ఱెన్నన్కురుకూర్ క్కారిమాఱన్ శడకోపన్,
ఒలిపుకఴాయిర_త్తిప్ప త్తు ళ్ళత్తై మాశఱుక్కుమే. ౧౧

అంజామ్పత్తు

మూన్ఱామ్ తిరువాయ్ మొఴి

—o—

(మూలమ్)

మాశఱుశోది
యెన్ శెయ్యవాయ్ మణిక్కున్ఱత్తై,
ఆశఱుశీలనై
యాదిమూ_ర్తియై నాడియే,
పాశఱ వెయ్ది
యఱివిఴన్దెనైనాళైయుమ్,
ఏశఱు మూరవర్ కవ్వై
తోఴియెన్ శెయ్యుమే. ౧

భక్తజనుల రక్షణపరా - త్వరత జెలగు
దివ్యతేజోమయాకార - దీప్తమూర్తి
పరమపదచక్రవర్తి యౌ - పద్మనాభు
విషయమై ప్రాయుశరణోప - విబుధగ్రంథ
భాగమైనయీదశకంబు - పఠనచేయు
వా రితరదేవతలభక్తి - వదలిపెట్టి
పడయు నేర్తురు శ్రీపతి - పాదములను. 11

పంచమ శతకము

తృతీయ దశకము

("మడలూర్కై" ప్రయత్నము)

మలినముం గాని తేజస్సు - చెలగువాడు
నీలమాణిక్యసగమును - బోలువాడు
పవడకాంతులయధరబిం - బంబువాడు
ప్రకటసౌశీల్యసుప్రభా - వంబువాడు
కమలపత్త్రాక్షుడును జగ - త్కారణుండు
నామనోనాథు డతని గా - నంగ లేక
మతివిహీన నై యెన్నాళ్ళు - బ్రతికియుందు!

* * *

ఊరివారెల్ల నిందింప - నున్న నేమి
నామనోహరు గోల్పోయి - నామనంబు
తొట్రుపడు చుండ నిందలు - దోపగలవె! 1

ఎన్ శెయ్యుమూరవర్ కవ్వై
తోఴీ యినినమ్మై,
ఎన్ శెయ్య తామరైక్కణ్ణన్
ఎన్నై నిఱైకొణ్డాన్.
మున్ శెయ్య మామై యిఴన్దు
మేని మెలివెయ్ది,
ఎన్ శెయ్య వాయుఙ్ కరుఙ్కణ్ణుమ్
పయప్పూర్న్దవే. ౭

ఊర్న్దశకడముదైత్త పాదత్తన్, పేయ్ములై
శార్న్దు శువైత్త శెవ్వాయన్ ఎన్నై నిఱైకొణ్డాన్,
పేర్న్దుమ్ పెయర్న్దు మవనోడన్ఱి యోర్ శొల్లిలేన్,
తీర్న్దవెన్ తోఴీ యెన్ శెయ్యు మూరవర్ కవ్వైయే.

ఊరవర్ కవ్వై యెరువిట్టన్నై శొల్ నీర్ మడుత్తు,
ఈర నెల్ విత్తి ముళైత్త నెఞ్జప్పెరుఞ్జెయ్యుళ్,
పేరమర్ కాదల్ కడల్ పురైయ విళైవిత్త,
కారమర్ మేని నఙ్కణ్ణన్ తోఴీ కడియనే. ౮

దివ్యమంగళ విగ్రహా - దీప్తి జూపి
పరమసౌశీల్య మగుస్వభా - వంబు జూపి
పుండరీకాక్షు డిటు నన్ను - మోసపుచ్చె ;
ఒడ లెరుంగనివ్యామోహా - మొందజేసి
అంబుజాక్షుండు మానభం - గం బొనర్చె ;
బూర్వసౌందర్యమును గోలు - పోయి మేను
వాడె ; బింబాధరంబు వి - వర్ణ మాయె
కలువకన్నులసొబ గెల్ల - దొలగి చనియె ;

*   *   *

ఇంత యైనంత నూరివా - రెల్ల నింద
సేతు రందువు చేసిన - జేయ నిమ్ము! 2

పూతనను జంపి శకటరూ - పుని వధించి
నట్టికృష్ణుండె నామాన - మపహరించె ;
ఎంత చేసిన వాని గా - కింక నొక్క
మాట వచియింప జాల నీ - మాట లేల ?
పటువు రపవాదములు పల్క - బల్కనిమ్ము!
అంతమాత్రంబుచే నేమి - యగును జెలియ ! 3

మేఘగాంభీర్యముం గల - మేసితోడ
జెలగుశ్రీకృష్ణు నదయుగా - బలుకరాదు ;
ఇతరు లొనరించునిందను - నెరవుచేసి
మాతృవచనంబు లనియెడి - మడక గట్టి
ఆశ యనుధాన్యమును బీజ మనగ జల్లి
మొలకలె త్తెడుమదన మను - పొలములోన
నంచితర బగు ప్రేమవా పం - డించినాడు ; 4

కడియన్ కొడియన్ నెడియమా లులకఙ్గొణ్డ,
వడియన్, అఱివరుమేని మాయత్తన్, ఆకిలుమ్
కొడియవెన్నెఞ్జ మవనెన్ఱే కిడక్కుమెల్లే,
తుడికొళిడై మడత్తోఴీ యన్నైయెన్ శెయ్యుమే. ౫

అన్నైయెన్ శెయ్యిలెనూరెన్ శొల్లిలెన్ తోఴిమీర్
ఎన్నైయిని యుమక్కాశై యిల్లై యకప్పట్టేన్,
మున్నైయమరర్ ముదల్వన్ వణ్డువరాపతి
మన్నన్, మణివణ్ణన్ వాశుదేవన్ వలైయుళే. ౬

వలైయుళకప్పడుత్తెన్నై నన్నెఞ్జఙ్గూవిక్కొణ్డు,
అలైకడల్ పళ్ళియమ్మానై యాఴిప్పిరాన్దన్నై,
కలైకొళకలల్కుల్ తోఴీ నఙ్గణ్గళాఱ్కణ్డు,
తలైయిల్ వణఙ్గవుమాఙ్గొలో తైయలార్ మున్బే. ౭

పేయ్ములైయుణ్డు శకడమ్బాయ్న్దు మరుతిడై
పోయ్ ముతల్ శాయ్త్తుప్పుళ్ వాయ్ పిళన్దుకళిఱట్ట,
తూముఱువల్ తొణ్డైవాయ్ప్పిరానై యెన్నాళ్కొలో
యాముఱుకిన్ఱతు తోఴీ యన్నైయర్ నాణవే. ౮

నాణు నిఱైయుఙ్గవర్న్దెన్నై నన్నెఞ్జఙ్గూవిక్కొణ్డు,
శేణుయర్ వానత్తిరుక్కున్దేవపిరాన్దన్నై,

అతడు దనకార్యమునె చూచు - నట్టివాడు,
పరుల దుఃఖంబు నాతడు - సరకుగొనడు,
లోకముల గొల్చునవ్విశ్వ - రూపుమహిమ
నెరుగ శక్యంబు గాకుండు - నెవ్వరికిని;
ఐన నామానసము వాని - యందె దగిలి
యున్న దది మాన్పగలదె నా - కన్నతల్లి! 5

నిత్యసూరులకెల్ల బె - న్నిధి యతండు
ద్వారకాపట్టణమునకు - ప్రభువు నీల
మణులకాంతి ప్రకాశించు - మహితగుణుడు
అట్టి శ్రీకృష్ణువలకు మ - త్స్యంబ నైతి;
నింక నాయాశ పెట్టుకో - నేల మీరు;
తల్లిమాటలు లోకనిం - దలును గలసి
యేమి చేయంగ నగును న - న్నింకమీద. 6

నామనస్సును గొనిపోయి - నన్ను మోస
పుచ్చి క్షీరాబ్ధిలో జేరి - లచ్చితోడ
సరసముల నాడు చుండు నా - చక్రధరుని,
నన్ను నిందించునతులెల్ల - గన్నులార
గాంచు చుండగ నేను భో - గించు టెపుడొ! 7

నింద లొనరించు నాతల్లి - నిలిచి చూచి
సిగ్గుపడునట్లు నాస్వామి - జేరి మరల
శకటరాక్షససంహార! - సారసాక్ష!
పూతనాంతక! యని పల్కి - పొందు టెపుడొ! 8

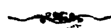
మనము నపహరించి - మానభంగము చేసి
పరమపదమునందు - బన్నాళించు

ఆన్నై మెన్నోఴి యులకుత్తోటలర్ తూంఱ్ఱి, ఆమ్
కోన్నైకళ్ శెయ్తు కుతిరియాయ్ మడలూర్తుమే.—
యామడలూర్న్దుమ్ ఎమ్మాఴియఙ్గైప్పిరానుడై,
తూమడల్ తణ్డుఴాయ్ మలర్కొణ్డు శూడువోమ్,
యామడమిన్ఱి తెరువుతోఱయల్ తైయలార్,
నామడఙ్గాప్పఴితూంఱ్ఱి నాడుమిరైక్కవే. ౧౦

ఇరైక్కుఙ్గరుఙ్గడల్ వణ్ణన్ కణ్ణపిరాన్దన్నై,
విరైక్కొళ్ పొఴిల్ కురుకూర్ చడకోపన్ శొన్న,
నిరైక్కొళన్దాది యోరాయిరత్తుళిప్పత్తుమ్,
ఉరైక్కవల్లార్క్కు వైకున్దమాకుమ్ తమ్మూరెల్లామ్.

అంజామ్పత్తు

నాలామ్ తిరువాయ్మొఴి

(మూలమ్)

ఊరెల్లాన్దుఞ్జి యులకెల్లామ్ నళ్ళిరుళాయ్,
నీరెల్లాన్దేఱి యోర్ నీళిరవాయ్ నీణ్డదాల్,
పారెల్లాముణ్డ నమ్పామ్బణైయాన్ వారానాల్,
ఆరెల్లే వల్వినైయే నావి కాప్పారినియే. ౧

స్వామి లోకనింద - పడునట్లుగా "మడల్"
చేసి సంచరింతు - సిగ్గు విడిచి. 9

అణగి యుండిన నే మగు! నవని సతులు
పల్కరానట్టి నిందల - బలువు రేఁగ
జెప్పి దేశము భ్రమియింప - జేయునట్లు
లరచి "మడలూర్క" యనుకార్య - మాచరించి,
హస్తమున జక్రముం బట్టి - నతనిపాద
ముల జెలంగెడి స్వచ్ఛ మౌ - తులసిదళము
పుష్పసహితంబుగా గొని - పోయి శీర్ష
మున ధరించి సంచారంబు - పోవవలయు, 10

సర్వలోకనాథు - సంగతి నాకర,
కోపమూని పద్దె - కూర్పునందు
నీపదింటి బరన - మెవ డొనర్చునో వాడు
పడయు నిందె పరమ - పదసుఖంబు. 11

పంచమ శతకము

చతుర్థ దశకము

(మనోవ్యథ)

ఊరు మణగిపోయె - నుర్వి గాఢాంధకా
రంబు గాగ మారె - రాత్రి పెరిగె;
పాపి నైననాడు - ప్రాణంబు రక్షింప
రాడు స్వామి, నాకు - రక్ష గలదె? 1

ఆవి కాప్పారినియా రాழ్కడల్ మణ్ విణ్ మూడి,
మావికారమా యోర్ వల్లిరవాయ్ నీణ్డదాల్,
కావి శేర్ వణ్ణ నెన్ కణ్ణనుమ్ వారానాల్,
పావియేన్ నెఞ్జమే నీయుం పాడల్లైయే. ౩

నీయుమ్ం పాడల్లై కాణ్ నెఞ్జమే నీళిరవుమ్,
ఓయుంపొழுదిన్ఱి యూழியాయ్ నీణ్డదాల్,
కాయుం కడుమ్శిలై యెన్ కాకుత్తన్ వారానాల్,
మాయుంవగైయఱియేన్ వల్వినైయేన్ పెణ్ పిఱన్దే

పెణ్ పిఱన్దారెయ్దుం
పెరుమ్తుయర్ కాణ్గిలేనెన్ఱు,
ఒణ్ శుడరోన్ వారాదొళిత్తాన్,
ఇమ్మణ్ణళన్ద
కణ్పెరియ శెవ్వా
యెమ్కాఱేఱు వారానాల్,
ఎణ్పెరియ శిన్దైనోయ్
తీర్ప్పారారెన్నైయే. ౪

ఆరెన్నై యారాయ్వా రన్నైయరుమ్తోழியరుమ్,
నీరెన్నే యెన్నాదే నీళిరవుమ్ తుంజువరాల్,
కారన్న మేని నమ్కణ్ణనుమ్ వారానాల్,
పేరెన్నై మాయాదాల్ వల్వినైయేన్ పిన్నిన్ఱే. ౫

అవని యనుచు సంద్ర - మనుచు నాకస మంచు
దెలియ కుండ బెరిగె - దిట్ట మైన
యంధకార మిప్పు - డైన శ్రీకృష్ణుండు
రాడ యింక నాకు - రక్ష యెవడు? 2

మనము స్వాధీనపడ కుండ - జెనకు చుండె
రాముడును రాకపోయె నా - రక్షకొరకు
రాత్రి యుగము గాగ బెరిగె - బ్రాణహరణ
మైన జేయంగ నే నుపా - యం బెరుంగ. 3

అబల లగు వీర లెల్లరు - ననుభవించు
వ్యథను నే గాంచి సహియింప - నని యెరింగి
కంజదళమిత్రు డుదయంబు - గాక నిలిచె;

* * *

భూమి గొల్చిన వామన - భూసురుండు
అబ్జదళనేత్రు డైన బిం - బాధరుండు
మేఘకాంతుల నాస్వామి - మిక్కుట మగు
నావ్యథను గాంచి రాడొకో - నన్ను బ్రోవ. 4

నామనోవ్యథ నెవరు గా - నంగ నైరి
బంధుజనములు నిద్దుర - పాల బడిరి
నామనస్సుందరుడు గ - న్పట్ట డాయె
మరణముం జెందు మార్గంబు - నరయ నేని
యేమి చేయంగ నేర్తు నే - నింక మీద;
నామమాత్రావశిష్ట నై - భూమి విడిచి
పోవు చున్నాను; గలరొకో! - బ్రోచువారు. 5

పిన్నిన్ఱ కాదల్ నోయ్ నెంజమ్ పెరితడుమాల్,
మున్నిన్ఱిరా ప్పూழி కణ్పుదైయ మూడిన్ఱాల్,
మున్నిన్ఱ శెక్కర త్తెన్నాయవనుమ్ వారానాల్,
ఇన్నిన్ఱనీళావి కాప్పారారి వ్విడత్తే. ౬

కాప్పారా రివ్విడత్తు క్కంగిరుళినుణ్ణుళియాయ్,
శేట్పాల తూழியాయ్ చ్చెల్గిన్ఱ కఙ్గుల్వాయ్,
తూప్పాల వెణ్ శఙ్గు శక్కర త్తిఱ త్తోన్ఱానాల్,
తీప్పాల వల్వినైయేఱ్ తెయ్ వఙ్గాళ్ శెయ్ కేనో.

తెయ్ వఙ్గాళ్ శెయ్ కే నోరిం వేర్పూழியాయ్,
మెయ్ వన్దు నిన్ఱెనదావి మెలివిక్కుమ్,
కై వన్ద శక్కర త్తెన్కణ్ణనుమ్ వారానాల్,
తైవన్ద తణ్ తెన్ఱల్ వెంశుడరిల్ తానడుమే. ౮

వెంజుడరిల్ తానడుమాల్ వీఙ్గిరుళిన్ నుణ్ణుళియాయ్,
అంజుడర వెయ్యోన్ అణి నెడున్దేర్ తోన్ఱాదాల్,
శెంజుడర్ త్తామరై క్కణ్ శెల్వనుమ్ వారానాల్,
నెంజిడర్ తీర్ప్పా రినియార్ నిన్ఱురుకుకిన్ఱేనే. ౯

నిన్ఱురుకుకిన్ఱేనేపోల నెడువానమ్,
శెన్ఱురుకి నుణ్ణుళియాయ్ చ్చెల్గిన్ఱ కఙ్గుల్వాయ్,
అన్ఱొరుకాల్ వైయమళన్దపిరాన్ వారానెన్ఱు,
ఒన్ఱొరుకాల్ శొల్లా తులకో వుఱఙ్గుమే. ౧౦

ఆశ యనువ్యాధి యొకప్రక్క - నధిక సూ(యె;
రాత్రి యొకప్రక్క నను బట్టి - రాచుక తినె
నాసుదర్శనధారి నా - యందు గరుణ
పూని రా కున్న నెవ్వరు - బ్రోవగలరు.   6

యుగమువలె నున్న దీరాత్రి - యొక్క ప్రక్క
జినుకు లింకొక్క ప్రక్కన - జీకటియును
బాధపెట్టుచో నెవరు గా - పాడువారు;
శంఖచక్రధరుం డైన - స్వామి నాకు
కనుల కగపడ డాయె నా - కష్టములకు
దిక్కు గానేరకుండి రే - దేవతలును.   7

అమరులార! యీనడురేయి - సమయమందు
నిప్పువలె జల్లగాలి న - న్నప్పి వేచె;
నిట్టివేళను రాడు స - ర్వేశ్వరుండు
రక్షణ మొనర్ప, వేరుమా - ర్గంబు గలదె?   8

చినుకు లివి నిప్పు లగుచు భ - క్షించె నన్ను;
జీకటులు మూగి కనులకు - జేటు దెచ్చె;
సూర్యబింబోదయం బగు - చొప్పు లేదు;
కమలనేత్రుండు దయ దాల్చి - గానరాడు;
ఇంతదుఃఖంబునందు నా - కెవరు దిక్కు?   9

కమలనేత్రునిగూర్చి నే - గలవరించి
వర్షపాతంబునం దిట్లు - బాధపడగ
నతడు రా డనియో వచ్చు - ననియొగూడ
దెల్పకయె జనములెల్ల ని - ద్రింత్రు గాదె
యేమి యాశ్చర్యమో యిది - యెఱుగ నైతి.   10

ఉఱఙ్గువాన్బోల్ యోకుశెయ్ద పెరుమానై,
శిఱన్దపొఴిల్ శూఴ్ కురుకూర్చ్చడకోపన్ శొల్,
నిఱఙ్గిళర్న్ద వన్దాది యాయిరత్తుళ్ ళిప్పత్తాల్,
ఇఱన్దుపోయ్ వైకున్దమ్ శేరావా ఱెఙ్ఙనేయో. ౧౧

అంజామ్ పత్తు

అంజామ్ తిరువాయ్ మొఴి

(మూలమ్)

ఎఙ్ఙనేయోవన్నై మీర్ కా
ళెన్నైమునివదునీర్,
నఙ్గళ్ కోలత్తిరుక్కుఱుఙ్గుడినమ్బియై
నాన్ కణ్డపిన్,
శఙ్గినోడుమ్ నేమియోడుమ్
తామరైక్కణ్గళోడుం,
శఙ్గనివా యొన్ఱినోడుం
శెల్కిన్ఱ తెన్నెఞ్జమే. ౧

ఎన్నెంజినాల్ నోక్కి
క్కాణీ రెన్నైమునియాదే,

ఈజగంబు రక్షింపగా – నెద దలంచి
యోగనిద్రను క్షీరాబ్ధి – నున్నవాని
గూర్చి వివిధరీతుల శఠ – కోపమౌని
వ్రాసి యుంచినయీపది – పద్యములను
బఠన మొనరించు చుండెడు – భక్తవరులు
పరమపదమును దప్పక – పడయగలరు. 11

పంచమ శతకము

పంచమ దశకము

(తిరుకుఱుంగుడి)

అరిభయంకర పాంచజ – న్యంబుతోడ
కరివిమోచనకరణ చ – క్రంబుతోడ
గమలకాంతుల జల్లు నే – త్రములతోడ
ముద్దు లొలికెడు చిగురాకు – మోవితోడ
దిరుకురంగుడికిం జేరి – మెరయు చున్న
యాదినారాయణుని సుంద – రాంగకముల
గన్నులకు బండు వగునట్లు – గాంచు చుండు

*　　　*　　　*

బంధుజనులార ! యేల కో – పంబు మీకు. 1

ఆగ్రహింపక నామనం – బందు వెలగు
భక్తితో మీరు గనుగొందు – పద్మనయను ;

తెన్నంజోలై త్తిరుక్కుఱుంగుడి
నమ్బియైనాన్ కణ్డపిన్
మిన్నునూలుం కుణ్డలముం
మార్పిల్ త్తిరుమఱువుం,
మన్నుపూణుం నాన్గుతోళుం
వన్దెంగుం నిన్ఱిడుమే. ౨

నిన్ఱిడుం తిశైక్కుం నైయుమె
న్ఱన్నైయరుమ్మునితిర్
కున్ఱమాడ త్తిరుక్కుఱుంగుడినమ్బియై
నాన్ కణ్డపిన్,
వెన్ఱివిల్లుం తణ్డుంవాళుం
శక్కరముం శఙ్గముం,
నిన్ఱుతోన్ఱి క్కణ్ణుళ్ నీంగా
నెఞ్జుళ్ళుం నీంగావే. 3

నీఙ్గనిల్లా కణ్ణనీర్గ ళెన్ఱన్నైయరు మ్మునితిర్,
తేన్గొళ్ శోలై త్తిరుక్కుఱుంగుడినమ్బియైనాన్ కణ్డపిన్,
పూన్దణ్మాలై త్తణ్డుఴాయుం పొన్ముడియుం వడివుం,
పాంగుతోన్ఱుం పట్టునాణుం పావియేన్ పక్క త్తవే. ౪

తిరుకురుంగుడిలో నున్న - దివ్యతేజ
గనినయంత దత్కుండల - కాంతియందు
వక్షమున బ్రకాశించు శ్రీ - వత్సమందు
విభ్రమము గూర్చు యజ్ఞోప - వీతమందు
పుష్పసంపద గల చతు - ర్భుజములందు
మనము నాయది సర్వదా - మగ్న మాయె;
ఎచటి కేగిన నా కదే - యెదుట నిలిచె; 2

పరమహితలార మీరు నా - ఫక్కి గాంచి
భ్రమపడె నటంచు నెమ్మది - బాసె ననుచు
నింద చేసెదరమ్మ! యే - మందు మిమ్ము;

* * *

తిరుకురుంగుడి నంబి యా - దివ్యపురుషు
గాంచినది మొద ల్గనులను - గట్టినట్లు
అగపడుచు నుండు వానిపం - చాయుధములు
వాని నేరీతిగా మరు - వంగ నగును. 3

కనులనీ రెప్పుడును నాకు - గారు ననుచు
గోపగింతురు నిందింత్రు - కుమతి యంద్రు;
తిరుకురుంగుడినంబి దే - దీప్యమాన
మైన యాభరణములు పీ - తాంబరములు
గానబడు చుండు నాకు బ్ర - త్యక్షనె యెపుడు
వాని ననుభవించెడు భాగ్య - పదవి యెపుడు
కలుగునో నా కటంచని - దలచు చుందు. 4

పక్కంనోక్కినిఱ్కుం నైయుమెన్ఱన్నైయుఱుమ్మనితర్,
తక్కకీర్త్తి త్తిరుక్కుఱుంగుడి నమ్బియైనాన్ కణ్డపిన్,
తొక్కశోతి త్తొణ్డైవాయుం నీణ్డపురువఙ్గళుం,
తక్కతామరైక్కణ్ణుమ్ పావియేన్ నావియుళ్నిఱ్కలన వే. ౫

మేలుం వన్పழிనంగుడిక్కివళెన్ఱన్నై
కాణకొడాళ్,
శోలై శూழ்తణ్ తిరుక్కుఱుంగుడి
నమ్బియై నాన్ కణ్డపిన్,
కోలనీళ్ కొడిమూక్కుం
తామరైక్కణ్ణుం కనివాయుం,
నీలమేనియుం నాన్గుతోళుం
ఎన్నెంజం నిఱైన్దన వే. ౬

నిఱైన్దవన్పழி నంగుడిక్కివళెన్ఱన్నై
కాణకొడాళ్,
శిఱన్దకీర్త్తి త్తిరుక్కుఱుంగుడినమ్బియై
నాన్ కణ్డపిన్,
నిఱైన్దశోతి వెళ్ళంశూழ்న్ద
నీణ్డ పొన్మేనియొడుం,
నిఱైన్దెన్నుళ్ళే నిన్ఱొழிన్దాన్
నేమియం కైయుళతే. ౭

ఈమె సర్వేశ్వరుని ప్రక్క - కే మనంబు
త్రిప్పి దుఃఖించు నంచు నిం - దింత్రు నన్ను,

*　　　　*　　　　*

తిరుకురుంగుడినంబి సుం - దరముఖంబు
కన్నులు విశాలభ్రూలత - ల్గ్రిమ్ముకొనుచు
ననవరతము నాయాత్మలో - నమరియుండె
భాగ్యహీన నై యనుభవిం - పంగ నైతి. 5

సిగ్గు విడిపించి నంబిపై - జిత్త ముంచి
యీమె మానకులమున కెల్ల - నెగ్గొనర్చె
ననుచు మాతల్లి నంబి వై - పరుగనీయ
కడ్డపడి నిల్పినను నిల్వ - నగును గాక ;

*　　　　*　　　　*

అతనిదర్శన మైనది - యాది నాకు
నతనివదనారవింద నే - త్రాధరములు
నాదు హృత్స్థలి జేరె నా - నందమొప్ప. 6

"స్వప్రయత్నంబు మాని యీ - శ్వరునియందె
సర్వభారంబు నిడి వాని - సత్కటాక్ష
మును నిరీక్షించు మనకుల - మున జనించి
యీమె సర్వేశ్వరుని బొంద - నెంచి స్వప్ర
యత్న మొనరించెడి స్వరూప - హాని గదర"

*　　　　*　　　　*

అనుచు మనమున నెంచి మా - యమ్మ నంబి
కడ్డపడి నిల్పినను నిల్వ - నగును గాని,
అందములమూట యగుచు నా - డెందమందు

కైయుళ్ నన్మాకంవైక్కుం
నైయుమెన్ననైయరుమ్మనితిర్,
మైకొళ్ మాడ త్తిరుక్కుడంగుడి
నమ్బియైనాన్ కణ్డపిన్,
శెయ్యతామరైక్కణ్ణుమల్ కులుం
శిఴ్ఱిడైయుంవడివుం,
మొయ్యనీళ్ కుఴల్ తాఴ్న్దతోళ్ కళుం
పావియేన్ మున్నిఱ్కుమే. ౧

మున్నిన్ఱాయెన్ను తోఴిమార్కళు
మనైయరుమ్మనితిర్,
మన్నుమాడ త్తిరుక్కుడంగుడి
నమ్బియైనాన్ కణ్డపిన్,
శెన్నినీణ్ముడియాదియాయ
వులప్పిలణికల త్తన్,
కన్నల్ పాలముతాకి
వన్దెన్నెంజం కఴియానే. ౨

కఴియమిక్కతోర్
కాదలళివళెన్ఱన్నై కాణ కొండాళ్,
వఴువిల్కీర్త్తి త్తిరుక్కుడంగుడి
నమ్బియైనాన్ కణ్డపిన్,

శంఖచక్రగదాదివ్య – సాధనముల
తోడ నివసించు నవ్వాని – ద్రోయగలనె? 7
శిరము హస్తద్వయంబున – జేర్చికొనుచు
వగచు చుందును గాదె యా వనిత యంద్రు;
తిరుకురుంగుడి నంబిని – దేరిచూచి
నంత నాతనిదివ్యనే – త్రాబ్జములను
పిడికిటం బట్టదగిన నె – న్నడుము నిడుద
లైన కేశంబులును నాల్గు – హస్తములును
చెలువు మీరంగ నాముంగు – నిలుచు చుండు;
పాపి నని యెంచ డాయె నా – స్వామి నన్ను. 8
ఎవనికంటికి గనిపింప – కెల్లయప్పు
డంతిపురమున వసియించు – నతివ యిపుడు
సిగ్గు విడిపించి వీధిలో – జేరె ననుచు
గోపగింతురు మీరు నా – పాప మేమొ;

* * *

శర్కరాక్షీరమధువుల – సాటి గాగ
భోగ్యవస్తువుగా మారి – పోయి నామ
నస్సునను నిల్చె నతులితా – నంద మొప్ప
మణికిరీటంబుతోడ భూ – షణవికాస
మైన నీలప్రభల వెల్గు – మేనితోడ
దిరుకురుంగుడి శ్రీదివ్య – పురుషవరుడు. 9
నంబిపై నాస గలది యీ – నాతి యనుచు
నింటిలోపల నన్ను మీ – రుంచినంత
నెంతమాత్రంబు నా కేమొ – రంత లేదు;

* * *

కుఴవి త్తేవర్ కుఴాఙ్గళ్
కై త్తొఴచ్చోతి వెళ్ళత్తినుళ్ళే,
ఎఴువతోరురు
వెన్నెంజుళ్ళెఴుమార్క్కుమఱి వరితే. ౧౦

అఱివరియపిరానై యాఴియఙ్గై యనయే యలఱ్ఱి,
నఱియనన్మలర్ నాడి నన్కురుకూర్ చ్చడకోపన్ శొన్న,
కుఱికొళాయిరత్తుళ్ళివై పత్తుం తిరుక్కుఱుంగుడి యతన్మేల్,
అఱియకత్తువల్లార్ వైట్టణవరాఴ్ కడల్ ఞాలత్తుళ్ళే ౧౧

అంజామ్పత్తు

ఆఱామ్ తిరువాయ్మొఴి

(మూలమ్)

కడల్ ఞాలం శెయ్తేనుం యానే యెన్నుం,
కడల్ ఞాలమావేనుం యానే యెన్నుం,
కడల్ ఞాలంకొణ్డేనుం యానే యెన్నుం,
కడల్ ఞాలఙ్కీణ్డేనుం యానే యెన్నుం,
కడల్ ఞాలముణ్డేనుం యానే యెన్నుం,
కడల్ ఞాలత్తీశన్ వన్దేఱక్కొలో,
కడల్ ఞాలత్తీర్క్కివై యెన్ శొల్లుకేన్,
కడల్ ఞాలత్తెన్ మకళ్ కఱ్కిన్ఱవే. ౧

నిత్యసూరులు గుంపులై - నిల్చి పొగడ
నతిమనోహర కాంతుల - నలరుచుండు
మేనితో స్వామి నాకు దా - గానబడెఁ

* * *

భక్తి పొసగని మాకు గ - న్పట్ట గలఁడె? 10
తిరుకురుంగుడినంబిపై - బరవశత్వ
మంది యుత్కృష్టవిధిని న - మ్మాళువారు
వ్రాసి యుంచినయాపది - పాశురముల
భక్తితో నెట్టిజనములు - పఠనచేతు
రట్టివారికి సర్వేశ్వ - రానుభవము. 11

పంచమ శతకము

షష్ఠ దశకము

(సర్వేశ్వరావేశము)

చెలువలార! నేనే నని - చెప్పవలయు
జలధివలయితసర్వభూ - చక్రసృష్టి
సలిపినది తానె యని యొప్ప - సలుకు చుండు
నఖిలమున కంతరాత్మ యై - నట్టివాఁడు
రక్షకుండును మఱి దాని - భక్షకుండు
ధరణిని గొల్చువాఁడు ను - ద్ధారకుండు
అన్నియును దానె యని యిట్టు - లన్మాట జూడ
బరమపురుషు డావేశమై - పట్టనోపు. 1

కఱ్కుం కల్వి క్కాలైయిలనే యెన్నుం,
కఱ్కుం కల్వి యావేనుం యానే యెన్నుం,
కఱ్కుం కల్వి శెయ్ వేనుం యానే యెన్నుం,
కఱ్కుం కల్వి తీర్ప్పేనుం యానే యెన్నుం,
కఱ్కుం కల్వి చ్చారముం యానే యెన్నుం,
కఱ్కుం కల్వి నాతన్ వన్దేఱక్కొల్లో,
కఱ్కుం కల్వీ రిక్కువై యెన్ శొల్లుకేన్,
కఱ్కుం కల్వి యెన్ మకళ్ కాణ్గిన్ఱవే. ౨

కాణ్గిన్ఱ నిలమెల్లాం యానే యెన్నుం,
కాణ్గిన్ఱ విశుమ్బెల్లాం యానే యెన్నుం,
కాణ్గిన్ఱ వెన్దియెల్లాం యానే యెన్నుం,
కాణ్గిన్ఱ విక్కాఱ్ఱెల్లాం యానే యెన్నుం,
కాణ్గిన్ఱ కడలెల్లాం యానే యెన్నుం,
కాణ్గిన్ఱ కడల్వణ్ణ నేఱక్కొల్లో,
కాణ్గిన్ఱ వులకత్తీ రెన్ శొల్లుకేన్,
కాణ్గిన్ఱ వెన్ కారిక్కై శెయ్ కిన్ఱవే. ౩

శెయ్ కిన్ఱ కితియెల్లాం యానే యెన్నుం,
శెయ్ వానిన్ఱనకళుం యానే యెన్నుం,
శెయ్ తుమున్నిఱన్దవుం యానే యెన్నుం,
శెయ్ కైప్పయ నుణ్బేనుం యానే యెన్నుం,
శెయ్ వార్ కళై చ్చెయ్ వేనుం యానే యెన్నుం,
శెయ్యకమలక్కణ్ణ నేఱక్కొల్లో,
శెయ్యవులకత్తీర్ క్కివై యెన్ శొల్లుకేన్,
శెయ్యకనివా యిళమాన్ఱిఱత్తే. ౪

ఉపనిషత్తుల గాపురం - బున్నవాడు
వేదవేదాంగవేద్యుండు - వేదవిదుడు
పరమవిద్యలకెల్ల ని - ర్వాహకుండు
గ్రంథకర్తయు ఫలము ఫ - లప్రదాత
సర్వమును దానె యని పల్కె - సన్నుతాంగి
విషయమై చేయవలసిన - వెరవు గలదె
పుండరీకాక్షుడే పట్టి - యుండబోలు. 2

అక్షిగోచరం బగు భూమి - యాకసంబు
ప్రజ్వలించెడు దావాగ్ని - వాయువులును
జలధియును దానె యని పల్కె - జలజనయన
నబ్జనేత్రుండు చేరి యి - ట్లనియె నాకొ!
కానిచో నిట్టిమాటలు - గలుగగలవె! 3

చేయబడు చున్న జేసిన - జేయబోవు
కర్మజాలంబులకు దానె - గర్త యనుచు
గర్మఫలభోక్త దా నను; - గర్మములును
కర్మముల ప్రేరకుండును - గారణమును
నన్నియును దానె యనెడు నీ - యబ్జగంధి

*   *   *

ఎఱ్ఱదామరసొబగుల - నేలునేత్ర
ముల జెలంగెడి స్వామి యీ - ముద్దుగుమ్మ
యందు జేరి పల్కించినా - డంచు దోచె. 4

తిఱమ్బామల్ మణ్కాక్కిన్ఱేఁ యానే యెన్నుం,
తిఱమ్బామల్ మలై యెడుత్తేనే యెన్నుం,
తిఱమ్బామ లశురరైక్కొన్ఱేనే యెన్నుం,
తిఱంగాట్టియన్ఱైవరైక్కాత్తేనే యెన్నుం,
తిఱమ్బామ ఱ్కడల్కడైన్దేనే యెన్నుం,
తిఱమ్బాత కడల్వణ్ణ నేఱక్కొలో,
తిఱమ్బాత వులకత్తీర్క్కెన్ శొల్లుకేఁ,
తిఱమ్బాదెన్ తిరుమకళెయ్దినవే. ౯

ఇనవేయ్మలై యేన్దినేఁ యానే యెన్నుం,
ఇనవేఱుకళ్ శెఱ్ఱేనుం యానే యెన్నుం,
ఇనవా న్కన్ఱుమేయ్త్తేనుం యానే యెన్నుం,
ఇన వానిరై కాత్తేనుం యానే యెన్నుం,
ఇనవాయర్ తలైవనుం యానే యెన్నుం,
ఇనత్తేవర్ తలైవఁ వన్దేఱక్కొలో,
ఇనవేఱ్కణ్ నల్లీర్క్కివై యెఁ శొల్లుకేఁ
ఇనవేఱ్కణ్ణి యెఁ మకళుఱ్ఱనవే. ౧౦

ఉఱ్ఱార్కళెనక్కిల్లై యారు మెన్నుం,
ఉఱ్ఱార్కళెనక్కింగెల్లారు మెన్నుం,

అడ్డు లేకుండ నుండునా - యాజ్ఞవలన
నవని రక్షింపబడు చున్న - దని వచించు
ననుచరుల బ్రోవ గోవర్ధ - నాచలమును
వేడుకకుబోలె బైకెత్తి - నాడ నేను
అసురమూకల నే జంపి - తనువు బట్టు
యుక్తులం జూపి భారత - యుద్ధమందు
పాండవులనెల్ల చేసి గా - పాడి తనను
దలచినంతనె క్షీరాబ్ధి - జలిక తనను
నాశ్రితావనపరతంత్రు - డైన స్వామి
వచ్చి యీవిధంబున దాని - పల్కె నేమొ!
లోకికావస్థలో నున్న - రమణులార!
లక్ష్మివంటి నాబిడ్డవ - ర్తనము లెల్ల
జెప్ప దరమౌనె సిగ్గుల - చేటు గాక. 5

పలువితము లగుచెట్ల గో - వర్ధనమును
జేత ధరియించినా నని - చెప్పుచుండు;
సప్తవృషభంబులం బట్టి - చంపి తనను;
దూడ లెల్లను మేపిన - వాడ నేను;
గోసమూహంబులకు రక్ష - గూర్చి తనను
యాదవప్రధానుండ నే - నని వచించు
నిత్యసూరులనాయకుండె - నిశ్చయముగ
వచ్చి యీధరణిని జూచి - పల్కె బోలు

* * *

6 ఎట్టి వర్ణింపగలదాన - నివ్విధంబు
లోకరీతిని బంధువు - ల్కాకు లేరు,
శాస్త్రమునుబట్టి బంధువు - ల్సర్వజనులు,

ఉఱ్ఱార్కళైచ్చెయ్‌వేనుం యానే యెన్నుం,
ఉఱ్ఱార్కళై యఴిప్పేనుం యానే యెన్నుం,
ఉఱ్ఱారిలియాయ్ వన్దేఱక్కొలో,
ఉఱ్ఱీర్కట్కెన్ శొల్లిచ్చొల్లుకేన్ యాన్,
ఉఱ్ఱెన్నుడై ప్పేదై యుఱైక్కిన్ఱవే. ౭

ఉఱైక్కిన్ఱముక్కణ్ పిరాన్ యానే యెన్నుం,
ఉఱైక్కిన్ఱతిసైముకన్ యానే యెన్నుం,
ఉఱైక్కిన్ఱవమరరుం యానే యెన్నుం,
ఉఱైక్కిన్ఱవమరర్కోన్ యానే యెన్నుం,
ఉఱైక్కిన్ఱమునివరుం యానే యెన్నుం,
ఉఱైక్కిన్ఱముకిల్వణ్ణ నేఱక్కొలో,
ఉఱైక్కిన్ఱవులక త్తీర్కట్కెన్ శొల్లుకేన్,
ఉఱైక్కిన్ఱ వెన్గోమళవొణ్గొడిక్కే. ౮

కొడియవినై యాతుమిలనే యెన్నుం,
కొడియవినై యావేనుం యానేయెన్నుం,
కొడియవినై శెయ్‌వేనుం యానేయెన్నుం,
కొడియవినై తీర్ప్పేనుం యానేయెన్నుం,
కొడియానిలఙ్గై శెఱ్ఱేనే యెన్నుం,
కొడియపుళ్ళుడైయవ నేఱక్కొలో,
కొడియవులక త్తీర్క్కివై యెన్శొల్లుకేన్,
కొడియేన్ కొడియెన్మకళ్ కోలఙ్గళే. ౯

బంధుజనులెల్ల నే జేయు - బంధుజనులె
వేరుయోజనతో నన్ను - గోరువారి
కెల్లయప్పుడు సంసార - మే గలుగును :
అన్య చింతలు లేక న - న్నాశ్రయించు
వారి కత్యంతముగ నేను - బాంధవుండ
ననుచు వచియించునీకన్య - యందు బరమ
పురుషుడే చేరి పల్కింప - బోలునమ్మ ;
వేరువిధ మైన నట్టు లీ - తీరు గల్గు! 7

బ్రహ్మరుద్రేంద్రు లాది దే - వతలు నేన ;
దక్షుడను నేనె మనువు లం - దరును నేనె
యనుచు జాటించు నాపిల్ల - నాదిపురుషు
డైననారాయణుం డంత - రాత్మయందు
జేరి పల్కింప కున్న నీ - తీరు గలదె
చెప్పు మని వేడ నే నేమి - చెప్పగలను? 8

కలుగ దెట్టిపాపంబైన - గాని నాకు
బాప మన వేరు లేదు నా - కోపమె సుమి;
భక్తజనములపాపంబు - బాపుచుందు
మరి యభక్తులపాపంబు - పెరుగనిత్తు ;
రావణుని జంపు దశరథ - రాజసుతుడ
నేనె యని పల్కు నీ వెఱ్ఱి - నీరజాక్షి ;
గరుడవాహనుడే వచ్చి - కంఠ మె త్తి
పల్కెనే గాని నాపాప - పల్కుగాదు;
చెప్పు మనినచో నే నేమి - చెప్పగలను ! 9

కోలంగొళ్ శువర్క్కముం యానేయెన్నుం,
కోలమిన్నరకముం యానే యెన్నుం,
కోలన్దిగழ் మోక్కముం యానే యెన్నుం,
కోలంగొళుయిర్కళుం యానే యెన్నుం,
కోలంగొళ్ తనిముతల్ యానే యెన్నుం,
కోలంగొళ్ ముకిల్వణ్ణ నేఱ్కొలో,
కోలంగొ ళులక త్తీర్క్కెన్ శొల్లుకేన్,
కోలన్దికழ் కోత్తై యెన్ కున్దలుక్కే. ౧౦

కున్దల్ మలర్ మంగైక్కుం మణ్మడన్దైక్కుం,
కులవాయర్ కొழுన్దుక్కుం కేళ్వన్ఱన్నై,
వాయ్న్ద వழுతివళనాడన్ మన్ను కురుకూర్
చ్చడకోపన్ కుఱ్ఱేవల్ శెయ్తు,
ఆయ్న్దతమిழ் మాలై యాయిరత్తు
ళివైయు మొరుపత్తుంవల్లార్, ఉలకిల్
ఏయ్న్ద పెరుంజెల్వ త్తరాయ్
త్తిరుమాలడియార్ కళై ప్పూశిక్క నోఱ్ఱార్ కళే. ౧౧

ఆంజామ్ పత్తు

ఏழாమ్ తిరువాయ్ మొழி

(మూలమ్)

నోఱ్ఱనోన్బిలే నుణ్ణఱివిలే
నాకిలు మినియున్నై విట్టు, ఒన్ఱు
మాఱ్ఱకిఱ్కిన్ఱిలే
నరవినణై యమ్మానే,

నరకమునకును స్వర్గంబు - నకును మోక్ష
మునకు జ్ఞానస్వరూపజీ - వునకు బ్రకృతి
మూలరూపంబునకు నేనె - మూల మనెడి
పిల్లమాటలు మన కెట్లు - చెల్లునొక్కొ!
చిత్రకాంతుల మేనితో - వెలుగు చున్న
లోకసుందరమూర్తిచే - నోకు దనిలి
పల్కు చున్నది యని దలం - పంగవలయు; 10

శ్రీనిలాభూమి సతులతో - జేరి యున్న
పరమపురుషుని విషయప్ర - పత్తితోడ
బలుకుశఠకోపుడు రచించు - పాశురముల
లోన నీపది పఠియించు - మానవులకు
వైష్ణవారాధనాసక్తి - పరగు చుండు
గరము సత్కీర్తితో వారు - మెరయ గలరు. 11

పంచమ శతకము

సప్తమ దశకము

(వానమామల శేషశాయికి ప్రపత్తి)

శ్రీపతీ! వానమామల - శేషశయన!
కర్మయోగంబు నెరుగ నే - జ్ఞాన మెరుగ;
నిన్ను క్షణ మైన నెడబాయ - నేర్పు లేమి,
గరము నీపదద్వయభక్తి - గలిగి యుందు;

శేఱ్ఱుత్తామరై చ్చెన్నెలూడుమలర్
శిరీవరమఙ్గలనకర్;
వీఱ్ఱిరున్ద వెన్దా
యునక్కుమిగై యల్లే నంగే. ౧

అంగుఱ్ఱేనల్లేనింగుఱ్ఱేనల్లే
నున్నైక్కాణు మవావిల్ వీழ்న్దు, నాన్
ఎంగుఱ్ఱేనుమల్లే
నిలంగై శెఱ్ఱవమ్మానే,
తిఙ్గళ్ శేర్ మణిమాడనీడు
శిరీవరమఙ్గలనకరుఱ్ఱై,
శంగుశక్కరత్తాయ్
తమియేనుక్కరుళాయే. ౨

కరుళప్పుట్కొడి శక్కరప్పడై వాననాడ
వెంగార్ ముకిల్ వణ్ణా;
పొరుళల్లాతవెన్నైప్పొరుళాక్కి
యడిమైక్కొణ్డాయ్,
తెరుళ్ కొళ్ నాన్మఱైవల్లవర్ పలర్ వాழ
శిరీవరమంగలనకర్క్కు,
అరుళ్ శెయ్ తంగిరున్దా
యఱియే నొరుకైమ్మాఱే: ౩

అట్టిభ_క్తిస్వరూపం బ - టంచు దలతు
గాని సాధనం బని యెన్న - డేని దలప;
భ_క్తసంరక్షణార్థ మై - పరమపదము
వీడి వానమామల జేరి - వెలయు చున్న
నీకు రక్ష్యవర్గంబున - నే నొకండ
నగుట నన్న్యనిగా దల్ప - నగు నె నన్ను. 1

పరమపదమందు నే నొక్క - బంటు గాను
నైహికం బగు సంసార - మందు బడిన
వాడ, నీదర్శనమునకై - పడగరాని
పాటు పడి మనశ్శాంతిని - బడయ నైతి;
లంక గాల్చిన దశరథ - రాజతనయ!
చంద్రమండలావృత మైన - సాంద్రరత్న
మహిమ బొల్చెడి వానమా - మలనివాస!
శంఖచక్రగదాయుధా! - శరణు శరణు!
దిక్కు లే కున్ననావంటి - దీను నెడల
కృప యొనర్పుము. నీకు స - త్కీ_ర్తి గలుగు. 2

గరుడవాహన! నీవ్వు చ - క్రాయుధుడవు
పరమపదమును బాలించు - ప్రభువవుడవు;
నాకు స్వామివి; మేఘువ - ర్ణాన్వితుడవు;
అత్యుదారస్వభావుండ - వగుటవలన
బరమమాహాత్మ్యంబునం బడి - ప్రాకులాడు
నన్ను వస్తువు చేసి జ్ఞా - నం బొసంగి
దాసునిగ జేసికొంటివి! - దయ దలంచి

* * *

మాఱుశేర్ పడైనూఱ్ఱువర్ మంగ
　　వోరైవర్క్కాయన్ఱుమాయప్పోర్ పణ్ణి,
నీఱుశెయ్ త వెన్దాయ్
　　నిలంగీణ్డ వమ్మానే,
తేఱుఞానత్తర్ వేదవేళ్వి యఱా
　　చ్చీర్వలమఙ్గలనకర్,
ఏఱి వీఱ్ఱిరున్దా
　　యున్నై యెంగెయ్ద క్కూవువనే. ౮

ఎయ్ తక్కూవుతలావతే యెనక్కువ్వ తెవ్వత్తుళాయుమాయ్
కైతవంగళ్ శెయ్యుం కరుమేని యమ్మానే, [నిన్ఱు,
శెయ్ తవేళ్వియర్ వైయత్తేవరఱా చ్చీర్వరమఙ్గలనకర్,
కైతొఴువిరున్దా యతునానుం కణ్డేనే. ౯

ఏనమాయ్ నిలంగీణ్డ వెన్నప్పనే కణ్ణా
　　యెన్ఱుమెన్నై యాళుడై,

ప్రాప్యము నెరింగి మరియు ప్రా - పకము నెరిగి
యమలినము లగు వేదంబు - లభ్యసింతు
పరమవైష్ణవు లైన స - ద్బ్రాహ్మణులకు
దర్శనం బిచ్చుచుమిాద - ధరణి వాన
మామలనివాస మొనరించు - స్వామి వగుచు
నను కృతార్థునిగా జేసి - నావు నీవు;
ఎట్టి ప్రత్యుపకారంబు - నే నొనర్తు? 3

సాయుధులు గాగ వచ్చిన - శాత్రవు లగు
ధార్తరాష్ట్రులనెల్ల యు - ద్ధంబునందు
పాండవులపతు మూని యు - పాయములను
బరపి సంహార మొనరించు - స్వామివి గద;

* * *

జ్ఞాను లగు వైష్ణవాగ్రగణు - ల్కలసి మెలసి
ప్రేమతో గొప్ప దగువాన - మామలందు
వెలయునిను బొంద నాకేమి - వెరవు గలదు? 4

పరులబుద్ధులు భ్రమియింప - బౌద్ధజైన
మతము లవ్వారిమనముల - కతుకునట్లు
వారిలో నొక్కరుగ జేరి - భంగపరచి,
నీకు శరణాగతి నొనర్చు - నియమపరుల
కలవి యగునట్లు వానమా మల జెలంగు
లోకసుందర! నాకు స్వ - రూపహాని
గలుగదే నేను ఫల మొందు-వలయు ననిన. 5

ఘోణి వై పంట పడతియా - క్రోశ మడచి,
నిరతిశయభోగ్యములకెల్ల - నిలయ మైన

వాననాయకనే
మణిమాణిక్కచ్చుడరే,
తేనమాம்బొழిల్ శిరీవరమంగలత్తవర్
కైతొழువుఱై,
వానమామలైయే
యడియేన్ తొழవన్దరుళే. ౬

వన్దరుళియెన్నెంజిడంగొణ్డ
వానవర్ కొழున్దే, ఉలకుక్కోర్,
మున్దైత్తాయ్ తన్దైయే
ముழு వేழులకుముణ్డాయ్,
శెన్దొழిలవర్ వేతవేళ్వియఱా
చ్చిరీవరమఙ్గలనకర్,
అన్దమిల్ పుకழా
యడియేనై యకఱ్ఱేలే. ౭

అకఱ్ఱనీవైత్త మాయవ
ల్లైమ్బులన్గళామవై నన్గఱిన్దనన్,
అకఱ్ఱియెన్నైయుం
నీయరుంజేఱ్ఱిల్ వీழ்త్తికణ్డాయ్,
పకర్కతిర్ మణిమాడునీడు
శిరీవరమంగై వాణనే, ఎన్ఱుం
పుకర్కరియవెన్దాయ్
పుళ్ళిన్వాయ్ పిళన్దానే. ౮

వానమామలలో జేరి – భక్తజనుల
కొంగుబంగార మై యున్న – కూర్మిరేడ!
నిత్యసూరులగోష్ఠిలో – నేనుగూడ
నొక్కదాసునిగా జేరి – యుండునట్లు
దయ దలంచినదేవకీ – తనయ! నాకు
దర్శనం బియ్యరాదె నా – తనివి దీర. 6

సర్వచేతనులకు బంధు – జనుడ వగుచు,
నిత్యసూరులకెల్ల బె – న్నిధి వటంచు
వారు సర్వదా నిను స్తోత్ర – పఠన చేయ,
జగములకు దల్లియును దండ్రి – వగుచు వాని
సృష్టియగునట్లొర్చి ర – క్షించి మ్రింగు
సర్వశక్తుండ వయ్యు వై – ష్ణవజనం బ
నన్యచింతతో సేవించు – నట్లు, వాన
మామలం జేరి వెలసిన – స్వామి! న న్ను
పేక్ష చేయక కొనుము! సం – ప్రీతి బూని; 7

ఇల నభక్తజనంబుల – కెల్ల దుర్ల
భుండ వై వానమామల – నుండు దేవ!
నీకు బ్రతికూలు రగువారు – నిన్ను గనక
పాపసంసారబద్ధులా – పంబు గాంతు
రింద్రియంబులమాయలో – నిఱుకు గొనుచు;
నన్నుగూడ నీసంసార – నరకమందు
ద్రోయ నెంచితి వనుభీతి – దోచుచుండె;
నాకు గలదోషముల నాశ – నం బొనర్చ
వేల! యొకరాక్షసుని జంపి – వేసినట్లు. 8

పుళ్ళిన్ వాయ్ పిళన్దాయ్
మరుదిడై పోయినా యెరుతేఴడర్త, ఎన్
కళ్ళమాయవనే
కరుమాణిక్కచ్చుడరే,
తెళ్ళియార్ తిరునాన్మఱైకళ్ వల్లార్
మలితణ్ శిరీవరమంగై,
ఉళ్ళిరున్ద వెన్దా యరుళా
యుయ్యుమాఱెనక్కే. ౯

ఆఱెనక్కు నిన్బాతమే
శరణాకత్తన్దొఴిన్దాయ్, ఉనక్కోర్ కై
మ్మాఱునానొన్ఱిలే
నెనతావియు మునతే,
శేఱుకొళ్ కరుమ్బుమ్ పెరుంజెన్నెలుం
మలితణ్ శిరీవవరమంగై,
నాఱుపూన్దణ్డుఴాయ్ ముడియాయ్
తెయ్వనాయకనే. ౧౦

తెయ్వనాయకన్ నారణన్ఱిరువిక్కిరమ నడియిణైమిశై,
కొయ్కొళ్ పూమ్బొఴిల్ శూఴ్ కురుకూర్చ్చడకోపన్,
శెయ్తవాయిరత్తుళ్ళివై తణ్ శిరీవరమంగై మేయపత్తుడన్,
వైకల్ పాడవల్లార్ వానోర్క్కారావముతే. ౧౧

బకుని బట్టి వధించిన - ప్రభువరేణ్య!
మద్దిచెట్టులయాపంబు - మాపు దేవ!
వృషభస ప్తకమును సంహ - రించు స్వామి!
నీలమాణిక్యకాంతుల - నేలునాథ!
నిర్మలము లగుమనముల - నీరజాక్షు
సర్వదా చింతన మొనర్చి - సాంగ వేద
ములను బఠియించు శ్రీవైష్ణ - వులు చెలంగు
వానమామలలోన ని - వాస మందు
పరమపూరుష! నను వృద్ధి - పరపుమయ్య! 9

నిరతిశయ భోగవంత మై - నిలిచి యున్న
వానమామలలోన ని - వాస మందు
దైవనాయక! వేరుసా - ధనము గనని
పాపి నగునాకు నీపాద - పద్మములనె
సాధనంబుల జేసితి - సమ్మతించి;
నాకు బ్రత్యుపకారం బొ - నర్పనేర్పు
లేని విషయంబు నీవ యె - రింగినదియ;
ఆత్మ నర్పింత మన్నచో - నదియు నీది
యగుట నది యిచ్చుటకుగూడ - దగను గాదె! 10

పుష్పవనములతో నిండు - పురమునందు
వెలసి యున్నట్టిశఠకోప - విదుడు వ్రాయు
దశక మియ్యది యెవరు శ్ర - ద్ధను బఠింతు
రట్టివారిని నిత్యసూ - ర్యగ్రవరులు
మెచ్చు చుందురు మరియు బ్రే-మించుచుంద్రు. 11

అంజామ్ పత్తు

ఎట్టాన్ తిరువాయ్ మొఴి

(మూలమ్)

ఆరావముతే యడియేనుడలం నిన్బాలన్బాయే,
నీరాయలైన్దు కరైయ వురుక్కుకిన్ఱ నెడుమాలే,
శీరార్ శెన్నెల్కవరివీశుం శెఴునీర్ తిరుక్కుడన్దై,
ఏరార్ కోలం తిగఴక్కిడన్దాయ్ కణ్డేనెమ్మానే. ౧

ఎమ్మానే యెన్ వెళ్ళైమూర్త్తి
యెన్నైయాళ్వానే,
ఎమ్మావురువుం వేణ్డుమాఱ్ఱా
లావా యెఴిలేఱే,
శెమ్మాకమలం శెఴునీర్ మిశైక్కణ్ మలరు
న్దిరుక్కుడన్దై,
అమ్మామలర్క్కణ్వళర్కిన్ఱానే
యెన్నాన్ శెయ్ కేనే. ౨

ఎన్నాన్ శెయ్ కేన్
యారేకళైకణెన్నై యెన్ శెయ్కిన్ఱాయ్,

పంచమ శతకము

అష్టమ దశకము

(తిరుక్కుడందపురం)

వెగటు వేయనియమృతంబు - విధము గాగ
భోగ్యభూతుండ వై యున్న - పుష్పగాత్ర!
ప్రేమరూపంబు గల నాశ - రీర మిపుడు
కరగి నీర మై ప్రవహించు - కరణి జేయు
సర్వలోకైకనాథ! స - స్యములనిలయ
మైన తిరుకుడంద పురంబు - నందు వెలసి
సేవ గూర్చితి వీవు నా - చిత్త మలర. 1

స్వామి వై యెప్పుడును నావి - షయమునందు
శుద్ధ మగుస్వభావంబుతో - జూతు దేవ!
యంచితంబుగ నన్ను కా - లించువాడ!
యెట్టియవతారములనేని - స్వేచ్ఛతోడ
బొంది తత్కార్యసిద్ధిని - జెందుభూప!
కాంతివంత మా వృషభంబు - కరణి సర్వ
సంపదల గల్గి చెలు వొందు - సన్నుతాంగ!
జలసమృద్ధంబు సద్భాగ్య - సంవృతంబు
నైన తిరుకుడందపురంబు - నందు శయన
మంది నిద్రను నటియించు - నట్టి స్వామి!
మాట లాడిన నీ కేమి - లోటు గలుగు. 2

మాటలను మాని యీరీతి - మౌన మూని
నీవు శయనింప నే నెట్లు - నిలువ నేర్తు!

ఊన్నాలల్లాల్ యూవరా ఉ
మొన్ఱుంగుఱై వేణ్డేన్,
కన్నార్ మతిళ్ శూழ్
కుడన్దైక్కిడన్దా యడియేనరువాణాళ్,
శెన్నాళెన్నాళన్నా
ళునతాళ్ పిడిత్తే శెలక్కాణే. 3

శెలక్కాణ్గిత్తప్పర్
కాణుమళవుం శెల్లుంగీర్త్తియాయ్
ఉలప్పిలానే
యెల్లావులకుముడైయ వొరువనే,
నలత్తాల్ మిక్కార్ కుడన్దైక్కిడన్దా
యున్నైక్కాణ్బాన్ నాన్
అలప్పాయ్,
ఆకాశత్తైనోక్కి యழுవన్ తొழுవనే.

నేమి చేయుదు రక్షకు - లెవరు నాకు ;
నేమి చేయుచు నున్నాడ - వీవు దేవ!
నిన్ను దప్ప నే నెవ్వరి - నెన్న జేని
యేపనికి గాని యాచించి - యెఱుగనయ్య ;

* * *

తిరుకుడందను వసియించు దేవదేవ!
దాసు నుజ్జీవన మొనర్చు - ధన్యదిన మ
దెప్పుడో, దానివరకు నే - నీవిధమున
నీపదారవిందంబుల - నిత్యభజన
చేయు చుందునట్లుగ గటా - క్షింపు! స్వామి! 3

ఎంతజ్ఞానంబు గలవారి - కేని యవధి
యూహ సేయంగ దగని ని - జోన్నతగుణ
సముదయంబుల వర్ధిల్లు - సారసాక్ష!
నాశనము లేనిసుగుణ గ - ణముల వాడ!
జగములెల్లను నీకు శే - షములు గాగ
నద్వితీయప్రభుడ వైన - యాదిదేవ!
సర్వలోకైకనాథ! ని - న్నతతనిరతి
సంస్మరించి భోగించువై - ష్ణవులు గాపు
రం బొనర్చుకుడందపు - రంబునందు
శయన మొనరించి సేవ నొ - సంగు! స్వామి!

* * *

నిన్ను సేవింప నశక్యత - నెమ్మనమున
బాధ చేయుటచే, నీవు - పరమపదము
నిర్గమించి యీదెస కేగు - మార్గమైన
యాకసముకు నమస్కార - మాచరింతు. 4

అఴువన్దొఴువనాడి క్కాణ్బ
న్పాడి యలఱ్ఱువన్,
తఴువల్వినైయాల్ పక్కంనోక్కి
నాణిక్కవిఴ్న్దిరుప్పన్,
శెఴువొణ్బఴనక్కుడన్దై క్కిడన్దాయ్
శెన్దామరై క్కణ్ణా,
తొఴువనేనై యునతాళ్
శేరుంవకైయే శూఴ్కణ్డాయ్. ౫

శూఴ్కణ్డా యెన్ఱొల్లైవినైయై యఱు
త్తున్నడి శేరుం,
ఊఴ్కణ్డిరున్దే
తూరాక్కుఴితూర్త్తెనై నాళకన్ఱిరుప్పన్,
వాఴ్దొల్పుకఴార్ కుడన్దై
క్కిడన్దాయ్ వానోర్కోమానే,
యాఴినిశైయే యముదే
యఱివిన్పయనే యరియేఱే. ౬

తిరుకుడందను శయనించు - దేవదేవ!
నీపదద్వయియందె నా - నెమ్మనంబు
ప్రేమతో నిల్పుకొని విల - పించు చుంటి;
బిగ్గరగ గాన మొనరించి - పిల్చుచుంటి;
ప్రియుడ వని యెరింగి నమస్క - రించు చుంటి;
బంధనావృతపాపకూ - పమున జిక్కి
దిక్కు దెలియక సద్దైన - ల్నిక్కి చూచి
నిన్ను గానమి దల వంచి - నిలిచి యుంటి;

*　　*　　*

వనసమృద్ధంబు సస్యసం - పత్ప్రదంబు
నగుచు జెలగుకుడన్దశ - యానమూర్తి!
సుందరాకార! పరమనీ - చుండనైన
నన్ను శ్రీపాదముల జేర్చు - తెన్నొకండు
ఊహచేయుము! నా శ్రీము - నోహరాంగ! 5

నిత్యసూరులు నీ చుట్టు - నిలిచి కొలువ
తిరుకుడందపురంబునం - బరగు స్వామి!
బద్ధసంసారులై యున్న - ప్రజలబోలె
గాక, నీకు శేషంబును - గా నెరింగి
నీపదారవిందంబుల - దాపు గనక
ఘోరనరకంబువంటి సం - సారమందు
నింద్రియంబులవలలోన - నిరుకుకొనుచు
నెంతకాలంబు నే నింక - నిట వసింతు?

*　　*　　*

శీఘ్రముననె నా పాపము - ల్చెదరగొట్టి
శ్రీ పదంబులకడ నన్ను - జేర్చుకొనుము! 6

అరివోతేయెన్న
    మ్మెప్పొడురే శెఙ్గట్కరుముకిలే,
ఎరివోపవళక్కత్తే
    నాన్ఱొఱ్ఱశెన్నా యునదరుళే,
పిరియావడిమైయెన్నై క్కొణ్డాయ్
    కుడన్దై త్తిరుమాలే,
తరియేనిని యున్
    శరణన్దన్దె న్శఙ్గళైయా వే. ౭

కళైవాయ్ తున్బఙ్గళైయాత్తొழிవాయ్
    కళైకణ్ మఱ్ఱిలేన్
వళైవాయ్ నేమిప్పడైయాయ్
    కుడన్దైక్కిడన్ద మామాయా,
తళరావుడల మెనదావి
    శరిన్దు పోమ్బోదు,
ఇళైయా దునదాళొరుఙ్గప్పిడిత్తు
    ప్పోదవిశై సీయే. ౮

ఇశైవిత్తెన్నై యున్నాళిణైక్కీழ் ఇరుత్తుమమ్మానే,
అశైవిలమరర్ తలైవర్ తలైవా వాదిప్పెరుమూర్త్తి,

పురుషసత్తమ! స్వర్ణభా - సుర శరీర!
పుండరీకాక్ష! శ్రీసతీ - మోహనాంగ!
శ్యామసుందర! శ్రీముఖ - చంచరీక!
పాపి నగునాకు కైంకర్య - పరత నొసగి
సేవ లంగీకరించిన - చిద్విలాస!
తిరుకుడందను శయనించు - పరమపురుష!

* * *

ఇంకమీఁదట నొకక్షణం - బేని నిన్ను
బాసి యుండగ జాల నీ - పదములకడ
జేర్చుకొనుమయ్య! నను గటా - క్షింపుమయ్య! 7
తిరుకుడందను శయనించు - పరమపురుష!
యాశ్రితవిరోధినిర్మూల - నార్థ మీవు
సర్వతోముఖ మగునుద - ర్శనము హస్త
మంగు సర్వదా ధరియించు - చుందుగాదె!
నిన్ను దప్ప వేరొక్కరి - నెన్నఁడేని
యాశ్రయించి యెఱుంగని - యట్టి నన్ను
గాచినను గావ కున్నను - గడకు నీకు
జిత్త మెటు వచ్చునో యట్టె - చేసికొనుమూ!

* * *

ఇంద్రియంబులు శిథిల మై - యీ శరీర
మవనిపాత మందెడుసమ - యమునగూడ
నిర్మలాంతఃకరణుడ నై - నీపదద్వ
యంబుమాత్రము ధ్యానించు - నట్లొనర్పు! 8
జగతి సంసారమున నె యా - సక్తి బూను
నాకు వైరాగ్యపథము గా - నంగ జేసి

తిశై విల్ వీశుం శెழுమామణికళ్ శేరుందిరుక్కుడందై,
అశైవిలులక మ్మరవక్కుడందాయ్ కాణవారాయే. ౯

వారావరువాయ్ వరుమెన్ మాయా
మాయామూర్త్తియాయ్,
ఆరావముదా యడియేనావి
యకమే తిత్తిప్పాయ్,
తీరావినైకళ్ తీరవెన్నై యాణ్డాయ్
తిరుక్కుడందై
యూరాయ్, ఉనక్కాట్పట్టు
మడియే నిన్నముழల్వేనో. ౧౦

ఉழలై యెన్బిల్ పేయ్చ్చిములై యూడవళై యుయిరుణ్డాన్,
కழల్కళవై యేశరణాకక్కొణ్డ కురుకూర్చ్చడకోపన్,
కుழలిన్మలియచ్చొన్న వోరాయిరత్తుళిప్పత్తుం,
మழలైతీరవల్లార్ కామర్ మానేయ్నోక్కియర్క్కే. ౧౧

నీకు దాసు జేసికొనిన - నిర్మలాత్మ!
రత్నరాసులకాంతులు - రాజిలంగ
తిరుకుడందను జేరి ని - ద్రించు నీదు
సుందరాకార మొకసారి - చూచున ట్ల
నుగ్రహము చేయరాదె మ - నోహరాంగ! 9

ప్రాకృతము గానిదివ్యవి - గ్రహముతోడ
నెనుట గన్పట్టి దర్శనం - బిడుట మాని
మనములోననె యాశ్చర్య - మగ్న జేసి
దర్శనానంద మొసగి, సం - తాపమెల్ల
నోలగ రక్షించితివి గాని - పలు కొకండు
పలుకకయె కుడందపురాన - వెలసియున్న
యింగిరానాథ! ని న్నాశ్ర - యించిగూడ
నామనోరథసిద్ధి గా - నంగ నైతి;
దాసునెడ నిట్టివిధము యు - క్తంబె నీకు, 10

పూతశాంతకు డగుకృష్ణ - పుణ్యపాద
ముల నుపాయంబుగా నమ్మి - ముక్తపురుష
జైనశఠకోపమౌని ప్రా - యంగబూను
పాశురసహస్రమం దిది - పదియొకండు;
భక్తి నెవ్వరు దీనిని - బఠనచేయ
గల్గుదురొ వారు పరమభా - గవతపురుష
భోగ్యభూతులై యుండురు - పుడమియందు. 11

అంజామ్ పత్తు

ఒన్బదామ్ తిరువాయ్ మొఴి

(మూలమ్)

మానేయ్ నోక్కునల్లీర్ వైకలుమ్ వినైయేన్ మెలియ,
వానార్ వణ్ కముకుమ్ మదుమల్లిగైక్ కమఴుమ్,
తేనార్ శోలైకళ్ శూఴ్ తిరువల్లవాఴుఱైయుమ్
కోనారై, అడియేన్ అడి కూడువ తెన్ఱుకొలో. ౧

ఎన్ఱుకొల్ తోఴిమీర్కాళ్ ఎమ్మైనీర్ నలిన్దెన్ శెయ్ తీరో,
పొన్దికఴ్ పున్నై మకిఴ్ పుదుమాదవి మీదణవి,
తెన్ఱల్ మణఙ్గమఴుమ్ తిరువల్లవాఴ్ నకరుళ్
నిన్ఱపిరాన్, అడినీఱు అడియోఙ్గొణ్డు శూడువతే. ౨

శూడుమలర్క్కుఴలీర్ తుయరాట్టియేనై మెలియ,
పాడునల్ వేదవొలి పరవైత్తిరైపోల్ ముఴఙ్గ,
మాడుయర్న్దోమప్పుకై కమఴుం తణ్ తిరువల్లవాఴ్,
నీడుఱైకిన్ఱపిరాన్ కఴల్ కాణ్డుఙ్గొల్ నిచ్చలుమే. 3

పంచమ శతకము

సప్తమ దశకము

(తిరువల్లవాళ్)

హరిణనేత్రలార! - యతిపాపి నగునన్ను
బాధపెట్టె వల్ల - వాళిగాలి,
పరమపురుషవిరహ - బాధాగ్ని తత్పుష్ప
పరిమళానిలమున - బ్రజ్వరిలుట ;
వల్లవాళి కరిగి - వారిజాక్షునిపాద
సేవ చేయు టెపుడొ - చెప్పరమ్మ! 1

సఖియలార! దుఃఖ - శమనం బొనర్పక
పయనకర్జ మద్దు - పరుప దగునె!
యచటి కేగి వాని - యడుగుల బడియున్న
పొన్న జాజి మల్లి - పొగడపూల
రజము దెచ్చి నాశి - రంబున జల్లుడీ!
బాధ తొలగు వాని - పరిమళమున. 2

తురుముకొని యున్న పుష్పము - ల్పరిమళించు
కొప్పులం జెలు వొందెదు - కొమ్మలార!
అల్ల తిరువల్లవాళియ - ధ్యయననినద
మచటి హోమధూమంబు న - న్ననవరతము
విరహవేదనలో త్రోసి - వేచెగాన
ద్వరితముగ బోయి తత్పాద - పంకజముల
దర్శనము చేసికొనుటకై - తరలిరమ్మ! 3

నిచ్చలుం తోழிమీర్కా
ళెమ్మైనీర్ నలిన్దెన్ శెయ్ తీరో,
పచ్చిలై నీళ్ కముకు
మ్బలవుం తెంగుం వాழைకళుం,
మచ్చణి మాడంగళ్
మీదణవు న్దణ్డిరువల్లవాழ்,
నచ్చరవినణై మేల్
నమ్బిరానదు నన్నలమే. ౪

నన్నలత్తోழிమీర్గాళ్ నల్లవన్దణర్ వేళ్విప్పుకై,
మైన్నలంగొణ్డుయర్ విణ్ మఱైక్కు న్దణ్డిరువల్లవాழ்,
కన్నలంగట్టితన్నైక్కనియై యిన్నముదన్దన్నై,
ఎన్నలంగొళ్ శుడరై యెన్ఱుకొల్ కాణ్బదువే. ౫

కాణ్బదెఞ్ఞాన్ఱుకొలో
వినైయేన్ కనివాయ్ మడవీర్,
పాణ్కురల్ వణ్డినొడు
పశున్దెన్ఱలుమాకియెంగుమ్,
శేణ్ శినై యోంగుమర
చ్చెழுంగానల్ తిరువల్లవాழ்,
మాణ్కుఱళ్ కోలప్పిరాన్
మలర్త్తామరై ప్పాదఙ్గళే. ౬

పాదఙ్గళ్ మేలణి పూన్దొழక్కూడుంగొల్ పావై నల్లీర్,
ఓదనెడున్దడత్తుళ్ ళుయర్ తామరై శెఙ్గழுనీర్,
మాదర్ కళ్వాళ్ ముగముం కణ్ణుమేన్దు న్దిరువల్లవాழ்,
నాదనిఞ్ఞాలముణ్డ నమ్బిరాన్దన్నై నాడొఱుమే. ౭

పడతులార! కొబ్బరిచెట్లు - పనసచెట్లు
నరటిచెట్లును బోకలు - నంద మొప్ప
నీడ లొసగెడుచల్లని - మేడ యున్న
వల్లవాళి నెప్పుడు శేషు - పాన్పుమీఁద
బండుకొని యుండునాఘ్రాణ - వల్లభునకు
నర్పణంబాయెగాదె నా - యాత్మ మును పె;
యింక మీ రెంత చెప్పిన - నేమి ఫలము
పనికిమాలిన వ్యర్థసం - భాషణముల. 4
చెలువలార! శ్రీవైష్ణవు - ల్బాయ కుండు
భగవదారాధనముల సం - బంధమైన
హోమధూమంబుచే నిండి - యున్నయట్టి
వల్లవాళిలో శయనించు - పంకజాక్షు
నంచితాకార మచట ద - ర్శించు టెపుడొ! 5
అతులబింబాధరాంగన - లార! మధుక
రములఝుంకారగానంబు - రమణ నూర్చ,
దక్షిణపుగంధవహుఁడు సం - తసము గొలుప
జెలువు మీరంగ దట్టంపు - జెట్లతోడ
జెలగు తిరువల్లవాళిలో - జేరి పొట్టి
బ్రహ్మచారి వేషంబునం - బరగువాని
పాదపద్మ సన్నిధియందు - బరమపాపి
నైన నే నవ్విధిని నాశ్ర - యం బొనర్తు! 6
స్నేహముద్ర వహించిన - చెలియలార!
జలధివంటి విశాలకా - సారమందు
సరసిజము లెఱ్ఱగల్వలు - పెరిగి యున్న
యట్లు, సుందర నేత్రము - ఖారవింద

నాడొఱుం వీడిన్ఱియే తొఴక్కూడుంగొల్ నన్నుతలీర్,
ఆడుఱుతీఙ్గరుమ్బుం విళై శెన్నెలు మాకి యెంగుం,
మాడఱు పూన్దడంజేర్ వయల్ శూఴ్దణ్డిరువల్లవాఴ్,
నీడుఱైగిన్ఱపిరాన్ నిలన్దావియ నీళ్ కఴలే. ౮

కఴల్వళై పూరిప్ప యాఙ్గణ్డు కై తొఴక్కూడుంగొలో,
కుఴలెన్న యాఴమెన్న కుయిల్ శోలైయు త్తేనదిర్న్ది,
మఴలై వరివణ్డిసై పాడు న్దిరువల్లవాఴ్,
శుఴలిన్మలిశక్కర ప్పెరుమానదు తొల్లరుళే. ౯

తొల్లరుళ్ నల్వినైయాల్ శొలక్కూడుంగొల్ తోఴిమీర్కాళ్
తొల్లరుళ్ మణ్ణుమ్ విణ్ణుమ్ తొఴనిన్ఱ తిరునగరమ్.
నల్లరు ళాయిరవర్ నలనేన్దు న్దిరువల్లవాఴ్,
నల్లరుళ్ నమ్బెరుమాన్ నారాయణన్ నామఙ్గళే. ౧౦

నామఙ్గళాయిరముడైయ నమ్బెరుమానడిమేల్,
శేమంగొళ్ తెన్ కురుకూర్చ్చడకోపన్ తెరిన్దురైత్త,
నామఙ్గళాయిరత్తు ళ్ళివై పత్తున్దిరువల్లవాఴ్
శేమంగొళ్ తెన్నకర్ మేల్ శెప్పువార్ శిఱన్దార్ పిఱన్దే. ౧౧

బృంద మగువల్లవాళిని - శ్రీమనోహ
రాంగు శ్రీపాదములను ద - ర్శన మొనర్చి
యాశ్రయించుభాగ్యంబు నా - కబ్బు టెపుడొ? 7

చెరకుదోటలతోడను - జెన్నధాన్య
సస్యములతోడ నఖిలభూ - జములతోడ
నెలగు తిరువల్లవాళి వేం - చేసి యున్న
శ్రీసతీచిత్తచోరుని - సేవ చేసి
ప్రతిదినంబును వానియా - శ్రయము బొంది
కాల మెప్పుడు గడపంగ - గలనొ నేను. 8

మధువు మిక్కుటముగ ద్రాగి - మధుకరములు
చేయు ఝుంకారగానంబు - చెలువు గూర్చు
వనములకు బుట్టినిల్లగు - వల్లవాళి
యందు శయనించి యున్న దే - వాదిదేవు
పాదముల నాశ్రయించెడి - భాగ్య మెపుడొ! 9

నిత్యసూరుల ప్రక్కన - నిలిచి కొలువ
భూసురశ్రేష్ఠబృందంబు - మ్రొక్కు లిడగ
వైష్ణవాగ్రేసరులు స్తోత్ర - పఠన చేయ
నల్లతిరువల్లవాళిశ - యాను డైన
రమ్యగుణభాసమాను నా - రాయణాఖ్య
తెల్ల నేనాడు నే జపి - యింపగలనొ! 10

శ్రీధవుని పాదచింతనా - మృతము దక్క
వేఱుపాయంబు దలపని - వేదవిదుడు
మాన్యచరితుండు నైన న - మ్మాళువారు
వ్రాయుతిరువాయిమొళి వేయి - పాశురముల
యందు దశక మొక్కటి యిది - యతులభక్తి
జదువువారు కృతార్థులై - సంతసింత్రు. 11

ఆంజామ్ పత్తు

పత్తామ్ తిరువాయ్ మొழி

(మూలమ్)

పిఱన్దవాఱుం వళర్న్దవాఱుం
పెరియపారతంగై శెయ్తు, ఐవరుక్
త్తిరఙ్గళ్ కాట్టి యిట్టు
చెయ్దు పోనమాయఙ్గళుమ్,
నిఱన్దనూఱుపుక్కెనదావియై
నిన్ఱు నిన్ఱురుక్కియుణ్గిన్ఱ, ఇ
చ్చిఱన్దవాన్ శుడరే
యున్నై యెన్ఱుకొల్ శేర్వదువే. ౧

పంచమ శతకము

దశమ దశకము

(భగవద్గుణానుభవము చేయునట్లనుగ్రహింప బ్రార్థన)

సజ్జనులరక్ష దుర్మార్గ - జనులశిక్ష
చేసి భువనపాలనమును - జేయుకొఱకు
దివ్యమంగళవిగ్రహ - తేజ మొప్ప,
బుణ్యపాపకర్మంబుల - బొందు గనక,
యాత్మమాయచే నవతార - మందు విధము

*		*		*

శకటవధ చేసి పూతన - న్సంహరించి
నందునకు యశోదకును నా - నంద మొప్ప
ముద్దుబిడ్డ వై పేయూప - ములను ద్రింగి
క్రీడలకు బ్రోడ వై పెరి - గినవిధంబు;
గౌరవులతోడి ఘోరసం - గ్రామమందు
బహువిధోపాయములచేత - బాండవులకు
జయము గల్పించి పార్థర - క్షణ మొనర్చి
వాని మిష చేసి గీతల - బల్కువిధము;
శ్రీసతిని వక్షమందు ధ - రించి నిత్య
జీవులకు భోగ్యుడవుగ వ - సించువిధము;
దలప దలప నా హృదయంబు - దల్లడిల్లె;
బరమతేజస్స్వరూప ! నీ - పజ్జ జేరి
భోగ్యవస్తువుగా నిన్ను - బొందు టెపుడొ !	1

వదువై వాంర్తైయుళేఱుపాయ్ న్దతుం
మాయమావినై వాయ్ పిళన్దదుం,
మదువై వార్ కుழలార్
కురవై పిణై న్దకుழకుం, అదు విదు
వుదు వెన్నలావనవల్ల
వెన్నైయున్ శెయ్ కై నవిక్కుం
ముదువై యముదల్వా,
ఉన్నై యెన్ను తలై ప్పెయ్ వనే. ౨
పెయ్యుంపూంగుழల్ పేయ్ములై యుణ్డ
పిళ్ళై త్తేఱ్ఱముం, పేర్ న్దోర్ శాడిఱ
చ్చెయ్యపాదమొన్ఱాల్
శెయ్ ద నిన్ శిఱుచ్చేవకముం,
నెయ్యుణ్వార్తైయు ళన్నకోల్ కొళ్ళ
నీ యున్ తామరై క్కణ్గణీర్ మల్ క
ప్పైయవే నిలై యుం
వన్దెన్నెంజై యురుక్కుంగళే. ౩
కళ్ళవేడత్తై క్కొణ్డుపోయ్
ప్పుఱమ్పుక్కవాఱుం గలన్దశురరై
ఉళ్ళమ్బేదంశెయ్ ది
ట్టుయిరుణ్డ వుపాయంగళుం,
వెళ్ళనీర్చ్చడై యానుం
నిన్నిడై వేఱలామైవిళంగనిన్ఱదుం,
ఉళ్ళముళ్ కుడైన్దెన్నుయిరై యురుక్కియుణ్ణు మే. ౪

నాడు నప్పిన్నకొఱ కెద్దు - లేడు చంపి
కేశివధ చేసి గోపికా - క్రీడ సల్పి
యాచరించినవివిధబా - ల్యంపుచేష్టి
తముల దలపంగ హృదయంబు - దల్లడిల్లె
నట్టి నిను బొందుసానంద - మెందు చెపుడొ! 2

పిన్ననాటనె పూతన - పీచ మడచి
వెన్న దొంగిలించితి వని - వెలదులెల్ల
దల్లికడ కేగి మొఱపెట్ట, - దాగికొనుచు
భయముపడినట్లు నటి యించు - పరమపురుష!
నీయసామాన్యలీలల - నేను గాంచి
వగచు చుంటిని నీపొందు - వడయుకొఱకు. 3

త్రిపురములలో వసించుభూ - దేవులెల్ల
వేదకర్మప్రవర్తనా - విధు లొనర్చి
సజ్జనుల కపకారము - ల్సలుపు చుండ,
వేదరతులను శిక్షింప - రాదు గనుక
బుద్ధరూపంబు గొని వారి - బుద్ధి మార్చి
వైదికశ్రద్ధ పోగొట్టి - వారి నెల్ల
వేదబాహ్యుల జేసి చం - పితివి గాదె!

* * *

లోకసంహారకుం డైన - రుద్రునకును
నంతరాత్మ వై రక్షించు - నట్టిదేవ!
నిన్ను బొంద సాహ్లాదయుంబు - నీకు గాదె! 4

ఉణ్ణా వానవర్ కోను
కణ్ణాయరొరుప్పాడు త్తవడిశిలుణ్డాదుం,
వణ్ణామాల్ వరైయై యెడుత్తు
మళైకాత్తదుం,
మణ్ణై మున్పడైత్తుణ్డుమిழన్దు
కడన్దిడన్దు మణన్ద మాయంగళ్,
ఎణ్ణునోఱు మెన్నెంజెరివాయ్
మెழுగొక్కు నిన్ఱే. ௫

నిన్ఱవాఱు మిరున్దవాఱు క్కిడన్దవారుం నినైప్పరియన
ఒన్ఱిలాప్ పురువా యురువాయ నిన్ మాయంగళ్,
నిన్ఱునిన్ఱు నినైక్కిన్ఱే నున్నై యెజ్ఞనం నినైక్కిఱ్పన్, పావియే
ఱ్కొన్ఱునన్గురైయాయ్ ఉలకముణ్డ వొణ్ శుడరే. ౬

ఒణ్ శుడరో డిరుళుమాయ్ నిన్ఱవాఱు
మున్నైయోడిన్నైయాయ్ వన్దు, ఎన్
కణ్ణోళావగ
నీ కరన్దెన్నై చెయ్ కిన్ఱన,
ఎణ్ణోళ్ శిన్దైయుళ్ నైక్కిన్ఱే
నెన్ కరియమాణిక్కమే, ఎన్ కణ్గట్కు
త్తిణ్ణోళ్ళవోరునా
శీరుళా యున్నిరువురువే. ౭

మాసమాసంబు వర్షంబు - కాసపడుచు
నమరనాధుని బూజించు - యాజవ్రులను
బలుల నింద్రున కేల గో - వర్ధనమున
కిం డనుచు బల్కి యచట దా - నుండి వాని
నెల్ల భక్షించుటం గాంచి - యింద్రు డాగ్ర
హంబు బూని శిలావర్ష - మూస్థలమున
బతన మగున ట్లొనర్ప గో - వర్ధనమును
గేల బైకెత్తి గొల్లల - నాలగుంపు
తోడ శైలముక్రింద గా - పాడిపెట్టి
దివ్యచేష్టితములు నాదు - దిని దలంప
నామనంబు గరంగెడు - నళిననాభ !
నీవు కూర్చుండువిధమును - నిలుచువిధము
పండుకొనెడువిధంబు ద - ల్పంగరాదు
అవి యనేక ప్రకారంబు - లగుచు సతత
మద్భుతాశ్చర్యకరము లై - యలరు చుండు:
మానుషాగోచరములు నీ - మహిమ లగుట
నెట్లు ధ్యానింపవలయునో - యెఱుగ నైతి ;
నాకు దెలుపుము! ధ్యానం బొ - నర్చువిధము. 6
ఆశ్రితులకు యథార్థంబ - వగుట జేసి
సుందరాకారుడ వటంచు - జూచు చుంద్రు
మరి యనాశ్రితులకు నీవు - మఱుగు పడుట
కటికిచీకటి వై నీవు - గానబడవు ;
కపటము సహించి నీవు నా - కంటబడక
హృదయమున జేరి బాధింతు - వెల్లయపుడు
నీలరత్నంపుగాంతుల - నేలుస్వామి !
ప్రీతి మీాద నాకసులకు గ - న్పింపవయ్య! 7

తిరువురువు కిడన్దవాఱుఙ్గొప్పూழ்ச்చెన్దామరై మేల్ త్తిశైము
కరువుళ్ వీఱ్ఱిరున్దు పడైత్తిట్ట కరుమఙ్గళుం, [కన్,
పొరువిలున్దనినాయకమవై కేట్కున్దోఱు మెన్నెఞ్జంనిన్ఱు నెక్కు,
అరువిశోరుఙ్గణ్ణీ రెన శెయ్ కేనడియేనే. ౮

అడియైమూన్ఱై ఇరన్దవాఱుమఙ్గేనిన్ఱాழ் కడలుమ్మణ్ణుంవిణ్ణుం,
ముడియవీరడియాల్ ముడిత్తుక్కొణ్డ ముక్కియముం,
నొడియుమాఱవై కేట్కున్దోఱుమెన్నెఞ్జంనిన్ఱ పక్కే కరైన్దురుం,
కొడియవల్వినైయే నున్నై యెన్ఱుకొల్ కూడువదే. ౯

కూడినీరైక్కడైన్దవాఱుమముదన్దేవరుణ్ణ, అసురరై
వీడుంవణ్ణఙ్గళే శెయ్దుపోన విత్తకముం,
ఊడుపుక్కెనదావియై యురుక్కియుణ్డొழிకిన్ఱ, నిన్ఱన్నై
నాడుం వణ్ణఞ్జొల్లాయ్ నచ్చునాగణైయానే. ౧౦

నాకణైమిశై నమ్బిరాన్ శరణే శరణ్ నమక్కెన్ఱు, నాడొఱుం
ఏకశిన్దైయనాయ్ క్కురుకూర్ చ్చడకోపన్ మాఱన్,
ఆకనూఱ్ఱవన్దాది యాయిరత్తుళ్ళివై యుమోర్ పత్తుంవల్లార్
మాక వైకున్దత్తు మకిழ்వెయ్దువర్ వైకలుమే. ౧౧

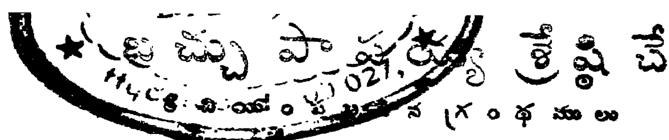
అంత మఱుమేనితోడ క్షీ - రాబ్ధియందు
శయన మొనరించు నెంతయా - శ్చర్యచేష్ట!
నాభియందు జనించిన - నలువ పేరు
పెట్టి జగముల సృష్టించు - ప్రేమభంగి!
పరమపురుష! నీయిట్టివ్యా - పారములను
గాంచి గాంచి నామనమ్ము - కరగుచుండు. 8

మూడుపాదములకు నేల - మొట్టమొదట
బలిని యాచించి దానంబు - పట్టి పిదప
సకలజగములు నీపాద - సరసిజముల
రెంటికే చాల వని చూపు - రీతి గాంచి
కరగె నామనఃకమలంబు - కమలనాభ!
యిట్టి నిను బొందు భాగ్యంబ - దెప్పుడొక్కొ! 9

క్షీరవారాబ్ధి గొండతో - జిలికి చిలికి
సుధవెలికిదీయ నసురులు - చూచి దాని
యందు భాగంబు గోర న - య్యసురవరుల
మోసగించుటకై నాడు - మోహినీస్వ
రూప మెత్తిన యోజగ - ద్రూపధారి!
యిట్టియద్భుతపుంజిన్నె - లెద దలంప
మనసు కరగెడి నీపొందు - ననుభవింప. 10

శేషశాయి యా శ్రీపతి - శ్రీపదములె
వానిపొందొనగూర్చును - పాయములుగ
మనమునను నమ్మి యున్నన - మ్మాళువారి
గ్రంథమండలి యీ దశ - కంబు[illegible]గా విశ్వసి
సించువారు శ్రీవైకుంఠ - సిద్ధి గూర్చగ
నపరిమిత మగునానంద - మనుభవింతురు.

పరమపూరుష! నమ్మాళ్ళు - వారు పట్టు
పాదపద్మంబు లొకసారి - పట్టగలనె!
స్మరణమైనను మనమున - సలుపగలనె!
ఎటుల లభియించు నీయెడ - నిట్టి ప్రేమ.!

శ్రేష్ఠిచే ... న గ్రంథములు

1. శ్రీ భగవద్గీత (మూలముతోడ ఆంధ్ర పద్యరూపమగు ఆంధ్రీకరణము)	2	0	0
2. "దశోపనిషత్తులు, 1-వ భాగము" ఈశ కేన కఠ ప్రశ్న ముండ కోపనిషత్తులు ప్రతిపదార్థసహిత మగు మూలమును; ఆంధ్రపద్యానువాదమును.	1	8	0
3. "దశోపనిషత్తులు, రెండవ భాగము" —మాండూక్య తైత్తిరీయ ఐతరేయోప నిషత్తులు ప్రతిపదార్థసహిత మగు మూలమును, ఆంధ్రపద్యానువాదమును.	1	8	0
4. "దశోపనిషత్తులు, మూడవ భాగము" —ఛాందోగ్యోపనిషత్తు ప్రతిపదార్థ సహిత మగు మూలమును ఆంధ్రపద్యానువాదమును.	2	8	0
5. "సాయిలీల" శ్రీ సాయినాథుని చరిత్రాంశములు.	2	0	0
6. శ్రీముఖసూక్తి (ప్రథమ భాగము) సుప్రసిద్ధభక్తిగ్రంథ మగు తిరువాయ్ మొళి మూలమును, మూలమునకు సరియగు నాంధ్రపద్యానువాదమును.	4	8	0

ఈ గ్రంథములు కలయువారు :—

ఇచ్చాపాపయ్య శ్రేష్ఠి,

త్యాగరాయనగర్, మద్రాసు 17, అని వ్రాయవలయును.

Printed at Bharathmata Press M. S. 174.
for P. P. No. 122/47 Paper supplied by Party—1000 Cps.